

UDKAST 031019

til

Forslag

til

Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love

(Enklere og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.)

§ 1

I lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 981 af 23. september 2019, som bl.a. ændret ved § 6 i lov nr. 174 af 27. februar 2019, § 8 i lov nr. 339 af 2. april 2019, og senest ved § 2 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 8, stk. 2, 1. pkt., § 8 a, stk. 1 og 2, § 10 e, 1. pkt., § 11, stk. 1, stk. 5, 1. pkt., og stk. 11, 1. pkt., § 13 a, stk. 1, 3. pkt., § 13 b, stk. 1, 1. pkt., § 13 f, stk. 10, nr. 1, § 25 a, stk. 1, 1. og 2. pkt., § 25 b, stk. 6, nr. 1, og stk. 8, § 25 c, stk. 4, § 31, stk. 1, 1. pkt., § 34, stk. 7, § 44 a, 1. pkt., to steder i § 82 a, stk. 1, 3. pkt., i § 89, stk. 3, 1. pkt., og § 96 a, stk. 1, 1. pkt., ændres »integrationsydelse« til: »selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse«.

2. I § 10, stk. 3, 2. pkt., ændres »§ 2, nr. 6« til: »§ 6, nr. 11«.

3. I § 10 f, stk. 1, § 10 g, stk. 1, § 10 h, stk. 1, § 10 i, stk. 1, § 11, stk. 4, 1. og 2. pkt., stk. 6, 2. pkt., og stk. 11, 3. pkt., § 12, stk. 2, 1. pkt., § 13, stk. 13, § 13 f, stk. 3, stk. 4, 2. pkt., stk. 5 og stk. 7, 3. pkt., § 22, stk. 1, to steder i § 25 b, stk. 11, to steder i § 26, stk. 2 og i stk. 8, 1. pkt., i § 82 a, stk. 3, og § 91, stk. 3, ændres »integrationsydelse« til: »selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse«.

4. I § 10 f, stk. 1, nr. 7, indsættes efter »Integrationsydelse,«: »selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse,«.

5. § 13, stk. 7, affattes således:

»Stk. 7. Ønsker ansøgeren eller dennes ægtefælle at modtage eller modtager ansøgeren eller dennes ægtefælle hjælp som uddannelses- eller jobparat, har de dog ikke pligt til at udnytte deres uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved at deltage i tilbud om uddannelse eller arbejde efter stk. 1, tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger m.v. efter stk. 5 eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i form af aktiviteter pålagt efter § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats efter stk. 6, hvis pågældende har en rimelig grund til ikke at deltage.«

6. I § 13, stk. 8, ændres »i stk. 7 nævnte« til: »rimelige grunde, som kan indgå i vurderingen efter stk. 7, og regler fastsat i medfør af stk. 15«.

7. I § 13, stk. 15, ændres »stk. 1-7« til: »stk. 1-8«, og som 2. pkt. indsættes: »Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med integrationsministeren nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1-8, for personer, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, og som er omfattet af et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram efter integrationsloven.«

8. I § 13 a, stk. 3, indsættes efter 1. pkt. som nye punktummer:

»Ved første jobsamtale hos kommunen skal personen indgå en aftale med kommunen om krav til jobsøgningsaktiviteter, og kommunen skal fastsætte en frist for at lægge jobsøgningsaktiviteterne i en joblog på Jobnet. Kommunen skal efter udløb af en aftale om jobsøgningsaktiviteter indgå en ny aftale om jobsøgningsaktiviteter med personen.«.

9. I § 13 a, stk. 3, 4. pkt., som bliver 6. pkt., ændres »1.-3. pkt.« til: »1.-5. pkt.«.

10. I § 13 a indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om jobsøgningsaktiviteter, jf. stk. 3, herunder indgåelsen af aftaler om jobsøgningsaktiviteter m.v.«

11. § 13 d affattes således:

»§ 13 d. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering fører tilsyn med kommunernes vurdering af en persons rådighed, når den pågældende har ansøgt om eller modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller kontanthjælp som jobparat.

Stk. 2. Tilsynet omfatter

- 1) kommunernes afgørelser om rådighed efter §§ 13-13 c og
- 2) kommunernes afgørelser om konsekvenser og sanktioner efter §§ 36-40 a.

Stk. 3. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering fører sit tilsyn på grundlag af nøgletal baseret på de lediges registrering af jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet og kommunernes indberetninger af rådighedssanktioner efter §§ 36-40 a. Styrelsen indhenter en udtalelse fra kommuner med mindre gode nøgletal eller med en andel af sanktioner, der afviger væsentligt fra landsgennemsnittet. Styrelsen kan herunder anmode kommunen om at redegøre for, hvilke foranstaltninger kommunen har iværksat eller vil iværksætte for at forbedre kvaliteten af sagsbehandlingen.

Stk. 4. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering kan i særlige tilfælde indhente sager til gennemsyn fra kommunerne til brug for tilsynet. Styrelsen kan endvidere ved tilsynsbesøg i den enkelte kommune få udleveret sager til gennemsyn.

Stk. 5. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering meddeler kommunen, om de gennemgåede afgørelser, jf. stk. 4, vurderes at være i overensstemmelse med gældende rådigheds- og sanktionsregler, herunder om der fejlagtigt er udbetalt selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller kontanthjælp med den virkning, at udgiften ikke kan anmeldes til statsrefusion.«

12. I § 13 f, stk. 10, nr. 3, og § 44, ændres »§§ 35-43« til: »§§ 35-40 a, 42 og 43«.

13. I § 25 b, stk. 6, nr. 1, og § 44 a, ændres »§§ 36-43« til: »§§ 36-40 a, 42 og 43«.

14. I § 34, stk. 5, og § 96 a, stk. 1, ændres »§§ 36-42« til: »§§ 36-40 a, 42 og 43«.

15. § 35 affattes således:

»§ 35. Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 a er betinget af, at kommunen senest ved første jobsamtale efter ansøgning om hjælp vejleder ansøgeren eller modtageren af hjælp om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med hjælpen. Kommunen skal

- 1) senest ved første jobsamtale drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så personen forstår sine rettigheder og pligter,
- 2) senest ved første jobsamtale sikre, at vejledningen udleveres skriftligt til personen, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen,
- 3) sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år, og
- 4) sikre, at vejledningen gennemgås hyppigere, hvis
 - a) kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det, eller
 - b) personen anmoder kommunen om vejledning.

Stk. 2. En sanktion efter § 40 a er endvidere betinget af, at kommunen skriftligt har vejledt personen og dennes ægtefælle om den skærpede rådighedssanktion, hvis kommunen i forbindelse med en afgørelse om en forudgående sanktion påtænker at træffe afgørelse om en skærpet rådighedssanktion næste gang, personen ikke overholder sin rådighedsforpligtelse, fordi personen i så fald med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v. Kommunen skal vejlede om

1) konsekvensen for hjælpen, hvis personen igen uden rimelig grund afslår et arbejde, afviser eller udebliver fra tilbud, ikke møder til samtale m.v.,

2) at personen kun får udbetalt hjælp for de dage, hvor personen opfylder sin rådighedsforpligtelse ved at deltage i tilbud, møde til samtale eller møde frem i jobcenteret m.v., som anvist af jobcenteret, jf. § 40 a, stk. 2,

3) at personens sag lukkes og hjælpen ophører, hvis personen i en hel kalendermåned ikke møder frem til aktiviteter, jf. § 40 a, stk. 2, og

4) at ægtefællens sag ligeledes lukkes og hjælpen til ægtefællen ophører, hvis personen er omfattet af nr. 3.

Stk. 3. Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen sker med virkning fra den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af hjælp uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 8 a, 13 eller 13 a, jf. dog § 40 a, stk. 1 og 2. Fradrag og nedsættelser i hjælpen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter §§ 36-40 kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse. Den samlede månedlige opgørelse efter 3. pkt., er betinget af, at kommunen i umiddelbar tilknytning til forseelsen oplyser personen om forseelsen og den forestående sanktionering.

Stk. 4. Fradrag efter § 36, stk. 2, og §§ 37-38 sker med en sanktionssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Fradraget i hjælpen sker med satsen efter nr. 1-4, uanset om personen får foretaget fradrag i hjælpen som følge af indtægter m.v. Fradraget i en kalendermåned kan ikke overstige hjælpen efter §§ 22-25 for samme måned. Sanktionssatsen udgør i 2019-niveau:

1) 200 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mindre end 5.500 kr. pr. måned.

2) 400 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mindst 5.500 kr. og højst 9.700 kr. pr. måned.

3) 600 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mere end 9.700 kr. og højst 13.200 kr. pr. måned.

4) 700 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mere end 13.200 kr. pr. måned.

Stk. 5. Nedsættelse af hjælpen efter §§ 39 og 40 sker med tre gange sanktionssatsen, jf. stk. 4.

Stk. 6. Når kommunen træffer afgørelse om sanktioner efter §§ 36-40, kan kommunen i forhold til en uddannelsesparat eller jobparat modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse,

uddannelseshjælp eller kontanthjælp foretage partshøring og afgørelse samlet i en agterskrivelse. Ved brug af agterskrivelse er fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 betinget af, at det klart fremgår af agterskrivelsen,

- 1) at der er tale om en partshøring,
- 2) hvornår der er frist for bemærkninger,
- 3) hvilken afgørelse kommunen agter at træffe, hvis ikke personen inden for en angiven frist kommer med yderligere oplysninger til sagen,
- 4) at agterskrivelsen skal anses som den endelige afgørelse, og
- 5) at afgørelsen vil blive effektueret uden yderligere meddelelser til personen, hvis den pågældende ikke fremkommer med bemærkninger inden for fristen.

Stk. 7. Forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 a til en aktivitetsparat modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp skal kommunen have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v. Har kommunen vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, kan kommunen etablere kontakt til personen via f.eks. en mentor eller et tilbudssted m.v., som personen allerede er i forbindelse med, således at kommunen kan tilvejebringe oplysninger med henblik på en vurdering af, om personen havde en rimelig grund til udeblivelsen m.v. Kontakt kan ligeledes etableres via et familiemedlem, en partsrepræsentant, en værge eller anden kontaktperson forudsat, at personen og familiemedlem m.v. på forhånd har givet samtykke hertil.

Stk. 8. Den enkelte kommune tilrettelægger opgavefordelingen mellem den del af kommunen, der udbetaler ydelsen, og jobcenteret i sager efter §§ 35-40 a, 42 og 43.

Stk. 9. Beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af beløbene efter stk. 4 og 5.«

16. I § 37, stk. 3, 1. pkt., ændres »åbenlyst uddannelsesparat integrationsydelses- eller uddannelseshjælpsmodtager« til: »åbenlyst uddannelsesparat modtager af overgangsydelse, som ikke er omfattet af integrationsloven, eller uddannelseshjælp« og »jobparat integrationsydelses- eller kontanthjælpsmodtager« ændres til: »jobparat modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller kontanthjælp«.

17. I § 39, nr. 1, indsættes efter »sit arbejde«: »eller ansættelse med løntilskud efter kapitel 12 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats«.

18. I § 39 indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3) uden rimelig grund afviser tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning, eller har gentagne udeblivelser herfra, og udeblivelserne har et så betydeligt omfang, at det kan sidestilles med en afvisning af tilbuddet, en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet m.v.«

Nr. 3-8 bliver herefter nr. 4-9.

19. § 39, nr. 6 og 7, der bliver nr. 7 og 8, affattes således:

»7) uden rimelig grund ophører med en uddannelse, der er påbegyndt på baggrund af et uddannelsespålæg, jf. § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationslovens § 16 a eller uddannelse, der er påbegyndt som led i et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationslovens § 16 a, eller

8) uden rimelig grund har undladt at overholde aftaler om jobsøgningsaktiviteter, jf. § 13 a, stk. 3, 4. pkt., eller uden rimelig grund har undladt at registrere sine jobsøgningsaktiviteter i en joblog inden for den af kommunen fastsatte frist, jf. § 13 a, stk. 3, 5. pkt.«

20. § 39, nr. 8, ophæves.

21. § 40 affattes således:

»§ 40. Hjælpen efter §§ 22-25 til personer, der er omfattet af § 39, nedsættes med tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 4, jf. § 35, stk. 5.

Stk. 2. Der kan i en kalendermåned kun ske en enkelt nedsættelse efter stk. 1.«

22. Før § 40 a indsættes:

»Skærpet rådighedssanktion«

23. § 40 a affattes således:

»§ 40 a. Kommunen kan træffe afgørelse om, at en person mister retten til hjælp efter §§ 22-25 i en periode på op til 3 måneder, hvis personen har fået en afgørelse om sanktion efter §§ 36-40, og personen på ny uden rimelig grund tilsidesætter pligten til at stå til rådighed efter reglerne i §§ 13 og 13 a. Det er en betingelse, at kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.

Stk. 2. Kommunen skal samtidig med afgørelsen efter stk. 1 give personen et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., tilbud i medfør af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, daglige samtaler eller pligt til at møde dagligt i jobcenteret m.v. Aktiviteter efter 1. pkt. skal kunne påbegyndes samme dag, som afgørelsen efter stk. 1 har virkning fra. Personen modtager hjælp efter §§ 22-25 for de dage, hvor den pågældende deltager i tilbud, møder til samtaler eller møder i jobcenteret m.v.

Stk. 3. Det er en betingelse for at pålægge en person, som er aktivitetsparat, en sanktion efter stk. 1, at kommunen vurderer, at sanktionen vil fremme personens rådighed, jf. § 13, stk. 8, samt regler fastsat i medfør af § 13, stk. 15.

Stk. 4. Inden kommunen træffer afgørelse om, at en person, som er aktivitetsparat, ikke kan modtage hjælp for en eller flere dage, hvor personen ikke er mødt frem i den aktivitet, som kommunen har tilbudt, jf. stk. 1 og 2, skal kommunen foretage partshøring af personen med henblik på en vurdering af årsagen til udeblivelsen fra tilbud m.v., herunder om personen har en rimelig grund til ikke at deltage, eller der er andre forhold, der kan begrunde, at personen ikke skal pålægges en sanktion, jf. § 13, stk. 7 eller 8, samt regler fastsat i medfør af § 13, stk. 15.

Stk. 5. Hvis en person er syg eller har børnepasningsproblemer, skal personen meddele dette på den måde, som jobcenteret har angivet forud for det tidspunkt, som den pågældende skal møde i tilbuddet, møde til samtalen eller møde på jobcenteret m.v., jf. stk. 2.

Stk. 6. Hvis en person udebliver fra et tilbud m.v., jf. stk. 2, kan kommunen i helt særlige situationer udbetale hjælp for de dage, hvor den pågældende er udeblevet. Dette gælder også, hvis personen ikke har givet meddelelse om fraværet forud for mødetidspunktet, jf. stk. 5. Personen skal, så snart det er muligt, tage kontakt til jobcenteret og oplyse om årsagen til udeblivelsen.

Stk. 7. Opgørelsen af de dage, der kan udbetales hjælp for, jf. stk. 2, 5 og 6, sker som en samlet opgørelse for en måned. Hjælpen beregnes som en forholdsmæssig andel af månedens hjælp svarende til antallet af kalenderdage, hvor personen har opfyldt betingelserne for at modtage hjælp, sat i forhold til månedens kalenderdage. Hjælpen udbetales efter § 89, stk. 1.

Stk. 8. Kommunen træffer samtidigt med afgørelsen efter stk. 1 afgørelse om, at hvis en person i en hel kalendermåned udebliver fra de aktiviteter, som kommunen har givet personen efter stk. 2, ophører hjælpen helt, og personens sag lukkes. Hvis personen er gift, skal kommunen samtidig med afgørelsen efter 1. pkt. træffe afgørelse om, at hjælpen til ægtefællen ophører, og pågældendes sag lukkes. Personen og dennes ægtefælle kan ansøge om og modtage hjælp på ny, såfremt de opfylder betingelserne for hjælpen.«

24. *Overskriften* før § 41 og § 41 ophæves.

25. § 42, *stk. 1-4*, ophæves, og i stedet indsættes:

»En person, som modtager hjælp efter §§ 22-25, dog undtaget § 23, stk. 3 og § 25, stk. 4, på mindst 11.423 kr. pr. måned, skal have hjælpen nedsat med 1/3 i 20 uger, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte hjælp, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven eller

2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.«

Stk. 5-8 bliver herefter stk. 2-5.

26. I § 42, *stk. 5*, der bliver stk. 2, udgår: »eller dennes ægtefælle«, to steder ændres »stk. 1-4« til: »stk. 1« og tre steder ændres »§§ 36-41« til: »§§ 36-40 a«.

27. I § 42, *stk. 6*, der bliver stk. 3, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1«.

28. I § 42, *stk. 7*, der bliver stk. 4, ændres »eller« til: »og«, og »stk. 1-5« ændres til: »stk. 1 og 2«.

29. I § 42, *stk. 8*, der bliver stk. 5, ændres »stk. 3 og 4« til: »stk. 1«.

30. § 43, *stk. 1-3*, ophæves, og i stedet indsættes:

»En person, som modtager hjælp efter §§ 22-25 a, dog undtaget § 23, stk. 3 og § 25, stk. 4, på mindre end 11.423 kr. pr. måned, skal have hjælpen nedsat med 3 sanktionssatser efter § 35, stk. 4, pr. måned i 3 måneder, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte hjælp i 20 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven eller

2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.«

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 2-4.

31. I § 43, *stk. 4*, der bliver stk. 2, udgår: »eller dennes ægtefælle«, to steder ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1«, og tre steder ændres »§§ 36-41« til: »§§ 36-40 a«.

32. I § 43, *stk. 5*, der bliver stk. 3, ændres »stk. 1-4« til: »stk. 1 og 2«.

33. I § 43, *stk. 6*, der bliver stk. 4, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1«.

34. I § 69, *stk. 4*, § 69 k, *stk. 4*, § 75, *stk. 3*, § 76, *stk. 1*, og § 77 a, *stk. 1-4*, indsættes efter »§ 13, stk. 7 og 8«: », samt regler fastsat i medfør af § 13, stk. 15«.

35. § 69 a, stk. 1, ophæves, og i stedet indsættes:

»Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af ressourceforløbsydelse efter §§ 69 b-69 e er betinget af, at kommunen senest ved første jobsamtale, efter at personen er blevet berettiget til ressourceforløbsydelse, vejleder modtageren af ydelsen om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med ydelsen. Kommunen skal

- 1) senest ved første jobsamtale drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så personen forstår sine rettigheder og pligter,
- 2) senest ved første jobsamtale sikre, at vejledningen udleveres skriftligt til personen, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen,
- 3) sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år, og
- 4) sikre, at vejledningen gennemgås hyppigere, hvis
 - a) kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det, eller
 - b) personen anmoder kommunen om vejledning.«

36. § 69 a, stk. 3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 3. Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen sker med virkning fra den dag, hvor modtageren af ressourceforløbsydelse uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 69 b-69 e. Fradrag og nedsættelser i ressourceforløbsydelsen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 69 b kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Stk. 4. Fradrag efter §§ 69 b-69 c sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Hvis den månedlige ressourceforløbsydelse til en person er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige hjælp efter § 68 og fastsættes pr. dag beregnet på grundlag af en 5-dages-uge.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter stk. 4.«

37. § 69 b, stk. 2, og § 69 m, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Fradraget i ressourceforløbsydelsen efter stk. 1 foretages for det antal dage, hvor den pågældende er udeblevet helt eller delvis.

Stk. 3. Kommunen kan foretage et forholdsmæssigt fradrag i godtgørelsen efter § 176 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, når deltageren uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden lovgivning.«

38. § 69 f affattes således:

»§ 69 f. En person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 68, stk. 2, nr. 1 og 2, og stk. 4 og 5, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

- 1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller
- 2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

Stk. 2. En person omfattet af stk. 1, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 20 uger.

Stk. 3. En person omfattet af stk. 1, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under

ophold i udlandet, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat eller den pågældende har været i udlandet, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte ressourceforløbsydelse.

Stk. 4. Nedsættelsen af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 bortfalder, hvis den ikke er afviklet inden for 5 år fra det tidspunkt, hvor kommunen har konstateret forseelsen.

Stk. 5. En person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 68, stk. 2, nr. 3 og 4, skal tilbagebetale 1/3 af ressourceforløbsydelsen for 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller

2) uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet.

Stk. 6. En person omfattet af stk. 5, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal tilbagebetale 1/3 af ressourceforløbsydelsen for 20 uger.

Stk. 7. En person omfattet af stk. 5, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin oplysningspligt efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal tilbagebetale hele ressourceforløbsydelsen for 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat eller den pågældende har været i udlandet.

Stk. 8. Tilbagebetalingskravet beregnes på grundlag af ressourceforløbsydelsen for første hele kalendermåned efter afgørelsen og de efterfølgende måneder. Ressourceforløbsydelsen afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Hvis en person tillige er omfattet af en sanktion efter §§ 69 a-69 e eller i øvrigt ikke er berettiget til ressourceforløbsydelse, udskydes sanktionen om nedsættelse eller tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 og 5-7, indtil sanktionen efter §§ 69 a-69 e er afviklet eller bortfaldet, eller der på ny ydes ressourceforløbsydelse. Hvis sanktionen efter stk. 1-3 og 5-7 allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 69 a-69 e er afviklet, eller der på ny ydes ressourceforløbsydelse. Nedsættelsen efter stk. 1-3 sker i ressourceforløbsydelse fra første hele kalendermåned efter afgørelsen

Stk. 9. Kommunen træffer afgørelse om nedsættelse af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 eller tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 3 og 5-7.

Stk. 10. Tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 3 og 5-9 sker efter § 95.

Stk. 11. Hvis Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtager oplysninger om, at en person kan være omfattet af stk. 1-3 og 5-7, kan styrelsen indhente en redegørelse fra kommunen om, hvorvidt kommunen har taget stilling til muligheden for en sanktion efter disse bestemmelser.«

39. § 69 l, stk. 1, ophæves og i stedet indsættes:

»Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af ressourceforløbsydelse efter §§ 69 m-69 p er betinget af, at kommunen senest ved første jobsamtale, efter at personen er blevet berettiget til ressourceforløbsydelse, vejleder modtageren af ydelsen om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med ydelsen. Kommunen skal

- 1) senest ved første jobsamtale drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så personen forstår sine rettigheder og pligter,
- 2) senest ved første jobsamtale sikre, at vejledningen udleveres skriftligt til personen, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen,
- 3) sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år, og
- 4) sikre, at vejledningen gennemgås hyppigere, hvis

- a) kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det, eller
- b) personen anmoder kommunen om vejledning.«

40. § 69 l, stk. 3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 3. Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af ressourceforløbsydelsen sker med virkning fra den dag, hvor modtageren af ressourceforløbsydelse uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 69 m-69 p. Fradrag og nedsættelser i ressourceforløbsydelsen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 69 k kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Stk. 4. Fradrag efter §§ 69 m-69 p sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Hvis den månedlige ressourceforløbsydelse til en person er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige hjælp efter § 69 j og fastsættes pr. dag beregnet på grundlag af en 5-dages-uge.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter stk. 4.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

41. § 69 q affattes således:

»§ 69 q. En person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 69 j, stk. 2, nr. 1 og 2, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller

2) uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet.

Stk. 2. En person omfattet af stk. 1, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 20 uger.

Stk. 3. En person omfattet af stk. 1, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat, eller den pågældende har været i udlandet, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte ressourceforløbsydelse.

Stk. 4. Nedsættelsen af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 bortfalder, hvis den ikke er afviklet inden for 5 år fra det tidspunkt, hvor kommunen har konstateret forseelsen.

Stk. 5. En person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 69 j, stk. 2, nr. 3 og 4, skal tilbagebetale 1/3 af ressourceforløbsydelsen for 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller

2) uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet.

Stk. 6. En person omfattet af stk. 5, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal tilbagebetale 1/3 af ressourceforløbsydelsen for 20 uger.

Stk. 7. En person omfattet af stk. 5, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin oplysningspligt eller uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i

udlandet, skal tilbagebetale hele ressourceforløbsydelsen for 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat, eller den pågældende har været i udlandet.

Stk. 8. Tilbagebetalingskravet beregnes på grundlag af ressourceforløbsydelsen for første hele kalendermåned efter afgørelsen og de efterfølgende måneder. Ressourceforløbsydelsen afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Hvis en person tillige er omfattet af en sanktion efter §§ 69 1-69 p eller i øvrigt ikke er berettiget til ressourceforløbsydelse, udskydes sanktionen om nedsættelse eller tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 og 5-7, indtil sanktionen efter §§ 69 1-69 p er afviklet eller bortfaldet, eller der på ny ydes ressourceforløbsydelse. Hvis sanktionen efter stk. 1-3 og 5-7 allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 69 1-69 p er afviklet, eller der på ny ydes ressourceforløbsydelse. Nedsættelsen efter stk. 1-3 sker i ressourceforløbsydelse fra første hele kalendermåned efter afgørelsen

Stk. 9. Kommunen træffer afgørelse om nedsættelse af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 eller tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 3 og 5-7.

Stk. 10. Tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 3 og 5-9 sker efter § 95.

Stk. 11. Hvis Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtager oplysninger om, at en person kan være omfattet af stk. 1-3, og 5-7, kan styrelsen indhente en redegørelse fra kommunen om, hvorvidt kommunen har taget stilling til muligheden for en sanktion efter disse bestemmelser.«

42. I § 74 a, stk. 5, ændres »§ 70 a« til: »§ 118«.

43. I § 74 a, stk. 8, ændres »stk. 1 og 3« til: »Stk. 1-3«.

44. I § 74 g, stk. 2, indsættes efter »§ 13, stk. 7«: »og i regler udstedt i medfør af § 13, stk. 15«.

45. I § 75, stk. 4, 1. pkt., ændres »personen er omfattet af § 13, stk. 7, nr. 2, eller 4-6« til: »personen ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde på grund af sygdom, eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller det hidtidige arbejde fortsættes, personen har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption, i det omfang der under fravær efter bestemmelserne i barselslovens § 6, stk. 1 og 2, § 7, § 8, stk. 1-6, § 9, § 13 og § 14, stk. 1 og 2, er ret til dagpenge ved graviditet, barsel og adoption, personen er nødt til at passe sine børn, og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed, eller personen modtager støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn, handicappet voksen eller døende nærtstående eller efter barselsloven til pasning af alvorligt sygt barn«.

46. Efter § 75 indsættes:

»§ 75 a. Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af ledighedsydelse efter §§ 76-77 b er betinget af, at kommunen senest ved første jobsamtale efter at personen er blevet berettiget til ledighedsydelse vejleder modtageren af ydelsen om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med ydelsen. Kommunen skal

- 1) senest ved første jobsamtale drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så personen forstår sine rettigheder og pligter,
- 2) senest ved første jobsamtale sikre, at vejledningen udleveres skriftligt til personen, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen,
- 3) sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år, og
- 4) sikre, at vejledningen gennemgås hyppigere, hvis
 - a) kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det, eller
 - b) personen anmoder kommunen om vejledning.«

47. I § 77, stk. 1, 3 og 4, indsættes efter »§ 13 stk. 7 eller 8«: », samt regler fastsat i medfør af § 13, stk. 15«.

48. I § 77, stk. 5, 1. pkt., ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1-4«.

49. I § 80, stk. 1, ændres »§§ 30-33, 36-43,« til: »§§ 30-33, 36-40 a, 42, 43,«.

50. I § 81 indsættes som 4. pkt.:

»Hjælp til enkeltudgifter i forbindelse med flytning kan alene ydes efter § 85.«

51. I § 82 a, stk. 1, 1. og 2. pkt., og § 110, stk. 2, 1. pkt., ændres »integrationsydelses-« til: »selvforsørgelses- og hjemrejseydelses-, overgangsydelses-«.

52. I § 85 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. En kommune kan derudover yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter i forbindelse med flytning til en person, som har været ude for ændringer i sine forhold, hvis den pågældendes egen afholdelse af udgifter i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig i fremtiden. Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses. Kommunen kan dog efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til en udgift, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften er af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

53. I § 85 indsættes efter stk. 2, som bliver stk. 3, som stk. 4:

»Stk. 4. Hjælpen efter stk. 1 og 2 ydes af den kommune, hvori boligen ligger, jf. § 9, stk. 12, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Hvis boligen ligger i udlandet, ydes hjælpen af opholdskommunen, jf. § 9, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.«

54. I § 91 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Kommunen skal indgive politianmeldelse, hvis kommunen træffer afgørelse om tilbagebetaling efter stk. 1, nr. 1 og 2, fordi personen mod bedre vidende uberettiget har modtaget

1) ydelser efter denne lovs kapitel 4, 6 a og 6 b, og tilbagebetalingskravet er begrundet i et udlandsophold på mere end 14 sammenhængende kalenderdage, eller

2) ydelser efter denne lovs kapitel 4, 6 a-6 c eller 7, og tilbagebetalingskravet udgør mere end 30.000 kr. for afgørelser truffet før den 1. januar 2023, og mere end 21.500 kr. for afgørelser truffet fra den 1. januar 2023.«

55. § 106, 2.-4. pkt., ophæves, og i stedet indsættes som 2. pkt.:

»Staten afholder udgifterne til efterlevelseshjælp efter kapitel 10 a.«

56. § 109, stk. 1, nr. 9, affattes således:

»9) § 35, stk. 4, om sanktionssatser, og §§ 42 og 43 om sanktioner ved uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet.«

57. I § 109, stk. 1, nr. 12, indsættes efter »§ 69 d, stk. 2«: »og stk. 3«, og efter »§ 69 o, stk. 2« indsættes: »og stk. 3«

58. I § 109, stk. 3, ændres »10-13« til: »9-13«, og som 2. pkt. indsættes:
»Ved den årlige regulering af sanktionssatserne nævnt i § 35, stk. 4, jf. § 109, stk. 1, nr. 9, afrundes de regulerede beløb til nærmeste hele beløb deleligt med 50.«

§ 2

I lov om individuel boligstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 48 af 16. januar 2019, som ændret ved § 11 i lov nr. 337 af 2. april 2019 og l§ 12 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændring:

I. I § 8, stk. 5, ændres »§§ 13 g eller 42« til: »§ 13 g, §§ 36-40 a og §§ 42 og 43«.

§ 3

I lov om Udbetaling Danmark, jf. lovbekendtgørelse nr. 49 af 16. januar 2019, som ændret ved § 11 i lov nr. 337 af 2. april 2019 og § 12 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 12 a, stk. 5, indsættes efter 1. pkt. som nye punktummer:

»Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, at brugen af dataenhedens leverancer og resultaterne af kommunernes og Udbetaling Danmarks kontrolindsats, jf. stk. 1-4, løbende offentliggøres af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering på en offentlig tilgængelig hjemmeside på en sådan måde, at resultaterne skal kunne sammenlignes på tværs af kommunerne og Udbetaling Danmark og vise udviklingen over tid. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering kan fastsætte regler om, at kommunerne og Udbetaling Danmark løbende har pligt til at indsende resultaterne af kontrolindsatsen til styrelsen til brug for offentliggørelsen, jf. 2. pkt.«

2. I § 12 i, stk. 3, ændres »integrationsydelse« til: »selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse«.

3. I § 12 j, stk. 2, nr. 3, ændres »og integrationsydelse« til: », integrationsydelse, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse«.

4. I § 19 indsættes som stk. 5-7:

»Stk. 5. Beskæftigelsesministeren kan anmode Ankestyrelsen om at foretage generelle undersøgelser af praksis på de sagsområder, som Udbetaling Danmark varetager, og hvor der efter lovgivningen er klageadgang til Ankestyrelsen. De faglige og ressourcemæssige rammer for den enkelte undersøgelse fastlægges ved aftale mellem Beskæftigelsesministeriet og Ankestyrelsen.

Stk. 6. Ankestyrelsen skal samtidigt med fremsendelse af den årlige redegørelse om sagsbehandlingen i Udbetaling Danmark, jf. stk. 4, indsende 1-3 forslag til områder, der kan foretages en undersøgelse af, jf. stk. 5.

Stk. 7. Ankestyrelsen kan fra Udbetaling Danmark indhente sager og øvrige oplysninger, der er nødvendige for, at Ankestyrelsen kan foretage undersøgelser, som beskæftigelsesministeren rekvirerer i medfør af stk. 5. Oplysninger om afgørelser kan indhentes i såvel skriftlig som elektronisk form.«

§ 4

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 826 af 16. august 2019, som ændret ved § 8 i lov nr. 1430 af 5. december 2018, § 3 i lov nr. 550 af 7. maj 2019 og § 14 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 9, stk. 1, ændres »og 9« til: », 9 og 12«.

2. I § 9 indsættes efter stk. 11 som nyt stykke:

»Stk. 12. Søger en person om hjælp til flytning til en anden kommune efter § 85, stk. 1 og 2, i lov om aktiv socialpolitik, er det den nye kommune, hvori boligen ligger, der har pligt til at træffe afgørelse om denne hjælp uanset stk. 1.«

Stk. 12 og 13 bliver herefter stk. 13 og 14.

3. I § 9, stk. 13, der bliver stk. 14, ændres »12« til: »13«.

4. I § 9 a, stk. 7 og 8, ændres »13« til: »14«.

§ 5

I integrationsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1127 af 11. oktober 2017, som ændret blandt andet ved § 2 i lov nr. 174 af 27. februar 2019 og senest ved § 26 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 35 indsættes som 4. pkt.:

»Hjælp til enkeltudgifter i forbindelse med flytning kan alene ydes efter § 39.«

2. I § 39 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan derudover yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter i forbindelse med flytning til en udlænding, såfremt den pågældendes egen afholdelse af udgifterne vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden. Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses. Kommunalbestyrelsen kan dog efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til en udgift, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften er af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

3. I § 39, stk. 2, som bliver stk. 3, indsættes efter »stk. 1«: »og 2«

4. I § 39, stk. 2, som bliver stk. 3, ændres »fraflytter« til: »flytter til, jf. dog stk. 5«.

5. I § 39, stk. 4, som bliver stk. 5, indsættes efter »stk. 1«: »og 2«.

6. I § 39, stk. 4, som bliver stk. 5, indsættes efter 1. pkt.: »Hjælpen ydes af den kommune, udlændingen fraflytter.«

7. Før kapitel 11 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 10 a

Sanktioner m.v.

§ 52. Underskriver en modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, jf. § 2, stk. 2-4, der har pligt til at underskrive en opholds- og selvforsørgelseserklæring, jf. § 19, stk. 1, 3. pkt., ikke erklæringen, foretager kommunen fradrag i selvforsørgelses- og hjemrejseydelsen eller overgangsydelsen. Der kan alene foretages fradrag i selvforsørgelses- og hjemrejseydelsen eller overgangsydelsen én gang.

Stk. 2. Kommunen skal forud for underskrivelsen i fornødent omfang vejlede modtageren af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse om pligten til at underskrive erklæringen og om konsekvensen for selvforsørgelses- og hjemrejseydelsen eller overgangsydelsen, hvis modtageren af selvforsørgelses- og hjemrejseydelsen eller overgangsydelsen afslår at underskrive erklæringen.

Stk. 3. Fradraget i medfør af stk. 1 sker med:

- 1) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 4, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik for personer, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter § 22, stk. 3, nr. 4, i samme lov.
- 2) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 4, nr. 2, i lov om aktiv socialpolitik for personer, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter § 22, stk. 3, nr. 3, i samme lov.
- 3) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 4, nr. 3, i lov om aktiv socialpolitik for personer, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter § 22, stk. 3, nr. 2, i samme lov.
- 4) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 4, nr. 4, i lov om aktiv socialpolitik for personer, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter § 22, stk. 3, nr. 1, i samme lov.«

§ 6

I lov nr. 1482 af 23. december 2014 om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., som ændret senest ved § 1 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændring:

1. Efter kapitel 3 a indsættes i ”Afsnit II”:

»Kapitel 3 b

Fokusrevision

§ 22 g. Beskæftigelsesministeriet kan iværksætte særlige fokusrevisioner af kommunernes regnskaber for ordninger på ministeriets områder og fastsætte retningslinjer herfor. Retningslinjerne kan angive følgende:

- 1) Typer af sager, der skal revideres.
- 2) Revisionsmetoden, som skal anvendes, for eksempel systemrevision, substansrevision, forvaltningsrevision m.v.
- 3) Kriterierne for udvælgelsen af de relevante stikprøver på områderne samt stikprøvernes størrelse.
- 4) Rapporteringsgrundlaget for fokusrevision, herunder afrapporteringens indhold, afrapporteringens form, detaljeringsniveau og skematik.

Stk. 2. Fokusrevision efter stk. 1 udføres efter Beskæftigelsesministeriets bestemmelse af en statsautoriseret eller registreret revisor, som skal være sagkyndig og uafhængig.«

§ 7

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 983 af 25. september 2019,, som ændret ved § 6 i lov nr. 339 af 2. april 2019 og § 11 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 29, stk. 5, § 32 a, stk. 3, nr. 4, § 32 d, stk. 1 og § 46 d, stk. 1, nr. 7, indsættes efter »integrationsydelse,«: »selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse,«.

2. I § 31, stk. 4, § 32 c, stk. 2, § 46 d, stk. 1 og 3, og § 46 f, stk. 1 og 3, ændres »integrationsydelse« til: »selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse«.

§ 8

I lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 982 af 23. september 2019, som ændret ved § 7 i lov nr. 339 af 2. april 2019 og ved § 28 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 26, stk. 3, indsættes efter »integrationsydelse«: », selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse«.

2. I § 29, stk. 5, § 45 d, stk. 1 og 3, og § 45 f, stk. 1 og 3, ændres »integrationsydelse« til: »selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse«.

3. I § 45 d, stk. 1, nr. 7, indsættes efter »Integrationsydelse,«: »selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse,«.

§ 9

I lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1213 af 11. oktober 2018, som ændret senest ved § 7 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 87 a, stk. 1, nr. 7, indsættes efter »Integrationsydelse,«: »selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse,«.

§ 10

I barselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 67 af 25. januar 2019, som ændret senest ved § 5 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 49 b, stk. 1, nr. 7, indsættes efter »Integrationsydelse,«: »selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse,«.

§ 11

I lov om sygedagpenge, jf. lovbekendtgørelse nr. 68 af 25. januar 2019, som ændret ved § 3 i lov nr. 701 af 8. juni 2018, § 3 i lov nr. 339 af 2. april 2019, § 1 i lov nr. 495 af 1. maj 2019 og § 3 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 71 b, stk. 1, nr. 7, indsættes efter »Integrationsydelse,«: »selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse,«.

§ 12

I lov om fleksydelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1121 af 17. september 2015, som ændret senest ved § 8 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 22 a, stk. 1, nr. 7, indsættes efter »Integrationsydelse,«: »selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse,«.

§ 13

I lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne, jf. lovbekendtgørelse nr. 1086 af 19. september 2017, som ændret ved § 4 i lov nr. 288 af 29. marts 2017, § 11 i lov nr. 503 af 23. maj 2018 og § 10 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 3, stk. 1, nr. 14, indsættes efter »integrationsydelse«: », selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse«.

§ 14

I lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 727 af 7. juli 2009, som ændret senest ved § 6 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændring:

1. *Kapitel 5* ophæves, og i stedet indsættes:

»Kapitel 5

Løntilskud ved ansættelse af nyuddannede personer med handicap

§ 15. Jobcenteret kan give tilbud om ansættelse med løntilskud hos offentlige eller private arbejdsgivere til personer, der har gennemført en uddannelse af mindst 18 måneders varighed, som kan berettige til optagelse i en arbejdsløshedskasse, jf. lov om arbejdsløhedsforsikring m.v., og som ikke har opnået ansættelse op til 2 år efter uddannelsens afslutning og mangler erhvervs erfaring inden for det område, som uddannelsen kvalificerer til.

Stk. 2. Tilbud om ansættelse med løntilskud gives medhenblik på indslusning på arbejdsmarkedet.

§ 15 a. §§ 77-79 om drøftelse af ansættelsen, merbeskæftigelse og forholdstalskrav i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og regler herom udstedt i medfør af §§ 81 og 182 i samme lov finder tilsvarende anvendelse ved tilbud efter § 15.

Løn- og arbejdsvilkår samt tilskud

§ 15 b. Ved tilbud efter § 15 skal løn- og arbejdsvilkår være overenskomstmæssige eller de for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende vilkår.

Stk. 2. Personer, der ansættes med løntilskud, er i øvrigt omfattet af den lovgivning, der gælder for lønmodtagere.

Stk. 3. Tilbud om ansættelse med løntilskud kan gives i op til 1 år.

Stk. 4. Løntilskuddet kan pr. time udgøre (2019-niveau):

- 1) 28,56 kr.,
- 2) 50,01 kr.,

- 3) 79,68 kr.,
- 4) 115,73 kr. eller
- 5) 154,02 kr.

Stk. 5. Udbetaling af tilskud må ikke være konkurrenceforvridende.

Stk. 6. Sætserne efter stk. 4 reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten efter lov om en satsreguleringsprocent.

§ 15 c. Personer, der deltager i tilbud efter § 15, skal registrere cv-oplysninger på Jobnet, og oplysningerne skal gøres tilgængelige for søgning.

Stk. 2. Har personen en plan efter kapitel 8 om planer m.v. i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal tilbud efter § 15 indgå heri.

Stk. 3. Tilbuddet kan gøre det ud for et ret og pligt-tilbud efter kapitel 15 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats om ret og pligt til tilbud for personer, der modtager dagpenge, kontanthjælp eller overgangsydelse.

Kapitel 5 a

Opkvalificering i forbindelse med ansættelse

§ 15 d. Jobcenteret kan yde tilskud til udgifter til opkvalificering i forbindelse med ansættelse uden løntilskud til samme personkreds, som kan få ansættelse med løntilskud efter § 15.

§ 15 e. Det er en betingelse for at give tilskud, at opkvalificeringen ligger ud over den opkvalificering, som arbejdsgiveren forudsættes at give.

Stk. 2. Tilskud til udgifter ved opkvalificering bevilges på baggrund af arbejdsgiverens ansøgning herom til jobcenteret og udbetales på baggrund af dokumenterede udgifter.

Kapitel 6

Hjælpe midler i forbindelse med løntilskudsansættelse efter denne lov eller tilbud efter lov om en aktivbeskæftigelsesindsats

§ 15 f. Til personer omfattet af § 2, der deltager i tilbud efter § 15 eller kapitel 11-14 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, kan der gives tilskud til hjælpemidler med henblik på at understøtte, at personen kan deltage i tilbuddet.

Stk. 2. Det er en betingelse for at give tilskud, at hjælpemidlet er af afgørende betydning for, at personen kan deltage i tilbuddet, eller kompenserer for personens begrænsninger i arbejdsevnen.

Stk. 3. Tilskud til hjælpemidler kan gives til en person i form af tilskud til arbejdsredskaber og undervisningsmaterialer og til en virksomhed i form af mindre arbejdspladsindretninger.

§ 15 g. Til personer omfattet af § 2, der tillige er omfattet af § 6, nr. 7, 8 og 10, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, og som deltager i tilbud efter kapitel 11-14 i samme lov, kan der gives støtte til særlige udgifter, der er en nødvendig følge af deltagelse i uddannelse efter kapitel 14 i samme lov eller af en nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Det samme gælder for personer, der er omfattet af § 6, nr. 6, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, og som, jf. kapitel 21 i samme lov, deltager i tilbud som led i afklaringen af personens arbejdsevne.

§ 15 h. Det er en betingelse for at give tilskud efter §§ 15 f og 15 g, at udgiften ligger ud over, hvad arbejdsgiveren, den selvstændigt erhvervsdrivende eller uddannelsesinstitutionen forudsættes at afholde, og at hjælpemidlet ikke er sædvanligt forekommende på arbejdspladsen eller uddannelsesinstitutionen.

Stk. 2. Tilskud til hjælpemidler gives på baggrund af dokumenterede udgifter. Jobcenteret kan dog beregne tilskud til undervisningsmateriale på grundlag af de gennemsnitlige udgifter ved uddannelsen på den enkelte uddannelsesinstitution.

Stk. 3. Hjælpemidler kan gives som udlån, når det udlånte i fuldt omfang tilgodeser behovet.

Stk. 4. Tilskud til hjælpemidler kan gives uden hensyn til personens og ægtefællens indtægts- og formueforhold.

Hjælpemidler i forbindelse med ansættelse og beskæftigelse m.v.

§ 15 i. Jobcenteret kan for at fremme, at personer omfattet af § 2 opnår eller fastholder ordinær ansættelse eller ansættelse efter lov om seniorjob, eller at personer kan drive selvstændig virksomhed, give tilskud til hjælpemidler, når hjælpemidlet

- 1) er af afgørende betydning for ansættelsen eller beskæftigelsen i egen virksomhed eller
- 2) kompenserer for personens begrænsning i arbejdsevnen.

Stk. 2. Det er en betingelse for at give tilskud til et hjælpemiddel, at udgiften til hjælpemidlet ligger ud over, hvad arbejdsgiveren eller den selvstændigt erhvervsdrivende forudsættes at afholde, og at hjælpemidlet ikke er sædvanligt forekommende på arbejdspladsen.

Stk. 3. Tilskud til hjælpemidler kan gives til en person i form af tilskud til arbejdsredskaber og til en virksomhed i form af mindre arbejdspladsindretninger.

Stk. 4. Tilskud til hjælpemidler gives på baggrund af dokumenterede udgifter.

Stk. 5. Hjælpemidler kan i stedet for tilskud gives som udlån, når det udlånte i fuldt omfang tilgodeser behovet.

Stk. 6. Tilskud til hjælpemidler kan gives uden hensyn til personens og ægtefællens indtægts- og formueforhold.

§ 15 j. Jobcenteret kan give en person, der er omfattet af § 2, og som er ansat, eller som skal ansættes i fleksjob, tilskud til hjælpemidler, når hjælpemidlet er af afgørende betydning for, at den pågældende kan fastholde eller opnå ansættelse i fleksjob, og kompenserer for personens begrænsninger i arbejdsevnen.

Stk. 2. Det er en betingelse, at hjælp efter anden lovgivning ikke er tilstrækkelig til at kompensere for personens begrænsninger i arbejdsevnen. Opfylder personen betingelserne for tilskud til hjælpemidler både efter stk. 1 og efter § 179 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, gives hjælpen efter stk. 1.

Stk. 3. Tilskud til hjælpemidler kan gives til en person i form af tilskud til arbejdsredskaber og til en virksomhed i form af mindre arbejdspladsindretninger.

Stk. 4. Tilskud til hjælpemidler kan gives uden hensyn til personens og ægtefællens indtægts- og formueforhold.

Sagsbehandlingsfrist

§ 16. Jobcenteret skal træffe afgørelse om hjælpemidler senest 4 uger efter tidspunktet for jobcenterets modtagelse af ansøgning om hjælpemidler efter dette kapitel.«

I lov om frikommunenetværk, jf. lovbekendtgørelse nr. 831 af 25. juni 2018, som ændret ved § 16 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 9, ændres »§ 2, nr. 2, bortset fra integrationsydelsesmodtagere, § 2, nr. 10, og § 2, nr. 12, bortset fra integrationsydelsesmodtagere« til: »§ 6, nr. 2, bortset fra overgangsydelsesmodtagere, § 6, nr. 4, bortset fra overgangsydelsesmodtagere, og § 6, nr. 12«.

§ 16

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 329 af 24. marts 2017, som ændret bl.a. ved § 3 i lov nr. 705 af 8. juni 2017, § 10 i lov nr. 699 af 8. juni 2018, og senest ved § 3 i lov nr. 1527 af 18. december 2018, og senest ved lov nr. 513 af 1. maj 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 14, stk. 2, nr. 5, *litra a*, ændres »integrationsydelse« til: »selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse«.

2. I § 14, stk. 2, nr. 5, *litra b*, ændres »integrationsydelses-« til: »overgangsydelses-«.

§ 17

I lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love (Videre adgang til inddragelse af opholdstilladelser for flygtninge, loft over antallet af familiesammenføringer, skærpet straf for overtrædelse af indrejseforbud og overtrædelse af opholds-, underretnings og meldepligt, ydelsesnedsættelse for forsørgere m.v.), foretages følgende ændring:

1. § 6, nr. 2 og 22, ophæves.

§ 18

I lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love (Konsekvenser af aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats m.v.), foretages følgende ændring:

1. § 2, nr. 8, 15, og 80, § 6, nr. 9, og § 16, nr. 1, ophæves.

§ 19

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2020.

Stk. 2. De hidtil gældende regler i lov om aktiv socialpolitik i §§ 13-13 d, §§ 35-43, § 80, stk. 1, § 91 og § 109 finder fortsat anvendelse for hændelser, der er sket før lovens ikrafttræden.

Stk. 3. For personer, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden modtager hjælp efter §§ 22-25, 68, 69 j og 74 a, i lov om aktiv socialpolitik, finder lovens § 1, nr. 15-23, 35-37, 39, 40 og 46, først anvendelse, når kommunen har givet vejledning i overensstemmelse med §§ 35, stk. 1, § 69 a, stk. 1, § 69 l, stk. 1 eller § 75 a, i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovens § 1, nr. 15, 35, 39 og 46.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
- 1.1. Baggrund
2. Lovforslagets indhold
- 2.1. Klare og konsekvente sanktioner udlandsophold og uoplyst arbejde
- 2.1.1. Gældende ret
- 2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.2. Krav om aftale om jobsøgning og frist for at joblogge
- 2.2.1. Gældende ret
- 2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.3. Rimelige grunde for udeblivelser skal tænkes ind ved anvisning af tilbud
- 2.3.1. Gældende ret
- 2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.4. Færre sanktionssatser
- 2.4.1. Gældende ret
- 2.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.5. Udvidet og forenklet brug af skærpede rådighedssanktioner
- 2.5.1. Gældende ret
- 2.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.5.2.1. Forslag om skærpet rådighedssanktion
- 2.5.2.2. Forslag om ophævelse af ophørssanktionen i § 41
- 2.6. Udvidelse af muligheden for månedsvis opgørelse af sanktioner
- 2.6.1. Gældende ret
- 2.6.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.7. Sanktioner skal ikke kompenseres via boligstøtten
- 2.7.1. Gældende ret
- 2.7.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.8. Hurtigere sanktionsafgørelser
- 2.8.1. Gældende ret
- 2.8.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.9. Forenklet vejledning for modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse uddannelseshjælp, kontanthjælp, ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb samt ledighedsydelse
- 2.9.1. Gældende ret
- 2.9.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.10. Klare rammer for udvidet partshøring af aktivitetsparate
- 2.10.1. Gældende ret
- 2.10.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.11. Sanktion ved manglende underskrivelse af opholds- og selvforsørgelseserklæring
- 2.11.1. Gældende ret
- 2.11.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.12. Pligt til at politianmelde personer, som begår socialt bedrageri
- 2.12.1. Gældende ret
- 2.12.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.13. Ændring af rådighedstilsynet

- 2.13.1. *Gældende ret*
- 2.13.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.14. *Generelle undersøgelser af praksis på Udbetaling Danmarks område*
- 2.14.1. *Gældende ret*
- 2.14.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.15. *Rådigheds- og sanktionsreglerne for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb*
- 2.15.1. *Gældende ret*
- 2.15.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.16. *Rådighedsregler for modtagere af ledighedsydelse*
- 2.16.1. *Gældende ret*
- 2.16.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.17. *Stop for social eksport via reglen om flyttehjælp (Lov om aktiv socialpolitik, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og integrationsloven)*
- 2.17.1. *Gældende ret*
- 2.17.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.18. *Fokusrevisioner*
- 2.18.1. *Gældende ret*
- 2.18.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.19. *Benchmarking og monitorering af kommunernes og Udbetaling Danmarks registerbaserede kontrolresultater i Den Fælles Dataenhed*
- 2.19.1. *Gældende ret*
- 2.19.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.20. *Statslig finansiering af efterlevelseshjælp*
- 2.20.1. *Gældende ret*
- 2.20.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.21. *Konsekvensændringer i love, der henviser til integrationsydelse*
- 2.21.1. *Gældende ret*
- 2.21.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.22. *Forholdet til Databeskyttelsesforordningen*
- 2.22.1. *Gældende ret*
- 2.22.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 3. *Økonomiske- og implementeringskonsekvenser for det offentlige*
- 3.1. *Færre sanktionssatser*
- 3.2. *Sanktioner skal ikke kompenseres via boligstøtten*
- 3.3. *Statslige it-udgifter*
- 3.4. *Statslige driftsudgifter*
- 4. *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.*
- 5. *Administrative konsekvenser for borgerne*
- 6. *Miljømæssige konsekvenser*
- 7. *Forholdet til EU-retten*
- 8. *Hørte myndigheder og organisationer m.v.*
- 9. *Sammenfattende skema*

1. Indledning

Den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti, og Socialdemokratiet indgik den 16. november 2018 »Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger«. Regeringen (Socialdemokratiet) vil med indeværende lovforslag udmønte aftalen.

Formålet med aftalen er at bevare tilliden og opbakningen til det danske velfærdssystem, hvor man tilbyder et økonomisk sikkerhedsnet til borgere, som har brug for hjælp. Det svækker opbakningen og tilliden til vores velfærdssystem, hvis vi oplever, at skattefinansierede velfærdsydelser udbetales til personer, der ikke har ret til dem. Det er helt centralt, at borgere i det danske samfund får udbetalt den ydelse, som de har ret til – hverken mere eller mindre.

Det danske velfærdssystem bygger på et princip om ret og pligt. Det betyder, at når man er ledig og modtager en overførselsindkomst fra det offentlige, hvor der stilles krav om, at man skal opfylde en rådighedsforpligtelse, så skal man stå til rådighed for arbejdsmarkedet og gøre, hvad man kan for at finde et job.

Aftalen indeholder derfor en række initiativer, som skal medvirke til at forenkle og skærpe reglerne om sanktioner i kontanthjælpssystemet, så kommunerne får lettere ved at administrere reglerne og begår færre fejl. Reglerne skal endvidere understøtte, at borgerne reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet eller en indsats, der kan bringe dem tættere herpå. Initiativerne i aftalen sigter endvidere på at skabe mere og bedre kontrol med udbetaling af offentlige forsørgelsesydelser med det formål at forhindre misbrug og fejludbetalinger.

Nedenfor beskrives de elementer, som indgår i aftalen. Det er dels elementer, som udmøntes i lovforslaget dels elementer, som udmøntes administrativt.

- *Klare og konsekvente sanktioner for udlandsophold og uoplyst arbejde*

Sanktionerne for personer, der uberettiget og mod bedre vidende har modtaget hjælp under ophold i udlandet, eller som ikke har oplyst om arbejde, skal skærpes således, at ydelsen nedsættes med 1/3 i 20 uger, og den nedsatte hjælp gøres tilbagebetalingspligtig i 20 uger for personer på høje ydelser. For personer på lave ydelser nedsættes hjælpen med tre sanktionssatser pr. måned i tre måneder, og den nedsatte hjælp gøres tilbagebetalingspligtig i 20 uger. Sanktionen vil ikke være ægtefælleafhængig.

- *Sanktion ved manglende underskrivelse af medborgerskabserklæring*

Hvis en person ikke vil underskrive sin medborgerskabserklæring, nedsættes den pågældendes ydelse med 600, 1.200, 1.800 eller 2.100 kr. afhængigt af ydelsesniveau.

- *Færre sanktionssatser*

De nuværende 80 satser ændres til fire faste sanktionssatser på 200, 400, 600 og 700 kr.

- *Rimelige grunde for udeblivelse skal tænkes ind ved tilbud*

Den udtømmende liste af rimelige grunde afskaffes, så kommunerne allerede ved afgivelsen af tilbud skal tage højde for og angive, hvilke rimelige grunde en person har til ikke at tage imod et tilbud. Dermed vil personen fra start få en indsats, som den pågældende har forudsætninger for og pligt til at deltage i.

Fremadrettet vil der endvidere kunne være andre rimelige grunde til ikke at deltage i et tilbud m.v. end i dag.

- *Krav om jobsøgning og frist for at joblogge*

Kommunerne skal ved første samtale med jobparate og åbenlyst uddannelsesparate indgå en aftale om jobsøgningsaktiviteter. Kommunerne tilrettelægger selv og i samarbejde med personen det konkrete indhold af aftalen ud fra en individuel og konkret vurdering af, hvad der er meningsfyldt i den enkelte situation.

- *Udvidet og forenklet brug af skærpede rådighedssanktioner*

Kommunerne får mulighed for at træffe afgørelse om en skærpet rådighedssanktion, når personen har fået én afgørelse om en sanktion på grund af manglende opfyldelse af personens rådighedsforpligtelse. Det er en betingelse, at kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed. Den skærpede rådighedssanktion udvides samtidig til også at omfatte aktivitetsparate modtagere af hjælp.

Personens ydelsessag lukkes helt, hvis personen ikke møder op i den aktivitet, som kommunen har anvist, f.eks. fremmøde i jobcenteret i en hel kalendermåned. Personens ægtefælles sag lukkes ligeledes. Hjælpen kan genoptages, hvis personen eller ægteparret søger hjælp på ny, og begge opfylder deres rådighedsforpligtelse.

- *Sanktioner skal ikke kompenseres via boligstøtten*

Personer, som får nedsat hjælpen som følge af en sanktion, må ikke kompenseres ved at modtage mere i boligstøtte.

- *Hurtigere sanktionsafgørelser*

Kommunerne skal have mulighed for at sende agterskrivelse (partshøring og afgørelse i samme brev) til jobparate og uddannelsesparate modtagere af hjælp. Agterskrivelsen udgør den endelige afgørelse, som vil blive effektueret uden yderligere meddelelse til personen, med mindre personen kommer med bemærkninger inden for fristen.

- *Forenklet vejledning*

Kommunernes vejledningsindsats forenkles både i form og indhold. Kommunen skal senest ved første jobsamtale efter ansøgningen om hjælp drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så personen forstår sine rettigheder og pligter. Kommunen skal sikre, at den skriftlige vejledning udleveres til personen ved første henvendelse, og at vejledningen tillige sendes til personen. Kommunen skal endelig sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år. Kommunen skal give vejledningen hyppigere, hvis kommunen konkret vurderer, at en person har behov for dette.

- *Klare rammer for udvidet partshøring af aktivitetsparate*

Reglerne om udvidet partshøring af aktivitetsparate skal i praksis gennemføres af hensyn til personens retssikkerhed. Regelsættet præciseres, således at det fremgår klart, hvad der er en tilstrækkelig indsats fra kommunernes side for at komme i kontakt med en aktivitetsparat person.

- *Udvidelse af muligheden for månedsvis opgørelse af sanktioner*

Muligheden for at opgøre udeblivelser månedsvis i forbindelse med afgørelser om sanktioner udvides til alle sanktioner. Det er en forudsætning for, at kommunen kan opgøre sanktionerne månedsvis, at kommunen i umiddelbar tilknytning til hver forseelse tager kontakt til personen.

- *Pligt til at politianmelde borgere*

Kommunerne forpligtes til at politianmelde personer, der uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp eller ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet i mere end 14 dage. Det skal gælde uanset, hvor personen har opholdt sig og uanset grunden til, at personen har opholdt sig i udlandet. Kommunerne forpligtes endvidere til at politianmelde personer, hvis kommunen inden den 1. januar 2023 træffer afgørelse om tilbagebetaling af beløb på mere end 30.000 kr., og fra den 1.

januar 2013 træffer afgørelse om tilbagebetaling af beløb på mere end 21.500 kr., hvor tilbagebetalingskravet beror på, at personen uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp, revalideringsydelse, ressourceforløbsydelse eller ledighedsydelse.

- *Stop for social eksport via reglen om flyttehjælp*

Fremadrettet skal det være tilflytterkommunen, der administrerer reglerne om flyttehjælp, så den aktuelle opholdskommune ikke har mulighed for at tilskynde personer på overførselsindkomst til at flytte til en anden kommune. Samtidig sikres det, at tilflytterkommunen allerede ved tilflytningen er opmærksom på personens behov.

- *Ankestyrelsen skal kunne undersøge Udbetaling Danmarks sagsområder*

Med henblik på at forbedre beskæftigelsesministerens muligheder for at føre tilsyn med Udbetaling Danmarks bestyrelse skal beskæftigelsesministeren som en del af sit tilsyn kunne bede Ankestyrelsen foretage generelle undersøgelser på de områder, som Udbetaling Danmark varetager. Dette betyder, at Ankestyrelsens kompetence til at foretage undersøgelser af Udbetaling Danmarks sagsbehandling harmoniseres med den kompetence, som Ankestyrelsen har til at foretage undersøgelser af sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

- *Hjemmel til fokusrevision på ikke refusionsberettigede områder*

Der skal etableres en udvidet og systematisk adgang til at gennemføre fokusrevisioner på udvalgte indsatsområder, som Beskæftigelsesministeriet udvælger på baggrund af en nærmere vurdering af ordningernes risiko, væsentlighed og kompleksitet. Med henblik på at kunne foretage fokusrevisioner på ikke refusionsberettigede tilbud fastsættes der regler om, at Beskæftigelsesministeriet kan udføre fokusrevisioner på disse områder i lighed med, hvad der gælder i forhold til refusionsberettigede områder.

- *Yderligere aftaleelementer, som udmøntes administrativt*

Der skal være en tæt opfølgning på brugen af sanktioner, herunder for udsatte personer, og aftalepartierne modtager to gange årligt en opgørelse af kommunernes sanktionering.

Ankestyrelsen skal udarbejde tre praksisundersøgelser om kommunernes brug af sanktionsreglerne i 2020-2022, hvor der skal være et særligt fokus på sanktioner over for aktivitetsparate.

Der indføres en skærpet opfølgning for kommuner med utilfredsstillende resultater, således at kommuner, der har en markant højere eller lavere andel af personer, som sanktioneres, end landsgennemsnittet, skal indsende en redegørelse, som drøftes med aftalepartierne. I alvorligere sager vil kommunen endvidere blive indkaldt til en samtale med beskæftigelsesministeren.

Der oprettes en hotline i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, som skal rådgive og vejlede kommunerne og a-kasserne om, hvordan de bedst muligt oplyser sager, hvor styrelsen har videreformidlet oplysninger fra PET om kontanthjælps- og dagpengemodtagere, som er udrejst i relation til konflikten i Syrien og Irak. Hotlinen skal også give kommunerne bedre viden om socialt bedrageri og vejledning i forbindelse med politianmeldelse af sager om socialt bedrageri.

Love/lovforslag som lovforslaget i øvrigt skal ses i sammenhæng med m.v.

Lovforslaget skal i øvrigt ses i sammenhæng med lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love. Med lov nr. 174 ændres

bl.a. integrationsydelse til henholdsvis selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse. Disse ændringer træder i kraft den 1. januar 2020.

Ved beskrivelsen af gældende regler er der efter aftale med Justitsministeriet og Folketingets lovsekretariat taget udgangspunkt i lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov nr. 551 af 7 maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love.

Det betyder, at henvisninger i § 1, nr. 5, 17, 19 og 37 og i § 14, nr. 1, tager udgangspunkt i lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats, mens forslagene i § 1, nr.5, 8, 9, 18-20, 47, 48 og 54 tager udgangspunkt i lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love. Hvor der ikke er sket ændringer som følge af disse love, er der taget udgangspunkt i gældende ret i lov om aktiv socialpolitik.

1.1. Baggrund

1.1.1. Forslag om en mere konsekvent og ensartet sanktionering

Tre praksisundersøgelser fra Ankestyrelsen om anvendelsen af sanktioner i kommunerne og en evaluering af sanktionsområdet, som Beskæftigelsesministeriet har fået gennemført, tegner et billede af, at kommunerne har en række udfordringer i forhold til at anvende reglerne korrekt og efter intentionen med lovgivningen.

Der er derudover en række forhold, der kan medvirke til at begrænse sanktioners tiltænkte virkning. For det første kan der gå lang tid, fra en modtager af hjælp begår en forseelse, der udløser en sanktion, til den pågældende bliver pålagt en sanktion. For det andet er området præget af kompleksitet. Der er f.eks. 80 sanktionssatser på kontanthjælpsområdet (integrationsydelse og uddannelses- og kontanthjælp). Selvom der beløbsmæssigt er flere gengangere, kan den konkrete sanktion for manglende opfyldelse af rådighedsforpligtelsen derfor være uigennemskuelig for en person, der først ved den månedlige udbetaling kan se sanktionen udmålt i et kronebeløb. Tilsvarende kan jobcenteret have vanskeligt ved at vejlede personen præcist om en sanktions størrelse og dermed om konsekvensen ved manglende rådighed.

Forenklingen af reglerne forventes at betyde, at kommunerne får lettere ved at administrere reglerne og som følge heraf vil begå færre fejl. Det vil styrke personens retssikkerhed og gøre det lettere for personen at forstå reglerne og konsekvenserne af ikke at stå til rådighed. Samtidig skærpes reglerne, hvilket – sammen med regelforenklingen – forventes at bidrage til at øge reglernes adfærdsregulerende virkning og derved sikre, at en modtager af hjælp reelt står til rådighed.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Klare og konsekvente sanktioner ved udlandsophold og uoplyst arbejde

2.1.1. Gældende ret

Efter de gældende regler i §§ 42 og 43 i lov om aktiv socialpolitik sanktioneres en modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, hvis den pågældende mod bedre vidende

- 1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller
- 2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

Sanktionens størrelse afhænger af hvilken ydelse, den pågældende modtog på forseelsestidspunktet. Personer på de højere ydelser sanktioneres efter § 42 med nedsættelse af ydelsen i en periode. Personer på de lavere ydelser, dvs. hjælp under 11.423 kr. (2019-niveau), sanktioneres efter § 43 med et tilbagebetalingskrav. Derudover øges sanktionens størrelse efter §§ 42 og 43, hvis den pågældende sanktioneres to, tre eller flere gange inden for de seneste 5 år.

I tilfælde hvor kommunen har truffet afgørelse efter § 91 i lov om aktiv socialpolitik om tilbagebetaling af ydelser, som er modtaget uberettiget og mod bedre vidende på grund af ophold i udlandet eller uoplyst arbejde, skal personen endvidere sanktioneres efter §§ 42 og 43 i lov om aktiv socialpolitik.

Efter § 42 i lov om aktiv socialpolitik skal en person, som modtager hjælp i form af integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp på mindst 11.423 kr. (2019-niveau) pr. måned efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik, have hjælpen nedsat med 1/3 i 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller

2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

En person skal have hjælpen nedsat med 1/3 i 20 uger, hvis personen to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet.

En person skal have hjælpen nedsat med 1/3 i 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat, eller den pågældende har været i udlandet, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte hjælp, hvis personen tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet.

Nedsættelsen sker tilsvarende i hjælpen til ægtefællen. Den nedsatte hjælp til ægtefællen er ligeledes tilbagebetalingspligtig.

Nedsættelsen sker i hjælpen fra første hele kalendermåned efter afgørelsen. Tilbagebetalingskravet efter § 42 i lov om aktiv socialpolitik beregnes på grundlag af hjælpen for første hele kalendermåned efter afgørelsen og de efterfølgende måneder, og hjælpen afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Hvis en person eller dennes ægtefælle tillige er omfattet af en sanktion efter §§ 36-41 i lov om aktiv socialpolitik eller i øvrigt ikke er berettiget til hjælp, udskydes sanktionen om nedsættelse eller tilbagebetaling af hjælpen som følge af uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet eller bortfaldet, eller der på ny ydes hjælp. Hvis sanktionen for uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet, eller der på ny ydes hjælp.

Nedsættelsen af hjælpen bortfalder, hvis den ikke er afviklet inden for 5 år fra det tidspunkt, hvor kommunen har konstateret forseelsen. Kommunen træffer afgørelse om nedsættelse eller tilbagebetaling af hjælpen ved uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet.

Efter § 43 i lov om aktiv socialpolitik skal en person, som modtager integrationsydelse efter § 22, stk. 2, nr. 2, 3 eller 4, integrationsydelse og danskbonus efter § 22, stk. 2, nr. 2, 3 eller 4, samt stk. 4, uddannelseshjælp efter § 23, stk. 2, nr. 2, 6, 7, 8 eller 9, uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 8, og § 24, stk. 3, nr. 5, eller § 23, stk. 2, nr. 9, og § 24, stk. 3, nr. 6, eller kontanthjælp efter § 25, stk. 3, nr. 2, 6, 7, 8 eller 9, eller § 25 a i lov om aktiv socialpolitik, tilbagebetale 1/3 af hjælpen for 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller

2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

En person skal tilbagebetale 1/3 af hjælpen for 20 uger, hvis personen to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet.

En person skal tilbagebetale hele hjælpen for 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat, eller den pågældende har været i udlandet, hvis personen tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet.

Tilbagebetaling sker tilsvarende for så vidt angår hjælpen til ægtefællen.

Beregningen af tilbagebetalingskravet efter § 43 i lov om aktiv socialpolitik sker på grundlag af hjælpen for første hele kalendermåned efter afgørelsen og de efterfølgende måneder, og hjælpen afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Hvis en person eller dennes ægtefælle tillige er omfattet af en sanktion efter §§ 36-41 i lov om aktiv socialpolitik eller i øvrigt ikke er berettiget til hjælp, udskydes sanktionen om tilbagebetaling af hjælpen som følge af uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet eller bortfaldet, eller der på ny ydes hjælp. Hvis sanktionen som følge af uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet, eller der på ny ydes hjælp.

Tilbagebetaling af hjælpen efter §§ 42 og 43 sker efter § 95 i lov om aktiv socialpolitik. Tilbagebetalingskravet opkræves således af kommunen eller af Udbetaling Danmark efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1644 af 18. december 2018 om kommunernes opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik, lov om kontantydelse, § 70 f, stk. 10, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om en midlertidig jobpræmie til langtidsledige m.v., som er fastsat af beskæftigelsesministeren i samråd med skatteministeren.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at aftalepartierne er enige om at skærpe de gældende sanktioner for personer, der uberettiget og mod bedre vidende har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

Det foreslås, at de nuværende sanktioner afskaffes for 1. og 2. forseelse inden for 5 år. Det foreslås videre, at den nuværende sanktion for tredje gentagelse allerede skal indtræde første gang, hvor personerne uberettiget og mod bedre vidende har modtaget hjælp under ophold i udlandet, eller hvor personerne mod bedre vidende har tilsidesat pligten til at oplyse om arbejde.

Det foreslås endvidere, at sanktionen skal være en nedsættelse af hjælpen med 1/3 i 20 uger for personer med høje ydelser, og at den nedsatte hjælp i 20 uger skal tilbagebetales. For personer med lave ydelser foreslås det at indføre en sanktion på tre sanktionssatser pr. måned i tre måneder, og at hjælpen i 20 uger skal tilbagebetales.

Det foreslås endvidere, at sanktionen ikke skal være ægtefælleafhængig. Det vil således alene være den ægtefælle, der har opholdt sig i udlandet og samtidigt uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ydelser, som vil blive ramt af sanktionen. Det samme vil gøre sig gældende i forhold til et ægtepar, hvor en af ægtefællerne ikke har oplyst, at pågældende har haft arbejde.

Dette ligger i tråd med, at ægtefælleafhængigheden i forhold til de andre rådighedssanktioner er afskaffet. Dette gælder dog ikke for forslaget til den skærpede rådighedssanktion, hvor begge ægtefællers sag vil kunne blive lukket, hvis betingelserne i forslaget til § 40 a er opfyldt.

Det vurderes, at forslaget vil være administrativt enkelt for kommunerne at håndtere, dels i forbindelse med vejledningsforpligtelsen, dels fordi der ikke samtidigt vil skulle træffes afgørelse om en sanktion til ægtefællen. Forslaget vil endvidere være en forenkling af udmålingen af sanktioner, idet ægtefællen tillige kan være ramt af en anden sanktion, der bevirker, at en eventuel ægtefælleafhængighed i sanktionen vil komplicere udmålingen af den tidsmæssige udstrækning af sanktionerne.

Hvis begge ægtefæller modtager ydelser på de høje satser, og de begge mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser under udlandsophold, vil begge ægtefællers hjælp blive nedsat med 1/3 i 20 uger, og begges nedsatte hjælp i de 20 uger vil skulle tilbagebetales.

Hvis en af ægtefællerne f.eks. uberettiget og mod bedre vidende har modtaget hjælp under ophold i udlandet, og den anden f.eks. 6 uger senere skal have en sanktion for uoplyst arbejde, vil de begge få en sanktion, idet de begge har begået en forseelse, som skal sanktioneres.

Reglerne om tilbagebetaling fortsættes uændret, jf. ovenfor under afsnit 2.1.1.

2.2. Krav om jobsøgning og frist for at joblogge

2.2.1. Gældende ret

Det er efter den gældende regel i § 13 i lov om aktiv socialpolitik en betingelse for at få kontanthjælp efter lovens § 11, at ansøgeren eller modtageren af hjælp ikke har et rimeligt tilbud om arbejde, og at personen aktivt søger at udnytte sine arbejdsmuligheder. Det er en betingelse for at få uddannelseshjælp, at ansøgeren eller modtageren af hjælp står til rådighed for ordinær uddannelse eller en indsats rettet mod ordinær uddannelse. Ansøgerens ægtefælle skal også udnytte sine arbejds- eller uddannelsesmuligheder.

Det er en betingelse for at få integrationsydelse, at ansøgeren eller modtageren af hjælp deltager i tilbud m.v. som led i selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven. For en person, der modtager integrationsydelse, men som ikke er omfattet af

selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet, er det en betingelse, at personen aktivt søger at udnytte sine arbejds- eller uddannelsesmuligheder.

For en person, der er åbenlyst uddannelsesparat eller jobparat, er det endvidere en betingelse, at den pågældende udnytter sine arbejdsmuligheder ved at søge arbejde på den måde, der er sædvanlig inden for det pågældende område. Personen skal efter krav fra jobcenteret søge konkrete job. En person, der modtager integrationsydelse eller uddannelseshjælp som åbenlyst uddannelsesparat, skal udnytte sine arbejdsmuligheder, indtil den pågældende skal påbegynde ordinær uddannelse.

En person, der modtager hjælp som åbenlyst uddannelsesparat eller jobparat, skal endvidere være aktivt jobsøgende. Personen skal overholde de aftaler om jobsøgning, der fremgår af Jobnet, og som er indgået med kommunen om hvordan og inden for hvilke områder, den pågældende skal søge job. Personen skal endvidere løbende registrere alle jobsøgningsaktiviteter i en joblog på Jobnet, jf. § 13 a, stk. 3.

Efter gældende regler er der ikke noget krav om, at kommunerne – i modsætning til arbejdsløshedskasserne – ved første samtale skal indgå aftale om, hvilke og hvor mange job en person skal søge og inden for hvilken frist, jobsøgningsaktiviteterne skal lægges i en joblog på Jobnet. Derimod indgås der først konkrete aftaler, hvis kommunerne bliver i tvivl om personernes jobsøgningsaktiviteter.

En person, der er åbenlyst uddannelsesparat eller jobparat, og som deltager i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationsloven, skal som hovedregel under deltagelsen i tilbud kunne overtage og søge arbejde, medmindre jobcenteret udtrykkeligt har fraveget kravet efter de regler, der følger af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationsloven.

En person, der modtager hjælp som åbenlyst uddannelsesparat eller jobparat, skal løbende registrere alle jobsøgningsaktiviteter i en joblog på Jobnet. Tilsvarende gælder for jobparate integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet i integrationsloven, medmindre jobcenteret har besluttet, at personen undtages fra kravet om at registrere sin jobsøgning i jobloggen på Jobnet, fordi personens sproglige og it-mæssige forudsætninger ikke er tilstrækkelige til, at personen kan opfylde kravet, jf. § 26 a, stk. 4, i integrationsloven.

I jobloggen skal der registreres oplysninger om søgte stillinger, herunder bl.a. om virksomheden og ansøgningsform. Ved jobsøgningsaktiviteter forstås en jobsøgning rettet mod et specifikt job eller jobsøgning generelt, herunder deltagelse i jobmesser m.v. Jobcenteret skal løbende følge op på, om den enkelte søger job tilstrækkeligt bredt, intensivt og realistisk gennem jobloggen. Aftaler mellem jobcenteret og den pågældende person om jobsøgning og konkrete henvisninger til job fremgår af »Min side« på Jobnet, så der ikke er tvivl om aftalerne.

Vurderer kommunen, at en persons jobsøgning ikke er tilstrækkelig, kan kommunen indgå en aftale med personen om jobsøgning, som den pågældende er forpligtet til at overholde, samt fastsætte en frist for, hvornår den pågældende skal have lagt sine jobsøgningsaktiviteter ind i jobloggen på Jobnet, jf. § 13 a, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik.

Afslår en person, der modtager hjælp efter § 11 i lov om aktiv socialpolitik, uden rimelig grund et tilbud om arbejde, eller afviser eller udebliver en person uden rimelig grund fra et beskæftigelsesfremmende tilbud,

en samtale eller lignende, sker der fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter reglerne om sanktioner i §§ 35-41 i lov om aktiv socialpolitik.

Hvis en person uden rimelig grund undlader efter krav fra jobcenteret at søge konkrete job, uden rimelig grund har undladt at overholde aftaler om jobsøgning, eller uden rimelig grund har undladt at registrere sine jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet inden for den frist, som kommunen har fastsat eller uden rimelig grund har undladt at dokumentere sine jobsøgningsaktiviteter som aftalt med jobcenteret, nedsættes hjælpen efter gældende regler i §§ 39-40 i lov om aktiv socialpolitik.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at kommunerne ved den første samtale med jobparate modtagere af kontanthjælp og integrationsydelse samt åbenlyst uddannelsesparate modtagere af uddannelseshjælp eller integrationsydelse får pligt til at indgå en aftale om jobsøgningsaktiviteterne.

Det foreslås som en konsekvens heraf, at kommunerne får pligt til at indgå en aftale om jobsøgningsaktiviteter ved den første samtale med jobparate modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller kontanthjælp, samt åbenlyst uddannelsesparate modtagere af overgangsydelse, som ikke er omfattet af integrationsloven, eller uddannelseshjælp.

Aftalen kan f.eks. indeholde oplysninger om:

- Hvor mange job personen skal søge.
- Hvilken frist personen har for at søge og dokumentere søgte job i jobloggen.
- Inden for hvilke faglige områder personen skal søge.
- Konkrete job fra Jobnet som personen kan søge.
- Geografisk område der skal søges i.
- Andet, f.eks. konkrete job der skal søges, eller andre jobsøgningsaktiviteter.
- Om og hvor mange ansøgninger, som personen skal lægge i jobloggen.

Kommunen skal i samarbejde med personen tilrettelægge det konkrete indhold af aftalerne ud fra en individuel og konkret vurdering af, hvad der er meningsfuldt i den enkeltes situation. Der bliver dermed ikke fra centralt hold stillet krav om, at alle ledige skal søge et bestemt antal job inden for en vis periode.

Kommunen skal give personen individuel støtte, således at det sikres, at kravene til personens jobsøgning og personens kompetencer matcher, herunder også i forbindelse med kommunens formidling af kontakt til arbejdsgivere m.v. Kommunen skal endvidere hjælpe personen med jobsøgning, herunder i forhold til at anvende jobloggen og udarbejde cv. Kommunen skal registrere de individuelle krav til jobsøgning. De registrerede krav vil skulle indgå i ”Min Plan” på Jobnet. Kommunen skal samtidig sende aftalen digitalt til personen, således at det er klart for personen, hvilke krav der stilles til personens jobsøgning.

Det foreslås videre, at hvis personen ikke har opfyldt betingelserne i aftalen om jobsøgningsaktiviteter, vil kommunen skulle indkalde personen til en jobsamtale som led i kontaktforløbet. Ved samtalen skal den manglende overholdelse af jobsøgningsaftalen drøftes, herunder om personen har haft en rimelig grund til ikke at opfylde aftalen om jobsøgningsaktiviteter, f.eks. på grund af længerevarende sygdom. Kommunen skal træffe afgørelse om sanktionering, hvis personen ikke har haft en rimelig grund til den manglende opfyldelse af jobsøgningsaftalen.

Hvis kommunen fremover vurderer, at personen ikke har haft en rimelig grund til ikke at overholde jobsøgningsaftalen m.v., foreslås det, at hjælpen til personen vil skulle nedsættes med tre gange sanktionssatsen.

Forslaget betyder, at kommunerne fremover skal indgå en aftale med åbenlyst uddannelsesparate og jobparate modtagere af hjælp om jobsøgningsaktiviteter, og at personerne vil have pligt til at overholde den indgåede aftale og registrere sine jobsøgningsaktiviteter i en joblog. Hvis kommunen konstaterer, at en person ikke har overholdt kravene i aftalen om jobsøgningsaktiviteter, skal kommunen rådighedsvurdere pågældende.

Forslaget betyder videre, at kommunerne f.eks. i forbindelse med en jobsamtale i kontaktførelsen vil kunne vælge at foretage en mundtlig partshøring i relation til sanktionen for manglende opfyldelse af aftalen. Under samtalen skal den manglende overholdelse af jobsøgningsaftalen drøftes, herunder om personen har haft en rimelig grund til ikke at opfylde aftalen om jobsøgning, f.eks. som følge af længerevarende sygdom. Kommunen vil også kunne foretage partshøring via en agterskrivelse, jf. forslaget om agterskrivelse. Kommunen vil herefter kunne træffe afgørelse om en sanktion, hvis personen ikke har haft en rimelig grund til den manglende opfyldelse af aftalen.

Sanktionen vil bestå i, at personens hjælp nedsættes med tre gange sanktionssatsen, jf. forslaget om færre sanktionssatser.

2.3. Rimelige grunde skal tænkes ind ved anvisning af tilbud m.v.

2.3.1. Gældende ret

Det er en grundlæggende betingelse efter § 13, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at personen for at få integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter § 11 i lov om aktiv socialpolitik skal stå til rådighed for uddannelse eller arbejde og aktivt udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder, herunder tage imod rimelige tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, rimelige tilbud efter integrationsloven og andre beskæftigelsesfremmende tilbud eller medvirke ved beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i form af aktiviteter pålagt i et uddannelsespålæg. Ansøgers ægtefælle skal også udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder.

Der er dog situationer, hvor en modtager af hjælp ikke skal stå til rådighed. Modtager personen eller dennes ægtefælle hjælp som uddannelses- eller jobparat, har de ikke pligt til at udnytte deres uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved at tage imod et tilbud om uddannelse eller arbejde eller tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i visse tilfælde, jf. § 13, stk. 7, i loven. Det gælder, hvis

- 1) tilbuddet ikke kan anses for et rimeligt tilbud på grund af forhold, der vedrører tilbuddets indhold,
- 2) den pågældende ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde på grund af sygdom eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller det hidtidige arbejde fortsættes,
- 3) afstanden mellem bopæl og uddannelses- eller arbejdssted medfører en urimelig belastning af den pågældende på grund af transportvanskeligheder eller den tid, der går til transport,
- 4) den pågældende har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption,
- 5) den pågældende er nødt til at passe sine børn, og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed,
- 6) den pågældende modtager støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn, handicappet voksen eller døende nærtstående eller efter barselsloven til pasning af alvorligt sygt barn,
- 7) den pågældende har ret til ferie,

- 8) den pågældende aftjener værnepligt,
- 9) arbejdet er omfattet af en overenskomstmæssig konflikt eller
- 10) arbejdet omfatter udvikling og fremstilling af krigsmateriel.

At en person har en rimelig grund betyder, at personen uden at få en sanktion kan handle på en måde, der i andre sammenhænge ville have medført en sanktion, f.eks. hvis personen afslår et henvist arbejde eller et aktivt tilbud.

I forbindelse med udeblivelse fra tilbud, henvist arbejde, jobsamtaler m.v. skal kommunen partshøre personen om, hvorvidt den pågældende havde en rimelig grund til at udeblive fra tilbuddet m.v.

Det er kommunen, der vurderer, om personen fortsat opfylder betingelserne for hjælpen, hvis personen f.eks. afslår et arbejde, som personen er henvist til, udebliver fra en jobsamtale, undlader at give meddelelse til jobcenteret eller arbejdsgiveren om sygdom eller afviser eller udebliver fra foranstaltningerne som led i sygeopfølgning, afviser eller udebliver fra eller ophører i tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger m.v. Kommunen skal samtidigt vurdere, om personen har en rimelig grund til ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder. Hvis personen ikke har en rimelig grund til f.eks. at afslå arbejde, skal personen sanktioneres. Det betyder, at det kun er de oplyste grunde, der kan anses for rimelige grunde til fravær m.v.

Listen i § 13, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik, med de 10 rimelige grunde til, at en person ikke skal stå til rådighed, er udtømmende.

Det fremgår af den gældende regel i § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik, at ønsker ansøgeren at modtage eller modtager ansøgeren hjælp som aktivitetsparat, skal kommunen vurdere, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold end de i stk. 7 nævnte, der kan begrunde, at den pågældende ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder. Bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse for ansøgerens eller modtagerens ægtefælle.

Kommunen skal således altid foretage en konkret vurdering af, om der for en aktivitetsparat person foreligger andre forhold end de 10 rimelige grunde, der kan begrunde, at den pågældende ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder. Alvorlige psykiske lidelser kan f.eks. i det konkrete tilfælde betyde, at der ikke skal gives en sanktion for ikke at stå til rådighed. Der, hvor en sanktion ikke fremmer rådigheden hos en aktivitetsparat integrationsydelses-, uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtager, skal der ikke gives en sanktion.

For at kunne give en aktivitetsparat person en sanktion, er det endvidere en betingelse, at kommunen har været i personlig kontakt (dialog) med personen forud for sanktionen. Kommunen kan således først træffe afgørelse om at give en person, der er aktivitetsparat, en sanktion, når kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I det nuværende regelsæt er der en udtømmende liste på 10 rimelige grunde – dvs. forklaringer – der gør det acceptabelt at afslå et tilbud om arbejde eller undlade at deltage i en aktiv indsats.

Det følger af ”Aftalen om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at den udtømmende liste med rimelige grunde for modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp skal afskaffes.

Baggrunden for forslaget er, at personen fra start skal have en indsats, som pågældende har forudsætninger for og pligt til at deltage i.

Det foreslås derfor, at reglen med den udtømmende opremsning af rimelige grunde bliver afskaffet, og at kommunerne allerede ved afgivelsen af tilbud m.v. skal tage højde for, om personen har en rimelig grund til ikke at tage imod tilbuddet m.v.

Selvom den udtømmende liste bliver afskaffet, vil kommunen fortsat ved afgivelsen af tilbud og ved vurdering af udeblivelser m.v. skulle iagttage de 10 rimelige grunde, men andre forhold vil også kunne udgøre en rimelig grund f.eks. dødsfald hos nærtstående. Der vil dermed ikke længere være en udtømmende liste af rimelige grunde.

Det foreslås, at de forhold, som hidtil har været betragtet som rimelige grunde, fremover fortsat skal gælde, men at beskæftigelsesministeren med hjemmel i lov om aktiv socialpolitik vil få bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om de rimelige grunde i bekendtgørelsesform.

Det foreslås således, at der med hjemmel i forslaget til § 13, stk. 15, i lov om aktiv socialpolitik vil blive fastsat nærmere regler i bekendtgørelsesform om, at kommunen allerede ved henvisning til arbejde, afgivelsen af tilbud m.v. skal tage hensyn til de forhold, som i dag er rimelige grunde for afslag eller ophør ved henvist arbejde, tilbud m.v. Der vil således bl.a. blive fastsat nærmere regler om, at henvisning til arbejde og afgivelsen af tilbud m.v. skal ske i overensstemmelse med den transporttid, personen med rimelighed må acceptere, samt at kommunerne skal tage hensyn til oplysninger om børnepasningsproblemer, og helbredsmæssige problemer i forhold til arbejdet eller tilbuddet m.v.

Det foreslås endvidere, at bemyndigelsen i § 13, stk. 15, bruges til at fastsætte regler om, at hvis en person i perioden efter afgivelsen af tilbuddet, henvisningen til arbejde, indkaldelsen til jobsamtale m.v. udebliver fra tilbuddet, samtalen m.v., skal kommunen vurdere, om der har været en rimelig grund til ikke at møde frem. Det fastsættes endvidere, at kommunen også i denne situation skal vurdere, om personen er omfattet af en af de grunde, som hidtil har været betragtet som rimelige grunde, samt om der er andre grunde til, at personen ikke skal have en sanktion. Det vil f.eks. kunne være egen opstået sygdom, børnepasningsproblemer, begravelse m.v. I disse situationer skal kommunen ikke sanktionere personen, hvis den pågældende havde en rimelig grund til ikke at møde frem.

Bemyndigelsen i § 13, stk. 15, vil endvidere blive brugt til at fastsætte regler om, at hvis der under deltagelsen i tilbuddet m.v. opstår forhold, som medfører, at en modtager af hjælp har en rimelig grund til ikke at deltage, f.eks. sygdom eller andre særlige forhold, som kommunen ikke kan tage højde for ved afgivelsen af tilbuddet, skal kommunen vurdere, om personen har en rimelig grund til f.eks. udeblivelse. I kommunens vurdering vil endvidere kunne indgå forhold, som ikke er indeholdt i den nuværende udtømmende liste over rimelige grunde, f.eks. begravelse af nærtstående, eller at personen skal til jobsamtale.

2.4. Færre sanktionssatser

2.4.1. Gældende ret

Efter gældende regler sanktioneres manglende opfyldelse af rådighed med periodesanktioner eller punktsanktioner efter §§ 36-40 i lov om aktiv socialpolitik. Periodesanktioner efter §§ 36-38 gives som et fradrag i hjælpen (dagssats), når en forseelse løber over tid, f.eks. hvis personen udebliver fra tilbud, hvor der sanktioneres med én dagssats pr. dag, den pågældende udebliver helt eller delvist, mens udeblivelse fra samtaler, sanktioneres med én dagssats pr. dag fra udeblivelsen, og indtil vedkommende igen kontakter jobcenteret. Punktsanktioner efter §§ 39-40 gives som nedsættelse af hjælpen med et fast beløb (tre dagssatser) i de tilfælde, hvor en forseelse ikke løber over tid, f.eks. hvis personen uden rimelig grund afviser tilbud om arbejde.

Det fremgår af den gældende regel i § 35, stk. 3, at fradrag efter §§ 36-38 (periodesanktioner) sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen udebliver fra tilbud m.v. Gennemsnitssatsen (dagssatsen) fastsættes på grundlag af den årlige hjælp efter §§ 22-25 og fastsættes pr. dag på grundlag af en 5-dages uge. Hvis den månedlige hjælp til en person er nedsat, f.eks. på grund af egen eller ægtefælles supplerende indtægt, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel.

Det fremgår ligeledes af § 35, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik, at nedsættelsen af hjælpen efter §§ 39-40 (punktsanktioner) sker med tre gange dagssatsen.

Efter gældende regler om sanktioner eksisterer der i dag 80 sanktionssatser på kontanthjælpsområdet (integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp). Systemet med dagssatser kompliceres ydermere af, at hvis den månedlige hjælp til en modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp er nedsat, eksempelvis grundet egne eller ægtefælles supplerende indtægter, nedsættes dagssatsen med samme andel.

2.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at det store antal sanktionssatser gør det vanskeligt for borgerne at gennemskue konsekvensen af manglende overholdelse af pligter i beskæftigelsesindsatsen og vanskeligt for kommunerne at administrere.

Det foreslås derfor at reducere de nuværende 80 satser til fire faste sanktionssatser på henholdsvis 200, 400, 600 og 700 kr. Samtidig foreslås det, at de fire sanktionssatser ikke vil skulle nedsættes, selv om personens hjælp bliver sat ned f.eks. som følge af egen eller ægtefælles supplerende indtægt. De fire sanktionssatser skal reguleres én gang årligt med samme procentsats som øvrige ydelser efter lov om aktiv socialpolitik dog således, at de regulerede satser vil blive afrundet til nærmeste hele kronebeløb deleligt med 50 kr.

Størrelsen af sanktionssatsen vil afhænge af den pågældendes indplacering på fire ydelsesintervaller. De fire foreslåede sanktionssatser vil, grundet indplacering i ydelsesintervaller, for nogle være en skærpelse i forhold til gældende regler, fordi sanktionssatsen vil blive forhøjet.

Den største procentuelle skærpelse vil være for hjemmeboende unge under 30 år, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse. De vil få satsen forhøjet fra 120 kr. pr. dag til 200 kr. pr. dag svarende til en forhøjelse på 67 pct. Forhøjelsen vil for denne målgruppe medføre, at sanktionen for uden rimelig grund at afvise et tilbud om arbejde forhøjes fra tre gange dagssatsen på 120 kr., dvs. 360 kr., til tre gange sanktionssatsen på 200 kr., dvs. 600 kr. Der vil som hidtil kun kunne gives en

sanktion af tre gange dagssatsen pr. måned. Derudover vil der kunne sanktioneres for det antal dage, den pågældende eksempelvis er udeblevet fra et tilbud.

For andre vil der alene ske en mindre ændring. Det vil eksempelvis gælde hjemmeboende unge under 30 år, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse og danskbonus. De vil få satsen forhøjet fra 193 kr. pr. dag til 200 kr. pr. dag svarende til en forhøjelse på 4 pct.

Fradraget i en kalendermåned vil imidlertid ikke kunne overstige hjælpen for den samme måned.

Hvis en person uden rimelig grund udebliver fra en jobsamtale en mandag og først den følgende mandag henvender sig til kommunen, vil personen blive sanktioneret med syv sanktionssatser, da personen ikke har været i kontakt med kommunen i syv dage. Hvis personen modtager f.eks. 11.423 kr. (2019-niveau) i kontanthjælp, vil personen få foretaget et fradrag i hjælpen på syv gange 600 kr. dvs. 4.200 kr. Hjælpen vil herefter udgøre 7.223 kr. Efter gældende regler udgør dagssatsen 527 kr., fradraget vil være 3.689 kr., og hjælpen vil herefter udgøre 7.734 kr.

Hvis personen derimod havde taget kontakt dagen efter udeblivelsen fra jobsamtalen, ville personen blive sanktioneret med én sanktionssats, svarende til 600 kr., og hjælpen ville herefter udgøre 10.823 kr.

Hvis personen i samme situation modtog 3.553 kr. i hjælp, ville der blive foretaget fradrag i hjælpen med syv sanktionssatser af 200 kr., svarende til 1.400 kr. Hjælpen vil herefter udgøre 2.153 kr.

Hvis personen derimod havde taget kontakt dagen efter udeblivelsen fra jobsamtalen, vil personen blive sanktioneret med én sanktionssats, svarende til 200 kr., og hjælpen ville herefter udgøre 3.353 kr.

I forhold til tilbud vil fradraget i hjælpen blive beregnet på baggrund af dage med hel eller delvis udeblivelse fra tilbud ganget med den relevante sanktionssats.

Anvendelsen af de foreslåede satser vil kunne medføre, at en person, der alene er udeblevet i f.eks. 14 dage, ikke vil være berettiget til hjælp for den pågældende måned, da sanktionssatserne for nogle ydelsesniveauer vil være højere end den beregnede dagssats.

Efter grundlovens § 75, stk. 2, er den, der ikke selv kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelse ikke påhviler nogen anden, berettiget til hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de forpligtelser, som loven herom påbyder.

Forslaget vurderes at være foreneligt med grundlovens § 75, stk. 2, da personen selv vil have mulighed for at bringe sig ud af sanktionen ved f.eks. at møde frem i tilbuddet eller tage kontakt til kommunen ved udeblivelse fra en jobsamtale.

Niveauet for de foreslåede sanktionssatser vil blive fastsat således, at alle ydelsesmodtagere vil kunne sikre sig tilstrækkelige midler til at forsørge sig selv.

2.5. Udvidet og forenklet adgang til brug af skærpede rådighedssanktioner

2.5.1. Gældende ret

Efter den gældende regel i § 40 a i lov om aktiv socialpolitik om skærpet rådighedssanktion mister en person, der er uddannelses- eller jobparat, retten til integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp i en periode på op til 3 måneder, hvis personen gentagne gange uden rimelig grund har undladt at opfylde sin pligt til at stå til rådighed efter reglerne i lovens §§ 13 og 13 a, og kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.

Kommunen kan således give en skærpet rådighedssanktion efter § 40 a, hvis jobparate eller uddannelsesparate ydelsesmodtagere gentagne gange – hvilket efter Ankestyrelsens praksis skal være mere end to gange – har undladt at opfylde deres rådighedsforpligtelse ved f.eks. at udeblive fra en samtale eller et tilbud, og kommunen vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde m.v.

Kommunen skal samtidig med afgørelsen om sanktion give personen et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud i medfør af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, daglige samtaler eller pligt til at møde dagligt i jobcenteret, der skal kunne påbegyndes samme dag, som afgørelsen om sanktionen har virkning fra efter § 40 a, stk. 2, i loven.

Den skærpede rådighedssanktion består i, at personen i op til tre måneder alene får udbetalt hjælp for de dage, hvor den pågældende opfylder sin rådighedsforpligtelse ved at deltage i tilbud, møde til samtale eller møde frem i jobcenteret, således som jobcenteret har anvist. Ved vurderingen af om en person skal have en skærpet sanktion på en, to eller tre måneder, kan indgå flere forskellige forhold, herunder hvor lang en periode, forseelserne strækker sig over, f.eks. om personen har begået flere forseelser over en kortere periode på to måneder eller over en længere periode på fire eller seks måneder.

Kommunen skal ved afgivelsen af tilbud, indkaldelse til samtaler eller daglig pligt til at møde frem i jobcenteret sikre, at personen kan møde i aktiviteten, og at den pågældende ikke i forhold til den eller de konkrete aktiviteter er omfattet af en af de rimelige grunde, jf. § 13, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik f.eks. transporttid eller barsel.

Hvis personen er forhindret i at deltage i tilbuddet, møde til samtalen eller møde frem i jobcenteret, fordi den pågældende er syg eller har børnepasningsproblemer, skal personen ifølge § 40 a, stk. 3, i loven meddele dette på den måde, som jobcenteret har angivet. Personen skal give meddelelsen herom forud for det tidspunkt, hvor den pågældende skal møde i tilbuddet, møde til samtalen eller møde på jobcenteret.

Hvis en person udebliver fra et tilbud, en samtale m.v., som er anvist af jobcenteret, kan kommunen ifølge § 40 a, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik i helt særlige situationer udbetale hjælp for de dage, hvor den pågældende er udeblevet. Dette gælder også, hvis personen ikke har givet meddelelse om fraværet forud for mødetidspunktet, f.eks. hvis den pågældende har været forhindret, og det har været umuligt for den pågældende at give besked om fraværet til kommunen. Personen skal, så snart det er muligt, tage kontakt til jobcenteret og oplyse om årsagen til udeblivelsen.

Opgørelsen af de dage, der kan udbetales hjælp for, sker som en samlet opgørelse for en måned. Hjælpen beregnes som en forholdsmæssig andel af månedens hjælp svarende til antallet af kalenderdage, hvor personen har opfyldt betingelserne for at modtage hjælp, sat i forhold til månedens kalenderdage. Hjælpen

udbetales efter § 89, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, og udbetales således normalt som et månedligt beløb. Udbetalingen sker bagud for en måned.

Personens eventuelle ægtefælle berøres ikke af den skærpede sanktion i § 40 a.

Den gældende regel i § 40 a finder ikke anvendelse for personer, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp som aktivitetsparate.

Efter den gældende regel i § 41 i lov om aktiv socialpolitik får en person, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, en ophørssanktion, hvis den pågældende uden rimelig grund afviser tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning.

Det samme gælder, hvis en person uden rimelig grund har gentagne udeblivelser fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning, og udeblivelserne har et så betydeligt omfang, at det skal sidestilles med en afvisning af tilbuddet.

Hjælpen til personen ophører, så længe personen afviser eller udebliver fra tilbuddet m.v. Hvis personen er gift, ophører hjælpen tilsvarende hos ægtefællen, jf. § 41, stk. 2, i loven.

Det er en betingelse for, at hjælpen kan ophøre, at kommunen samtidig sikrer, at der er et åbent tilbud, som personen kan tage imod og dermed opfylde sin pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder, jf. § 41, stk. 3, i loven således, at personen kan modtage hjælp igen, hvis vedkommende møder frem i tilbuddet.

Kommunens vurdering af, om en person uden rimelig grund har afvist et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal foretages efter en konkret stillingtagen til sagens omstændigheder, herunder personens adfærd. Ved kommunens vurdering indgår bl.a., om den pågældende har afvist at tage imod et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.v. Heri indgår også situationer, hvor personens adfærd er af en sådan karakter, at personen må anses for at have afvist tilbuddet, f.eks. hvis personen i forbindelse med afgivelsen af tilbuddet har så mange forbehold eller krav til tilbuddet, at det reelt må sidestilles med en afvisning af dette.

Ved kommunens vurdering af, om gentagne udeblivelser skal sidestilles med afvisning af tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.v., indgår udeblivelsernes omfang i forhold til månedens tilbud som en vigtig del i denne vurdering. Derudover indgår, om personen møder i tilbuddet, men ikke vil deltage i aktiviteterne eller opfører sig på en sådan måde, at det virker forstyrrende for f.eks. andre kursister, eller hvis personen møder ruspåvirket op i tilbuddet.

Der skal således foretages en konkret vurdering af dels udeblivelsernes omfang, dels af om personen vurderes at deltage i tilbuddet. Det skal også vurderes, om der er en rimelig grund til udeblivelserne, jf. § 13, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik, f.eks. på grund af sygdom eller fordi personen er nødt til at passe sine børn, og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed.

I forhold til en person, der ansøger om eller modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp som aktivitetsparat, skal kommunen altid foretage en konkret vurdering af, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold end de rimelige grunde, der er nævnt i § 13, stk. 7, i loven, der kan begrunde, at personen ikke har pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder, jf. den gældende regel i § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik. Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere er karakteriseret ved ikke umiddelbart at kunne påtage sig et ordinært arbejde, f.eks. fordi de har sammensatte og/eller komplekse problemer af faglig, social eller helbredsmæssig karakter. For aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere er der således ofte flere fælles snitflader mellem beskæftigelsesindsatsen og den sociale indsats. Det kan f.eks. være problemer med stofmisbrug, psykisk sygdom og/eller hjemløshed, der enkeltvis eller i sammenhæng indebærer, at personen ikke er i stand til at reagere på en økonomisk sanktion. Der, hvor en sanktion ikke fremmer rådigheden hos en aktivitetsparat integrationsydelses-, uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtager, skal der ikke gives en sanktion.

En person under 30 år, der har fået et uddannelsespålæg efter § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, eller en person under 25 år, der har fået et uddannelsespålæg efter § 16 a i integrationsloven, og som afviser uddannelsespålægget, er omfattet af § 41.

Hvis den unge ikke samarbejder om at søge ind på eller påbegynder en uddannelse efter § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og § 16 a i integrationsloven, og der ikke er en rimelig grund hertil, ophører hjælpen. Hjælpen skal standses, så længe muligheden for at søge ind på eller begynde på uddannelsen består. Kommunen kan beslutte, at den unge skal søge ind på en konkret uddannelse, så længe muligheden for at søge ind på eller begynde på uddannelsen består. Den unge kan således ikke få ret til hjælp igen ved blot at henvende sig i en af kommunens andre åbne tilbud.

Er muligheden for at søge ind på en given uddannelse forpasset, eller er den unge ophørt i en uddannelse, er der som udgangspunkt ingen begrænsning på, hvor ofte jobcenteret kan give den unge et uddannelsespålæg.

2.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af en evaluering af sanktionsområdet, som Deloitte har foretaget for Beskæftigelsesministeriet i maj 2016, at kommunerne har svært ved at skelne mellem de forskellige sanktioner og finder det bureaukratisk, at der skal stilles et åbent tilbud til rådighed, når kommunen træffer afgørelse om ophør af hjælpen. Det giver kommunerne meget arbejde samtidig med, at det er dyrt at have tilbud stående alene i forhold til denne sanktion.

Af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger” fremgår det, at kommunernes muligheder for at give skærpede sanktioner ved manglende rådighed skal forbedres. Kommunerne får derfor mulighed for at træffe afgørelse om en skærpet rådighedssanktion allerede, når en person har fået én afgørelse om en sanktion på grund af manglende opfyldelse af personens rådighedsforpligtelse. Det betyder, at anden gang en person får en sanktion for diverse forseelser, kan der gives en skærpet rådighedssanktion.

Videre fremgår det af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at anvendelsen af den skærpede rådighedssanktion udvides til også at omfatte aktivitetsparate modtagere af hjælp.

Herudover foreslås det, at en persons ydelsessag kan lukkes helt, hvis personen, efter at have fået en afgørelse om en skærpet rådighedssanktion, i en hel kalendermåned ikke møder op til en aktivitet eller alternativt møder på rådhuset eller en anden kommunal adresse. En ægtefælles sag om hjælp vil i den situation ligeledes blive lukket, således at ægtefællens hjælp også ophører.

2.5.2.1. Forslag om forenkling af den skærpede rådighedssanktion

Det foreslås, at den gældende regel i § 40 a i lov om aktiv socialpolitik ændres således, at kommunen vil kunne træffe afgørelse om, at en person mister retten til hjælp efter §§ 22-25 i en periode på op til 3 måneder, hvis personen har fået en eller flere afgørelser om sanktion efter §§ 35-40 i loven, og personen derefter på ny uden rimelig grund tilsidesætter pligten til at stå til rådighed efter §§ 13 og 13 a. Kommunen skal dog konkret have vurderet, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v., som medfører en afgørelse om sanktion efter §§ 35-40.

Forslaget vil omfatte både uddannelsesparate, herunder åbenlyst uddannelsesparate, samt jobparate og aktivitetsparate modtagere af hjælp. Den skærpede rådighedssanktion bliver dermed udvidet til også at omfatte aktivitetsparate modtagere af hjælp efter §§ 22-25.

Forslaget betyder, at kommunen både i forhold til uddannelsesparate, jobparate og aktivitetsparate modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp vil kunne træffe afgørelse om en skærpet rådighedssanktion efter de gældende principper. Dette vil allerede kunne ske, når personen har fået én afgørelse om en sanktion efter §§ 35-40 for ikke at overholde sine rådighedsforpligtelser, og personen derefter igen uden rimelig grund tilsidesætter rådighedspligten. Det vil være en betingelse, at kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.

Kommunen vil således efter forslaget kunne træffe afgørelse om skærpet rådighedssanktion overfor en person, som har fået en afgørelse om sanktion efter bestemmelserne i §§ 35-40 i loven, f.eks. for udeblivelse uden rimelig grund fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, hvis personen derefter på ny uden rimelig grund ikke har overholdt sine rådighedsforpligtelser, dvs. anden gang personen får en sanktion efter §§ 35-40, og hvor kommunen samtidig konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.

Sanktionen vil uændret bestå i, at personen i op til tre måneder alene vil kunne få udbetalt hjælp for de dage, hvor vedkommende opfylder sin rådighedsforpligtelse ved at møde op i den aktivitet (tilbud, samtale eller fremmøde på jobcentret), som jobcenteret har anvist.

Forslaget betyder, at der ved vurderingen af, om en person skal have en skærpet sanktion på en, to eller tre måneder, vil kunne indgå flere forskellige momenter, herunder over hvor lang en periode, forseelserne strækker sig, f.eks. om personen har begået flere forseelser over en kortere periode på to måneder eller over en længere periode på fire eller seks måneder. Kommunen skal altid foretage en konkret vurdering af, om en person skal have en, to eller tre måneders skærpet sanktion, og kommunen skal altid vurdere, om sanktionen står i et rimeligt forhold til forseelserne, dvs. om der er proportionalitet mellem sanktion og forseelse. Kommunen skal desuden iagttage de særlige regler, der gælder i forhold til sanktionering af aktivitetsparate (jf. nedenfor).

Derudover foreslås det, at den skærpede rådighedssanktion ved den eller de afgørelser efter §§ 36-40 om sanktion for manglende overholdelse af rådighedsforpligtelserne vil være betinget af, at kommunen i forbindelse med afgørelsen om den forudgående sanktion efter §§ 35-40 skriftligt har vejledt personen og dennes eventuelle ægtefælle om den skærpede rådighedssanktion. Kommunen skal således vejlede om konsekvensen for hjælpen, hvis personen to eller flere gange uden rimelig grund afslår et arbejde, afviser eller udebliver fra tilbud, ikke møder til samtale m.v., og om, at personen kun vil kunne få udbetalt hjælp for de dage, hvor personen opfylder sin rådighedsforpligtelse ved at deltage i tilbud, møde til samtale eller møde frem i jobcenteret m.v., som anvist af jobcenteret, jf. § 40 a, stk. 2, samt om, at personen og en eventuel ægtefælles ydelsessager vil blive lukket, hvis personen i en hel kalendermåned ikke er mødt til den aktivitet, som jobcenteret har anvist.

Reglerne om udvidet vejledningspligt i forbindelse med den skærpede rådighedssanktion findes i forslaget til § 35, stk. 2. Der henvises til bemærkningerne til forslaget til § 35, stk. 2.

Forslaget om udvidet vejledningspligt i forbindelse med den skærpede rådighedssanktion vil være en skærpelse af den foreslåede generelle vejledningspligt i § 35, stk. 1, hvorefter kommunen ved første henvendelse om hjælp skriftligt skal vejlede ansøgeren eller modtageren af hjælp om alle rettigheder og pligter forbundet med hjælpen. Der henvises til bemærkningerne til afsnit 2.9.

Baggrunden for den udvidede vejledningsforpligtelse er, at afgørelser om ophør m.v. af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp i op til 3 måneder vil være af meget indgribende betydning for personen og dennes eventuelle families forsørgelsesgrundlag og økonomiske situation. Navnlig vil en afgørelse om ophør af hjælp, der strækker sig over tid, kunne være velfærdstruende for personen og evt. familie, og det vil i særlig grad gælde i forhold til aktivitetsparate. Det vil derfor være vigtigt af retssikkerhedsmæssige grunde, at personen skriftligt er blevet vejledt om konsekvenserne for hjælpen af gentagne udeblivelser m.v., der vil kunne føre til en skærpet rådighedssanktion, og om hvad personen vil skulle gøre for at få hjælp igen.

Kommunen skal dokumentere på personens sag, at skriftlig vejledning er givet, herunder hvordan den er givet, hvornår den er givet, og hvilken ordlyd den givne vejledning har haft.

Særligt i forhold til personer, der er aktivitetsparate, skal kommunen i forbindelse med den skriftlige vejledning derfor også være opmærksom på, om personen har forstået vejledningen, således at det sikres, at personen kender til og forstår sine rettigheder og pligter.

De særlige hensyn til aktivitetsparate, som er indeholdt i gældende regler om sanktioner, vil blive opretholdt. Kommunerne skal derfor fortsat foretage en række ekstra skridt, før de vil kunne sanktionere aktivitetsparate modtagere af hjælp, både i forhold til at vurdere, om personerne skal være omfattet af den skærpede rådighedssanktion, og i forhold til eventuelle udeblivelser fra den aktivitet, som personerne skal møde op i, når personerne er omfattet af en skærpet sanktion.

Det foreslås, at det kommer til at fremgå af § 40 a, at det vil være en betingelse for at pålægge en aktivitetsparat modtager af hjælp en skærpet rådighedssanktion, at kommunen har vurderet, at sanktionen vil fremme personens rådighed.

Forslaget betyder, at kommunerne i forhold til aktivitetsparate altid skal vurdere, om den skærpede sanktion fremmer personens rådighed. Alvorlige psykiske lidelser vil f.eks. i det konkrete tilfælde kunne betyde, at der ikke skal gives en skærpet rådighedssanktion. Det kan f.eks. være, hvis personen som følge af den psykiske sygdom ikke vil være i stand til at tilrettelægge og strukturere sin hverdag, og en økonomisk sanktion derfor ikke vil fremme personens rådighed. Der, hvor den skærpede rådighedssanktion ikke vil medvirke til at fremme rådigheden hos en aktivitetsparat modtager af hjælp, skal der således ikke gives en skærpet rådighedssanktion. Dette følger af § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik.

Forud for den skærpede rådighedssanktion skal kommunerne i lighed med den gældende regel i § 35, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik desuden have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med en aktivitetsparate person for dermed at sikre, at personen ikke havde en rimelig grund til udeblivelsen. Hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, vil kravet om personlig kontakt ifølge forslaget også kunne opfyldes ved, at kommunen etablerer kontakt via f.eks. en mentor, eller et tilbudssted, som vil kunne skabe kontakt mellem kommunen og den aktivitetsparate person, således at kommunen kan få oplysninger om en eventuel udeblivelse, der vil kunne danne grundlag for vurderingen af, om personen skal have en sanktion i det konkrete tilfælde.

Baggrunden for de særlige værnsregler for aktivitetsparate er, at aktivitetsparate modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp kan være meget udsatte og skrøbelige personer, der kan have svært ved at overskue de betingelser, som kommunen stiller til personen for, at denne vil kunne modtage en ydelse. Der vil også ofte være tale om personer, som ikke vil kunne reagere på en økonomisk sanktion i form af fradrag i eller ophør af deres forsørgelsesgrundlag. Nogle vil også på grund af psykiske problemer, manglende bolig eller andre faste rammer omkring deres tilværelse have svært ved at forholde sig til skriftlige henvendelser fra kommunen, f.eks. indkaldelser til samtaler eller partshøringer i forbindelse med evt. sanktioner for manglende fremmøde og lignende.

Der er i gældende ret ikke regler om, at en persons ret til hjælp automatisk ophører, hvis personen ikke har været i kontakt med kommunen i en hel kalendermåned samtidig med, at kommunen har stillet en aktivitet til rådighed på alle hverdage.

Det foreslås, at såfremt en person – efter at have fået en afgørelse om skærpet rådighedssanktion - i en hel kalendermåned ikke møder op i pålagte tilbud, aktiviteter, samtaler, møder m.v., vil kommunen kunne lukke personens sag, hvorefter hjælpen til personen vil ophøre. Dette vil være en yderligere skærpelse for manglende opfyldelse af sin rådighedsforpligtelse.

Det betyder, at kommunen med forslaget samtidig med afgørelsen om skærpet sanktion skal træffe afgørelse om, at personens sag vil skulle lukkes, og at hjælpen vil skulle ophøre, hvis personen i en hel kalendermåned ikke møder frem i den aktivitet, som kommunen har anvist.

Det vurderes, at det vil være både proportionalt og sagligt begrundet, at hjælpen vil ophøre, og personens sag lukkes, når en person, der er omfattet af en skærpet sanktion, i en hel kalendermåned uden rimelig grund ikke er mødt frem i den aktivitet, som kommunen har givet den pågældende.

Baggrunden for denne vurdering er, at personen i hele perioden har haft mulighed for at kunne modtage hjælp f.eks. ved at møde op i jobcenteret, men har valgt ikke at deltage i aktiviteten. Kommunen kan derfor gå ud fra, at personen er selvforsørgende og derfor ikke længere opfylder betingelserne for kontanthjælp m.v.

Det foreslås endvidere, at den skærpede rådighedssanktion gøres ægtefælleafhængig i forhold til, at ægtefællens ydelsessag ligeledes bliver lukket, og hjælpen dermed også vil ophøre for personens ægtefælle, hvis personen i en hel kalendermåned ikke er mødt frem i den aktivitet, som jobcenteret har anvist. Kommunen skal træffe afgørelse om, at ægtefællens sag lukkes og hjælpen dermed ophører samtidigt med afgørelsen om skærpet sanktion for den ægtefælle, som ikke har levet op til sin rådighedsforpligtelse.

Forslaget betyder, at hvis personen er gift, skal kommunen samtidig med afgørelsen om lukning af sagen træffe afgørelse over for personens ægtefælle om, at dennes hjælp ligeledes vil ophøre, hvis personen, som er omfattet af den skærpede sanktion, ikke møder i den aktivitet, som kommunen har anvist, i en hel kalendermåned. Det samme gælder efter de nugældende regler i forbindelse med en ophørssanktion efter § 41.

Baggrunden for forslaget er, at det - i lighed med, hvad der tidligere var gældende for ophør af ydelsen efter § 41, hvorefter ægtefællens ydelse ligeledes ophørte – vurderes at ville være proportionalt og sagligt, at ydelsen også skal ophøre for ægtefællen, da denne også vil have fået besked om, at den pågældendes ydelse vil ophøre, hvis dennes ægtefælle ikke møder i den aktivitet, som personen er blevet tilbudt af kommunen, i en hel kalendermåned.

Baggrunden for dette er, at det er en forudsætning for at få hjælp i kontanthjælpssystemet, at begge ægtefæller udnytter deres arbejds- og uddannelsesmuligheder aktivt.

Personen og dennes ægtefælle kan ansøge om og modtage hjælp på ny, såfremt de opfylder betingelserne for hjælpen. Begge ægtefæller vil således igen kunne få hjælp, hvis de ansøger om selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, og kommunen fortsat finder, at de opfylder betingelserne for ydelsen, herunder at de opfylder deres rådighedsforpligtelse.

Den sanktioneredes ægtefælle vil endvidere kunne få hjælp igen, hvis pågældendes ægtefælle efter afgørelsen om, at sagen skal lukkes, er kommet i arbejde eller er påbegyndt en uddannelse og dermed på ny udnytter sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder aktivt.

Forslaget vil imødekomme kommunernes ønske om mere enkle og lettere administrerbare regler for den skærpede rådighedssanktion, herunder for hvornår en personsag om selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp vil kunne lukkes, når en person igennem en længere periode ikke overholder sine pligter til at stå til rådighed og ikke møder op i aktiviteter eller til samtaler, møder m.v., som er pålagt af kommunen.

De øvrige regler i § 40 a videreføres uændret, jf. afsnit 2.5.1. om gældende ret.

2.5.2.2. Forslag om ophævelse af ophørssanktionen i § 41

Forslaget om den skærpede rådighedssanktion vil gøre det muligt at ophæve § 41 i lov om aktiv socialpolitik om ophør af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, hvorefter kommunen kan træffe afgørelse om, at hjælpen ophører, hvis en person afviser et tilbud uden rimelig grund eller har gentagne udeblivelser fra et tilbud, der kan sidestilles med en afvisning af tilbuddet.

Forslaget vil imødekomme kommunernes ønske om, at der ikke længere vil skulle stilles et åbent tilbud til rådighed ud over en kalendermåned.

Det foreslås på den baggrund at ophæve ophørssanktionen i § 41.

Forslaget om ophævelse af § 41 om ophør af hjælp ved afvisning af tilbud betyder, at kommunen ikke længere vil kunne bringe hjælpen til ophør efter § 41, stk. 1, første gang en modtager af hjælp uden rimelig grund afviser et tilbud, eller hvis personen uden rimelig grund har gentagne udeblivelser fra tilbud, og udeblivelserne har et så betydeligt omfang, at det kan sidestilles med en afvisning af tilbuddet eller en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet m.v.

Hvis personen f.eks. afviser et rimeligt tilbud om arbejde, som jobcenteret har henvist personen til, sanktioneres den pågældende efter gældende regler med en punktsanktion efter §§ 39 og 40 i lov om aktiv socialpolitik, der gives som en nedsættelse af hjælpen med tre dagssatser i de tilfælde, hvor en forseelse ikke løber over tid.

Det foreslås derfor, at sanktionsbestemmelsen i § 41, stk. 1, nr. 1 og 2, om sanktion ved afvisning af og gentagne udeblivelser fra tilbud flyttes til § 39, i loven, således at afvisning af tilbud og gentagne udeblivelser fra tilbud fremover vil blive sanktioneret med tre gange sanktionssatsen efter §§ 39-40, jf. forslaget til § 35, stk. 5.

Som følge heraf foreslås det, at der i § 39 indsættes et nyt nr. 3 om, at hjælpen vil blive nedsat efter § 40, hvis personen uden rimelig grund afviser tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning, eller har gentagne udeblivelser herfra, og udeblivelserne har et så betydeligt omfang, at det kan sidestilles med en afvisning af tilbuddet eller selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet m.v.

Forslaget betyder, at hjælpen efter §§ 22-25 til personer, der er omfattet af § 39, vil blive nedsat med tre gange sanktionssatsen, jf. § 40. Der vil i en kalendermåned kun kunne ske en enkelt nedsættelse efter stk. 1.

Der er tale om en konsekvensændring, således at personer, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, efter ophævelsen af § 41 forstsat vil kunne sanktioneres for afvisning af tilbud og gentagne udeblivelser fra tilbud, hvis udeblivelserne har et så betydeligt omfang, at det kan sidestilles med en afvisning af tilbuddet eller en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet m.v. Fremover vil en ydelsesmodtager således blive sanktioneret med tre gange sanktionssatsen i stedet for en ophørssanktion, jf. forslaget til § 39, nr. 3, og § 40. Forslaget indebærer i øvrigt ikke indholdsmæssige ændringer.

I forbindelse med sanktion for afvisning af tilbud skal kommunen samtidig vejlede om, at en eventuel efterfølgende afvisning af eller udeblivelse fra tilbud efter forslaget vil kunne medføre en skærpet rådighedssanktion, hvis kommunen er i tvivl om, hvorvidt personen med sin adfærd udviser manglende vilje til at stå til rådighed, og kommunen ved en senere udeblivelse eller afvisning af tilbud m.v., ønsker at træffe afgørelse efter forslaget til § 40 a.

2.6. Udvidelse af mulighed for månedsvi opgørelse af sanktioner

2.6.1. Gældende ret

Efter den gældende regel i § 36 i lov om aktiv socialpolitik får en person, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, en sanktion, hvis den pågældende uden en rimelig grund udebliver helt eller delvist fra tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder tilbud eller foranstaltninger som led i sygeopfølgning eller en læse-, skrive- eller regnetest.

Kommunen kan også give en person, der uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v. eller fra en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven, en sanktion i form af et forholdsmæssigt fradrag i godtgørelsen efter § 176 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller hjælp efter integrationslovens § 23 f.

Det fremgår af gældende § 35, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen i forbindelse med afgørelser om udeblivelse fra tilbud efter § 36 kan foretage opgørelsen som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Kommunerne kan således efter gældende regler i forbindelse med afgørelser om udeblivelser fra tilbud efter § 36 foretage en samlet opgørelse af dage med udeblivelse, partshøring og afgørelse om sanktioner én gang om måneden. Kommunen har samtidig mulighed for at fastlægge tidspunktet for den månedlige opgørelse fleksibelt og kan derfor foretage den månedlige opgørelse i slutningen af måneden, så kommunen så vidt muligt kan nå at effektuere sanktionen i samme måned, som udeblivelsen har fundet sted i.

Ifølge gældende regler om skærpet rådighedssanktion i § 40 a i lov om aktiv socialpolitik mister en person, der er uddannelses- eller jobparat, retten til integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp i en periode på op til 3 måneder, hvis personen gentagne gange uden rimelig grund har undladt at opfylde sin pligt til at stå til rådighed efter reglerne i lovens §§ 13 og 13 a, og kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.

Det fremgår af § 40 a, stk. 5, at opgørelsen af de dage, der kan udbetales hjælp for, sker som en samlet opgørelse for en måned. Hjælpen beregnes som en forholdsmæssig andel af månedens hjælp svarende til antallet af kalenderdage, hvor personen har opfyldt betingelserne for at modtage hjælp sat i forhold til månedens kalenderdage. Hjælpen udbetales efter § 89, stk. 1, lov om aktiv socialpolitik.

I forbindelse med den skærpede rådighedssanktion foretager kommunen således efter gældende regler opgørelsen af de dage, hvor personen er mødt frem i den aktivitet, som kommunen skal anvise vedkommende, én gang om måneden, f.eks. fra den 15. i én måned til den 14. i den efterfølgende måned.

For øvrige udeblivelser eller undladelser m.v., der kan medføre sanktioner, må kommunerne efter gældende regler ikke foretage en samlet opgørelse, men skal foretage partshøring og træffe afgørelse i tilknytning til, at den enkelte forseelse har fundet sted.

2.6.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Aftalepartierne er enige om at udvide muligheden for månedsvise opgørelse af sanktioner.

Månedsvise opgørelse af sanktioner vil give kommunerne en større frihed til at tilrettelægge administrationen af sanktionsområdet på en hensigtsmæssig måde, herunder på en måde, der kan spare antallet af breve m.v. til personer, der begår flere forseelser inden for en periode på en måned.

Det foreslås derfor, at de gældende regler om opgørelse af sanktioner i § 35, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, nyaffattes, således at det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at kommunen ud over at kunne opgøre udeblivelser fra tilbud månedsvise efter § 36 tillige kan vælge at opgøre omfanget af undladelser, afvisninger, udeblivelser m.v. efter §§ 37-40 som en samlet opgørelse en gang om måneden.

Da forslaget vil svække den tidsmæssige sammenhæng mellem forseelse og kontakt til personen om forseelsen og den ydelsesmæssige effektivering af sanktionen, foreslås det desuden, at det gøres til en betingelse for at kunne sanktionere en person, at kommunen i umiddelbar tilknytning til forseelsen oplyser personen om forseelsen og den forestående sanktionering.

Baggrunden for dette er, at personen skal have mulighed for hurtigt at reagere på en udeblivelse, således at den pågældende har mulighed for hurtigt at opfylde sin rådighedsforpligtelse igen og derved minimere størrelsen af sanktionen.

Forslaget betyder, at den mulighed for at foretage en samlet månedlig opgørelse af hjælpen, der gælder for opgørelse af sanktioner ved udeblivelse fra tilbud og i forbindelse med den skærpede rådighedssanktion, bliver udvidet til så vidt muligt også at gælde for de øvrige typer af sanktioner. Forslaget vil således give kommunerne en større frihed til at tilrettelægge administrationen af sanktionsområdet på en hensigtsmæssig måde, herunder på en måde, der kan spare antallet af breve m.v. til personer, der begår flere forseelser inden for en periode på en måned.

Tidspunktet for den ydelsesmæssige effektivering af sanktionen påvirkes ikke af forslaget.

2.7. Sanktioner skal ikke kompenseres via boligstøtten

2.7.1. Gældende ret

Efter gældende regler i lov om individuel boligstøtte skal hjælp efter lov om aktiv socialpolitik indgå med det beløb, som ville være blevet udbetalt, hvis et husstandsmedlem ikke havde været omfattet af en sanktion for uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet, jf. § 42 i lov om aktiv socialpolitik, eller hjælpen ikke var nedsat til ugifte personer som følge af 225-timersreglen, jf. § 13 g i lov om aktiv socialpolitik.

Der gælder ikke tilsvarende regler i boligstøtteleven, når der sker nedsættelse af hjælpen efter §§ 36-40 a og § 43 i lov om aktiv socialpolitik. Når en borger får en sanktion efter §§ 36-40 a og § 43 i lov om aktiv socialpolitik, kan nedsættelsen af hjælpen således blive delvist kompenseret ved en højere boligstøtte.

2.7.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at personer, som får nedsat hjælpen som følge af en sanktion, ikke må kompenseres ved at modtage mere i boligstøtte.

Det foreslås, at hjælp efter lov om aktiv socialpolitik skal indgå med det beløb i beregningen af boligstøtte, der ville være udbetalt, hvis et husstandsmedlem ikke havde været omfattet af § 13 g, §§ 36-40 a, og §§ 42 og 43 i lov om aktiv socialpolitik.

Forslaget betyder, at boligstøttereglerne bliver ændret således, at også personer, der får nedsat hjælpen efter sanktionsreglerne i §§ 36-38 og de foreslåede §§ 39-40 a og § 43 i lov om aktiv socialpolitik, i alle tilfælde vil få boligstøtte med det beløb, der ville være udbetalt, hvis pågældende ikke havde været omfattet af en sanktion.

Forslaget betyder således en udvidelse af de bestemmelser, hvorefter den beregnede boligstøtte vil skulle holdes uændret således, at boligstøtten ikke vil stige som følge af de pågældende nedsættelser af hjælpen efter lov om aktiv social politik. Dermed vil sanktioner efter §§ 36-40 a og § 43 i lov om aktiv socialpolitik med forslaget ikke kunne blive delvist kompenseret ved en højere boligstøtte.

2.8. Hurtigere sanktionsafgørelser – mulighed for agterskrivelser

2.8.1. Gældende ret

Efter gældende regler skal kommunerne foretage partshøring af en person, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp forud for, at kommunen træffer afgørelse om sanktion.

De gældende regler om partshøring findes i forvaltningslovens § 19, der gælder for behandlingen af sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed (afgørelsessager).

Reglerne om partshøring har sammenhæng med undersøgelsesprincippet og skal medvirke til at sikre, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, inden kommunen træffer afgørelse.

Reglerne betyder, at inden kommunen træffer afgørelse i en sag, skal kommunen sikre, at personer, der ansøger om eller modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, har haft lejlighed til at udtale sig om de faktiske omstændigheder, som kommunen agter at lægge til grund ved afgørelsen, og som den pågældende ikke i forvejen må antages at være bekendt med. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse, eller personen ikke er bekendt med, at kommunen er i besiddelse af de pågældende oplysninger. F.eks. vil oplysninger om udeblivelse m.v., der kan føre til nedsættelse eller bortfald af integrationsydelsen, uddannelses- eller kontanthjælpen, være til ugunst for personen.

Det er en forudsætning for, at partshøring er foretaget i overensstemmelse med § 19 i forvaltningsloven, at det klart fremgår af partshøringen, at der er tale om en partshøring, hvor parten har mulighed for at fremkomme med eventuelle bemærkninger, inden der træffes en afgørelse.

Efter gældende regler kan kommunen i forbindelse med partshøringen oplyse personen om, hvilken afgørelse kommunen forventer at træffe på baggrund af de oplysninger, som kommunen er i besiddelse af, dvs. en foreløbig afgørelse – en såkaldt agterskrivelse. Det kan f.eks. være, at personen er udeblevet fra en jobsamtale. I den situation kan kommunen oplyse, at kommunen vil træffe afgørelse om, at der vil blive foretaget fradrag i hjælpen til personen fra den dag, hvor den pågældende skulle være mødt til samtalen og frem til den dag, hvor personen igen kontakter kommunen, med mindre den pågældende har en rimelig grund til udeblivelsen. Kommunen skal samtidig gøre personen bekendt med, at kommunen ikke har oplysninger om, at den pågældende havde en rimelig grund til udeblivelsen.

Partshøring skal ske, før kommunen træffer afgørelse. Partshøring skal i øvrigt ske på en måde, i en form og med en frist, der stemmer overens med formålet med partshøringen.

Partshøring er en garantiforskrift. Manglende iagttagelse af pligten til partshøring medfører, at kommunen ikke kan træffe afgørelse om fradrag, nedsættelse eller ophør af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter sanktionsbestemmelserne i §§ 36-41, i lov om aktiv socialpolitik. Det gælder også, hvis kommunen ikke kan dokumentere, at partshøringspligten er opfyldt.

For aktivitetsparate modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp gælder der særlige regler om partshøring i lov om aktiv socialpolitik - såkaldt udvidet partshøring. Der henvises til afsnit 2.10.

2.8.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det vurderes at være afgørende, at der er en tæt tidsmæssig sammenhæng mellem pligter og sanktioner for, at sanktioner over for en modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp skal have den ønskede adfærdsregulerende effekt. Efter de gældende regler kan der gå lang tid, fra en modtager af hjælp begår en forseelse, til den pågældende bliver pålagt en sanktion. Det fremgår af en evaluering af sanktionsområdet, som Deloitte har foretaget for Beskæftigelsesministeriet i maj 2016, at der i gennemsnit går 34 dage, fra forseelsen sker, til sanktionen udmøntes ved et fradrag i eller nedsættelse eller ophør af den pågældendes hjælp.

Kravet om partshøring forud for en afgørelse om sanktioner indebærer en forlængelse af den samlede sagsbehandlingstid. Med den tid, der medgår til partshøring, kan sanktioner for forseelser i én kalendermåned derfor typisk først effektueres i forbindelse med udbetalingen af hjælp i den efterfølgende kalendermåned.

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at aftalepartierne finder, at jo hurtigere kommunerne efter en forseelse træffer afgørelse om en sanktion, des lettere er det for borgerne at forstå reglerne og konsekvenserne af ikke at stå til rådighed.

Det foreslås derfor, at det kommer til at fremgå af § 35 i lov om aktiv socialpolitik, at kommunerne skal have mulighed for at sende agterskrivelser i form af partshøring og afgørelse i samme brev i sager om sanktionering efter §§ 36-40 i loven til jobparate og uddannelsesparate modtagere af hjælp. Agterskrivelsen vil udgøre den endelige afgørelse, som vil blive effektueret uden yderligere meddelelser til personen, hvis personen ikke fremkommer med bemærkninger inden for fristen.

Forslaget vil i forhold til jobparate og uddannelsesparate modtagere af hjælp betyde, at kommunen vil kunne foretage partshøring og afgørelse i samme brev, idet kommunen med en agterskrivelse vil kunne meddele personen, hvordan sagen vil blive afgjort (f.eks. nedsættelse eller bortfald af hjælpen), hvis personen ikke inden for en nærmere angiven frist fremkommer med yderligere oplysninger i sagen, samt at agterskrivelsen vil skulle anses som den endelige afgørelse, hvis ikke den pågældende inden fristen kommer med bemærkninger.

Af agterskrivelsen vil det klart og tydeligt skulle fremgå, at der er tale om en partshøring, hvornår der er frist for bemærkninger, og hvilken afgørelse kommunen agter at træffe (f.eks. nedsættelse eller bortfald af

hjælpen), hvis ikke vedkommende inden for en angiven frist kommer med yderligere oplysninger til sagen. Det vil endvidere skulle fremgå, at agterskrivelsen skal anses som den endelige afgørelse, og at afgørelsen vil blive effektueret uden yderligere meddelelser til personen, hvis den pågældende ikke fremkommer med bemærkninger inden for fristen.

2.9. Forenklet vejledning

2.9.1. Forenklet vejledning for modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp, ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb samt ledighedsydelse

2.9.1.1. Gældende ret

Efter den gældende regel i § 35, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik er fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter lovens §§ 36-41 betinget af, at kommunen samtidig med henvisningen til arbejde, afgivelsen af tilbud, indkaldelsen til samtale m.v. skriftligt har informeret ansøgeren eller modtageren af hjælp om konsekvensen for hjælpen, hvis en person uden rimelig grund afslår arbejdet, afviser eller udebliver fra tilbuddet, ikke møder til samtalen m.v. Kommunen skal ligeledes informere om, hvilke skridt personen skal tage for igen at blive berettiget til hjælp, f.eks. at personen skal henvende sig til kommunen.

Den skriftlige vejledning skal rette sig specifikt mod den konkrete aktivitet, som kommunen tilbyder eller indkalder personen til.

Vejledningen skal efter gældende regler gives, hver gang personen får et tilbud, en henvisning til arbejde, en indkaldelse til samtale m.v. Vejledningen kan f.eks. fremgå af »Min Plan« eller af kommunens indkaldelse til samtale. Vejledningspligten kan ikke opfyldes ved at gøre det muligt for en borger selv at finde oplysninger, herunder at personerne på en hjemmeside kan klikke sig frem til et underpunkt på hjemmesiden, hvori yderligere oplysninger om personernes situation eventuelt kan findes, jf. Ankestyrelsens principafgørelse 143-11. Vejledningspligten kan heller ikke opfyldes ved, at kommunen har udfærdiget og trykt en pjece eller lignende, som personerne selv kan hente på kommunen.

Kommunen skal dokumentere på personens sag, at skriftlig vejledning er givet, herunder hvornår den er givet, og hvilken ordlyd den givne vejledning har, jf. Ankestyrelsens principafgørelse 86-14.

Det skal således klart fremgå af kommunens vejledning, at personen vil få en sanktion, hvis personen f.eks. uden rimelig grund afslår et arbejde, afviser eller udebliver fra et tilbud, ikke møder til en samtale m.v. Det skal ligeledes fremgå, hvilke skridt personen skal tage for igen at blive berettiget til hjælp, f.eks. at personen skal henvende sig til kommunen for igen at kunne få hjælp.

Manglende iagttagelse af vejledningspligten medfører, at kommunen ikke kan træffe afgørelse om fradrag, nedsættelse eller ophør af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter sanktionsbestemmelserne i §§ 36-41 i lov om aktiv socialpolitik. Det gælder også, hvis kommunen ikke kan dokumentere, at vejledningspligten er opfyldt.

Tilsvarende regler om vejledningspligt gælder for modtagere af ressourceforløbsydelse i henholdsvis ressourceforløb og jobafklaringsforløb. Ifølge gældende regler i §§ 69 a, stk. 1, og 69 l, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, er fradrag i eller nedsættelse eller ophør af ressourceforløbsydelsen til personer i ressourceforløb og jobafklaringsforløb således betinget af, at kommunen samtidig med henvisningen til arbejde, afgivelsen af tilbud m.v. eller indkaldelsen til samtale m.v. skriftligt har informeret personen om

konsekvensen for ydelsen, hvis personen uden rimelig grund afslår arbejdet, afviser eller udebliver fra tilbuddet eller ikke møder til samtalen m.v. Kommunen skal endvidere samtidig skriftligt informere om, hvilke skridt en person, der uden rimelig grund afslår arbejdet, afviser eller udebliver fra tilbuddet eller ikke møder til samtalen m.v., skal tage for igen at blive berettiget til ydelsen.

Der er ikke fastsat særlige regler om vejledningspligt i lov om aktiv socialpolitik for personer, der modtager ledighedsydelse.

2.9.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Når kommunerne træffer afgørelse om sanktioner, bliver afgørelsen ofte hjemvist eller ændret af Ankestyrelsen, fordi kommunerne ikke har levet op til deres vejledningsforpligtelse. Ankestyrelsens praksisundersøgelser har ligeledes peget på, at kommunerne har svært ved at efterleve vejledningsforpligtelsen.

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at aftalepartierne er enige om at forenkle tilrettelæggelsen af kommunernes vejledningsindsats i forhold til rådighed og sanktioner både i forhold til indhold og omfang. Aftalepartierne er enige om, at den forenklede vejledningsindsats skal omfatte modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse uddannelseshjælp, kontanthjælp, ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb samt modtagere af ledighedsydelse.

Det foreslås derfor, at kommunen altid senest ved første jobsamtale vil skulle drøfte og gennemgå vejledningen med en person på en måde, så personen forstår sine rettigheder og pligter, ligesom kommunen vil skulle sikre sig, at personen har forstået sine rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner. Kommunen vil desuden skulle sikre, at den skriftlige vejledning udleveres til personen senest ved første jobsamtale, og at vejledningen tillige bliver sendt til personen. Ligeledes vil kommunen skulle sikre, at vejledningen bliver gennemgået og gjort tilgængelig for personen hvert halve år. Vejledningen vil skulle gennemgås hyppigere, hvis kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det eller personen anmoder om vejledning.

Forslaget betyder, at kommunen altid vil skulle vejlede personen om rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner senest ved første jobsamtale efter, at den pågældende henvender sig til kommunen om hjælp eller er blevet berettiget til ressourceforløbsydelse eller ledighedsydelse. Kommunen vil således altid senest ved første jobsamtale skulle drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så det sikres, at personen har forstået sine rettigheder og pligter.

Kommunen vil skulle vejlede i forhold til alle rettigheder og pligter vedrørende rådighed og sanktioner. Vejledningen vil derfor ikke længere kun skulle rette sig specifikt mod den konkrete aktivitet, som kommunen tilbyder eller indkalder personen til, og vil således ikke længere kun skulle målrettes i forhold til, om personen indkaldes til en samtale, et tilbud m.v., hvor vejledningen efter gældende regler har forskelligt indhold.

Kommunen vil samtidig skulle sikre, at den skriftlige vejledning udleveres til personen senest ved første jobsamtale, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen.

Kommunen vil herefter skulle sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen mindst hvert halve år afhængigt af personens situation. På denne måde nedsættes vejledningskadencen.

Kommunen vil skulle dokumentere på sagen, hvilken vejledning kommunen har givet til personen, og at vejledningen er udleveret til og gjort tilgængelig for personen, herunder hvornår den er givet, og hvilken ordlyd den givne vejledning har.

Den forenkede vejledning vil skulle være lettere for personen at forstå, så personens retssikkerhed sikres. Det foreslås derfor, at der skal udarbejdes en brugervenlig pjece, der – blandt andet ved brug af illustrationer – skal bidrage til at sikre, at personen får den nødvendige vejledning. Kommunen kan anvende pjecen som vejledning, men skal være opmærksom på, at der er en udvidet forpligtelse til at vejlede personer forud for, at kommunen vurderer, at en person skal omfattes af den skærpede sanktion efter den foreslåede § 40 a.

Med forslaget vil kommunernes tilrettelæggelse af vejledningsindsatsen i forhold til rådighed og sanktioner over for personer, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp, ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb eller ledighedsydelse, blive forenklet både i forhold til indhold og omfang. Med forslaget fastsættes samtidig regler om, at personer, der har behov for hyppigere vejledning end hvert halve år, vil skulle have vejledning efter behov. Herved sikres retssikkerheden for personer, der måtte have særlige behov for vejledning.

2.10. Præcisering af regler om udvidet partshøring af aktivitetsparate

2.10.1. Gældende ret

For aktivitetsparate modtagere af integrationsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp gælder der særlige regler om personlig kontakt ("udvidet partshøring") forud for sanktionering. Det fremgår af den gældende regel i § 35, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen til en aktivitetsparat modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp skal have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

Kommunen kan derfor først træffe afgørelse om at give en aktivitetsparat person en sanktion, når kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt (dialog) med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

At kommunen skal have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med en aktivitetsparat person betyder, at kommunen aktivt skal forsøge at indhente personens forklaring, hvis personen f.eks. ikke har reageret på en partshøring, eller hvis oplysningerne om grunden til udeblivelsen ikke er sikre nok til, at kommunen kan vurdere, om personen havde en rimelig grund til at udeblive. Hvis personen ikke selv, f.eks. i forbindelse med en skriftlig partshøring, har oplyst noget om grunden til udeblivelsen, skal kommunen forsøge at få personlig kontakt med personen om grunden til udeblivelsen. Det samme gælder, hvis oplysningerne om grunden til udeblivelsen ikke er sikre nok til, at kommunen kan vurdere, om personen havde en rimelig grund til udeblivelsen.

Bestemmelsen blev indført med kontanthjælpsreformen den 1. januar 2014. Baggrunden for bestemmelsen er, at aktivitetsparate modtagere af integrationsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp kan være meget udsatte og skrøbelige personer, der kan have svært ved at overskue de betingelser, som kommunen stiller for, at personerne kan modtage en ydelse. Der vil også ofte være tale om personer, som ikke kan reagere på en

økonomisk sanktion i form af fradrag i eller ophør af deres forsørgelsesgrundlag. Det kan f.eks. være på grund af svær psykisk sygdom, misbrugsproblemer, hjemløshed eller lignende. Nogle vil også på grund af psykiske problemer, manglende bolig eller andre faste rammer omkring deres tilværelse, have svært ved at forholde sig til skriftlige henvendelser fra kommunen, f.eks. indkaldelser til samtaler eller partshøringer i forbindelse med eventuelle sanktioner for manglende fremmøde m.v.

Den personlige kontakt kan f.eks. være telefonisk eller personlig kontakt på bopæl eller opholdssteder, herunder behandlingssteder.

Hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, og vedkommende har en mentor m.v., vil kontakten eventuelt kunne etableres via mentoren m.v. F.eks. kan kommunen kontakte mentoren med henblik på, at mentoren hjælper personen med at komme i kontakt med kommunen, eller kommunen kan via mentoren efter omstændighederne få oplysninger til belysning af baggrunden for fraværet eller lignende, der kan danne grundlag for vurderingen af, hvorvidt der skal pålægges en sanktion i det konkrete tilfælde.

Dermed sikres det, at der skabes klarhed over, om der er omstændigheder, som gør, at personen skal eller ikke skal sanktioneres. Først når kommunen har udtømt alle rimelige muligheder i forsøget på at skabe kontakt til personen, vil der kunne pålægges en sanktion, hvis kommunen vurderer, at der er grundlag for at give en sanktion.

Det beror på en konkret vurdering af oplysningerne i den enkelte borgers sag, hvilke og hvor mange forsøg på personlig kontakt kommunen skal gøre, før kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for personlig kontakt med personen. Kommunen skal dokumentere på sagen hvordan, hvornår og hvor mange gange, kommunen har forsøgt at komme i personlig kontakt med personen forud for en afgørelse om sanktion.

Kommunerne skal endvidere altid foretage en konkret vurdering af, om der er andre forhold end de udtrykkeligt nævnte rimelige grunde i den gældende regel i § 13, stk. 7, i loven, der kan føre til, at en person, der er aktivitetsparat, ikke skal have en sanktion, jf. den gældende regel i § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik. Det kan f.eks. være på grund af svær psykisk sygdom, hjemløshed eller misbrugsproblemer. Der, hvor en sanktion ikke fremmer rådigheden for en aktivitetsparat integrationsydelses-, uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtager, skal der ikke gives en sanktion.

2.10.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Reglerne om udvidet partshøring af aktivitetsparate udgør en barriere for, at kommunerne kan føre en hurtig og konsekvent sanktionspraksis.

Ankestyrelsens praksisundersøgelser viser samtidig, at kommunerne i langt størstedelen af sagerne opnår kontakt til personen, inden kommunen træffer afgørelse, men at kommunerne i den forbindelse ikke altid sørger for at få fyldestgørende oplysninger om personens begrundelse for udeblivelsen eller at dokumentere personens oplysninger i tilstrækkelig grad. Kommunerne laver således mange fejl i sager om den udvidede partshøring af aktivitetsparate, hvilket formentlig skyldes de yderligere processkridt og dokumentationskrav, som er en forudsætning for kunne sanktionere denne gruppe af personer.

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at regelsættet for, hvad der er en tilstrækkelig indsats fra kommunens side for at komme i personlig kontakt med en aktivitetsparat borger, skal præciseres.

Det er ikke intentionen, at der skal ske en stramning i forhold til kommunernes sanktionering af aktivitetsparate personer, herunder syge og udsatte personer. Det er derimod intentionen, at retssikkerheden for udsatte personer skal styrkes.

Kommunerne vil fortsat have pligt til at vurdere, om en sanktion fremmer rådigheden hos personerne og bringer personerne tættere på arbejdsmarkedet. Forud for sanktionering vil kommunerne også som hidtil have pligt til at have udtømt alle muligheder for at komme i personlig kontakt med personerne.

Det vil fortsat være vigtigt, at kommunerne har fokus på, hvordan kommunerne bedst vil kunne understøtte aktivitetsparate personernes muligheder for at komme tættere på arbejdsmarkedet eller uddannelse og stille de fornødne foranstaltninger og hjælpemidler til rådighed for aktivitetsparate personer.

Det foreslås, at det i regelsættet præciseres, hvad der vil være en tilstrækkelig indsats fra kommunens side for at komme i personlig kontakt med aktivitetsparate personer.

Forslaget betyder, at hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, vil kravet om personlig kontakt også kunne opfyldes ved, at kommunen etablerer kontakt via f.eks. en mentor eller et tilbudssted, som personen allerede er i forbindelse med for på den måde at komme i kontakt med personen, således at kommunen kan tilvejebringe oplysninger om fraværet m.v., der kan danne grundlag for vurderingen af, om personen skal have en sanktion i det konkrete tilfælde. Kontakt vil ligeledes kunne etableres via et familiemedlem, en partsrepræsentant, en værge eller anden kontaktperson forudsat, at personen på forhånd har givet samtykke til kontakten. Et familiemedlem m.v. vil dog ikke kunne forpligtes til at skabe kontakt til personen.

2.11. Sanktion for manglende underskrift af opholds- og selvforsørgelseserklæringen (Integrationsloven)

2.11.1. Gældende ret

Det fremgår af integrationslovens § 19, stk. 1, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen inden 1 måned efter at have overtaget ansvaret for en udlænding omfattet af § 2, stk. 2, 3 og 4, i samarbejde med udlændingen skal udarbejde en kontrakt. Udlændingen og kommunalbestyrelsen skal underskrive kontrakten, jf. § 19, stk. 1, 2. pkt., i integrationsloven. Udlændingen skal samtidig underskrive en opholds- og selvforsørgelseserklæring, jf. § 19, stk. 1, 3. pkt.

Opholds- og selvforsørgelseserklæringen udformes af udlændinge- og integrationsministeren, jf. § 19, stk. 1, 4. pkt., og indeholder blandt andet oplysninger om, at udlændingen erklærer at ville arbejde aktivt for at sikre sin egen og sine herboende børns og ægtefælles/samlevers selvforsørgelse og aktive deltagelse i og bidrag til det danske samfund. Herunder indgår eksempelvis at udlændingen på alle måder vil overholde dansk lovgivning og respektere danske demokratiske principper samt at anerkende, at det danske sprog og kendskab til det danske samfund er nøglen til en god og aktiv tilværelse i Danmark.

Erklæringen afspejler alle de persongrupper, som underskriver erklæringen og er opdelt i to dele. Første del vedrører alle de udlændinge, som i forskellige situationer skal underskrive erklæringen. Dvs. både nyankomne udlændinge og udlændinge, der skal underskrive erklæringen som betingelse for at opnå

permanent opholdstilladelse og ægtefællesammenføring. Anden del vedrører de særlige forhold, som derudover gør sig gældende for nyankomne udlændinge. Anden del er markeret med en overskrift for nyankomne for at understrege, at dele af erklæringen er særligt rettet til nyankomne. Det følger af § 19, stk. 1, 5. pkt., at en udlænding ikke skal underskrive kontrakten eller opholds- og selvforsørgelseserklæringen, hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder. Er udlændingen således af fysiske grunde ikke i stand til at underskrive opholds- og selvforsørgelseserklæringen, men forstår indholdet heraf, skal udlændingens accept på anden vis markeres. Hvis udlændingen er handicappet på en sådan måde eller lider af en psykisk sygdom, der bevirker, at den pågældende ikke forstår betydningen af erklæringen, skal kommunalbestyrelsen anføre dette i kontrakten som begrundelse for den manglende underskrift af erklæringen.

Det fremgår i den forbindelse endvidere af § 6, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 911 af 30. august 2019 om udarbejdelse af kontrakt og om selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven, at hvis det som følge af den pågældende udlændings personlige forhold ikke vil være hensigtsmæssigt inden for en måned at indgå en kontrakt med nærmere fastlæggelse af indholdet af og målet for et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram, kan kontrakten bestå af en konstatering af dette samt en dato for, hvornår selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammets eller introduktionsprogrammets indhold forventes at kunne aftales eller fastsættes nærmere. Personlige forhold kan være ganske særlige grunde, som f.eks. fysisk eller psykisk handicap, torturoplevelser, stærke traumer eller lignende, som gør, at den pågældende ikke er i stand til at deltage i et program med udbytte.

Opholds- og selvforsørgelseserklæringen underskrives både af nyankomne udlændinge, som tilbydes et program efter integrationsloven, og af forskellige persongrupper under udlændingeloven som betingelse for henholdsvis at opnå permanent opholdstilladelse og for at få ægtefællesammenføring. Efter udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 6, er det således en betingelse for at få permanent (tidsubegrænset) opholdstilladelse, at udlændingen har underskrevet en opholds- og selvforsørgelseserklæring, jf. integrationslovens § 19, stk. 1, 3. pkt., eller på anden vis tilkendegivet at acceptere indholdet heraf. Udlændinge kan således – bortset fra tilfælde, hvor Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN's Handicapkonvention, måtte tilsige det – ikke få permanent opholdstilladelse, uden at afgive en sådan tilkendegivelse. Kan udlændingen ikke underskrive erklæringen, f.eks. af fysiske grunde, skal udlændingen på anden vis tilkendegive at acceptere indholdet heraf.

Det har i dag ikke ydelsesmæssige konsekvenser, hvis en udlænding undlader at opfylde sin pligt til at underskrive en opholds- og selvforsørgelseserklæring.

Efter gældende regler sanktioneres manglende opfyldelse af kontrakten (rådighed) med periodesanktioner eller punktsanktioner efter §§ 36-40 i lov om aktiv socialpolitik.

Om gældende ret og de i dette lovforslag foreslåede ændringer af sanktionsbestemmelser henvises til bemærkningerne ovenfor om ændring af lov om aktiv socialpolitik.

2.11.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Opholds- og selvforsørgelseserklæringen er et vigtigt redskab til at sikre, at udlændinge bakker op om det danske samfunds værdier og udviser vilje til at yde til fællesskabet. Det fremgår af "Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger", at aftalepartierne er enige om at indføre en sanktion for nyankomne udlændinge ved manglende underskrivelse af erklæringen inden for den fastsatte tidsfrist i integrationsloven på en måned.

Det foreslås på den baggrund at der indføres et nyt kapitel i integrationsloven om sanktioner. Der vil herefter være mulighed for med direkte hjemmel i integrationsloven at foretage én engangssanktion ved manglende underskrivelse af opholds- og selvforsørgelseserklæringen, jf. § 19, stk. 1, 3. pkt., i integrationsloven. Udgangspunktet vil være, at erklæringen skal underskrives inden for den første måned efter, at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for udlændingen, men at sanktionen vil kunne falde på et senere tidspunkt, hvis underskrivelsen ikke er sket inden for en måned.

Målgruppen for en engangssanktion ved manglende underskrivelse af erklæringen vil alene være modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, som i medfør af integrationslovens § 19, stk. 1, vil have pligt til at underskrive erklæringen.

Det foreslås dertil, at kommunen fremover – samtidig med vejledningen om pligten til at underskrive erklæringen – ligeledes skal vejlede om konsekvensen ved manglende underskrivelse af opholds- og selvforsørgelseserklæringen. Kommunen skal således udtrykkelig vejlede udlændingen om, at såfremt han eller hun ikke overholder sin pligt, vil konsekvenserne af at afslå og ikke underskrive erklæringen være, at der vil skulle ske fradrag i selvforsørgelses- og hjemrejseydelsen eller overgangsydelsen.

Det foreslås endvidere, at muligheden for sanktion knyttes op på bestemmelserne om fradrag for manglende opfyldelse af kontrakten/rådighed i medfør af lov om aktiv socialpolitik. Der henvises herved til den ved dette lovforslag foreslåede affattelse af § 35, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovforslagets § 1, nr. 15, samt bemærkningerne hertil, jf. afsnit 2.4.

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at sanktionsniveauet for manglende underskrivelse af opholds- og selvforsørgelseserklæringen vil blive fastsat til henholdsvis 600 kr., 1.200 kr., 1.800 kr. eller 2.100 kr. afhængigt af ydelsesniveauet, hvilket kommer til at svare til niveauet for den sanktion, der efter nærværende forslag til ændring af lov om aktiv socialpolitik f.eks. vil blive givet ved afvisning af et jobtilbud. Til forskel fra nævnte sanktion, der vil skulle gives ved hver afvisning af et jobtilbud, vil kommunen efter forslaget om sanktion ved manglende underskrift af en opholds- og selvforsørgelseserklæring i medfør af integrationsloven alene kunne foretage fradrag i ydelsen én gang.

De fire sanktionssatser vil være knyttet til integrationsydelsens fire satser, der pr. 1. januar 2020 bliver erstattet af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse. Disse udgør, jf. § 22, i lov om aktiv socialpolitik et månedligt beløb på:

- 1) 2.616 kr. (2019-niveau) for personer under 30 år, der bor hos en eller begge forældre.
- 2) 6.072 kr. (2019-niveau) for personer, der er fyldt 30 år, og personer under 30 år, der ikke bor hos en eller begge forældre, og
- 3) 8.498 kr. (2019-niveau) for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og ikke har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag,
- 4) 12.143 kr. (2019-niveau) for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag,

Det foreslås derfor, at det i den foreslåede § 52, stk. 3, i integrationsloven fastsættes, at engangssanktionen for ikke at overholde pligten til at underskrive opholds- og selvforsørgelseserklæringen udgør:

1) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 4, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik for personer, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter § 22, stk. 3, nr. 4, i samme lov. (600 kr. i 2019 niveau).

2) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 4, nr. 2, i lov om aktiv socialpolitik for personer, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter § 22, stk. 3, nr. 3, i samme lov. (1.200 kr. i 2019 niveau).

3) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 4, nr. 3, i lov om aktiv socialpolitik for personer, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter § 22, stk. 3, nr. 2, i samme lov. (1.800 kr. i 2019 niveau).

4) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 4, nr. 4, i lov om aktiv socialpolitik for personer, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter § 22, stk. 3, nr. 1, i samme lov.« (2.100 kr. i 2019-niveau).

Hvis en person – under 30 år, der bor hos en eller begge forældre og modtager 2.616 kr. om måneden i ydelse – uden rimelig grund ikke underskriver erklæringen, vil personen få foretaget et fradrag i hjælpen på tre gange 200 kr., dvs. i alt 600 kr.

2.12. Pligt til at politianmelde borgere, som begår socialt bedrageri

2.12.1. Gældende ret

Groft uagtsomt bedrageri er strafbart efter § 12 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven). Det fremgår af bestemmelsen, at medmindre højere straf kan idømmes efter anden lovgivning, eksempelvis straffelovens § 289 a, straffes med bøde den, der ved grov uagtsomhed fremkalder, bestyrker eller udnytter en vildfarelse hos myndigheden ved at afgive urigtige eller vildledende oplysninger eller ved at undlade at give oplysninger om forhold, der har betydning for hjælpen, og derved påfører myndigheden et formuetab.

Det betyder, at der kun kan idømmes straf efter bestemmelsen i retssikkerhedsloven, hvis personerne ikke kan idømmes en hårdere straf efter anden lovgivning for den samme forbrydelse.

Kommunerne har ikke pligt til at anmelde socialt bedrageri, men hvis der er mistanke herom, bør der ske politianmeldelse. Det er politiet, der vurderer, om der er grundlag for at rejse sigtelse efter retssikkerhedsloven eller straffeloven.

2.12.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I dag sker der kun politianmeldelse for et begrænset antal af de personer, der uberettiget har modtaget ydelser under ophold i udlandet. Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at aftalepartierne derfor er enige om, at kommunerne skal forpligtes til at politianmelde borgere, der uberettiget og mod bedre vidende har modtaget forsørgelsesydelse under ophold i udlandet i mere end 14 dage. Det skal gælde uanset, hvor personen har opholdt sig, og uanset omstændighederne for opholdet.

Det fremgår endvidere af aftalen, at der skal fastlægges en fast beløbsgrænse for, hvornår kommunerne har pligt til at politianmelde borgere i sager, hvor kommunerne har truffet afgørelse om, at ydelserne er modtaget uberettiget og mod bedre vidende. Aftalepartierne har i september 2019 aftalt, at beløbsgrænsen skal være 30.000 kr. i perioden 2020-2022 og 21.500 kr. fra 2023. Kommunerne skal således forpligtes til at politianmelde borgere i de tilfælde, hvor kommunerne inden den 1. januar 2023 træffer afgørelse om

tilbagebetaling af beløb på mere end 30.000 kr., og fra den 1. januar 2023 træffer afgørelse om tilbagebetaling på mere end 21.500 kr., hvor tilbagebetalingskravet beror på, at personen uberettiget og mod bedre vidende har modtaget selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp, revalideringsydelse, ressourceforløbsydelse eller ledighedsydelse.

Det foreslås, at kommunen skal indgive politianmeldelse, hvis kommunen træffer afgørelse om tilbagebetaling, fordi personen mod bedre vidende uberettiget har modtaget

1) ydelser efter kapitel 4, 6 a og 6 b i lov om aktiv socialpolitik, dvs. integrationsydelse, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp eller ressourceforløbsydelse, hvis tilbagebetalingskravet er begrundet i et udlandsophold på mere end 14 sammenhængende kalenderdage, eller

2) ydelser efter denne lovs kapitel 4, 6, 6 a, 6 b eller 7, dvs. integrationsydelse, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp, revalideringsydelse, ressourceforløbsydelse eller ledighedsydelse, og tilbagebetalingskravet udgør mere end 30.000 kr. for afgørelser truffet før den 1. januar 2023 og mere end 21.500 kr. for afgørelser truffet fra den 1. januar 2023.

Pligten til at politianmelde borgeren ved udlandsophold skal gælde, uanset hvor personen har opholdt sig i udlandet, og uanset omstændighederne for opholdet. Det afgørende vil være, om personen uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ydelser efter kapitel 4, 6 a og 6 b i lov om aktiv socialpolitik under ophold i udlandet i mere end 14 sammenhængende kalenderdage.

Pligten til at politianmelde borgeren ved tilbagebetalingskrav på mere end 30.000 kr. for afgørelser truffet før den 1. januar 2023 og mere end 21.500 kr. for afgørelser truffet fra den 1. januar 2023 skal gælde, uanset om tilbagebetalingskravet vedrører ydelser efter kapitel 4, 6, 6 a, 6 b eller 7 i lov om aktiv socialpolitik modtaget under udlandsophold eller skyldes uoplyst arbejde. Tilbagebetalingskravet vil kunne vedrøre flere perioder og vil kunne vedrøre både uoplyst arbejde og ophold i udlandet. Det afgørende for, om kommunen vil være forpligtet til at indgive politianmeldelse, vil være, om den konkrete afgørelse om tilbagebetaling indeholder et samlet tilbagebetalingskrav på mere end 30.000 kr. for afgørelser truffet før den 1. januar 2023 og mere end 21.500 kr. for afgørelser truffet fra den 1. januar 2023 vedrørende ydelser efter kapitel 4, 6, 6 a, 6 b eller 7 i lov om aktiv socialpolitik, som er modtaget uberettiget og mod bedre vidende.

Hvis kommunen træffer afgørelse om tilbagebetaling vedrørende ydelser efter kapitel 4, 6, 6 a, 6 b eller 7 i lov om aktiv socialpolitik inden den 1. januar 2023, vil kommunen skulle indgive politianmeldelse, hvis det samlede tilbagebetalingskrav udgør mere 30.000 kr. Fra 1. januar 2023 vil kommune skulle indgive politianmeldelse allerede hvis det samlede tilbagebetalingskrav udgør mere end 21.500 kr. Det er således tidspunktet for kommunens afgørelse om tilbagebetaling, der er afgørende for, om pligten til politianmeldelse indtræder ved et samlet tilbagebetalingskrav på 30.000 kr. eller 21.500 kr.

Kommunerne bør fortsat indgive politianmeldelse i andre situationer, hvis der er mistanke om socialt bedrageri. Hvis en kontanthjælpsmodtager eksempelvis gennem 4 måneder har undladt at oplyse om lønnet deltidsarbejde, og kommunen efterfølgende træffer afgørelse om tilbagebetaling af 20.000 kr., vil der efter en konkret vurdering, henset til den lange periode hvor kontanthjælpsmodtageren har undladt at oplyse om arbejde, kunne være grundlag for en politianmeldelse.

2.13. Ændring af rådighedstilsynet

2.13.1. Gældende ret

Efter den gældende regel i § 13 d i lov om aktiv socialpolitik fører Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering tilsyn med kommunernes rådighedsadministration i sager om jobparate personer på integrationsydelse og kontanthjælp.

Rådighedstilsynet omfatter sager med negative hændelser, dvs. tilfælde, hvor ydelsesmodtageren ikke har bekræftet sin tilmelding som jobsøgende, er udeblevet fra et tilbud eller en jobsamtale, eller på anden måde har handlet i strid med rådighedsreglerne, så kommunen skal tage stilling til, om hjælpen skal reduceres og/eller ophøre efter reglerne i lovens §§ 36-41.

Tilsynet består i en stikprøvebaseret gennemgang af sager med negative hændelser, som Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering enten får tilsendt eller får udleveret ved tilsynsbesøg i kommunen. Tilsynssagerne udtrækkes på baggrund af kommunens indberetninger til det fælles datagrundlag af rådighedssanktioner til jobparate ydelsesmodtagere.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering gennemgår kommunens sagsmateriale for at vurdere, om kommunens afgørelser har været i overensstemmelse med gældende rådigheds- og sanktionsregler i lov om aktiv socialpolitik. Tilsynet omfatter ikke en vurdering af, om kommunerne har overholdt de forvaltningsprocessuelle regler i forvaltningsloven, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område m.v.

For hver rådighedssag, der er gennemgået i tilsynet, får kommunen en skriftlig tilbagemelding med Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings vurdering af, om kommunens afgørelse er korrekt eller behæftet med fejl, herunder om der fejlagtigt har været udbetalt integrationsydelse eller kontanthjælp med den virkning, at udgiften ikke kan anmeldes til statsrefusion. Styrelsen sender endvidere en afrapportering med det samlede resultat af tilsynet til kommunen, og afrapporteringen skal efter den gældende regel i § 13 d, stk. 5, behandles på et møde i kommunalbestyrelsen.

2.13.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det eksisterende kommunale rådighedstilsyn blev indført i 2004, hvor der i forhold til nutidens standarder var meget begrænsede muligheder for at udnytte registeroplysninger i de kommunale og statslige it-systemer tilsynsmæssigt.

Med de senere års tekniske udvikling er tilsynet med manuel enkeltsagsgennemgang baseret på stikprøver dog efterhånden blevet utidssvarende, hvilket bl.a. blev påpeget i ”Trepartsaftale om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft i hele Danmark og praktikpladser” fra august 2016. I aftalen var der enighed mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter om, at der er behov for et tilsyn, der omfatter alle jobparate ledige, og hvor der er bedre mulighed for at følge op på u hensigtsmæssig søgeadfærd eller sanktionspraksis på a-kasse- eller kommuneniveau. Det blev i den forbindelse aftalt, at:

”STAR’s tilsyn med a-kasserne og kommunernes administration af rådighedsreglerne skal moderniseres. Det vil bl.a. ske ved hjælp af nøgletal på tværs af a-kasser og kommuner, som gør brug af registerdata baseret på de lediges registrering i JobLoggen samt a-kasserne og kommunernes nuværende indberetninger. STAR lægger nøgletallene på jobindsats.dk, overvåger tallene og går i dialog med a-kasser og kommuner med mindre gode nøgletal. Udviklingen og anvendelsen af nøgletallene drøftes med Tilsynsrådet. Dermed ophører det nuværende stikprøvebaserede rådighedstilsyn, men STAR bevarer muligheden for i særlige tilfælde at kunne gennemføre stikprøvebaseret tilsyn. Moderniseringen skal sikre et mere effektivt

rådighedstilsyn og tilvejebringe øget viden om jobsøgningen i den enkelte a-kasse og i det enkelte jobcenter samt om deltagelsen i den aktive beskæftigelsesindsats, herunder sanktionspraksis. STAR vil beholde muligheden for enkeltsagsgennemgang.”

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har efterfølgende omlagt sit rådighedstilsyn på a-kasseområdet, så tilsynet i dag er baseret på en benchmarking af jobsøgningen blandt samtlige ledige a-kassemedlemmer. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har endvidere i samarbejde med KL udviklet en tilsvarende benchmarking af søgeadfærden for alle jobparate kontanthjælpsmodtagere på tværs af kommuner ved brug af 3 smiley-kategorier. Den offentligt tilgængelige måling giver mulighed for løbende at følge op på u hensigtsmæssig søgeadfærd samt at sammenligne jobsøgningen på tværs af kommuner.

Det er efter § 21 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. Beskæftigelsesministeriets opgave at overvåge og analysere udviklingen på arbejdsmarkedet samt overvåge og følge op på beskæftigelsesindsatsen i jobcentre. Det fremgår endvidere af lovens § 42, nr. 4, at oplysningerne, som indberettes til det fælles it-baserede datagrundlag og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings statistiske datavarehus, kan anvendes til statistisk opfølgning på beskæftigelsesindsatsen.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, og databeskyttelseslovens § 5, stk. 1, at personoplysninger skal indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål.

På den baggrund vurderer Beskæftigelsesministeriet, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings statistiske opfølgning med benchmarking af søgeadfærden blandt ydelsesmodtagere i de enkelte kommuner vil kunne foretages inden for rammerne af den gældende lovgivning, hvorimod der ikke vil være hjemmel til, at styrelsen vil kunne anvende de indberettede oplysninger om enkeltpersoners søgeadfærd til at føre tilsyn med kommunernes rådighedsvurderinger.

Derfor foreslås det at gennemføre trepartsaftalens element om omlægning af det kommunale rådighedstilsyn. Dette vil blive gennemført ved en ændring af § 13 d i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter tilsynet vil skulle føres på grundlag af nøgletal om samtlige jobparate modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse og kontanthjælps registrering af jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet og kommunernes indberetninger af rådighedssanktioner. Benchmarkingens resultater vil blive anvendt i dialogen med de enkelte kommuner.

Det foreslås, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering som opfølgning på benchmarkingens resultater vil skulle indhente en udtalelse fra kommuner med mindre gode nøgletal eller med en andel af sanktioner, der afviger væsentligt fra landsgennemsnittet. Styrelsen vil herunder kunne anmode kommunen om at redegøre for, hvilke foranstaltninger kommunen har iværksat eller vil iværksætte for at forbedre kvaliteten af sagsbehandlingen.

I overensstemmelse med intentionen om, at det eksisterende manuelle stikprøvetilsyn skal ophøre, foreslås det, at reglerne herom i § 13 d ændres, således at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering kun i særlige tilfælde vil skulle indhente sager til gennemsyn fra kommunerne til brug for tilsynet eller få udleveret sager til gennemsyn ved besøg i den enkelte kommune. Muligheden for kontrol af enkeltsager vil f.eks. kunne være relevant, hvis resultaterne af benchmarkingen og den opfølgende dialog med kommunen giver

formodning om, at kommunens administration ikke er i overensstemmelse med rådigheds- og sanktionsreglerne.

Ved den særlige stikprøvekontrol af enkeltsager skal Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vurdere, om de gennemgåede afgørelser er i overensstemmelse med gældende rådigheds- og sanktionsregler, herunder om der fejlagtigt er udbetalt selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller kontanthjælp med den virkning, at udgiften ikke vil kunne anmeldes til statsrefusion. Kontrollen vil ikke være rettet mod de enkelte ydelsesmodtagere, men alene mod kommunernes administration af rådigheds- og sanktionsreglerne, og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering tildeles ikke kompetence til at kunne ændre kommunernes afgørelser i kontrolsagerne. Dette er helt tilsvarende den hidtidige tilsynsordning.

Kontrollen af enkeltsager vil endvidere i lighed med den hidtidige ordning alene omfatte kommunernes rådighedsvurderinger og vil således ikke omfatte en vurdering af, om kommunerne har overholdt de forvaltningsprocessuelle regler i forvaltningsloven, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område m.v. I det omfang en konkret sag, der vil blive udtaget til stikprøvekontrol, har været, er eller kommer under behandling i Ankestyrelsen, vil sagen ikke blive behandlet i kontrollen.

Sigtet med den særlige kontrol vil efter forslaget først og fremmest være fremadrettet, og resultaterne skal anvendes til at sikre, at der fremover rettes op på eventuelle fejl i administrationen.

2.14. Generelle undersøgelser af praksis på Udbetaling Danmarks sagsområder

2.14.1. Gældende ret

Efter de gældende regler er der ikke hjemmel til, at Ankestyrelsen kan foretage generelle undersøgelser af praksis på Udbetaling Danmarks sagsområder. Ankestyrelsen har således efter de gældende regler ikke mulighed for at vurdere de sager, som Udbetaling Danmark behandler, som ikke bliver påklaget, eller hvor Udbetaling Danmark giver borgeren medhold i klagen, og afgørelsen derfor ikke bliver videresendt til Ankestyrelsen.

2.14.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ankestyrelsen er klageinstans for Udbetaling Danmarks afgørelser. Som led i tilsynet med Udbetaling Danmark udarbejder Ankestyrelsen én gang årligt en redegørelse til beskæftigelsesministeren om sagsbehandlingen i Udbetaling Danmark på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen i løbet af året, jf. § 19, stk. 4, i lov om Udbetaling Danmark. Ankestyrelsens årlige redegørelse om sagsbehandlingen i Udbetaling Danmark giver et billede af Udbetaling Danmarks sager, som bliver påklaget, og som efter Udbetaling Danmarks genvurdering bliver sendt videre til Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen har på baggrund af de sager, som sendes til Ankestyrelsen i forbindelse med udarbejdelse af redegørelsen, set en række tendenser i Udbetaling Danmarks sagsbehandling, som kunne være relevante at få belyst nærmere ved en generel undersøgelse af Udbetaling Danmarks praksis. Det gælder også problemstillinger, som ikke har karakter af egentlige afgørelser, og som derfor ikke påklages af borgeren. Det kan f.eks. være manglende overholdelse af frister for genvurderingen af klagesager m.v.

Det er imidlertid efter gældende regler ikke muligt at undersøge udvalgte områder af praksis yderligere, og tilsynet kan derfor have svært ved at vurdere og få af- eller bekræftet, om der på et sagsområde er tale om systematiske fejl, som Udbetaling Danmarks bestyrelse bør gøre opmærksom på som led i beskæftigelsesministerens tilsyn.

Af hensyn til borgernes retssikkerhed er det vigtigt, at der træffes korrekte afgørelser i første instans i Udbetaling Danmark. En vej til at opnå dette vil kunne være ved at skabe mulighed for, at beskæftigelsesministeren som led i sit tilsyn med Udbetaling Danmarks bestyrelse vil kunne anmode Ankestyrelsen om at foretage generelle undersøgelser af praksis på Udbetaling Danmarks sagsområder.

Det foreslås, at Ankestyrelsen skal kunne gennemføre generelle undersøgelser af praksis og sagsbehandling på Udbetaling Danmarks sagsområder. Forslaget vil i det væsentligste svare til hjemlen i lov om den selvejende institution Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der giver Ankestyrelsen adgang til at foretage undersøgelser af institutionen Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Forslaget betyder, at der vil ske en øget harmonisering af beskæftigelsesministerens tilsyn med Udbetaling Danmark og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

De faglige og ressourcemæssige rammer for den enkelte undersøgelse foreslås at blive fastlagt ved aftale mellem Beskæftigelsesministeriet og Ankestyrelsen, ligesom det er tilfældet for undersøgelser vedrørende Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Derudover foreslås det, at der bliver tilvejebragt hjemmel til, at Ankestyrelsen får mulighed for at indhente de sager og andre oplysninger fra Udbetaling Danmark, som er nødvendige for, at Ankestyrelsen vil kunne foretage undersøgelserne.

Forslaget vil udgøre et væsentligt led i tilsynet med Udbetaling Danmarks bestyrelse og vil medvirke til at sikre tilstrækkelig kvalitet og høj retssikkerhed for borgerne, idet beskæftigelsesministerens muligheder for at føre tilsyn med Udbetaling Danmarks bestyrelse vil blive forbedret.

2.15. Rådigheds- og sanktionsreglerne for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb

2.15.1. Gældende ret

Det fremgår af den gældende regel i § 69, stk. 4, og § 69 k, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik, at lovens § 13, stk. 7, om rimelige grunde til, at personer ikke skal opfylde rådighedsforpligtelsen, og lovens § 13, stk. 8, om, at kommunen skal foretage en vurdering af, om der foreligger andre forhold, der kan begrunde, at personen ikke skal opfylde sin rådighedsforpligtelse finder tilsvarende anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb.

For modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb fremgår det af den gældende regel i § 69 a, stk. 3, og § 69 l, stk. 3, at reglerne om fradrag, nedsættelse eller ophør af kontanthjælp m.v. i lovens § 35, stk. 2, 3 og 7, finder tilsvarende anvendelse for personens undladelse af at opfylde sine pligter efter lovens § 69 og § 69 k. Det fremgår af den gældende regel i lovens § 69 b, stk. 2, og § 69 m, stk. 2, at reglerne om fradrag i kontanthjælp m.v. i lovens § 36, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

Ifølge den gældende regel i § 35, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik sker fradrag, nedsættelse eller ophør med virkning fra og med den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af ydelsen uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter. Fradrag og nedsættelser i ressourceforløbsydelsen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet.

Opgørelsen af omfanget af udeblivelser fra tilbud kan efter den gældende regel i § 35, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøringen foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Fradrag i ydelsen for udeblivelser fra samtaler, tilbud, rådighedsvurdering m.v. sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen er udeblevet, jf. den gældende regel i § 35, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige ressourceforløbsydelse og beregnes på grundlag af en 5-dages-uge. Ydelsen pr. måned x 12/260, dvs. ydelsen pr. år divideret med det gennemsnitlige antal arbejdsdage pr. år.

Fradraget sker pr. dag med udeblivelse uanset omfanget af udeblivelsen. Hvis den månedlige ydelse er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel.

Beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter § 35, stk. 3, jf. den gældende regel i § 35, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik.

De gældende regler i § 36, stk. 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik finder tilsvarende anvendelse for fradrag i ressourceforløbsydelse under ressourceforløb. Det medfører, at der foretages fradrag i ydelsen for den eller de dage, hvor personen helt eller delvis er udeblevet uden rimelig grund. Hvis personen f.eks. er udeblevet uden rimelig grund fra et tilbud i sammenlagt 6 dage, foretager kommunen et fradrag på 6 gange dagsatsen i ydelsen.

Eksempel 1

En person, der har et tilbud på 20 timer fordelt på 4 dage af 5 timer, udebliver uden rimelig grund en dag. Personen får et fradrag i ydelsen for en hel dag (dagsats).

Eksempel 2

En person, der har et tilbud på 35 timer fordelt på 5 dage af 7 timer, udebliver uden rimelig grund 1 time 3 gange på en uge. Personen får et fradrag i hjælpen for tre hele dage.

Det fremgår af den gældende regel i lovens § 69 f, stk. 1-3, og § 69 q, stk. 1-3, at reglerne om nedsættelse af kontanthjælp m.v. som følge af uberettiget modtagelse af hjælp i lovens § 42, stk. 1-3 og 5-8, finder tilsvarende anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse under ressourceforløb og jobafklaringsforløb efter lovens § 68, stk. 2, nr. 1 og 2, og stk. 4 og 5 og § 69 j, stk. 2, nr. 1 og 2. Reglerne om tilbagebetaling af kontanthjælp m.v. som følge af uberettiget modtagelse af hjælp i lovens § 43, stk. 1 og 2 og 4-6, finder tilsvarende anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse efter lovens § 68, stk. 2, nr. 3 og 4 og § 69 j, stk. 2, nr. 2 og 4. Hvis Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtager oplysninger om, at en person kan være omfattet af lovens § 42, stk. 1-3 og 5-8, eller lovens § 43, kan styrelsen indhente en redegørelse fra kommunen om, hvorvidt kommunen har taget stilling til muligheden for en sanktion efter disse bestemmelser.

Der henvises til de almindelige bemærkninger i afsnit 2.1.1.

2.15.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår ikke af "Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger", at modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og i jobafklaringsforløb skal omfattes af de aftalte ændringer i rådigheds- og sanktionsreglerne for modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelses- og kontanthjælp. Dette er ikke hensigtsmæssigt, idet der henvises til de gældende regler i § 13, stk. 7 og 8, om rimelige grunde, § 35, stk. 2, 3 og 7, om opgørelse af udeblivelse fra tilbud og beregning af dagsatsen på periodesanktioner, § 36, stk. 2 og 3, vedrørende

størrelsen på sanktioner samt §§ 42 og 43 vedrørende sanktioner for uberettiget og mod bedre vidende at have modtaget hjælp under ophold i udlandet eller uoplyst arbejde.

Det foreslås, at reglen med en udtømmende opremsning af rimelige grunde afskaffes for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb, og at kommunerne allerede ved afgivelsen af tilbud m.v. skal tage højde for, om personen har en rimelig grund til ikke at tage imod tilbuddet. Selv om den udtømmende liste afskaffes, vil kommunen fortsat ved afgivelsen af tilbud og udeblivelser m.v. skulle tage højde for de 10 rimelige grunde, men andre forhold vil også kunne udgøre en rimelig grund f.eks. dødsfald hos nærtstående. Der vil dermed ikke længere være tale om en udtømmende liste af rimelige grunde ved udeblivelse fra tilbud m.v., men kommunen skal ud over de eksisterende opregnede rimelige grunde, kunne lægge andre forhold til grund, f.eks. begravelse af nærtstående m.v.

Det foreslås, at personer, der modtager ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb, fortsat skal være omfattet af de nugældende sanktionsbestemmelser for disse målgrupper. Det foreslås derfor, at bestemmelserne om sanktionering af modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb bliver nyaffattet i loven, da der ikke længere blot vil kunne henvises til de bestemmelser, der omfatter modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp. Forslaget vil ikke indebære indholdsmæssige ændringer i sanktionsreglerne for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb, og den gældende retsstilling for personerne vil blive bibeholdt.

Der henvises til bemærkningerne til afsnit 2.3.

2.16. Rådighedsreglerne for modtagere af ledighedsydelse

2.16.1. Gældende ret

Det fremgår af de gældende regler i § 75, stk. 3 og 4, § 77, stk. 1, og § 77 a, stk. 1-4, at reglerne i lovens § 13, stk. 7, om rimelige grunde til, at personen ikke skal opfylde rådighedsforpligtelsen, og lovens § 13, stk. 8, om, at kommunen har pligt til at vurdere, om der er andre forhold, der kan begrunde, at personen ikke skal opfylde sin rådighedsforpligtelse, finder tilsvarende anvendelse for modtagere af ledighedsydelse.

2.16.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår ikke af "Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger", at modtagere af ledighedsydelse skal omfattes af de aftalte ændringer i rådighedsreglerne for modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp. Dette er ikke hensigtsmæssigt, da der i reglerne om sanktioner for ledighedsydelsesmodtagere henvises til reglerne i lovens § 13, stk. 7 og 8.

Det foreslås, at reglen med en udtømmende opremsning af rimelige grunde afskaffes for modtagere af ledighedsydelse, og at kommunerne allerede ved afgivelsen af tilbud m.v. skal tage højde for, om personen har en rimelig grund til ikke at tage imod tilbuddet. Selv om den udtømmende liste afskaffes, vil kommunen fortsat ved afgivelsen af tilbud og udeblivelser m.v. skulle iagttage de 10 rimelige grunde, men andre forhold vil også kunne udgøre en rimelig grund f.eks. dødsfald hos nærtstående. Der vil dermed ikke længere være tale om en udtømmende liste af rimelige grunde i forhold til udeblivelse fra tilbud m.v., idet kommunen vil kunne lægge andre forhold til grund, f.eks. begravelse af nærtstående m.v.

Forslaget betyder, at der skabes parallelitet til de tilsvarende regler om rimelige grunde, der foreslås for modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp.

Det foreslås således, at reglen med en udtømmende opremsning af rimelige grunde for modtagere af ledighedsydelse afskaffes, og at kommunerne allerede ved afgivelsen af tilbud m.v. skal tage højde for, om personen har en rimelig grund til ikke at tage imod tilbuddet. Selv om den udtømmende liste afskaffes, vil kommunen fortsat ved afgivelsen af tilbud og udeblivelser m.v. skulle iagttage de 10 rimelige grunde, men andre forhold vil også kunne udgøre en rimelig grund f.eks. dødsfald hos nærtstående. Der vil dermed ikke længere være tale om en udtømmende liste af rimelige grunde.

Der henvises til de almindelige bemærkninger til afsnit 2.3.

2.17. Stop for social eksport via reglen om flyttehjælp

2.17.1. Gældende ret

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Retssikkerhedsloven) fastlægger, hvilken kommune der har pligt til at yde hjælp til en person. Retssikkerhedslovens hovedregel er, at det er opholdskommunen, der har pligt til at yde hjælp, jf. den gældende regel i retssikkerhedslovens § 9, stk. 1. Det er således opholdskommunen, der er handlekommune. Opholdskommunen er den kommune, hvor personen har sin bopæl eller sædvanligvis opholder sig, jf. i retssikkerhedslovens § 9, stk. 2.

Det følger af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 227 af 11. marts 2019 om retssikkerhed og administration på det sociale område, at reglerne i retssikkerhedsloven gælder, når kommunerne behandler og afgør sager efter lov om aktiv socialpolitik, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1, nr. 5. Det er således den kommune, hvor personen bor eller sædvanligvis opholder sig, der har pligten til at sørge for, at den enkelte eller familien får hjælp efter kapitel 10 i lov om aktiv socialpolitik.

Der kan ydes hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter efter § 81 i lov om aktiv socialpolitik. For den persongruppe, der er omfattet af integrationsloven, ydes der hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter efter § 35 i integrationsloven i de første 5 år efter at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for udlændingen, jf. § 34 i integrationsloven.

Hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter kan ydes efter § 81 i lov om aktiv socialpolitik, såfremt personen har været ude for ændringer i sine forhold, hvis den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden. Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses. Hvad der normalt forstås ved rimeligt begrundede enkeltudgifter, vil afhænge af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Kommunen skal endvidere vurdere, hvorvidt at ansøgeren har været ude for ændringer i sine forhold (social begivenhed), ansøgerens egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden (forebyggende sigte), og hvorvidt udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses (uforudsigelighed).

Kravet om en social begivenhed svarer til kravet for at modtage kontanthjælp m.v. efter § 11 i lov om aktiv socialpolitik. Da hjælpen skal have et forebyggende sigte, er det en forudsætning, at ansøgeren ikke vil have brug for hjælp måned efter måned. Det bemærkes i den forbindelse, at der undtagelsesvis kan ydes hjælp til løbende udgifter, hvis der kun er behov for hjælpen i en kort afgrænset periode.

Bestemmelsen i § 35 i integrationsloven om hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter svarer til § 81 i lov om aktiv socialpolitik, idet det dog ikke er en betingelse for at få hjælp efter § 35 i integrationsloven, at udlændingen har været ude for ændringer i sine forhold. Der kan ydes hjælp til alle udlændinge, der er omfattet af loven, og det er således uden betydning, om udlændingen er berettiget til integrationsydelse.

Efter begge bestemmelser skal der foretages en konkret og individuel vurdering af, om den ansøgte enkeltudgift er forudsigelig. Vurderingen skal ske på baggrund af det konkrete informationsniveau, ansøgeren havde adgang til samt ansøgerens konkrete forudsætninger for at forudse udgiften.

Det behøver ikke nødvendigvis at være udgiftsbehovet, som ikke har kunnet forudses. Der kan også være tale om likviditetsmæssige problemer, som bevirker, at der er behov for hjælp til enkeltudgifter, som under normale forhold kan afholdes inden for den løbende indtægt.

Kommunen kan efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen er af helt afgørende betydning for ansøgerens eller familiens livsførelse.

Efter de gældende regler i § 85 i lov om aktiv socialpolitik, kan opholdskommunen yde hjælp til en flytning, som forbedrer ansøgerens eller familiens bolig- eller erhvervsforhold. Det gælder også en flytning, hvor der flyttes fra en bolig med en boligudgift, der ikke svarer til ansøgerens eller familiens økonomiske formåen, til en bolig med lavere boligudgift.

Efter § 39 i integrationsloven kan kommunalbestyrelsen yde hjælp til flytning, som forbedrer bolig- eller erhvervsforhold for en udlænding eller dennes familie. Bestemmelsens stk. 1 og 4 svarer til § 85 i lov om aktiv socialpolitik.

For begge bestemmelser gælder det, at det er en betingelse for hjælpen, at hverken ansøgeren eller ægtefællen har økonomisk mulighed for at betale udgifterne, herunder at hverken ansøgeren eller ægtefællen har indtægter eller formue, som kan dække behovet. Det er derimod ikke en betingelse, at ansøgeren har været ude for en social begivenhed, og ansøger skal således ikke opfylde betingelserne for ret til kontanthjælp m.v. i § 11 i lov om aktiv socialpolitik for at være berettiget til hjælp efter samme lovs § 85, stk. 1.

Bestemmelsen forudsætter, at der er tale om en bolig- eller erhvervsmæssig forbedring. I de tilfælde, hvor flytningen skyldes andre forhold end bolig- og erhvervsmæssige forhold, kan der ydes hjælp efter § 81 i lov om aktiv socialpolitik, hvis personen er omfattet af personkredsen for § 81.

Kommunen kan f.eks. yde hjælp til udgifter til depositum/indskud, transport af indbo og rejseudgifter for ansøgeren og familien.

Det er ikke enhver forbedring af boligforholdene, som er en boligmæssig forbedring i lovens forstand. Det må tillige kræves, at dispositionen er rimelig set i forhold til ansøgerens samlede situation, herunder den pågældendes mulighed for selv at afholde den fremtidige husleje. For at dispositionen er rimelig, må det kræves, at den ansøgte bolig er passende i forhold til ansøgers behov. Det er en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, om der er tale om en passende bolig.

Såfremt en person flytter mellem to kommuner, er det således fraflytningskommunen, der afgør, om personen opfylder betingelserne for økonomisk hjælp i forbindelse med flytning, herunder om flytningen vil forbedre ansøgerens bolig- eller erhvervsforhold. At det er fraflytningskommunen, der træffer afgørelse efter flyttebestemmelsen og yder flyttehjælp, er i modsætning til § 85 i lov om aktiv socialpolitik præciseret i gældende § 39, stk. 2 i integrationsloven.

Endvidere fremgår det af den gældende regel i § 39 i integrationsloven, at kommunalbestyrelsen kan yde hjælp til flytning for at forbedre bolig- eller erhvervsforhold, herunder en flytning, hvor der flyttes fra en bolig med en boligudgift, der ikke svarer til udlændingens eller dennes families økonomiske formåen, til en bolig med en lavere boligafgift for en udlænding og dennes familie. Det er en betingelse for hjælpen, at hverken den pågældende eller dennes ægtefælle har økonomiske muligheder for at betale udgiften.

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til den gældende regel i § 85 i lov om aktiv socialpolitik. Dog er det i integrationslovens § 39, stk. 2, præciseret, at hjælpen ydes af den kommune, ansøgeren fraflytter.

Det fremgår af den gældende regel i integrationslovens § 39, stk. 3, at flytter udlændingen til en anden kommune, kan flyttehjælp kun ydes, såfremt kommunalbestyrelsen i denne kommune har godkendt at overtage ansvaret for selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet.

Det fremgår af den gældende regel i integrationslovens § 39, stk. 4, at hvis flytningen sker til udlandet, kan flyttehjælpen kun ydes, såfremt den pågældende udlænding er statsborger i eller har særlig tilknytning til vedkommende land eller er sikret varige arbejdsmuligheder i landet. Bestemmelsen svarer til § 85, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik.

I forhold til den beskæftigelsesrettede indsats efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats gælder, at når en person flytter til en anden kommune, videregiver Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, oplysninger til tilflytningskommunen om personens aktuelle »Min Plan«. Det kan være jobplan, uddannelsespålæg, aftale med sygedagpengemodtagere i kategori 2, rehabiliteringsplanens indsatsdel, igangværende og aftalte fremtidige beskæftigelsesforanstaltninger mv.

Tilflytningskommune skal herefter sammen med personen vurdere, om »Min Plan« skal revideres. Hvis personen har en helhedsorienteret plan, jf. § 30 b i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal tilflytningskommunen sammen med personen vurdere, om planens beskæftigelsesrettede indsats skal revideres.

Hvis personen har en aftale med et jobcenter om et konkret tilbud, bevarer personen så vidt muligt retten til tilbuddet, selv om personen flytter til en anden kommune.

Hvis personen gennemfører et konkret tilbud, der er aftalt med jobcenteret i fraflytningskommunen, skal udgifterne hertil afholdes af jobcenteret i den nye kommune.

2.17.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at det fremadrettet skal være den kommune, som ansøgeren eller familien flytter til, der skal træffe afgørelse om hjælp til dækning af udgifter ved flytning efter lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven, så fraflytningskommunen ikke har mulighed for at tilskynde personer på

overførselsindkomst til at flytte til en anden kommune. Således skal det fremadrettet være den kommune, der vil blive ansøgerens opholdskommune efter flytningen, der skal træffe sådanne afgørelser.

Det foreslås, at § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område ændres således, at det bliver den kommune, hvori boligen ligger, der vil have pligt til at træffe afgørelse om flyttehjælp, hvis en person ansøger om hjælp til flytning efter lov om aktiv socialpolitik. Den foreslåede bestemmelse vil udgøre en undtagelse til hovedreglen i retssikkerhedslovens § 9, stk. 1, idet det med forslaget vil være den kommune, hvor boligen ligger, der får pligt til at træffe afgørelse om hjælp til flytning efter lov om aktiv socialpolitik.

Det foreslås endvidere, at hjælp til enkeltudgifter i forbindelse med flytning ikke længere skal ydes efter § 81 i lov om aktiv socialpolitik eller § 35 i integrationsloven for så vidt angår personer, der er omfattet af integrationsloven. I stedet foreslås det, at enkeltudgifter i forbindelse med flytning i stedet fremover vil skulle ydes efter § 85 i lov om aktiv socialpolitik eller § 39, stk. 2 i integrationsloven for så vidt angår personer, der er omfattet af integrationsloven. Forslaget indebærer, at hjælp i forbindelse med flytningen, uanset om der søges på baggrund af en bolig- eller erhvervsmæssig forbedring eller (for så vidt angår hjælp efter lov om aktiv socialpolitik) en social begivenhed, udbetales af den kommune, hvori boligen, ansøgeren flytter til, ligger. Dette skal sikre, at det er tilflytningskommunen, der vurderer, hvorvidt ansøgeren opfylder betingelserne i loven for at få hjælp til udgifter i forbindelse med flytning, herunder om flytningen forbedrer ansøgerens eller familiens bolig- eller erhvervsforhold.

Med det formål at sikre fortsat overensstemmelse mellem integrationsloven og lov om aktiv socialpolitik, for så vidt angår bestemmelserne om hjælp til flytning, foreslås et nyt stk. 2 i § 39 i integrationsloven således at bestemmelsen i det væsentlige spejler den foreslåede § 85, stk. 2 i lov om aktiv socialpolitik. Endvidere foreslås det at ændre integrationslovens nuværende § 39, stk. 2, således at flyttehjælpen til udlændinge også skal ydes af kommunalbestyrelsen i den kommune, som ansøgeren flytter til.

Tilflytningskommunen skal i medfør af integrationslovens § 39, stk. 3, fortsat godkende at overtage ansvaret for selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet, men skal efter forslaget yderligere afholde udgifterne til flytningen.

For så vidt angår flytning til udlandet, jf. nuværende § 39, stk. 4, i integrationsloven vil adgangen for fraflytterkommunen til at yde hjælp til flytning blive bibeholdt. Det vil fortsat være en betingelse, at den pågældende udlænding er statsborger i eller har særlig tilknytning til vedkommende land eller er sikret varige arbejdsmuligheder i landet.

Forslagene ændrer ikke ved ansvarsfordelingen i forhold til den beskæftigelsesrettede indsats som beskrevet i afsnit 2.17.1

2.18. Fokusrevisioner

2.18.1 Gældende ret

Efter § 85 i lov om administration og retssikkerhed på det sociale område fastsætter beskæftigelsesministeren efter forhandling med social- og indenrigsministeren nærmere regler om anvisning af statsrefusion og statstilskud, regnskabsaflæggelse og revision. Tilsvarende bemyndigelse for beskæftigelsesministeren til at fastsætte nærmere regler om anvisning af refusion og tilskud, regnskabsaflæggelse og revision efter forhandling med ressortministeren findes i § 47 i lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven), § 13, stk. 3, i repatrieringsloven, § 64, stk. 1, og § 75 i lov om

almene boliger m.v., § 33 i lov om boliger for ældre og personer med handicap, § 19, stk. 4, i lov om friplejeboliger, og § 10, stk. 10, i lov om integrationsgrunduddannelse (igu).

De nævnte bemyndigelser til at fastsætte nærmere regler vedrørende ordninger med refusion eller tilskud fra staten til kommuner er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1591 af 15. december 2017 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Børne- og Socialministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets og Transport-, Bygnings- og Boligministeriets ressortområder (regnskabsbekendtgørelsen).

Regnskabsbekendtgørelsen anvendes for udbetaling af refusion og tilskud til kommuner og regioner, regnskabsaflæggelse i kommuner og regioner samt revision af kommuners og regioners regnskaber for udgifter omfattet af ordninger om refusion eller tilskud fra staten, herunder Beskæftigelsesministeriets ordninger efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., lov om seniorjob, lov om kontantydelse, lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Revisionen af kommunernes regnskaber vedrørende de områder, der er omfattet af regnskabsbekendtgørelsen, udføres af den revision, som kommunalbestyrelsen har antaget til at revidere kommunens regnskaber i henhold til lov om kommunernes styrelse. Revisionen udføres i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, som er fastlagt i § 3 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m., og regnskabsbekendtgørelsen indeholder desuden nærmere regler om revisionens udførelse.

Det er som hovedregel overladt til den enkelte kommunes revisor at planlægge og gennemføre revisionen ud fra revisors faglige vurdering af kommunens systemer, forretningsgange, kontrolmiljø m.v., og ud fra revisors faglige vurdering af væsentlighed og risiko for ydelser og tilskud omfattet af bekendtgørelsen. Dog kan ressortministeriet på baggrund af ministeriets analyser og vurderinger forlange, at revisor foretager revision på et eller flere sagsområder udmeldt af ministeriet (temarevision), jf. bekendtgørelsens § 66, stk. 7. De udmeldte sagsområder indgår i revisors planlægning af den samlede årlige revision af sagsområder omfattet af bekendtgørelsen.

Desuden kan Beskæftigelsesministeriet efter regnskabsbekendtgørelsens § 78 iværksætte særlige fokusrevisioner af sagsområder på ministeriets områder og fastsætte retningslinjer herfor. Retningslinjerne kan angive følgende:

- 1) Typer af sager, der skal revideres.
- 2) Revisionsmetoden, som skal anvendes, for eksempel systemrevision, substansrevision, forvaltningsrevision m.v.
- 3) Kriterierne for udvælgelsen af de relevante stikprøver på områderne samt stikprøvernes størrelse.
- 4) Rapporteringsgrundlaget for fokusrevision, herunder afrapporteringens indhold, afrapporteringens form, detaljeringsniveau og skematik.

I modsætning til temarevision gennemføres fokusrevision uafhængigt af den sædvanlige, årlige revision af de kommunale regnskaber. Beskæftigelsesministeriet afholder udgifterne til fokusrevision.

Fokusrevision giver Beskæftigelsesministeriet mulighed for at målrette revisionen og fastlægge revisionsopgaven ud fra, hvad der i det enkelte tilfælde vurderes mest hensigtsmæssigt for at opnå den

ønskede afklaring og få belyst de relevante problemstillinger på det pågældende sagsområde. Ministeriet er også frit stillet med hensyn til, hvor mange og hvilke kommuner der skal omfattes af en fokusrevision.

Som led i forenklingen af den økonomiske styring af beskæftigelsesindsatsen er der ved lov nr. 1527 af 18. december gennemført regler om afskaffelse af statslig refusion af driftsudgifter ved aktivering m.v. og udgifter til mentorstøtte til modtagere af kontant- og uddannelseshjælp, integrationsydelse, som ikke er omfattet af integrationsprogrammet, og ledighedsydelse samt revalidender pr. 1. januar 2019. For dagpenge- og sygedagpengemodtagere er refusion afskaffet pr. 1. juli 2019.

Samtidig med afskaffelsen af refusion er driftsudgifter ved aktivering m.v. og udgifter til mentorstøtte, bortset fra udgifter til mentorstøtte til dagpengemodtagere, blevet omfattet af reglerne om den kommunale budgetgaranti i § 14 i lov om kommunal udlicensing og generelle tilskud til kommuner.

Regelændringerne om budgetgaranti i stedet for statsrefusion indebærer, at Beskæftigelsesministeriet ikke længere har mulighed for at iværksætte fokusrevision af alle ordninger på ministeriets ressort, idet der ikke foreligger lovhjemmel til at gennemføre fokusrevision af ordninger, der er omfattet af budgetgaranti.

2.18.2 Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at der skal etableres en udvidet og systematisk adgang til at gennemføre fokusrevisioner på udvalgte indsatsområder, som Beskæftigelsesministeriet udvælger på baggrund af en nærmere vurdering af ordningernes risiko, væsentlighed og kompleksitet. I aftalen fremhæves det, at fokusrevisioner vil styrke kommunernes mulighed for hurtigere at kunne følge op på fejladministration, så det sikres, at beskæftigelseslovgivningen, herunder velfærdsydelse, administreres i overensstemmelse med de politiske intentioner, og kun udbetales til de personer, der har ret til dem.

Efter Beskæftigelsesministeriets vurdering er det ikke i tråd med intentionen om udvidet adgang til at gennemføre fokusrevisioner, at der kun kan gennemføres fokusrevisioner på områder med statsrefusion eller -tilskud og ikke på områder med budgetgaranti. Fokusrevision bør kunne anvendes som redskab til at få nødvendig viden om kommunernes administration af beskæftigelsesrettede ordninger, uanset om ordningerne er omfattet af statsrefusion eller budgetgaranti.

De gældende regler om fokusrevision i regnskabsbekendtgørelsen er udstedt i medfør af § 85 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, som alene tager sigte på ordninger med statsrefusion og statstilskud. Lovens § 85 kan dermed ikke antages at indeholde tilstrækkelig hjemmel til at udvide anvendelsesområdet for regnskabsbekendtgørelsens regler om fokusrevision med ordninger under den kommunale budgetgaranti. Det vil være nødvendigt at ændre lovgivningen for at skabe hjemmel til at gennemføre fokusrevision på alle Beskæftigelsesministeriets områder.

Da fokusrevision alene anvendes på Beskæftigelsesministeriets områder og gennemføres uafhængigt af den løbende, årlige revision af kommunernes regnskaber, findes det mest hensigtsmæssigt, at reglerne om fokusrevision kommer til at fremgå direkte af lovgivningen på Beskæftigelsesministeriets område, frem for som særregler i ministeriernes fælles regnskabsbekendtgørelse. Det foreslås derfor at indsætte en ny bestemmelse om fokusrevision som § 22 g i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., der indholdsmæssigt svarer til regnskabsbekendtgørelsens § 78. Bekendtgørelsens § 78 kan derfor ophæves.

2.19. Benchmarking og monitorering af kommunernes og Udbetaling Danmarks registerbaserede kontrolresultater i Den Fælles Dataenhed

2.19.1 Gældende ret

Der findes ikke regler eller bemyndigelsesbestemmelser i lov om Udbetaling Danmark om sammenligning og monitorering af kommunernes kontrolresultater som følge af brugen af registersamkøringer fra Den Fælles Dataenhed i Udbetaling Danmark.

2.19.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af "Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger", at aftalepartierne er enige om at etablere en model til benchmarking og monitorering af kommunernes brug af dataenhedens leverancer og kontrolresultater, der løbende vil blive udstillet for kommunerne.

Initiativet skal optimere kommunernes kontrolindsats med sociale ydelser ved at understøtte øget kommunal videndeling, læring og ledelsesfokus på baggrund af Udbetaling Danmarks registerbaserede udsøgning af risikosager, hvor der er en formodning om snyd med overførselsindkomster. Initiativet bygger videre på økonomiaftalen for 2019 mellem regeringen og KL.

Der foreslås på den baggrund fastsat en bemyndigelsesbestemmelse, der vil give mulighed for at fastsætte nærmere regler om dette, herunder om offentliggørelse af kommunernes kontrolresultater og brug af Den Fælles Dataenheds leverancer. Det foreslås, at Udbetaling Danmarks kontrolresultater også vil kunne offentliggøres. Derudover foreslås det, at der vil kunne fastsættes nærmere regler om, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering skal drive og udvikle benchmarking- og monitoreringsværktøjet.

2.20. Statslig refusion af efterlevelseshjælp

2.20.1. Gældende ret

Efter den gældende regel § 85 a i kapitel 10 a i lov om aktiv socialpolitik kan Udbetaling Danmark efter ansøgning yde efterlevelseshjælp i henhold til betingelserne i § 85 a, stk. 2-8, til personer, hvis ægtefælle eller samlever er afgået ved døden.

Efter § 106, 2. pkt., i lov om aktiv socialpolitik afholder staten og kommunen hver 50 pct. af udgifterne til efterlevelseshjælp efter kapitel 10 a.

§ 106, 3. pkt., og § 106, 4. pkt., i loven indeholder regler om refusion af udgifter til særlig støtte til deltagerbetaling efter § 34 a og § 34 b. § 34 a og § 34 b blev ophævet 1. januar 2017.

2.20.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der er relativt få sager med udbetaling af efterlevelseshjælp, hvilket betyder et uforholdsmæssigt stort kontoapparat med tilhørende afstemning og rutiner. Der ydes efterlevelseshjælp til ca. 500 personer årligt.

Det vurderes at være hensigtsmæssigt at afskaffe den kommunale medfinansiering, idet der er tale om en lille ydelsesgruppe, hvor Udbetaling Danmark modtager relativt få ansøgninger årligt, hvilket ikke står mål med de udgifter, der er til at understøtte administrationen af den delte finansiering. En afskaffelse af den kommunale medfinansiering vil lette UDK's administration af finansieringen og desuden medføre en økonomisk besparelse for Udbetaling Danmark på ca. 2. mio. kr. i engangsudgifter til it-tilpasning.

Det foreslås derfor, at udgifterne til efterlevelseshjælp efter kapitel 10 a i lov om aktiv socialpolitik fremover finansieres 100 pct. af staten. Det foreslås videre, at § 106, 3. og 4. pkt., om refusion af udgifter til § 34 a og § 34 b ophæves, da § 34 a og § 34 b er blevet ophævet.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 56.

2.21. Konsekvensændringer i love, der henviser til integrationsydelse

2.21.1. Gældende ret

Ved lov nr. 174 af 27. februar 2019 blev det vedtaget, at integrationsydelsen pr. 1. januar 2020 ændrer navn til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse. For udlændinge, der er omfattet af selvforsørgelses- og hjemrejseprogram benævnes ydelsen fremover selvforsørgelses- og hjemrejseydelse. For øvrige personer ændres ydelsens navn til overgangsydelse.

Ved lov nr. 551 af 7. maj 2019 blev navneændringen som vedtaget ved lov nr. 174 af 27. februar 2019 konsekvensændret i lov om aktiv socialpolitik. Konsekvensændringerne træder i kraft den 1. januar 2020. Benævnelsen integrationsydelse anvendes imidlertid fortsat enkelte steder i følgende love:

- Lov om aktiv socialpolitik
- Lov om Udbetaling Danmark
- Lov om social pension
- Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.
- Lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.
- Barselsloven
- Lov om sygedagpenge
- Lov om fleksydelse
- Lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne
- Lov om kompensation til handicappede i erhverv
- Lov om frikommunenetværk
- Lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner

2.21.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love blev det vedtaget, at integrationsydelsen pr. 1. januar 2020 ændrer navn til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse. For udlændinge, der er omfattet af selvforsørgelses- og hjemrejseprogram benævnes ydelsen fremover selvforsørgelses- og hjemrejseydelse. For øvrige personer ændres ydelsens navn til overgangsydelse.

Navneændringen blev ikke samtidig konsekvensrettet i øvrig lovgivning. Der foreslås derfor en række konsekvensændringer i forskellige love som følge af den ved lov nr. 174 af 27. februar 2019 gennemførte navneændringen fra integrationsydelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Konsekvensændringerne foreslås i følgende love:

- Lov om aktiv socialpolitik
- Lov om Udbetaling Danmark
- Lov om social pension
- Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.
- Lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.
- Barselsloven
- Lov om sygedagpenge
- Lov om fleksydelse
- Lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne
- Lov om kompensation til handicappede i erhverv
- Lov om frikommunenetværk
- Lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner

- Lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love
- Lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love

De foreslåede ændringer af integrationsydelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse er en konsekvens af lov nr. 174 af 27. februar 2019, og der er således med ændringerne ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden.

Ved § 6, nr. 9, i lov nr. 551 af 7. maj 2019, blev der bl.a. indsat et nyt kapitel 5, 5a og 6, i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v. Kapitlerne omhandler ansættelse med løntilskud.

Af lovtekniske årsager foreslås det, at kapitel 5, 5 a og 6, i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., som indsat ved § 6, nr. 9, i lov nr. 551 af 7. maj 2019, ophæves, og at kapitlerne genindsættes med den ene ændring, at "integrationsydelse i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats" i § 15 c, stk. 3, i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., ændres til "overgangsydelse". Den foreslåede ændring er en konsekvens af lov nr. 174 af 27. februar 2019, og der er således med ændringen ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4, § 3, nr. 2 og 3 og §§ 7-16.

2.22. Forholdet til Databeskyttelsesforordningen.

2.22.1. Gældende ret

Den 25. maj 2018 trådte Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) og lov om supplerende bestemmelser til forordningen om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven) i kraft.

I forbindelse med indførelsen af databeskyttelsesforordningen samt databeskyttelsesloven blev det vurderet, at reglerne i lov om aktiv socialpolitik om indhentning, registrering og videregivelse af oplysninger lå inden for rammerne af forordningens artikel 6, stk. 1, litra a, c og e samt artikel 9, stk. 2, litra a, f og g. Lov om aktiv social politik forudsætter endvidere, at der behandles personoplysninger for at intentionerne bag loven i praksis kan gennemføres, uden at loven i sig selv regulerer behandling af personoplysninger.

Databeskyttelsesforordningen finder efter forordningens artikel 2, stk. 1, anvendelse på behandling af personoplysninger, der helt eller delvist foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og på anden ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register. Ved behandling forstås enhver aktivitet eller række af aktiviteter – med eller uden brug af automatisk behandling – som personoplysninger eller en samling af personoplysninger gøres til genstand for, f.eks. indsamling, registrering, organisering, systematisering, opbevaring, tilpasning eller ændring, genfindning, søgning, brug, videregivelse ved transmission, formidling eller enhver anden form for overladelse, sammenstilling eller samkøring, begrænsning, sletning eller tilintetgørelse, jf. artikel 4, nr. 2.

De grundlæggende principper for behandling af personoplysninger fremgår af forordningens artikel 5, stk. 1, og gælder for alle behandlinger af personoplysninger omfattet af forordningen. Bestemmelsen fastsætter bl.a., at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede (»lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed«), at personoplysninger skal indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse

formål (»formålsbegrænsning«), og at personoplysninger behandles på en måde, der sikrer tilstrækkelig sikkerhed for de pågældende personoplysninger, herunder beskyttelse mod uautoriseret eller ulovlig behandling og mod hændeligt tab, tilintetgørelse eller beskadigelse, under anvendelse af passende tekniske eller organisatoriske foranstaltninger (»integritet og fortrolighed«).

Behandlingsgrundlaget for almindelige personoplysninger fremgår af forordningens artikel 6. Der kan blandt andet ske behandling af almindelige oplysninger, hvis behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. forordningens artikel 6, stk. 1, litra c, eller hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. forordningens artikel 6, stk. 1, litra e.

Efter forordningens artikel 6, stk. 3, skal grundlaget for behandlingen i henhold til stk. 1, litra c og e, fremgå af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret. Formålet med behandlingen skal være fastlagt i dette retsgrundlag eller for så vidt angår den behandling, der er omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra e, være nødvendig for udførelsen af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse. Dette retsgrundlag kan indeholde specifikke bestemmelser med henblik på at tilpasse anvendelsen af bestemmelserne i forordningen, blandt andet de generelle betingelser for lovlighed af den dataansvarliges behandling, hvilke typer oplysninger der skal behandles, berørte registrerede, hvilke enheder personoplysninger må videregives til og formålet hermed, formålsbegrænsninger, opbevaringsperioder og behandlingsaktiviteter samt behandlingsprocedurer, herunder foranstaltninger til sikring af lovlig og rimelig behandling såsom i andre specifikke databehandlingssituationer som omhandlet i forordningens kapitel IX. EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret skal opfylde et formål i samfundets interesse og stå i rimeligt forhold til det legitime mål, der forfølges. Efter forordningen er det således muligt at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen i forbindelse med artikel 6, stk. 1, litra c og e, vedrørende behandling på baggrund af en retlig forpligtelse eller i samfundets interesse.

Efter databeskyttelseslovens § 6, stk. 1, må behandling af personoplysninger finde sted, hvis mindst en af betingelserne i forordningens artikel 6, stk. 1, litra a-f, er opfyldt. En behandling vil eksempelvis være lovlig efter forordningens artikel 6, stk. 1, litra a, hvis den registrerede har givet samtykke til behandling af sine personoplysninger til et eller flere specifikke formål. En behandling vil endvidere eksempelvis være lovlig, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, jf. forordningens artikel 6, stk. 1, litra e, eller behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige kan forfølge en legitim interesse, jf. forordningens artikel 6, stk. 1, litra f.

For så vidt angår personnumre er det fastsat i forordningens artikel 87, at medlemsstaterne nærmere kan fastsætte de specifikke betingelser for behandling af et nationalt identifikationsnummer. Efter databeskyttelseslovens § 11, kan offentlige myndigheder behandle oplysninger om personnummer med henblik på en entydig identifikation eller som journalnummer.

Forordningens artikel 13 og 14 indeholder regler om oplysningspligt for den dataansvarlige.

Det fremgår af forordningens artikel 13, stk. 1, at den dataansvarlige, ved indsamling af personoplysninger hos den registrerede, på tidspunktet for denne indsamling skal give den registrerede de oplysninger, der følger af bestemmelsens litra a–f. Den registrerede skal bl.a. have besked om, hvem der er dataansvarlig, om formålet med behandlingen, om eventuelle modtagere af oplysningerne m.v. Oplistingen i bestemmelsen er udtømmende. Derudover følger det af artikel 13, stk. 2, at den dataansvarlige skal give den registrerede en

række yderligere oplysninger for at sikre en rimelig og gennemsigtig behandling, herunder oplysning om indsigtsret og klageret m.v.

Artikel 14 indeholder en tilsvarende oplysningspligt, hvis personoplysninger ikke er indsamlet hos den registrerede. Artikel 14, stk. 1 og 2, er i hovedparten identisk med, hvad der følger af artikel 13, stk. 1 og 2, men indeholder derudover krav om, at der skal gives oplysning om de berørte kategorier af personoplysninger, jf. artikel 14, stk. 1, og hvilken kilde personoplysningerne hidrører fra, jf. artikel 14, stk. 2.

Opdelingen i forordningen med en stk. 1, med oplysninger, der altid skal meddeles den registrerede, og en stk. 2, med oplysninger, der er nødvendige for at sikre en rimelig og gennemsigtig behandling, betyder, at den dataansvarlige i medfør af artikel 13, stk. 2, og artikel 14, stk. 2, skal foretage en konkret vurdering af, om der skal gives den registrerede yderligere oplysninger, end hvad der allerede kræves af henholdsvis artikel 13, stk. 1, og artikel 14, stk. 1.

Det følger af forordningens artikel 13, stk. 3, og artikel 14, stk. 4, om oplysningspligt, at hvis den dataansvarlige agter at viderebehandle personoplysningerne til et andet formål end det, hvortil de er indsamlet, giver den dataansvarlige, forud for denne viderebehandling, den registrerede oplysninger om dette andet formål og andre relevante yderligere oplysninger, jf. henholdsvis artikel 13, stk. 2, og artikel 14, stk. 2.

Efter artikel 14, stk. 5, litra c, finder artikel 14, stk. 1-4, ikke anvendelse, hvis en indsamling eller videregivelse er udtrykkelig fastsat i EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt, og som fastsætter passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes legitime interesser.

Den generelle sletteret følger af artikel 5, stk. 1, litra e, hvorefter personoplysninger skal opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles. Det fremgår af præambelbetragtning nr. 39, at for at sikre, at personoplysninger ikke opbevares i længere tid end nødvendigt, bør den dataansvarlige indføre tidsfrister for sletning eller periodisk gennemgang.

2.22.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I forbindelse med indførelsen af databeskyttelsesforordningen samt databeskyttelsesloven blev det vurderet, at reglerne i lov om aktiv socialpolitik om indhentning, registrering og videregivelse af oplysninger lå inden for rammerne af forordningens artikel 6, stk. 1, litra a, c og e samt artikel 9, stk. 2, litra a, f og g. Lov om aktiv social politik forudsætter endvidere, at der behandles personoplysninger for, at intentionerne bag loven i praksis kan gennemføres, uden at loven i sig selv regulerer behandling af personoplysninger.

Efter de gældende regler skal jobparate og åbenlyst uddannelsesparate modtagere af hjælp registrere deres jobsøgningsaktiviteter i en joblog på Jobnet og kommunerne anvender disse data i forbindelse med vurdering af, om ydelsesmodtager har været aktivt jobsøgende. Disse regler vil blive videreført med forslaget til § 1, nr. 8-10 og 19.

Hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, vil kravet om personlig kontakt også kunne opfyldes ved, at kommunen via kontakt til f.eks. en mentor, eller et tilbudssted etablerer kontakt til personen med henblik på at fremskaffe oplysninger, der vil kunne danne grundlag for vurderingen af, om personen skal have en sanktion i det konkrete tilfælde.

Oplysningerne fra personen skal indgå i kommunernes vurdering af, om personen har en rimelig grund til ikke at have opfyldt sin rådighedsforpligtelse. Det kan f.eks. være på grund af sygdom eller misbrug.

Adgangen til oplysningerne vil kunne ske til brug i en aktuel sag, hvor jobcentre og ydelseskontorer har behov for at indhente oplysninger om en persons jobsøgningsaktiviteter i jobloggen, og til brug for sagsbehandling i forbindelse med partshøring og afgørelser, når en person ikke har overholdt sin pligt til at stå til rådighed, jf. lov om aktiv socialpolitik §§ 36-40 a.

Beskæftigelsesministeriet vurderer, at de foreslåede bestemmelser opfylder kravene i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, og at der med forslaget består et behandlingsgrundlag, jf. artikel 6, stk. 1, litra c og e.

Endelig fremgår det af forordningens artikel 9, stk. 2, litra f, at behandling af oplysninger om helbred kan behandles, hvis behandlingen er nødvendig for, at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.

Det er Beskæftigelsesministeriet vurdering, at de foreslåede bestemmelser i § 1, nr. 8-10, 15 og 19 opfylder kravene i databeskyttelsesforordningen til behandling af personoplysninger.

Datatilsynet forudsætter i sin praksis, at myndigheder i forbindelse med sammenstilling og samkøring i kontroløjemed bl.a. har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på, og at de personer, der berøres af kontrolordningen, skal have forudgående information om kontrolordningen.

Det foreslås i § 1, nr. 11, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering fremadrettet skal føre sit tilsyn med kommunernes rådighedsvurderinger på grundlag af nøgletal baseret på de lediges registrering af jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet og kommunernes indberetninger af rådighedssanktioner efter §§ 36-40 a. Det er således intentionen, at styrelsen skal sammenstille oplysninger fra jobloggen om de enkelte lediges jobsøgningsaktiviteter med de gældende krav til jobsøgning og kommunernes oplysninger om sanktionering.

Beskæftigelsesministeren har i medfør af § 32 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. etableret et fælles it-baseret datagrundlag i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til brug for administrationen af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge, lov om aktiv socialpolitik og den øvrige arbejdsmarkedslovgivning samt til brug for kontrol og til statistisk opfølgning på beskæftigelsesindsatsen.

Det er desuden fastsat i § 36 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., at oplysninger, som er registreret på Jobnet og andre selvbetjeningsløsninger, herunder tilmelding, cv-oplysninger for personer, der efter § 23, stk. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love (Konsekvenser af aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats m.v.) har pligt til at indlægge et cv i Jobnet, joblog, fraværperioder, bekræftelse af jobsøgning, afklaring og andre oplysninger til brug for sagsbehandling i kommunerne og arbejdsløshedskasserne vedrørende beskæftigelsesindsatsen, indgår i det fælles it-baserede datagrundlag.

Det følger endvidere af § 45, nr. 1, i lov om organisering af beskæftigelsesindsatsen m.v., at der kan udveksles oplysninger mellem relevante offentlige myndigheder, uddannelsesinstitutioner, arbejdsløshedskasser, ATP og Udbetaling Danmark, herunder oplysninger om relevante uddannelsesmæssige og social- og sundhedsrettede aktiviteter og indsatser, udskrivelse fra sundhedsvæsenet, frihedsberøvelse, unddragelse fra frihedsberøvelse og løsladelse fra afsoningsinstitution, der er nødvendige til brug for varetagelse af beskæftigelsesindsatsen efter lovgivningen,

På den baggrund er det Beskæftigelsesministeriets vurdering, at den foreslåede bestemmelse til § 1, nr. 11, sammenholdt med § 32, § 36 og § 45, nr. 1, i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., opfylder kravene til et klart og utvetydigt retsgrundlag, og at behandlingen af oplysninger i forbindelse med det kommunale rådighedstilsyn ligger inden for rammerne af forordningens artikel 6, stk. 1, c og e, idet behandlingen er nødvendig for at fastlægge en retlig forpligtelse, som påhviler den

dataansvarlige, og at behandlingen er nødvendig af hensyn til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings udførelse af en opgave, der henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som styrelsen er pålagt.

Samkøringen skal overholde databeskyttelsesforordningens artikel 5, hvorefter indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og senere behandling må ikke være uforenelig med disse formål (formålsbegrænsning). Der må herudover kun indhentes og videregives oplysninger, der er tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendige i forhold til de formål, hvortil de behandles (dataminimering).

Udmøntningen af forslaget § 1, nr. 11, og kommunens administration af § 1, nr. 8-10, 15, 18 og 19, vil skulle ske inden for disse rammer.

Kommunerne skal endvidere leve op til kravene i forordningens artikel 13 og 14 om oplysningspligt.

Det vurderes, at det registerbaserede kommunale rådighedstilsyn på baggrund af nøgletal om jobsøgningsaktiviteter, jf. forslaget til § 1, nr. 11, er omfattet af forordningens artikel 14, stk. 5, om, at artikel 14, stk. 1-4, ikke finder anvendelse, hvis en indsamling eller videregivelse er udtrykkelig fastsat i EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt, og som fastsætter passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes legitime interesser. I de særlige tilfælde hvor Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering beslutter at indhente sager til gennemsyn fra kommunerne til brug for tilsynet, vil de pågældende personer skulle oplyses herom i overensstemmelse med retningslinjerne i forordningens artikel 14, stk. 1-4.

Beskæftigelsesministeriet vil høre Datatilsynet i det omfang, der vil blive fastsat nærmere regler i bekendtgørelsesform, jf. databeskyttelseslovens § 28.

3. Økonomiske og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Forslaget skønnes samlet set at medføre offentlige mindredgifter på 17,3 mio. kr. i 2020, 16,3 mio. kr. årligt i 2021-2022 og 16,9 mio. kr. i 2023, jf. nedenstående tabel 2, før skat og tilbageløb af afgifter. Heraf vil staten samlet set have merudgifter på 3,3 mio. kr. i 2020, 4,4 mio. kr. årligt i 2021-2022 og 3,8 mio. kr. i 2023, og kommunerne vil samlet set have mindredgifter på 20,7 mio. kr. årligt i 2020-2023.

I nedenstående tabel fremgår de samlede økonomiske konsekvenser fordelt på stat og kommuner.

Tabel 1: Samlede økonomiske konsekvenser

Udgifter, Mio. kr. 2020-pl	2020	2021	2022	2023
Stat	3,4	4,4	4,4	3,8
Drifts- og it-udgifter	8,6	9,6	9,6	9
Forsørgelsesudgifter	-5,2	-5,2	-5,2	-5,2
Kommune	-20,7	-20,7	-20,7	-20,7
Heraf budgetgaranti	-18,7	-18,7	-18,7	-18,7
Heraf øvrige indkomstoverførsler	-2,00	-2,00	-2,00	-2,00
I alt (før skat og tilbageløb)	-17,3	-16,3	-16,3	-16,9
I alt (efter skat og tilbageløb)	-4,3	-3,3	-3,3	-3,9

3.1 Økonomiske og implementeringskonsekvenser for det offentlige af forslaget om enklere og mere konsekvente sanktioner og styrket kontrol med det offentlige

Forslaget skønnes samlet set at medføre offentlige mindreudgifter på 17,3 mio. kr. i 2020, 16,3 mio. kr. årligt i 2021-2022 og 16,9 mio. kr. i 2023, jf. nedenstående tabel 2, før skat og tilbageløb af afgifter. Heraf vil staten samlet set have merudgifter på 2,2 mio. kr. i 2020, 3,2 mio. kr. årligt i 2021-2022 og 2,6 mio. kr. i 2023, og kommunerne vil samlet set have mindreudgifter på 19,5 mio. kr. årligt i 2020-2023.

I nedenstående tabel fremgår de samlede økonomiske konsekvenser fordelt på stat og kommuner.

Tabel 2: Samlede økonomiske konsekvenser

Udgifter, Mio. kr. 2020-pl	2020	2021	2022	2023
Stat	2,2	3,2	3,2	2,6
Drifts- og it-udgifter	8,6	9,6	9,6	9
Forsørgelsesudgifter	-6,4	-6,4	-6,4	-6,4
Kommune	-	-	-	-
	19,5	19,5	19,5	19,5
Heraf budgetgaranti	-	-	-	-
	18,7	18,7	18,7	18,7
Heraf øvrige indkomstoverførsler	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
I alt (før skat og tilbageløb)	-	-	-	-
	17,3	16,3	16,3	16,9
I alt (efter skat og tilbageløb)	-4,3	-3,3	-3,3	-3,9

Fuldt indfaset i 2024 forventes lovforslaget at medføre mindreudgifter på 15,6 mio. kr. før skat og tilbageløb, svarende til mindreudgifter på 2,6 mio. kr. efter skat og tilbageløb.

Lovforslaget vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser i kommuner og regioner. I staten forventes øgede udgifter til administration som følge af, at der skal oprettes en hotline i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, samt at styrelsen skal opsøge og vejlede kommuner, der har vedvarende problemer på sanktionsområdet m.v. Hertil kommer, at der vil være statslige udgifter til politi, anklagemyndighed samt domstole som følge af forslag om pligt til at politianmelde personer, som begår socialt bedrageri.

De økonomiske konsekvenser for kommunerne af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter. Forslaget medfører ikke økonomiske konsekvenser for regionerne.

I det følgende gennemgås de økonomiske konsekvenser af de enkelte delforslag. For forslag, der har statslige it-økonomiske konsekvenser, beskrives de samlet, jf. 3.1.3 Statslige it-udgifter. Det gør sig ligeledes gældende for forslag, der har statslige driftsøkonomiske konsekvenser, jf. 3.1.4. Statslige driftsudgifter.

3.1.1. Klare og konsekvente sanktioner ved udlandsophold og uoplyst arbejde

Forslaget om klare og konsekvente sanktioner ved uoplyst arbejde medfører, at den nuværende sanktion for tredje gentagelse allerede skal indtræde første gang, hvor personerne uberettiget og mod bedre vidende har modtaget hjælp under ophold i udlandet, eller hvor personerne mod bedre vidende har tilsidesat pligten til at

oplyse om arbejde. Ændringen forventes at medføre mindredgifter til kontant- og uddannelseshjælp samt til integrationsydelse, da størrelsen på den første sanktion stiger.

Tabel 3. Økonomiske konsekvenser af ændringen i sanktioner ved udlandsophold og uoplyst arbejde

Mio. kr. 2020-pl	2020	2021	2022	2023
Stat	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Kontanthjælp	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
Uddannelseshjælp	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Integrationsydelse for øvrige	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Kommune	-10,3	-10,3	-10,3	-10,3
Heraf budgetgaranti	-10,3	-10,3	-10,3	-10,3
I alt (før skat og tilbageløb)	-13,3	-13,3	-13,3	-13,3

3.1.2. Færre sanktionssatser

Forslaget om færre sanktionssatser medfører, at de nuværende 80 beregnede dagssatser erstattes med fire faste sanktionssatser på henholdsvis 200, 400, 600 og 700 kr. Ændringen i sanktionssatserne betyder, at der i gennemsnit vil ske en forhøjelse af dagsanktionen for alle målgrupper, hvilket medfører mindredgifter til kontant- og uddannelseshjælp samt integrationsydelse, jf. tabel 4.

Tabel 4. Økonomiske konsekvenser af færre sanktionssatser

Mio. kr. 2020-pl	2020	2021	2022	2023
Stat	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6
Kontanthjælp	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Uddannelseshjælp	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Integrationsydelse for øvrige	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Kommune	-8,4	-8,4	-8,4	-8,4
Heraf budgetgaranti	-8,4	-8,4	-8,4	-8,4
I alt (før skat og tilbageløb)	-11,0	-11,0	-11,0	-11,0

3.1.3. Sanktioner skal ikke kompenseres via boligstøtten

Det foreslås at ændre boligstøttereglerne, så personer, der får nedsat deres ydelse som følge af en sanktion, ikke kan blive kompenseret herfor ved at modtage en højere boligstøtte. Ændringen forventes at medføre mindredgifter til boligsikring, jf. tabel 5.

Tabel 5. Økonomiske konsekvenser af en ændring i boligstøttereglerne

Mio. kr. 2020-pl	2020	2021	2022	2023
Stat	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Boligsikring	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Kommune	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Heraf øvrige indkomstoverførsler	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
I alt (før skat og tilbageløb)	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6

3.1.4. Statslige IT-udgifter

Forslag om krav om jobsøgning og frist for at joblogge samt forslag om, at rimelige grunde skal tænkes ind ved anvisning af tilbud forudsætter afholdelse af statslige IT-udgifter, jf. tabel 6. Udgifterne vedrører tilpasning af IT-systemer i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering. Der er yderligere IT-udgifter på 0,1 mio. kr. i 2024.

Tabel 6: Statslige IT-udgifter

Mio. kr. 2020-pl	2020	2021	2022	2023
Stat	0,2	0,2	0,2	0,1
Kommune	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt (før skat og tilbageløb)	0,2	0,2	0,2	0,1

Der er foretaget afrundinger

3.1.6. Statslige driftsudgifter

Det indgår i aftalen, at der skal foretages en opfølgning på sanktionsaftalens virkninger ved at gennemføre fokusrevisioner på udvalgte indsatsområder, som Beskæftigelsesministeriet udvælger på baggrund af en nærmere vurdering af ordningernes risiko, væsentlighed og kompleksitet. Der er afsat 4 mio. kr. årligt i 2020-2022 til at gennemføre to årlige fokusrevisioner, jf. tabel 5.

Det er endvidere aftalt, at der skal være en tæt opfølgning på kommunernes brug af sanktioner. Der er derfor afsat 1 mio. kr. årligt i 2020-2022 til, at Ankestyrelsen skal udarbejde tre praksisundersøgelser om kommunernes brug af sanktionsreglerne.

I aftalen indgår der et forslag om at oprette en hotline i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering samt at styrelsen skal opsøge og vejlede kommuner, der har vedvarende problemer på sanktionsområdet m.v.

Forslaget om pligt til at politianmelde vil medføre merudgifter til politi, anklagemyndighed samt domstole på 2,4 mio. kr. i 2020, 3,4 mio. kr. i 2021-2022 og 7,9 mio. kr. i 2023. Fuldt indfaset i 2024 forventes forslaget at medføre merudgifter på 9,3 mio. kr.

Tabel 7. Statslige driftsudgifter

Mio. kr. 2020 pl	2020	2021	2022	2023
Stat	8,4	9,4	9,4	8,9
Opfølgning på sanktionsaftalens virkninger (øvrige drift)	4,0	4,0	4,0	0,0
Tæt opfølgning på brugen af sanktioner (øvrige drift)	1,0	1,0	1,0	0,0
Oprettelse af hotline samt opsøgning og vejledning til kommuner (løn)	1,0	1,0	1,0	1,0
Pligt til at politianmelde	2,4	3,4	3,4	7,9
Kommune	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt (før skat og tilbageløb)	8,4	9,4	9,4	8,9

3.2 Økonomiske og implementeringskonsekvenser for det offentlige af forslaget om at afskaffe den kommunale medfinansiering af efterlevelseshjælp

Forslaget om at afskaffe den kommunale medfinansiering af efterlevelseshjælp efter kapitel 10 a i lov om aktiv socialpolitik vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige samlet set, i det ændringen til 100 pct. statsfinansiering modregnes i bloktilskuddet til kommunerne, som vil reduceres tilsvarende. Det er skønnet at forslaget vil medføre mindreudgifter på 1,2 mio. kr. årligt i kommunerne og tilsvarende medføre statslige merudgifter på 1,2 mio. kr. årligt.

Forslaget vil lette administrationen i forbindelse med finansieringen for kommunerne og Udbetaling Danmark.

Tabel 8: Samlede økonomiske konsekvenser af forslaget

Mio. kr. 2020-pl	2020	2021	2022	2023
Stat	1,2	1,2	1,2	1,2
Kommune	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
I alt (før skat og tilbageløb)	0,0	0,0	0,0	0,0

Lovforslaget lever op til de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning, jf. aftale om digitaliseringsklar lovgivning indgået af Folketingets partier i januar 2018, idet lovforslagets ovennævnte indhold understøtter muligheden for digital administration under hensyntagen til borgernes data- og retssikkerhed.

Lovforslaget er udformet under hensyntagen til ambitionen i aftale om en digitaliseringsklar lovgivning, så loven kan understøttes digitalt. Lovteksten er i videst muligt omfang udformet med objektive kriterier, så lovgivningen er digitaliseringsklar og der er mulighed for effektiv it-anvendelse i kontroløjemed.

Reglerne er formuleret teknologineutralt, så de også kan rumme fremtidig teknologisk udvikling og med lovforslaget bliver flere ordninger understøttet af digitale løsninger.

Ved udarbejdelse af lovforslaget, er der taget højde for at anvende den eksisterende offentlige it-infrastruktur, herunder f.eks. Jobnet, og at behandlingen af borgernes oplysninger kan finde sted inden for rammerne af databeskyttelsesreglerne.

Hensigten er, at de mange data på beskæftigelsesområdet bringes bedre i spil til gavn for kommuner, borgere og virksomheder.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

De fem principper for agil, erhvervsrettet regulering, som skal gøre det lettere at anvende nye digitale teknologier og forretningsmodeller, herunder 1) muliggør anvendelse af nye forretningsmodeller, 2) teknologineutral, 3) mere enkel og formålsbestemt, 4) helhedstænkende og 5) sikrer brugervenlig digitalisering, vurderes ikke at være relevante i forhold til indeværende lovforslag.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har administrative konsekvenser for jobparate og åbenlyst uddannelsesparate borgere, da der fremover stilles krav om, at disse personer skal indgå en aftale om jobsøgning med kommunen ved første jobsamtale og derefter skal der løbende indgås aftaler om jobsøgning.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget vurderes ikke at have EU-retlige konsekvenser.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 28. januar til og med den 25. februar 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Ankestyrelsen, ATP, Arbejdsløhedskassen for Selvstændige Erhvervsdrivende (ASE), Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Business Danmark, DAK, Danmarks Frie Fagforening, Danske Advokater, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Dansk Retspolitisk Forening, Danske Revisorer, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Det faglige hus, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forhandlingsfællesskabet, Frie Funktionærer, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheorganisation, KL, Landsforeningen af nuværende og tidligere Psykiatribrugere (LAP), Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Rigsrevisionen, Rådet for Psykisk Sårbar på arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, SAND – De hjemløses landsorganisation, Udbetaling Danmark og Ældresagen.

Et tilrettet udkast til lovforslaget har i perioden fra den 3. til og med den 18. oktober 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Ankestyrelsen, ATP, Arbejdsløhedskassen for Selvstændige Erhvervsdrivende (ASE), Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Business Danmark, DAK, Danmarks Frie Fagforening, Danske Advokater, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Dansk Retspolitisk Forening, Danske Revisorer, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Det faglige hus, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forhandlingsfællesskabet, Frie Funktionærer, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheorganisation, KL, Landsforeningen af nuværende og tidligere Psykiatribrugere (LAP), Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Rigsrevisionen, Rådet for Psykisk Sårbar på arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, SAND – De hjemløses landsorganisation, Udbetaling Danmark og Ældresagen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/-mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Stat: 2020: -6,4 mio. kr. 2021: -6,4 mio. kr. 2022: -6,4 mio. kr. 2023: -6,4 mio. kr. Kommuner: 2020: -20,7 mio. kr. 2021: -20,7 mio. kr. 2022: -20,7 mio. kr. 2023: -20,7 mio. kr. Regioner: Ingen	Stat: 2020: 9,8 mio. kr. 2021: 10,8 mio. kr. 2022: 10,8 mio. kr. 2023: 10,2 mio. kr. Kommuner: Ingen Regioner: Ingen

Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner		
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

I lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love blev § 2, nr. 8, nyaffattet som følge af konsekvensændringer i denne lov i forhold til affattelsen i § 6, nr. 3, i lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvor integrationsydelsen ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Som følge af nogle af de foreslåede ændringer i nærværende lovforslag er der behov for at nyaffatte bestemmelsen igen og samtidigt ophæve § 2, nr. 8, i lov nr. 551 af 7. maj 2019.

Baggrunden er, at ændringen af betegnelsen for integrationsydelse er indarbejdet i forslaget til § 13 d, stk. 1 og 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 11.

§ 35, stk. 5, foreslås nyaffattet, jf. lovforslagets § 1, nr. 15, hvorfor ændringen af betegnelsen for integrationsydelse er medtaget her.

§ 42, stk. 2 og 3 samt § 43, stk. 2, er ophævet i bestemmelserne, idet § 42, stk. 1-4, og § 43, stk. 1-3, er foreslået nyaffattet ved dette lovforslags § 1, nr. 25 og 30.

Bestemmelsen foreslås derfor affattet således, at i § 8, stk. 2, 1. pkt., § 8 a, stk. 1 og 2, § 10 e, 1. pkt., § 11, stk. 1, stk. 5, 1. pkt., og stk. 11, 1. pkt., § 13 a, stk. 1, 3. pkt., § 13 b, stk. 1, 1. pkt., § 13 f, stk. 10, nr. 1, § 25 a, stk. 1, 1. og 2. pkt., § 25 b, stk. 6, nr. 1, og stk. 8, § 25 c, stk. 4, § 31, stk. 1, 1. pkt., § 34, stk. 7, § 44 a, 1. pkt.,

to steder i § 82 a, stk. 1, 3. pkt., i § 89, stk. 3, 1. pkt., og § 96 a, stk. 1, 1. pkt., ændres betegnelsen integrationsydelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse.

For denne del af forslaget er der tale om en lovteknisk ændring.

Til nr. 2 (§ 10, stk. 3)

Efter den gældende regel i § 10, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik fremgår det, at i sager efter kapitel 7 skal kommunen foretage opfølgning senest 6 måneder efter, at der er udbetalt ledighedsydelse første gang. Tilsvarende gælder i sager, hvor personer, der er omfattet af § 2, nr. 6, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, får tilbud om ansættelse med løntilskud efter kapitel 12 i samme lov. Herefter skal opfølgningen ske senest 12 måneder efter, at sagen sidst har været vurderet. I sager om ledighedsydelse, hvor der skal ske en revurdering efter § 74 c, stk. 1, 2. pkt., træder denne revurdering i stedet for opfølgning efter 3. pkt.

Ved en fejl blev der i § 10, stk. 3, ikke foretaget en ændring af henvisningen til § 2, nr. 6, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats til § 6, nr. 11, i forbindelse med lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love, hvori der blev foretaget konsekvensændringer som følge af lov nr. 548 af 7. maj 2019 om lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det foreslås, at henvisningen i § 10, stk. 3, 2. pkt., ændres fra § 2, nr. 6 til § 6, nr. 11.

Med ændringen vil henvisningen herefter henvise til den korrekte bestemmelse vedrørende målgrupper i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Til nr. 3

I lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love blev § 2, nr. 15, nyaffattet som følge af konsekvensændringer i denne lov i forhold til affattelsen i § 6, nr. 5, i lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvor integrationsydelsen ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Som følge af nogle af de foreslåede ændringer i nærværende lovforslag er der behov for at nyaffatte bestemmelsen igen og samtidigt ophæve § 2, nr. 15, i lov nr. 551 af 7. maj 2019.

§ 43, stk. 1, er foreslået nyaffattet ved dette lovforslags § 1, nr. 26, hvorfor denne bestemmelse ikke skal fremgå af opremsningen i § 2, nr. 15, i lov nr. 551 af 7. maj 2019.

Bestemmelsen foreslås derfor affattet således, at i § 10 f, stk. 1, § 10 g, stk. 1, § 10 h, stk. 1, § 10 i, stk. 1, § 11, stk. 4, 1. og 2. pkt., stk. 6, 2. pkt., og stk. 11, 3. pkt., § 12, stk. 2, 1. pkt., § 13, stk. 13, § 13 f, stk. 3, stk. 4, 2. pkt., stk. 5 og stk. 7, 3. pkt., § 22, stk. 1, to steder i § 25 b, stk. 11, to steder i § 26, stk. 2 og i stk. 8, 1. pkt., i § 82 a, stk. 3, og § 91, stk. 3, ændres betegnelsen integrationsydelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

For denne del af lovforslaget er der tale om en lovteknisk ændring.

Til nr. 4

Efter den gældende regel § 10 f i lov om aktiv socialpolitik, kan en ydelsesmodtager alene modtage ydelser efter kapitel 4, 6 a, 6 b, 6 c og 7 med et beløb, der svaret til satsen for integrationsydelse efter § 22, stk. 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik i en periode på 3 år, når personen ved endelig dom findes at have overtrådt straffelovens § 101 a, stk. 1, § 114 c, stk. 3, eller §§ 114 d, 114 e eller 114 g for forhold begået i udlandet, straffelovens § 114 j, stk. 1, eller for at have været i udlandet i strid med et udrejseforbud fastsat i medfør af paslovens § 2 b i lov om pas til danske statsborgere m.v., og personen for den periode, dommen omfatter, har fået udbetalt en eller flere af en række udtømmende nævnte ydelser, herunder integrationsydelse og andre ydelser efter lov om aktiv socialpolitik, jf. den gældende § 10 f, stk. 1, nr. 7.

Det foreslås, at modtagelse af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse – ligesom modtagelse af integrationsydelse efter de gældende regler – i en periode, hvor ydelsesmodtageren ved endelig dom findes at have overtrådt straffelovens § 101 a, stk. 1, § 114 c, stk. 3, §§ 114 d, 114 e eller 114 g for forhold begået i udlandet, straffelovens § 114 j, stk. 1, eller et udrejseforbud fastsat i medfør af § 2 b, stk. 1, i lov om pas til danske statsborgere m.v., alene vil kunne modtage ydelser efter kapitel 4, 6 a, 6 b, 6 c og 7 i loven med et beløb, der svaret til satsen for selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse i en periode på 3 år.

Forslaget er en konsekvens af lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvorefter integrationsydelse fra 1. januar 2020 ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Henvisningen til kapitel 4, 6 a, 6 b, 6 c og 7 tager udgangspunkt i lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love.

Der er med ændringen ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden. Der henvises til punkt 2.22 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5 (§ 13, stk. 7)

Det følger af den gældende regel i § 13, stk. 2, og 3, i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen har pligt til at vurdere, om en modtager af hjælp fortsat opfylder betingelserne for at få hjælpen ved at udnytte sine arbejds- eller uddannelsesmuligheder, hvis personen afslår henvist arbejde, udebliver fra jobsamtaler, undlader at give meddelelse om sygdom i tilfælde, hvor den ledige er givet et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller skal deltage i en samtale om led i sygeopfølgning m.v.

Videre fremgår det af den gældende regel i § 13, stk. 5, i loven, at det er en betingelse for at få hjælp, at ansøgeren og dennes ægtefælle tager imod et rimeligt tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., beskæftigelsesfremmende foranstaltninger eller deltager i de enkelte dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven, medmindre ansøgeren i medfør af § 105 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller § 16, stk. 4, 1. pkt., i integrationsloven ikke er forpligtet til at tage imod tilbud. Har ansøgeren om uddannelseshjælp ikke en ungdomsuddannelse, er det endvidere en betingelse for at få uddannelseshjælp, at personen deltager i en læse-, skrive- og regnetest. Har ansøgeren om kontanthjælp ikke en ungdomsuddannelse, skal jobcenteret tilbyde personen at deltage i en læse-, skrive- og regnetest, hvis

personen efterspørger testen, medmindre kommunen vurderer, at personen åbenlyst ikke har behov for testen, eller hvis personen er omfattet af et selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogram efter integrationsloven.

Det fremgår desuden af den gældende regel i § 13, stk. 6, i loven, at for ansøgere, der modtager uddannelseshjælp efter § 23 i loven, er det en betingelse for at få hjælp, at ansøgeren medvirker ved beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i form af aktiviteter pålagt efter § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Herudover fremgår det af den gældende regel i § 13, stk. 7, i loven, at ønsker ansøgeren eller dennes ægtefælle at modtage eller modtager ansøgeren eller dennes ægtefælle hjælp som uddannelses- eller jobparat, har de dog ikke pligt til at udnytte deres uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved at tage imod et tilbud om uddannelse eller arbejde efter stk. 1 eller tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger efter stk. 5, hvis

- 1) tilbuddet ikke kan anses for et rimeligt tilbud på grund af forhold, der vedrører tilbuddets indhold,
- 2) den pågældende ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde på grund af sygdom eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller det hidtidige arbejde fortsættes,
- 3) afstanden mellem bopæl og uddannelses- eller arbejdssted medfører en urimelig belastning af den pågældende på grund af transportvanskeligheder eller den tid, der går til transport,
- 4) den pågældende har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption,
- 5) den pågældende er nødt til at passe sine børn og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed,
- 6) den pågældende modtager støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn, handicappet voksen eller døende nærtstående eller efter barselloven til pasning af alvorligt sygt barn,
- 7) den pågældende har ret til ferie,
- 8) den pågældende aftjener værnepligt,
- 9) arbejdet er omfattet af en overenskomstmæssig konflikt eller
- 10) arbejdet omfatter udvikling og fremstilling af krigsmateriel.

I de gældende regler er der således en udtømmende liste på 10 rimelige grunde (forklaringer), der medfører, at personen ikke har pligt til at opfylde sin rådighedsforpligtelse og derfor ikke skal have en sanktion, hvis den pågældende afslår et tilbud om arbejde, ophører i et arbejde, undlader at deltage i en aktiv indsats eller ikke møder til indkaldte jobsamtaler, sygeopfølgningssamtaler, rådighedsvurderinger m.v. Det gælder både, hvis personen afviser et henvist arbejde eller aktivt tilbud m.v., hvis personen f.eks. ophører i et aktivt tilbud, eller hvis personen ikke medvirker i tilbud eller aktiviteter, som det forudsættes i lovgivningen. Det er kommunen, der vurderer, om personen har en rimelig grund.

En del af de rimelige grunde kan være overlappende eller forældede. Mange forekommer at være overflødige, da deres indhold mere hensigtsmæssigt burde være reguleret i forbindelse med afgivelse af tilbud, henvisning til arbejde eller indkaldelsen til jobsamtale m.v. og ikke først i forbindelse med den efterfølgende pålæg af en sanktion.

Det foreslås derfor, at den udtømmende liste med rimelige grunde afskaffes, så kommunerne allerede ved afgivelsen af tilbud, henvisningen til arbejde, indkaldelsen til jobsamtale m.v. vil skulle tage højde for, om personen vil kunne deltage i tilbuddet m.v. Hvis personen f.eks. på grund af sit helbred ikke vil kunne deltage i et konkret tilbud, skal kommunen slet ikke afgive tilbuddet, men finde et andet tilbud eller en

beskæftigelsesfremmende foranstaltning eller lignende, som personen kan deltage i. Hermed er det hensigten, at personen fra start får en indsats, som pågældende har forudsætninger for og pligt til at deltage i.

Det foreslås som konsekvens heraf, at opstillingen af de 10 rimelige grunde i § 13, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik udgår i forbindelse med afgivelsen af tilbud, henvisningen til arbejde, indkaldelsen til jobsamtaler m.v. Der vil med hjemmel i forslaget til § 13, stk. 15, blive fastsat nærmere regler i bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats om, at ved henvisning til arbejde, afgivelsen af tilbud m.v., skal dette ske under hensyn til de forhold, som i dag er rimelige grunde for afslag eller ophør ved henvist arbejde, tilbud m.v. I bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats vil der således blive fastsat nærmere regler om, at henvisning til arbejde og afgivelsen af tilbud m.v. skal ske i overensstemmelse med den transporttid, personen må acceptere, samt tage hensyn til oplysninger om børnepasningsproblemer og helbredsmæssige problemer i forhold til arbejdet eller tilbuddet m.v.

Det foreslås endvidere, at hvis en person i perioden efter afgivelsen af tilbuddet, henvisningen til arbejde, indkaldelsen til jobsamtale m.v. udebliver fra tilbuddet, samtalen m.v., vil kommunen skulle vurdere, om der foreligger en rimelig grund til ikke at møde frem, f.eks. egen opstået sygdom, børnepasningsproblemer m.v. I disse situationer vil kommunen ikke skulle sanktionere personen, hvis den pågældende havde en rimelig grund til ikke at møde frem. Der vil blive fastsat nærmere regler herom i bekendtgørelsesform, jf. forslagets § 1, nr. 7.

Det foreslås således, at det af forslaget til § 13, stk. 7, kommer til at fremgå, at ønsker ansøgeren eller dennes ægtefælle at modtage eller modtager ansøgeren eller dennes ægtefælle hjælp som uddannelses- eller jobparat, vil de dog ikke have pligt til at udnytte deres uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved at deltage i tilbud om uddannelse eller arbejde efter stk. 1, tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger m.v. efter stk. 5, eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i form af aktiviteter pålagt efter § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats efter stk. 6, hvis den pågældende har en rimelig grund til ikke at deltage.

Forslaget indebærer, at kommunen allerede ved afgivelsen af tilbud, henvisning af arbejde, indkaldelsen til jobsamtaler m.v. vil skulle tage stilling til, om der foreligger en rimelig grund til, at personen ikke skal opfylde sin rådighedsforpligtelse. I forhold til afgivelsen af tilbud m.v. vil kommunen skulle tage stilling til, om tilbuddet er rimeligt og tilpasset personens konkrete situation. Det vil være kommunens ansvar at sikre, at tilbuddet er rimeligt og tilpasset personens konkrete situation, inden tilbuddet afgives. Der vil blive fastsat nærmere regler herom i bekendtgørelsesform, jf. forslagets § 1, nr. 7.

Personen vil i perioden fra indkaldelsen til jobsamtale, inden påbegyndelsen af tilbud m.v. kunne få en rimelig grund til ikke at møde frem f.eks. som følge af egen opstået sygdom, børnepasningsproblemer m.v. I disse tilfælde vil kommunen skulle vurdere, om personen har fået en rimelig grund til ikke at møde frem.

Mens personen deltager i tilbuddet m.v., vil der endvidere kunne opstå forhold, som medfører, at den pågældende får en rimelig grund til ikke at deltage. Det vil f.eks. kunne være sygdom og andre særlige omstændigheder, som kommunen ikke har kunnet tage højde for ved afgivelsen af tilbuddet, og som kommunen vil skulle tage stilling til, når situationen opstår. I denne vurdering vil kommunen kunne lade andre rimelige grunde indgå, som ikke er indeholdt i den nuværende udtømmende liste. Det kan f.eks. være begravelse af nærtstående, eller at personen skal til jobsamtale.

Med forslaget vil kommunen ikke skulle gennemgå en tjekliste af udtømmende rimelige grunde, men skal tage udgangspunkt i en konkret vurdering af den enkelte persons situation.

Bemyndigelsen i forslagets § 1, nr. 7, i loven vil bl.a. blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om de rimelige grunde til, at en modtager af hjælp uden sanktionsmæssige konsekvenser kan ophøre med at deltage i et aktivt tilbud m.v. Det vil blive nærmere præciseret, at kommunen skal tage udgangspunkt i den enkelte persons situation, og at listen på de 10 hidtil gældende rimelige grunde sammen med andre grunde vil kunne indgå i kommunens vurdering.

For en person, som er fraværende eller helt ophører i et tilbud, som vedkommende har pligt til at deltage i, skal kommunen vurdere, om manglende overholdelse af pligten skyldes en rimelig grund, som f.eks. egen sygdom, opståede børnepasningsproblemer eller transportproblemer f.eks. i forbindelse med omlægning af køreplaner for busser, tog m.v.

Personens retssikkerhed vil ikke blive ændret med forslaget. De rimelige grunde vil således fortsat være gældende både i forbindelse med, at kommunerne afgiver et tilbud, indkalder til jobsamtaler, henviser til arbejde m.v., og hvis personen under deltagelsen i tilbuddet eller forud for en selvbooket jobsamtale eller påbegyndelse af henvist arbejde m.v. får en rimelig grund til ikke at deltage, f.eks. sygdom. Forslagets formål er således at præcisere, at der vil kunne være andre rimelige grunde til, at en person ikke skal opfylde sin rådighedsforpligtelse, f.eks. at den pågældende skal til begravelse. Personen vil endvidere kunne udnytte sin klageadgang, hvis den pågældende har fået en sanktion og er uenig i kommunens afgørelse.

Personens retssikkerhed bevares dermed uændret med forslaget, mens det samtidig tydeliggøres, at kommunerne har ansvaret for, at de tilbud m.v., der afgives, er rimelige og individuelt tilpassede den enkeltes situation.

Forslaget er udformet med afsæt i lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats i forhold til henvisningen til §§ 30 og 105.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.2.

Til nr. 6 (§ 13, stk. 8)

Det fremgår af den gældende regel i § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik, at ønsker ansøgeren at modtage eller modtager ansøgeren hjælp som aktivitetsparat, skal kommunen vurdere, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold end de i stk. 7 nævnte, der kan begrunde, at den pågældende ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder. Bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse for ansøgerens eller modtagerens ægtefælle.

Efter bestemmelsen skal kommunen således vurdere, om der er andre forhold end de udtrykkeligt nævnte i § 13, stk. 7 ("rimelige grunde"), der kan begrunde, at personen ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder. Det kan f.eks. være svær psykisk sygdom, hjemløshed eller misbrugsproblemer.

For aktivitetsparate personer gælder, at kommunen ikke skal sanktionere, hvis kommunen vurderer, at en sanktion ikke fremmer personernes rådighed. I de tilfælde, hvor en aktivitetsparat modtager af hjælp ikke er i stand til at reagere på en økonomisk sanktion, skal der derfor ikke sanktioneres.

Kommunen skal i den forbindelse vurdere, om sanktionen i den konkrete situation vil fremme personens rådighed i forhold til arbejde eller uddannelse. Hvis det ikke er tilfældet, skal personen ikke have en sanktion.

Kommunen skal inddrage de oplysninger, som kommunen har om personens forhold, i den konkrete vurdering af, om der er forhold, der kan begrunde, at personen ikke skal have en sanktion. Kommunen skal også inddrage de oplysninger, kommunen har om personens grund til at udeblive m.v.

Forud for sanktionering af en aktivitetsparat person skal kommunen derudover have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt (dialog) med personen, for at kommunen kan vurdere, om personen har haft en rimelig grund, f.eks. alvorlig psykisk sygdom eller misbrugsproblemer, til at udeblive fra et tilbud m.v.

Det foreslås i § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik at ændre bestemmelsen, så det kommer til at fremgå, at i vurderingen efter stk. 8, kan andre forhold end de rimelige grunde, som indgår i vurderingen efter stk. 7, og regler fastsat i medfør af stk. 15, indgå.

Forslaget til ændringen i § 13, stk. 8, i loven er en konsekvens af, at den udtømmende liste med rimelige grunde til, at en person ikke skal opfylde sin rådighedsforpligtelse i § 13, stk. 7, foreslås at udgå, idet kommunen ved vurderingen af, om der foreligger en rimelig grund, ikke vil skulle gennemgå en tjekliste af udtømmende rimelige grunde, men vil skulle tage udgangspunkt i en konkret vurdering af den enkelte persons situation. Der er ikke tale om indholdsmæssige ændringer i bestemmelsen.

For aktivitetsparate personer vil det fortsat efter forslaget gælde, at kommunen ikke vil skulle sanktionere, hvis kommunen vurderer, at en sanktion ikke vil fremme personernes rådighed. I de tilfælde, hvor en aktivitetsparat modtager af hjælp ikke vil være i stand til at reagere på en økonomisk sanktion, vil der derfor ikke skulle sanktioneres.

Kommunen vil i den forbindelse skulle vurdere, om sanktionen i den konkrete situation vil fremme personens rådighed i forhold til arbejde eller uddannelse. Hvis det ikke vil være tilfældet, vil personen ikke skulle have en sanktion.

Kommunen vil efter forslaget skulle inddrage de oplysninger, som kommunen har om personens forhold, i den konkrete vurdering af, om der er forhold, der vil kunne begrunde, at personen ikke skal have en sanktion. Kommunen vil også skulle inddrage de oplysninger, kommunen har om personens grund til at udeblive m.v.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 5 og de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.2.

Til nr. 7 (§ 13, stk. 15)

Det fremgår af den gældende regel i § 13, stk. 15, i lov om aktiv socialpolitik, at beskæftigelsesministeren efter forhandling med Beskæftigelsesrådet fastsætter nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i § 13, stk. 1-7, herunder regler om, hvornår kommunen skal kræve frigørelsesattest, hvis ansøgeren eller ægtefællen har deltidsarbejde.

Det foreslås i § 13, stk. 15, at ændre "stk. 1-7" til: "stk. 1-8".

Det foreslås derudover, at der som 2. pkt., indsættes bemyndigelse til, at beskæftigelsesministeren efter forhandling med integrationsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i § 13, stk. 1-8, for personer, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse og er omfattet af et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram efter integrationsloven.

Bemyndigelsen i forslaget til § 13, stk. 15, i loven, hvorefter beskæftigelsesministeren efter forhandling med Beskæftigelsesrådet vil kunne fastsætte nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i § 13, stk. 1-8, vil blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om, dels at der ved afgivelsen af tilbud og beskæftigelsesfremmende foranstaltninger og ved henvisning til arbejde m.v. skal tages højde for, om der er en rimelig grund til, at tilbuddet ikke skal afgives, f.eks. at personen ikke kan deltage i tilbuddet m.v. på grund af sygdom, børnepasningsproblemer eller transportvanskeligheder, dels at personer, der har en rimelig grund til ikke at deltage i et tilbud, beskæftigelsesfremmende foranstaltninger m.v., henvist arbejde m.v., vil kunne ophøre uden sanktionsmæssige konsekvenser.

For personer, der er omfattet af et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram efter integrationsloven, foreslås det, at bemyndigelsen vil blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler efter forhandling mellem integrationsministeren og beskæftigelsesministeren om anvendelsen af bestemmelserne i § 13, stk. 1-8. Bemyndigelsen vil bl.a. blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om de rimelige grunde til, at en modtager af hjælp uden sanktionsmæssige konsekvenser vil kunne ophøre med at deltage i et aktivt tilbud m.v.

Det vil blive nærmere præciseret, at kommunen vil skulle tage udgangspunkt i en konkret vurdering af den enkelte persons situation, og at listen med de 10 hidtil gældende rimelige grunde vil kunne indgå i kommunens vurdering. Kommunen vil dog også skulle vurdere, om der vil kunne være andre rimelige grunde til, at en person ikke skal stå til rådighed, f.eks. at personen skal til begravelse af nærtstående eller til jobsamtale.

Det vil endvidere blive fastsat, at for en person, som er fraværende eller helt ophører i et tilbud, som vedkommende har pligt til at deltage i, skal kommunen vurdere, om den manglende overholdelse af pligten skyldes en rimelig grund som f.eks. egen sygdom, opståede børnepasningsproblemer eller transportproblemer f.eks. i forbindelse med omlægning af køreplaner for busser, tog m.v. I forbindelse med at en person udebliver fra et tilbud m.v., skal kommunen partshøre personen, som derved vil have mulighed for at oplyse, om pågældende havde en rimelig grund til at udeblive m.v.

Personens retssikkerhed vil ikke blive ændret ikke med forslaget. De rimelige grunde vil således fortsat være gældende, både i forbindelse med at kommunerne afgiver et tilbud, indkalder til jobsamtaler, henviser til arbejde m.v., og hvis personen under deltagelsen i tilbuddet eller forud for en selvbooket jobsamtale eller påbegyndelse af henvist arbejde m.v. får en rimelig grund til ikke at deltage, f.eks. egen sygdom. Personen vil endvidere kunne udnytte sin klageadgang, hvis den pågældende har fået en sanktion og er uenig i kommunens afgørelse.

Den foreslåede bemyndigelse i § 13, stk. 15, i lov om aktiv socialpolitik til at fastsætte regler om anvendelsen af § 13, stk. 8, i loven vil blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om, at kommunen for aktivitetsparate modtagere af hjælp skal vurdere, om der er forhold, der vil kunne

begrunde, at den pågældende ikke skal opfylde sin rådighedsforpligtelse, f.eks. at personen er svært psykisk syg, misbruger, hjemløs m.v. Kommunen vil således ikke skulle sanktionere en aktivitetsparat person, hvis kommunen vurderer, at personen ikke vil kunne opfylde sin rådighedsforpligtelse ved f.eks. at møde til en samtale i jobcenteret på grund af sin psykiske sygdom. Det samme vil gælde, hvis kommunen vurderer, at en økonomisk sanktion ikke vil medvirke til, at personen opfylder sin rådighedsforpligtelse, men i stedet vil medføre en forværring i persons samlede livssituation f.eks. i form af hjemløshed m.v.

Der henvises til de almindelige bemærkninger til afsnit. 2.3.

Til nr. 8 (§ 13 a, stk. 3)

Med lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige love ophæves § 13 a, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, og § 13 a, stk. 4, bliver herefter § 13 a, stk. 3. Efter den gældende regel i § 13 a, stk. 3, i loven fremgår det, at en person, som er åbenlyst uddannelsesparat eller er jobparat, og som modtager hjælp efter § 11, skal være aktivt jobsøgende. Personen skal overholde de aftaler, der fremgår af Jobnet, og som er indgået med kommunen om, hvordan og inden for hvilke områder den pågældende skal søge job. Personen skal endvidere løbende registrere alle jobsøgningsaktiviteter i en joblog på Jobnet. 1.-3. pkt. gælder tilsvarende for en jobparat integrationsydelsesmodtager, som er omfattet af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet i integrationsloven, jf. integrationslovens § 26 a, stk. 1. En jobparat integrationsydelsesmodtager, som er blevet undtaget fra kravet om løbende at registrere sine jobsøgningsaktiviteter i en joblog på Jobnet, jf. integrationslovens § 26 a, stk. 4, skal dokumentere sin aktive jobsøgning som aftalt med jobcenteret, jf. integrationslovens § 26, stk. 3.

Det foreslås, at der i § 13 a, stk. 3, i loven indsættes nye punktummer om, at ved første jobsamtale skal jobparate kontanthjælpsmodtagere, selvforsørgelses- og hjemrejseydelsesmodtagere, overgangsydelsesmodtagere samt åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere indgå en aftale med kommunen om krav til jobsøgningsaktiviteter samt en frist for at lægge jobsøgningsaktiviteterne i en joblog på Jobnet. Kommunen skal efter udløb af en aftale om jobsøgningsaktiviteter indgå en ny aftale om jobsøgningsaktiviteter med personen.

Aftalen vil kunne indgås digitalt eller i forbindelse med samtaler i kontaktføreløbet.

Når aftale om krav til jobsøgning er indgået mellem personen og jobcenteret, vil aftalen skulle registreres i ”Min Plan” og samtidigt sendes digitalt til personen. Hvis en aftale om krav til jobsøgning bliver ændret, f.eks. at der bliver stillet øgede krav til, hvor mange job en person skal søge eller der bliver fastsat en ny frist for, hvornår personen skal lægge sine jobsøgningsaktiviteter i en joblog på Jobnet, skal kommunen ændre aftale om krav til jobsøgning i ”Min Plan” og skal sende aftalen digitalt til personen.

Den indgåede aftale om krav til jobsøgning vil således kunne fortsætte uændret i det omfang, personen efterlever aftalen om krav til jobsøgning og vil først skulle ændres, hvis der sker ændringer i aftalen.

Det foreslås, at kommunen i samarbejde med personen skal tilrettelægge det konkrete indhold af aftalen ud fra en individuel og konkret vurdering af, hvad der vil være meningsfuldt i den enkelte situation.

Aftalen vil f.eks. kunne indeholde oplysninger om:

- Hvor mange job personen skal søge.
- Hvilken frist personen har for at søge og dokumentere søgte job i jobloggen.
- Inden for hvilke faglige områder personen skal søge.
- Konkrete job fra Jobnet som personen skal søge.
- Geografisk område der skal søges i.
- Andet, f.eks. konkrete job, der skal søges eller andre jobsøgningsaktiviteter.
- Om og hvor mange ansøgninger, som personen skal lægge i jobloggen.

Kommunen vil i samarbejde med personen skulle tilrettelægge det konkrete indhold af aftalerne ud fra en individuel og konkret vurdering af, hvad der vil være meningsfuldt i den enkeltes situation. Der vil således ikke fra centralt hold blive stillet krav om, at alle ledige skal søge et bestemt antal job inden for en vis periode.

Kommunen vil skulle give personen individuel støtte, således at det sikres, at kravene til personens jobsøgning og personens kompetencer matcher, herunder også i forbindelse med kommunens formidling af kontakt til arbejdsgivere m.v. Kommunen skal endvidere hjælpe personen i forhold til jobsøgning, herunder i forhold til at anvende joblog og registrere cv-oplysninger på Jobnet.

Det foreslås endvidere, at hvis personen ikke har opfyldt aftalen om jobsøgningsaktiviteter, vil kommunen kunne indkalde personen til en jobsamtale som led i kontaktføløbet, hvor den manglende overholdelse af jobsøgningsaftalen vil blive drøftet, herunder om personen har haft en rimelig grund til ikke at opfylde aftalen om jobsøgningsaktiviteter, f.eks. på grund af længerevarende sygdom. Kommunen kan i den forbindelse foretage en mundtlig partshøring i relation til sanktionen for manglende opfyldelse af aftalen.

Kommunen vil også kunne vælge at foretage skriftlig partshøring, herunder partshøring i form af en agterskrivelse, jf. forslaget til § 35, stk. 6, hvis kommunen konstaterer, at personen ikke har levet op til en aftale om krav til jobsøgning.

Kommunen vil kunne træffe afgørelse om en sanktion, hvis personen ikke har haft en rimelig grund til den manglende opfyldelse af aftalen, jf. forslaget til § 39, stk. 8.

Betingelserne i aftalen samt personens forklaring på manglende overholdelse af aftalen skal indgå i grundlaget for kommunens afgørelse om, at personen ikke har overholdt bestemte elementer i aftalen, og at dette vil medføre en sanktion. Personen forudsættes at være blevet vejledt herom i forbindelse med ansøgningen om hjælp. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 15 (vejledning).

Eksempel: Hvis en person f.eks. er uddannet murer, og det fremgår af aftalen om jobsøgningsaktiviteter, at personen skal søge 2 job om ugen i løbet af 4 uger, og personen ikke opfylder aftalen, som følge af at han skulle passe en syg tante, vil kommunen kunne træffe afgørelse om sanktionering, som følge af at personen ikke havde en rimelig grund til ikke at opfylde aftalen.

Forslaget er udformet med afsæt i lov nr. 551 af 7 maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love, hvor § 13 a, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik ophæves og § 13 a, stk. 4, bliver til § 13 a, stk. 3, jf. § 13 i lov nr. 551 af 7. maj 2019.

Der henvises til de specielle bemærkninger til § 1, nr. 10, 19 og 21, og de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.2.

Til nr. 9 (§ 13 a, stk. 3)

Det foreslås i § 13 a, stk. 3, 4. pkt., som bliver 6. pkt., at ændre »1.-3. pkt.« til: »1.-5. pkt.«.

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af indsættelsen af nye punktummer i § 13 a, stk. 3, jf. forslaget til § 1, nr. 8, hvorved 1.-3. pkt. derefter bliver 1.-5- pkt. Der er ikke tale om indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 10 (§ 13 a, stk. 4)

Det fremgår ikke af den gældende regel i § 13 a i lov om aktiv socialpolitik, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om indgåelsen af aftaler om jobsøgningsaktiviteter m.v.

Det foreslås, at der efter § 13 a, stk. 3, i loven, indsættes et nyt *stk. 4*, hvorefter beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om jobsøgningsaktiviteter, herunder om indgåelsen af aftaler om jobsøgningsaktiviteter m.v.

Det foreslås, at bemyndigelsen i § 13 a, stk. 4, i loven vil kunne anvendes til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om det konkrete indhold af jobsøgningsaktiviteterne, herunder om indgåelsen og indholdet af jobsøgningsaftalen, det antal job personen skal søge og dokumentere på jobloggen, frister for jobsøgning og dokumentation af jobsøgning m.v. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, at aftale om krav til jobsøgning skal fremgå af ”Min Plan” og vil skulle sendes til personen digitalt, således at personen bliver gjort bekendt med de krav, der stilles til pågældendes jobsøgning.

Forslaget er udformet med afsæt i lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love, hvor § 13 a, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik ophæves og § 13 a, stk. 4, bliver til § 13 a, stk. 3, jf. § 13 i lov nr. 551 af 7. maj 2019.

Til nr. 11 [forslaget til nyaffattet § 13 d]

Det fremgår af den gældende regel i § 13 d, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering fører tilsyn med kommunernes rådighedsvurderinger af jobparate ansøgere eller modtagere af integrationsydelse eller kontanthjælp. Det fremgår endvidere af lovens § 13 d, stk. 2, at tilsynet omfatter kommunernes afgørelser om rådighed efter §§ 13-13 c og afgørelser om konsekvenser og sanktioner efter §§ 36-41.

Det foreslås, at de gældende bestemmelser i § 13 d, stk. 1 og 2, videreføres, dog således at i § 13 d, stk. 2, nr. 2, ændres fra §§ 36-41 til §§ 36-40 a. Forslaget er en konsekvens af, at § 41 i den gældende lov foreslås ophævet, jf. lovforslagets § 1, nr. 24, og de almindelige bemærkninger, afsnit 2.5.3.2. Det vil derfor ikke længere være relevant med en henvisning til § 41 i § 13 d, stk. 2, nr. 2.

Efter den gældende regel i § 13 d, stk. 3, indhenter Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering sager til gennemsyn fra kommunerne eller får sagerne udleveret til gennemsyn ved tilsynsbesøg i den enkelte kommune, og efter § 13 d, stk. 4, meddeler styrelsen kommunen, om de gennemgåede afgørelser vurderes at

være i overensstemmelse med gældende rådigheds- og sanktionsregler, herunder om der fejlagtigt er udbetalt integrationsydelse eller kontanthjælp med den virkning, at udgiften ikke kan anmeldes til statsrefusion.

Med forslaget til ny § 13 d, stk. 3, erstattes det stikprøvebaserede tilsyn med enkeltsager af en ordning, hvor Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vil føre tilsyn på grundlag af nøgletal baseret på de lediges registrering af jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet og kommunernes indberetninger af rådighedssanktioner efter §§ 36-40 a. Styrelsen vil skulle indhente en udtalelse fra kommuner med mindre gode nøgletal eller med en andel af sanktioner, der afviger væsentligt fra landsgennemsnittet. Styrelsen vil herunder kunne anmode kommunen om at redegøre for, hvilke foranstaltninger kommunen har iværksat eller vil iværksætte for at forbedre kvaliteten af sagsbehandlingen.

Rådighedstilsynet vil dermed tage udgangspunkt i en registerbaseret benchmarking af kommunerne, og der vil i almindelighed ikke indgå en vurdering af kommunernes afgørelser i enkeltsager i tilsynet. Det findes dog hensigtsmæssigt, at styrelsen bevarer en mulighed for at vurdere afgørelser i enkeltsager, hvis der ud fra en konkret vurdering af resultaterne af benchmarkingen og den opfølgende dialog med kommunerne er formodning for, at en kommune ikke administrerer i overensstemmelse med rådigheds- og sanktionsreglerne.

Der er ikke tilsigtet ændringer med hensyn til, hvordan styrelsen skal indkalde og gennemgå sagerne fra kommunerne, og de gældende regler herom i § 13 d, stk. 3 og 4, foreslås derfor videreført.

Det foreslås på den baggrund i forslaget til § 13 d, stk. 4, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering får hjemmel til i særlige tilfælde at indhente sager til gennemsyn fra kommunerne til brug for tilsynet. Styrelsen vil endvidere ved tilsynsbesøg i den enkelte kommune kunne få udleveret sager til gennemsyn.

Den foreslåede § 13 d, stk. 5, viderefører ordningen efter den gældende § 13 d, stk. 4, hvorefter Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering meddeler kommunen, om de gennemgåede afgørelser vurderes at være i overensstemmelse med gældende rådigheds- og sanktionsregler, herunder om der fejlagtigt er udbetalt selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller kontanthjælp med den virkning, at udgiften ikke kan anmeldes til statsrefusion.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.13.2.

Til nr. 12 (§ 13 f, stk. 10, nr. 3 og § 44)

Det fremgår af den gældende regel i § 13 f, stk. 10, nr. 3, at i opgørelsen af perioden med hjælp i sammenlagt 1 år inden for 3 år til et ægtepar efter stk. 1, nr. 1, eller stk. 3, nr. 1, eller til en ugift person efter stk. 6, nr. 1, indgår

- 1) perioder med integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp, som ægteparret eller den ugifte person har modtaget,
- 2) perioder, hvor en eller begge ægtefæller eller den ugifte person har deltaget i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller tilbud i medfør af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller har modtaget engangshjælp efter § 25 a, og
- 3) perioder, hvor der har været fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 35-43.

Det fremgår af den gældende regel i § 44 i lov om aktiv socialpolitik, at beskæftigelsesministeren efter forhandling med Beskæftigelsesrådet fastsætter nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i §§ 35-43.

Det foreslås, at henvisningen i § 13 f, stk. 10, nr. 3 og § 44 ændres fra §§ 35-43 til §§ 36-40 a, 42 og 43.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 24, hvorefter § 41 foreslås ophævet. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 13 f, stk. 10, nr. 3, og § 44.

Til nr. 13 (§ 25 b, stk. 6 og § 44 a)

Det fremgår af den gældende regel i § 25 b, stk. 6, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at i beregningen af den samlede hjælp indgår integrationsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp samt tillæg efter §§ 22-25 bortset fra danskbonus efter § 22, stk. 4-8, og tilsvarende beløb til en ægtefælle eller samlever, jf. § 26, stk. 2, med det beløb, der ville have været udbetalt, hvis personen ikke havde været omfattet af § 13 g eller §§ 36-43 om fradrag i, nedsættelse og ophør af hjælpen.

Det fremgår af den gældende regel i § 44 a, at opholdskommunen uden forudgående samtykke fra den, der søger om eller får integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp, kan forlange, at en tidligere opholdskommune giver oplysninger om afgørelser om sanktioner efter §§ 36-43, hvis oplysningerne herom er nødvendige for opholdskommunens behandling af sagen. Opholdskommunen skal uanset muligheden for at indhente oplysningerne uden samtykke forsøge at få samtykke til at indhente oplysningerne.

Det foreslås, at henvisningen i § 25 b, stk. 6, nr. 1, og § 44 a ændres fra: §§ 36-43 til §§ 36-40 a, 42 og 43.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 24, hvorefter § 41 foreslås ophævet. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 25 b, stk. 6, nr. 1, og i § 44 a.

Til nr. 14 (til § 34, stk. 5 og § 96 a, stk. 1)

Det fremgår af den gældende regel i § 34, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik, at personer, der får nedsat hjælpen efter §§ 36-42, 69 b-f og 69 l-q, får særlig støtte med det beløb, der ville have været udbetalt, hvis de pågældende ikke havde været omfattet af nedsættelsen.

Det fremgår af den gældende regel i § 96 a, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at hvis Udbetaling Danmark udbetaler børnebidrag forskudsvis efter § 11 i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, og bidragsbetaleren modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp og eventuelt aktivitetstillæg eller barselstillæg, så det samlede beløb til bidragsbetaleren udgør 14.203 kr. eller derover pr. måned, fradrager den kommune, der udbetaler hjælp til bidragsbetaleren, efter anmodning fra Udbetaling Danmark et beløb ved udbetalingen til dækning af det børnebidrag, som er udbetalt forskudsvis. I de tilfælde, hvor beløbet nedsættes som følge af indtægter, formue eller sanktioner efter §§ 36-42, foretager kommunen fradrag efter 1. pkt. Det samme gælder, hvis beløbet til en ugift person nedsættes efter reglerne i § 13 g. Kommunalbestyrelsen overfører beløbet til Udbetaling Danmark, jf. dog stk. 2 og 3.

Det foreslås, at henvisningerne i § 34, stk. 5, og § 96 a, stk. 1, i loven ændres fra: §§ 36-42 til §§ 36-40 a, 42 og 43.

Der er tale om en konsekvensrettelse, dels som følge af lovforslagets § 1, nr. 24, hvorefter lovens § 41 ophæves, dels af lovforslagets § 1, nr. 30 til § 43, stk. 1, i loven, hvorefter der ud over tilbagebetaling af hjælpen i en vis periode også skal ske nedsættelse af hjælpen med 3 sanktionssatser i 3 måneder. Som konsekvens heraf foreslås det, at § 43 i loven indsættes i bestemmelsen i § 34, stk. 5, i loven, således at

personen vil få særlig støtte med det beløb, der ville være udbetalt, hvis pågældende ikke havde været omfattet af nedsættelsen i § 43. Herved vil der blive bragt overensstemmelse i opremsningen af de sanktionsbestemmelser, som vil skulle indgå i beregningen af § 34, stk. 5.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets til § 1, nr. 20, hvorefter § 41 foreslås ophævet, og en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 26, hvorefter der indføres en ny sanktion på 3 sanktionssatser pr. måned i 3 måneder ved udlandsophold og uoplyst arbejde. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 96 a, stk. 1.

Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 34, stk. 5, og § 96 a, stk. 1.

Der henvises til bemærkningerne til afsnit 2.5.

Til nr. 15 (til § 35)

Efter den gældende regel i § 35, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, er fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter lovens §§ 36-41 betinget af, at kommunen samtidig med henvisningen til arbejde, afgivelsen af tilbud, indkaldelsen til samtale m.v. skriftligt har informeret ansøgeren eller modtageren af hjælp om konsekvensen for hjælpen, hvis en person uden rimelig grund afslår arbejdet, afviser eller udebliver fra tilbuddet, ikke møder til samtalen m.v. Kommunen skal ligeledes informere om, hvilke skridt personen skal tage for igen at blive berettiget til hjælp, f.eks. at personen skal henvende sig til kommunen for igen at kunne få hjælp.

Vejledningen skal efter gældende regler gives, hver gang personen får et tilbud, en henvisning til arbejde, en indkaldelse til samtale m.v.

Ifølge den gældende regel i § 35, stk. 2, i loven, sker fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen med virkning fra den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af hjælp uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 8 a, 13 eller 13 a, jf. dog § 40 a, stk. 1 og 2, i loven. Fradrag og nedsættelser i hjælpen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 36 kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Opgørelsen kan således begynde den 20. i en måned og slutte den 19. måneden efter, således at kommunen kan nå at træffe afgørelse inden månedens udgang. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Efter den gældende regel i § 35, stk. 3, i loven, sker fradrag efter § 36, stk. 2, og §§ 37 og 38 med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Hvis den månedlige hjælp til en person er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige hjælp efter §§ 22-25 og fastsættes pr. dag beregnet på grundlag af en 5-dages-uge.

Af den gældende regel i § 35, stk. 4, i loven, sker nedsættelse af hjælpen efter §§ 39 og 40 med tre gange dagssatsen, jf. stk. 3.

Ifølge den gældende regel i § 35, stk. 5, loven skal kommunen forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-41 til en aktivitetsparat modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

Den enkelte kommune tilrettelægger efter den gældende regel i § 35, stk. 6, i loven opgavefordelingen mellem den del af kommunen, der udbetaler ydelsen, og jobcenteret i sager efter §§ 35-43.

Beskæftigelsesministeren offentliggør efter den gældende regel i § 35, stk. 7, i loven størrelsen af fradraget efter stk. 3 og 4.

Det foreslås, at § 35 i lov om aktiv socialpolitik nyaffattes.

Det foreslås således, at § 35, *stk. 1*, nyaffattes således, at fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 a er betinget af, at kommunen senest ved første jobsamtale efter ansøgning om hjælp vejleder ansøgeren eller modtageren af hjælp om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med hjælpen. Kommunen skal

- 1) senest ved første jobsamtale drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så personen forstår sine rettigheder og pligter,
- 2) senest ved første jobsamtale sikre, at vejledningen udleveres skriftligt til personen, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen,
- 3) sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år, og
- 4) sikre, at vejledningen gennemgås hyppigere, hvis kommunen konkret vurderer,
 - a) at personen har behov for det eller
 - b) personen anmoder kommunen om vejledning.

Med forslaget vil kommunernes tilrettelæggelse af vejledningsindsatsen blive forenklet både i forhold til indhold og omfang.

Kommunen vil med forslaget altid skulle vejlede ansøgere og modtagere af hjælp om alle rettigheder og pligter forbundet med hjælpen i forhold til rådighed og sanktioner senest ved første jobsamtale efter, at personen har henvendt sig til kommunen om hjælp, og vejledningen skal gives skriftligt. Vejledningen vil således skulle gives senest ved første jobsamtale, og kommunen vil dermed ikke længere have pligt til at give en ansøger eller modtager af hjælp skriftlig vejledning, hver gang personen får et tilbud, henvises til arbejde, indkaldes til samtale m.v.

I forbindelse med indkaldelsen til første jobsamtale, vil det af indkaldelsen skulle fremgå, at hvis personen udebliver fra samtalen, vil kommunen træffe afgørelse om fradrag i hjælpen med en sanktionssats efter § 35, stk. 4, for hver dag, som personen udebliver fra samtalen. Kommunen vil således ved første jobsamtale kunne træffe afgørelse om sanktion uanset, at vejledningen ikke er blevet gennemgået med personen. For aktivitetsparate personer, vil kommunen forud for en afgørelse om sanktion skulle vurdere, om personen har haft en rimelig grund til at udeblive m.v. efter forslagene til § 13, stk. 7 eller 8, samt regler udstedt i medfør af § 13, stk. 15.

Kommunen vil skulle vejlede i forhold til alle rettigheder og pligter vedrørende rådighed og sanktioner. Vejledningen vil derfor ikke længere kun skulle rette sig specifikt mod den konkrete aktivitet, som kommunen tilbyder eller indkalder personen til. Det betyder, at kommunen ikke længere skal målrette vejledningen i forhold til, om personen bliver indkaldt til en samtale, et tilbud m.v., hvor vejledningen efter gældende regler har forskelligt indhold, men vil skulle vejlede om alle rettigheder og pligter forbundet med hjælpen i forhold til rådighed og sanktioner.

Forslaget betyder, at kommunen senest ved første jobsamtale efter henvendelse om hjælp skal drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så det sikres, at personen har forstået sine rettigheder og pligter.

I vejledningen skal følgende klart fremgå:

- Hvilke rådighedspligter personen er omfattet af.
- Hvilken konsekvens det har for ydelsen, hvis man udebliver fra samtaler eller tilbud m.v. f.eks. fradrag i eller nedsættelse af hjælpen.
- Hvilke skridt personen skal foretage for igen at blive berettiget til hjælpen.
- Muligheden for at give en skærpet sanktion efter § 40 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 23, hvis kommunen vurderer, at personen udviser en manglende vilje til at stå til rådighed, og konsekvenserne af den skærpede sanktion.

Vejledningen skal være enkel og overskuelig, så der bliver sikret en hensigtsmæssig balance mellem oplysninger om, hvad personen skal, og hvad der vil ske, hvis personen ikke overholder sine forpligtelser, samt hensynet til, at personen skal opleve, at personen selv har mulighed for at påvirke sin egen situation.

Kommunen vil samtidig skulle sikre, at den skriftlige vejledning bliver udleveret til personen senest ved den første jobsamtale om hjælp, og at vejledningen umiddelbart herefter bliver sendt til personen.

Kommunen vil herefter skulle sikre, at vejledningen bliver gennemgået og gjort tilgængelig for personen hvert halve år. Kommunen vil endvidere skulle sikre, at vejledningen bliver gennemgået hyppigere, hvis kommunen konkret vurderer, at personen har behov for hyppigere vejledning, eller personen selv anmoder kommunen om vejledning.

Hyppigere gennemgang af vejledningen vil f.eks. kunne være relevant i forhold til aktivitetsparate modtagere af hjælp, som kan være meget udsatte og skrøbelige personer, der kan have svært ved at overskue og overholde de forpligtelser, der gælder for at kunne modtage ydelsen, f.eks. på grund af svær psykisk sygdom, misbrugsproblemer, hjemløshed eller lignende. Nogle vil også på grund af psykiske problemer, manglende bolig eller andre faste rammer omkring deres tilværelse kunne have svært ved at tilgå og/eller forholde sig til skriftlige henvendelser fra kommunen, f.eks. indkaldelser til samtaler eller partshøringer i forbindelse med evt. sanktioner for manglende fremmøde m.v., og vil derfor have behov for hyppigere gennemgang af vejledningen hos kommunen eller i jobcenteret med henblik på at sikre, at personen forstår sine rettigheder og pligter. For disse personer vil det kunne være nødvendigt at drøfte vejledningen hver gang, kommunen indkalder personen til samtale, afgiver tilbud m.v.

Kommunen vil skulle dokumentere på sagen, hvilken vejledning kommunen har givet til personen, og at vejledningen er udleveret til og gjort tilgængelig for personen, herunder hvornår den er givet, og hvilken ordlyd den givne vejledning har.

Vejledningen vil desuden skulle gøres tilgængelig for borgeren f.eks. på kommunens hjemmeside, således at den kan tilgås fra pc, telefon m.v., så det vil være muligt for personen selv at finde oplysningerne.

Kommunen vil i forbindelse med den generelle vejledning efter § 35, stk. 1, også skulle vejlede personen og evt. dennes ægtefælle om den skærpede rådighedssanktion efter § 40 a, hvorefter kommunen vil kunne træffe afgørelse om, at en person mister retten til hjælp efter §§ 22-25 i en periode på op til 3 måneder, hvis

personen har fået en afgørelse om sanktion efter §§ 35-40, og personen på ny tilsidesætter pligten til at stå til rådighed efter reglerne i §§ 13 og 13 a. Sanktion efter § 40 a vil efter forslaget til § 35, stk. 2, være betinget af, at kommunen skriftligt har vejledt personen og dennes ægtefælle om den skærpede rådighedssanktion i forbindelse med afgørelsen om den forudgående sanktion. Den udvidede vejledning skal således også indgå som en del af den generelle vejledning efter § 35, stk. 1.

Der vil blive udarbejdet en brugervenlig pjece, der skal bidrage til at sikre, at personerne får den nødvendige vejledning. Kommunerne kan anvende pjecen, når kommunen skal vejlede personen om dennes rettigheder og pligter, jf. ovenstående

Manglende iagttagelse af vejledningspligten medfører, at kommunen ikke vil kunne træffe afgørelse om fradrag i, nedsættelse eller ophør af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter sanktionsbestemmelserne i §§ 36-40 a i lov om aktiv socialpolitik. Det vil også være gældende, hvis kommunen ikke kan dokumentere, at vejledningspligten er opfyldt.

Videre foreslås det, at indsætte et nyt *stk. 2*, i § 35, således at det fremgår, at en sanktion efter § 40 a er betinget af, at kommunen skriftligt har vejledt personen og dennes ægtefælle om den skærpede rådighedssanktion, hvis kommunen i forbindelse med en afgørelse om en forudgående sanktion påtænker at træffe afgørelse om en skærpet rådighedssanktion næste gang, personen ikke overholder sin rådighedsforpligtelse, fordi personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v. Kommunen skal vejlede om

1) konsekvensen for hjælpen, hvis personen igen uden rimelig grund afslår et arbejde, afviser eller udebliver fra tilbud, ikke møder til samtale m.v.,

2) at personen kun får udbetalt hjælp for de dage, hvor personen opfylder sin rådighedsforpligtelse ved at deltage i tilbud, møde til samtale eller møde frem i jobcenteret m.v., som anvist af jobcenteret, jf. § 40 a, stk. 2,

3) at personens sag lukkes og hjælpen ophører, hvis personen i en hel kalendermåned ikke møder frem til aktiviteter, jf. § 40 a, stk. 2, og

4) at ægtefællens sags ligeledes lukkes og hjælpen ophører, hvis personen er omfattet af nr. 3.

Som konsekvens af forslaget om forenkling af kommunernes vejledningspligt i § 35, stk. 1, og den samtidige skærpelse af den skærpede rådighedssanktion i § 40 a vil brug af den skærpede rådighedssanktion være betinget af, at kommunen skriftligt har vejledt personen og dennes ægtefælle om den skærpede rådighedssanktion i forbindelse med afgørelsen om den forudgående sanktion, herunder om konsekvensen for hjælpen, hvis personen to eller flere gange uden rimelig grund afslår et arbejde, afviser eller udebliver fra tilbud, ikke er mødt til samtale m.v., og om hvilke skridt personen skal tage for igen at blive berettiget til hjælp. Kommunen skal endvidere vejlede personen om, at personens sag vil blive lukket og at hjælpen vil ophøre, hvis personen i en hel kalendermåned ikke er mødt frem til aktiviteter, jf. § 40 a, stk. 2, og at ægtefællens sag ligeledes vil blive lukket og at hjælpen til ægtefællen vil ophøre, hvis personen er omfattet af nr. 3, dvs. hvis personens sag lukkes og hjælpen ophører.

Det vil således udtrykkeligt og klart skulle fremgå af afgørelsen vedrørende den forudgående sanktion efter §§ 35-40, at personen vil kunne få en skærpet rådighedssanktion, hvis den pågældende uden rimelig grund afslår et arbejde, afviser eller udebliver fra tilbud, ikke møder til samtale m.v., at en skærpet rådighedssanktion vil betyde, at hjælpen vil kunne bortfalde i 1, 2 eller 3 måneder, og at personen alene vil kunne få hjælp for de dage, hvor personen møder i den aktivitet, som kommunen har givet personen, jf. § 40

a, stk. 1 og 2. Det skal desuden fremgå af afgørelsen vedrørende den forudgående sanktion, at kommunen vil kunne lukke personens sag, jf. lovforslagets § 1, nr. 23 til § 40 a, stk. 8, såfremt den pågældende i en hel kalendermåned ikke møder i det tilbud, som kommunen har anvist den pågældende, jf. den foreslåede § 40 a, stk. 2, og at ægtefællens hjælp ligeledes vil ophøre.

Før der vil kunne træffes afgørelse om skærpet sanktion, skal følgende derfor være opfyldt:

- Kommunen skal have truffet mindst en afgørelse om sanktion forud for, at der bliver truffet en afgørelse om skærpet rådighedssanktion.
- Kommunen skal i forbindelse med en afgørelse om en forudgående sanktion have vurderet, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.
- I den afgørelse om sanktion, der ligger forud for, at kommunen vil træffe afgørelse om skærpet rådighedssanktion, skal kommunen have vejledt personen om, at hvis personen på ny ikke overholder sin rådighedsforpligtelse, vil kommunen kunne træffe afgørelse om skærpet rådighedssanktion.
- Kommunen skal endvidere vejlede om, at den skærpede rådighedssanktion vil betyde,
 - a) at personens hjælp vil ophøre i op til 3 måneder,
 - b) at personen alene vil kunne få hjælp for de dage, hvor personen møder i den aktivitet, som kommunen har givet personen,
 - c) at hvis personen i en hel kalendermåned ikke møder i den aktivitet, som kommunen har givet personen, vil personens sag blive lukket, og personen skal søge om hjælp igen for at blive berettiget til hjælp,
 - d) at hvis personen er gift, vil hjælpen ligeledes ophøre hos ægtefællen, hvis personen i en hel kalendermåned ikke er mødt frem i den aktivitet, som kommunen har givet personen, og
 - e) at personens ægtefælle skal orienteres om, at pågældendes hjælp vil ophøre, hvis ægtefællen ikke møder i den aktivitet, som kommunen har givet efter § 40 a, stk. 2, i en hel kalendermåned.

Baggrunden for den udvidede vejledningspligt forud for anvendelsen af § 40 a er, at afgørelser om bortfald m.v. af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp vil være af indgribende betydning for personens og dennes eventuelle families forsørgelsesgrundlag. Det vil i særlig grad gælde i forhold til aktivitetsparate, for hvem en afgørelse om en sanktion, der strækker sig over tid, vil kunne være velfærdstruende for personen og evt. familie. Derfor vil det være vigtigt i forhold til personens retssikkerhed, at den pågældende klart og tydeligt er blevet vejledt om konsekvensen for hjælpen af to eller flere udeblivelser m.v., der vil kunne føre til en skærpet rådighedssanktion med bortfald af hjælpen i op til 3 måneder, og om hvad personen vil skulle gøre for igen at få ret til hjælp.

Kommunen vil også skulle vejlede personens ægtefælle om, at pågældendes hjælp vil ophøre, hvis ægtefællen i en hel kalendermåned ikke møder i den aktivitet, som kommunen efter § 40 a, stk. 2, har givet.

Kommunen vil skulle dokumentere på personens sag, at skriftlig vejledning er givet til både personen selv og evt. ægtefælle, herunder hvordan vejledningen er givet, hvornår den er givet, og hvilken ordlyd den givne vejledning har.

Manglende iagttagelse af vejledningspligten vil medføre, at kommunen ikke vil kunne træffe afgørelse om ophør af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter § 40 a. Det vil også gælde, hvis kommunen ikke kan dokumentere, at vejledningspligten er opfyldt.

Manglende vejledning af ægtefællen vil medføre, at kommunen ikke vil kunne træffe afgørelse om ophør af ægtefællens selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter § 40 a.

Endvidere foreslås det, at § 35, stk. 3, affattes således, at fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen sker med virkning fra den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af hjælp uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 8 a, 13 eller 13 a, jf. dog § 40 a, stk. 1 og 2. Fradrag og nedsættelser i hjælpen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter §§ 36-40 kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse. Den samlede månedlige opgørelse efter 3. pkt., er betinget af, at kommunen kontakter personen i umiddelbar tilknytning til forseelsen og samtidig gør personen opmærksom på forseelsen samt den forestående sanktionering.

Forslaget til § 35, stk. 3, 1., 2. og 4. pkt., er en uændret videreførelse af den gældende regel i § 35, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, som bliver § 35, stk. 3, som konsekvens af indsættelse af et nyt stk. 2 i bestemmelsen. Med forslaget til § 35, stk. 3, 3. pkt., vil kommunernes nuværende adgang til at lave en samlet månedlig opgørelse over omfanget af udeblivelser efter § 36 blive udvidet til også at omfatte undladelser og afvisninger efter §§ 37-40.

Reglerne vil indebære, at ophør af hjælpen - som hidtil gældende - vil have virkning fra det tidspunkt, hvor forseelsen foregår eller konstateres, dvs. at sanktionen vil blive beregnet fra den dag, hvor personen har afvist tilbuddet, eller kommunen har konstateret, at personen er udeblevet i betydeligt omfang. Det vil betyde, at kommunen også vil kunne sanktionere en person, der f.eks. i perioden mellem afvisning af tilbud og afgørelsen om sanktion er kommet i arbejde eller på anden måde har efterkommet rådighedspligten. Sanktionen vil her løbe fra forseelsen, og indtil personen igen opfylder sin rådighedspligt.

Afgørelsen om fradrag i, nedsættelse af eller ophør af hjælpen vil imidlertid tidligst kunne træffes, når kommunen har foretaget partshøring, og personen ikke er kommet med bemærkninger til partshøringen, og det dermed er blevet undersøgt, om der har foreligget en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

Ved den skærpede rådighedssanktion i henhold til § 40 a i lov om aktiv socialpolitik vil sanktionen som hidtil først kunne få virkning fra det tidspunkt, hvor afgørelsen kan anses for at være kommet frem, dvs. fra det tidspunkt, hvor personen har modtaget afgørelsen, og kommunen har anvist en aktivitet, som personen skal deltage i, jf. forslaget til § 40 a, stk. 2.

Frdrag og nedsættelser i hjælpen vil som hidtil skulle ske inden for tre hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Hvis et fradrag eller en nedsættelse ikke er blevet afviklet inden for tre hele kalendermåneder efter forseelsestidspunktet, vil sanktionen ligesom efter gældende regler bortfalde.

Opgørelse af omfanget af udeblivelser fra tilbud efter § 36 vil – ligesom det gælder i dag – kunne ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring vil skulle foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Kommunen vil med forslaget således i forbindelse med afgørelser om sanktioner efter bestemmelserne i lov om aktiv socialpolitik § 37 (udeblivelse fra samtaler), § 37 a (undladelse af digital bookning af jobsamtaler), § 38 (undladelse af tilmelding som arbejdssøgende i jobcenteret og indlæggelse af cv i Jobnet) og §§ 39 og 40 (ophør i arbejde eller uddannelse som et led i et uddannelsespålæg, afvisning af tilbud om arbejde, undladelse af efter krav fra jobcenteret at søge konkrete job, undladelse af at give meddelelse om sygdom til kommunen, jobcenteret eller arbejdsgiveren, undladelse af at overholde aftaler om jobsøgning,

registrere jobsøgningsaktiviteter eller dokumentere sine jobsøgningsaktiviteter som aftalt med jobcenteret) kunne vælge at opgøre omfanget af undladelser, afvisninger, udeblivelser m.v. som en samlet opgørelse en gang om måneden, når kommunen finder det hensigtsmæssigt f.eks. i tilfælde, hvor en person begår flere forseelser inden for en periode på en måned.

Kommunen vil med forslaget samtidig have mulighed for at fastlægge tidspunktet for den månedlige opgørelse fleksibelt og kan f.eks. foretage den månedlige opgørelse i slutningen af måneden, så kommunen så vidt muligt vil kunne nå at effektuere sanktionen i samme måned, som udeblivelsen har fundet sted i.

Forslaget vil give kommunerne en større frihed til at tilrettelægge administrationen af sanktionsområdet på en hensigtsmæssig måde, herunder på en måde der kan spare antallet af henvendelser m.v. til personer, der begår flere forseelser inden for en periode på en måned.

Hvis kommunen vælger at opgøre en persons udeblivelser fra tilbud efter §§ 36-40 som en samlet opgørelse en gang om måneden, vil partshøring – som ifølge hidtil gældende regler i § 35, stk. 2, 4. pkt. – skulle foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse, jf. forslag til § 35, stk. 3, 4. pkt. Det skal klart fremgå af opgørelsen, at der med denne også er tale om en partshøring, og at oplysningerne på opgørelsen vil blive brugt i forbindelse med kommunens vurdering af, om der skal træffes en afgørelse om sanktion. Kommunen skal sikre sig, at personen får mulighed for at udtale sig om oplysningerne på opgørelsen, og at personen får en rimelig frist hertil.

Da forslaget vil svække den tidsmæssige sammenhæng mellem forseelse og henholdsvis kontakt til personen om forseelsen og den ydelsesmæssige effektivering af sanktionen, er der med forslaget desuden indsat i § 35, stk. 3, som nyt 5. pkt., at det gøres til en betingelse for, at kommunen kan udnytte muligheden for at lave en udvidet, samlet månedlig opgørelse af sanktioner, at kommunen kontakter personen i umiddelbar tilknytning til forseelsen og gør personen opmærksom på forseelsen samt den forestående sanktionering.

Kommunen vil således umiddelbart efter forseelsen – det vil normalt være inden for få dage efter forseelsen – skulle oplyse personen om, at denne har begået en eller flere forseelser samt på den/de forestående sanktioner. Hvis forseelsen sker op til en weekend, bør kommunen senest en af de førstkommande hverdage gøre personen opmærksom på den begåede forseelse og den forestående sanktionering.

Kommunen vil skulle dokumentere på personens sag, hvordan og hvornår kommunen har været i kontakt med personen, samt hvilken ordlyd den givne information om forseelsen og den forestående sanktionering har haft.

Tidspunktet for den ydelsesmæssige effektivering af sanktionen vil ikke blive påvirket af forslaget.

Det foreslås endvidere, at § 35, stk. 4, nyaffattes således, at det af bestemmelsen vil fremgå, at fradrag efter § 36, stk. 2, og §§ 37-38 sker med en sanktionssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Fradraget i hjælpen sker med satsen efter nr. 1-4, uanset om personen får foretaget fradrag i hjælpen som følge af indtægter m.v. Fradraget i en kalendermåned kan ikke overstige hjælpen efter §§ 22-25 for samme måned. Sanktionssatsen udgør i 2019-niveau:

- 1) 200 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mindre end 5.500 kr. pr. måned.

2) 400 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mindst 5.500 kr. og højst 9.700 kr. pr. måned.

3) 600 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mere end 9.700 kr. og højst 13.200 kr. pr. måned.

4) 700 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mere end 13.200 kr. pr. måned.«

Med forslaget til § 35, stk. 4, vil fradrag efter § 36, stk. 2, og §§ 37-38 i lov om aktiv socialpolitik skulle ske med en sanktionssats på enten 200 kr., 400 kr., 600 kr. eller 700 kr. pr. dag, hvor personen udebliver fra tilbud m.v. Sanktionssatsen vil ikke blive påvirket af egen eller ægtefælles supplerende indtægt. Fradraget i en kalendermåned vil med forslaget ikke kunne overstige hjælpen for den samme måned.

Niveauet for de foreslåede sanktionssatser er blevet fastsat således, at alle ydelsesmodtagere vil kunne sikre sig tilstrækkelige midler til at forsørge sig selv.

Størrelsen af sanktionssatsen vil afhænge af den pågældendes indplacering på fire ydelsesintervaller. De fire foreslåede sanktionssatser vil, grundet indplacering i ydelsesintervaller, for nogle være en skærpelse i forhold til gældende regler, fordi sanktionssatsen vil blive forhøjet. Den største procentuelle skærpelse vil være for hjemmeboende unge under 30 år, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse. De vil få satsen forhøjet fra 120 kr. pr. dag til 200 kr. pr. dag svarende til en forhøjelse på 67 pct. For andre vil der alene ske en mindre ændring. Det vil eksempelvis gælde hjemmeboende unge under 30 år, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse og danskbonus. De vil få satsen forhøjet fra 193 kr. pr. dag til 200 kr. pr. dag svarende til en forhøjelse på 4 pct. Der vil ligeledes være tale om en skærpelse for personer, der har supplerende indtægt, idet sanktionssatsen ikke længere skal nedsættes forholdsmæssigt ved supplerende indtægter.

Sanktionssatsen vil med forslaget udgøre 200 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mindre end 5.500 kr. pr. måned i 2019-niveau. Det vil være personer, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter § 22, stk. 2, nr. 4, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse og danskbonus efter § 22, stk. 2, nr. 4, og stk. 5, uddannelseshjælp efter § 23 stk. 2, nr. 7 eller 9, uddannelseshjælp og barselstillæg efter § 23 stk. 2, nr. 9, og § 24, stk. 2, uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter § 23 stk. 2, nr. 9, og § 24, stk. 3, nr. 6, eller kontanthjælp efter § 25, stk. 3, nr. 7 eller 9. Disse personer vil efter de gældende regler få et fradrag på mellem 120 kr. og 193 kr. pr. dag i 2019-niveau, som eventuelt nedsættes grundet egen eller ægtefælles supplerende indtægt. Sanktionssatsen på 200 kr. vil endvidere omfatte personer under 30 år, der har en dokumenteret bidragspligt over for et eller flere børn, og som derfor modtager tillæg til uddannelseshjælpen efter § 23, stk. 3, eller tillæg til kontanthjælpen efter § 25, stk. 4, hvis den samlede hjælp inklusiv tillæg er mindre end 5.500 kr.

Sanktionssatsen vil med forslaget udgøre 400 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mindst 5.500 kr. og højst 9.700 kr. pr. måned i 2019-niveau. Det vil være personer, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter § 22, stk. 2, nr. 2 eller 3, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse og danskbonus efter § 22, stk. 2, nr. 3, og stk. 5, uddannelseshjælp efter § 23, stk. 2, nr. 2, 6 eller 8, uddannelseshjælp og barselstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 8, og § 24, stk. 2, uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 8, og § 24, stk. 3, nr. 5, eller kontanthjælp efter § 25, stk. 3, nr. 6 eller 8. Disse personer vil efter de gældende regler få et fradrag på mellem 280 kr. og 404 kr. pr. dag i 2019-niveau, som eventuelt nedsættes grundet egen eller ægtefælles supplerende indtægt. Sanktionssatsen på 400 kr. vil endvidere omfatte personer under 30 år, der har en dokumenteret bidragspligt

over for et eller flere børn, og som derfor modtager tillæg til uddannelseshjælpen efter § 23, stk. 3, eller tillæg til kontanthjælpen efter § 25, stk. 4, hvis den samlede hjælp inklusiv tillæg er på mindst 5.500 kr. og højst 9.700 kr. pr. måned.

Sanktionssatsen vil med forslaget udgøre 600 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mere end 9.700 kr. og højst 13.200 kr. pr. måned i 2019-niveau. Det vil være personer, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter § 22, stk. 2, nr. 1, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse og danskbonus efter § 22, stk. 2, nr. 2, og stk. 5, uddannelseshjælp efter § 23, stk. 2, nr. 1, 3 og 5, uddannelseshjælp og barselstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 6, og § 24, stk. 2, eller § 23, stk. 2, nr. 7, og § 24, stk. 2, uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 6 og § 24, stk. 3, nr. 3, eller § 23, stk. 2, nr. 7, og § 24, stk. 3, nr. 4, kontanthjælp efter § 25, stk. 2, nr. 2, eller stk. 3, nr. 2, 3 eller 5, kontanthjælp og barselstillæg efter § 25, stk. 3, nr. 6, og stk. 8, eller § 25, stk. 3, nr. 7, og stk. 8, eller kontanthjælp og aktivitetstillæg efter § 25, stk. 3, nr. 6, og stk. 9, nr. 3, eller § 25, stk. 3, nr. 7, og stk. 9, nr. 4. Disse personer vil efter de gældende regler få et fradrag på mellem 465 kr. og 578 kr. pr. dag i 2019-niveau, som eventuelt nedsættes grundet egen eller ægtefælles supplerende indtægt. Sanktionssatsen på 600 kr. vil endvidere omfatte personer under 30 år, der har en dokumenteret bidragspligt over for et eller flere børn, og som derfor modtager tillæg til uddannelseshjælpen efter § 23, stk. 3, eller tillæg til kontanthjælpen efter § 25, stk. 4, hvis den samlede hjælp inklusiv tillæg er på mere end 9.700 kr. og højst 13.200 kr. pr. måned.

Sanktionssatsen vil med forslaget udgøre 700 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mere end 13.200 kr. pr. måned i 2019-niveau. Det vil være personer, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse og danskbonus efter § 22, stk. 2, nr. 1, og stk. 5, uddannelseshjælp efter § 23, stk. 2, nr. 4, eller § 23, stk. 3, uddannelseshjælp og barselstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 1, og § 24, stk. 2, eller § 23, stk. 2, nr. 2, og § 24, stk. 2, uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 1, og § 24, stk. 3, nr. 1, eller § 23, stk. 2, nr. 2, og § 24, stk. 3, nr. 2, kontanthjælp efter § 25, stk. 2, nr. 1, eller stk. 3, nr. 1 eller 4, kontanthjælp og barselstillæg efter § 25, stk. 3, nr. 1, og stk. 8, eller § 25, stk. 3, nr. 2, og stk. 8, eller kontanthjælp og aktivitetstillæg efter § 25, stk. 3, nr. 1, og stk. 9, nr. 1, eller § 25, stk. 3, nr. 2, og stk. 9, nr. 2. Disse personer vil efter de gældende regler få et fradrag på mellem 634 kr. og 701 kr. pr. dag, som eventuelt nedsættes grundet egen eller ægtefælles supplerende indtægt. Sanktionssatsen på 700 kr. vil endvidere omfatte personer under 30 år, der har en dokumenteret bidragspligt over for et eller flere børn, og som derfor modtager tillæg til uddannelseshjælpen efter § 23, stk. 3, eller tillæg til kontanthjælpen efter § 25, stk. 4, hvis den samlede hjælp inklusiv tillæg er på mere end 13.200 kr. pr. måned.

Hvis en person modtager 14.510 kr. pr. måned i kontanthjælp, fordi vedkommende er enlig forsøger under 30 år, er fradraget efter gældende regler 670 kr. pr. dag, den pågældende eksempelvis udebliver fra et tilbud. Med forslaget vil fradraget være 700 kr. pr. dag, dog således, at fradraget i en kalendermåned ikke kan overstige hjælpen for den samme måned.

Hvis den pågældende har supplerende indtægt, skal der ved beregning af kontanthjælpen ses bort fra 27,32 kr. pr. udført arbejdstime (2019-niveau), jf. § 31, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik. Ved eksempelvis 30 timers lønarbejde til 150 kr. i timen i en given måned, vil kontanthjælpen blive nedsat med 3.680,40 kr. (30 timer x (150-27,32) kr./time). Efter gældende regler skal fradraget på 670 kr. pr. dag nedsættes med samme andel som nedsættelse af kontanthjælpen, dvs. med 3.680,40 kr./14.510 kr. I eksemplet med 30 timers lønarbejde til 150 kr. i timen, vil fradraget på 670 kr. pr. dag derfor blive nedsat til 500,01 kr. pr. dag (670 kr.- (670 kr.*3.680,40 kr./14.510 kr.)). Med forslaget om fire nye sanktionssatser vil fradraget være 700 kr.

pr. dag uanset supplerende indtægt. Fradraget i en kalendermåned vil dog ikke kunne overstige hjælpen for den samme måned.

Hvis en person modtager 2.697 kr. pr. måned i uddannelseshjælp, fordi den pågældende er hjemmeboende, er fradraget efter gældende regler 124 kr. pr. dag fra og med den dag, den pågældende eksempelvis udebliver fra jobsamtale, og indtil kontakten til jobcentret er genoprettet. Med forslaget vil fradraget være 200 kr. pr. dag dog således, at fradraget ikke kan overstige hjælpen for den samme måned. Hvis perioden fra udeblivelsen til fornyet kontakt eksempelvis er 14 dage, vil fradraget være 14 gange 200 kr. (2.800 kr.), men da fradraget i en kalendermåned ikke vil kunne overstige hjælpen for samme måned, vil fradraget være 2.697 kr.

Hvis den pågældende har supplerende indtægt, eksempelvis 20 timers lønarbejde til 100 kr. i timen i en given måned, vil kontanthjælpen efter gældende regler blive nedsat med 1.453,60 kr. (20 timer x (100-27,32) kr./time), og fradraget på 124 kr. pr. dag vil blive nedsat til 57,17 kr. pr. dag (124 kr.- (124 kr.*1.453,60 kr./2.697 kr.)). Med forslaget om fire nye sanktionssatser vil fradraget være 200 kr. pr. dag uanset supplerende indtægt.

Fradraget i en kalendermåned vil dog ikke kunne overstige hjælpen for den samme måned.

Hvis en person uden rimelig grund udebliver fra en jobsamtale en mandag og først den følgende mandag henvender sig til kommunen, vil personen blive sanktioneret med syv sanktionssatser, da personen ikke har været i kontakt med kommunen i syv dage. Hvis personen modtager f.eks. 11.423 kr. i kontanthjælp, vil personen få foretaget et fradrag i hjælpen på syv gange 600 kr., dvs. 4.200 kr. Hjælpen vil herefter udgøre 7.223 kr. Efter gældende regler udgør dagssatsen 527 kr., fradraget vil være 3.689 kr., og hjælpen vil herefter udgøre 7.734 kr.

Hvis personen derimod havde taget kontakt dagen efter udeblivelsen fra jobsamtalen, ville personen blive sanktioneret med én sanktionssats, svarende til 600 kr. og hjælpen ville herefter udgøre 10.823 kr.

Hvis personen i samme situation modtog 3.553 kr. i hjælp, ville der blive foretaget fradrag i hjælpen med syv sanktionssatser af 200 kr., svarende til 1.400 kr. Hjælpen udgør herefter 2.153 kr.

Hvis personen derimod havde taget kontakt dagen efter udeblivelsen fra jobsamtalen vil personen blive sanktioneret med én sanktionssats, svarende til 200 kr. og hjælpen ville herefter udgøre 3.353 kr.

I forhold til tilbud beregnes fradraget i hjælpen på baggrund af dage med hel eller delvis udeblivelse fra tilbud ganget med den relevante sanktionssats.

Anvendelsen af de foreslåede satser vil kunne medføre, at en person, der alene er udeblevet i f.eks. 14 dage, ikke vil være berettiget til hjælp for den pågældende måned, da satserne for nogle ydelsesniveauer vil være højere end den beregnede dagssats.

Efter grundlovens § 75, stk. 2, er den, der ikke selv kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelses ikke påhviler nogen anden, berettiget til hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de forpligtelser, som loven herom påbyder.

Forslaget vurderes at være foreneligt med grundlovens § 75, stk. 2, da personen selv vil have mulighed for at bringe sig ud af sanktionen ved f.eks. at møde frem i tilbuddet eller tage kontakt til kommunen ved udeblivelse fra en jobsamtale.

Videre foreslås det, at § 35, stk. 5, affattes således, at det kommer til at fremgår af bestemmelsen, at nedsættelsen af hjælpen efter §§ 39 og 40 sker med tre gange sanktionssatsen, jf. stk. 4.

Med forslaget videreføres den gældende regel i § 35, stk. 4, hvorefter hjælpen efter §§ 39 og 40 vil blive nedsat med tre gange den gennemsnitlige dagssats efter den gældende regel i § 35, stk. 4.

Med forslaget til ny § 35, stk. 4, erstattes den gennemsnitlige dagssats med en sanktionssats på enten 200 kr., 400 kr., 600 kr. eller 700 kr. pr. dag afhængig af den pågældendes indplacering på fire ydelsesintervaller.

Som konsekvens heraf foreslås det derfor med nyaffattelsen af § 35, stk. 5, at ”dagssatsen” ændres til ”sanktionssatsen”. Hjælpen efter §§ 39 og 40 vil således blive nedsat med tre gange sanktionssatsen efter den foreslåede § 35, stk. 4. Det betyder, at hjælpen vil blive nedsat med enten 600 kr., 1.200 kr., 1.800 kr. eller 2.100 kr., jf. §§ 39 og 40.

Nedsættelsen af hjælpen som følge af en sanktion efter §§ 39 og 40 vil med forslaget til § 35, stk. 5, ske med et højere beløb end hidtil. For nogle målgrupper vil forhøjelsen være minimal, eksempelvis for enlige forsørgere under 30 år, der modtager kontanthjælp. De får efter gældende regler hjælpen nedsat med 2.010 kr. Med forslaget vil hjælpen blive nedsat med 2.100 kr. En hjemmeboende modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse under 30 år vil efter gældende regler få hjælpen nedsat med 360 kr. Med forslaget vil hjælpen blive nedsat med 600 kr.

Der vil efter forslaget som hidtil kun kunne ske én nedsættelse i hjælpen pr. kalendermåned efter §§ 39 og 40. Hvis der er flere forseelser i en måned, der skal sanktioneres efter §§ 39 og 40, må disse nedsættelser – som efter gældende regler – ske i den eller de efterfølgende måneder. Nedsættelsen skal dog være sket inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Der vil dog i en kalendermåned godt kunne gives både en sanktion efter §§ 39 og 40 på tre gange sanktionssatsen samt sanktioner efter § 36, stk. 2, og §§ 37, 37 a og 38 for de dage, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v.

Hvis sanktionen ikke er afviklet inden for 3 hele kalendermåneder, vil den bortfalde, jf. gældende § 35, stk. 2, der med forslaget bliver § 35, stk. 3. Når en sanktion er bortfaldet, vil kommunen ikke kunne træffe afgørelse om tilbagebetaling heraf efter gældende regler om tilbagebetalingspligt i § 91 i lov om aktiv socialpolitik.

Niveauerne for nedsættelse af hjælpen efter §§ 39 og 40 er fastsat således, at alle ydelsesmodtagere vil kunne få en sanktion på tre sanktionssatser og samtidig have tilstrækkelige midler til at forsørge sig selv.

Hvis personen f.eks. afviser et rimeligt arbejde, som jobcenteret har henvist til, vil kommunen skulle træffe afgørelse om, at personen skal have en sanktion på tre sanktionssatser, med mindre personen har haft en rimelig grund til at afvise tilbuddet om arbejde. Det foreslås – i lighed med gældende ret – at der alene vil kunne gives en sanktion på tre sanktionssatser om måneden. Personen vil således også i denne situation være sikret et rimeligt forsørgelsesniveau.

Samtidig vil det med forslaget blive enklere for en person at gennemskue konsekvenserne ved at udeblive fra tilbud m.v., da fradraget eller nedsættelse i hjælpen altid vil skulle ske med en fast sanktionsats.

Det foreslås, at § 35, stk. 6, nyaffattes således, at det af bestemmelsen vil fremgå, at kommunen, når den træffer afgørelse om sanktioner efter §§ 36-40 i forhold til en uddannelsesparat eller jobparat modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, kan foretage partshøring og afgørelse samlet i en agterskrivelse. Ved brug af agterskrivelse er fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 betinget af, at det klart fremgår af agterskrivelsen,

- 1) at der er tale om en partshøring,
- 2) hvornår der er frist for bemærkninger,
- 3) hvilken afgørelse kommunen agter at træffe, hvis ikke personen inden for en angiven frist kommer med yderligere oplysninger til sagen,
- 4) at agterskrivelsen skal anses som den endelige afgørelse, og
- 5) at afgørelsen vil blive effektueret uden yderligere meddelelser til personen, hvis den pågældende ikke fremkommer med bemærkninger inden for fristen.

Det følger af § 19 i forvaltningsloven, at inden kommunen vil kunne træffe afgørelse i en sag om sanktioner m.v., skal kommunen sikre, at personer, der ansøger om eller modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, har haft lejlighed til at udtale sig om de faktiske omstændigheder, som kommunen agter at lægge til grund ved afgørelsen, og som den pågældende ikke i forvejen må antages at være bekendt med. Det vil dog kun gælde, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse, eller personen ikke er bekendt med, at kommunen er i besiddelse af de pågældende oplysninger. Oplysninger om udeblivelse m.v., der vil kunne føre til nedsættelse eller bortfald af hjælpen, vil derfor blive betragtet som ugunstige oplysninger.

Det vil være en forudsætning for, at partshøring vil være foretaget i overensstemmelse med § 19 i forvaltningsloven, at det klart fremgår af partshøringen, at der er tale om en partshøring, hvor parten har mulighed for at fremkomme med eventuelle bemærkninger, inden der vil blive truffet en afgørelse.

Med forslag til nyt § 35, stk. 6, i lov om aktiv socialpolitik vil kommunen i forhold til en uddannelsesparat eller jobparat modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp kunne foretage partshøring og afgørelse samlet i en agterskrivelse. For aktivitetsparate modtagere af hjælp vil kommunen fortsat skulle være i personlig kontakt med borgeren forud for sanktionering. Der henvises til bemærkningerne nedenfor til ny § 35, stk. 7, om udvidet partshøring af aktivitetsparate.

Med forslaget vil kommunen – når der skal træffes afgørelse om sanktioner efter §§ 36-40 i lov om aktiv socialpolitik - i forhold til uddannelsesparate og jobparate modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp – kunne foretage partshøring og træffe afgørelse i samme brev. Med agterskrivelsen vil kommunen således kunne meddele personen, hvordan sagen vil blive afgjort, hvis personen ikke inden for en nærmere angiven frist fremkommer med yderligere oplysninger til sagen, samt at agterskrivelsen vil skulle anses som den endelige afgørelse, og at afgørelsen vil blive effektueret og få virkning som en afgørelse uden yderligere meddelelser til personen, hvis ikke den pågældende inden fristen kommer med bemærkninger.

Agterskrivelsen vil dermed blive den endelige afgørelse, som vil blive effektueret uden yderligere meddelelser til personen, hvis personen ikke fremkommer med bemærkninger inden for høringsfristens udløb.

Agterskrivelsesmodellen vil indebære, at personen som hidtil vil have mulighed for at afgive et høringssvar, inden afgørelse træffes, ligesom afgørelsen med agterskrivelsen meddeles borgeren personligt. Det vil med forslaget alene være tidspunktet for afgørelsens meddelelse, der fremrykkes. Derved vil parten opnå en hurtigere behandling af sin sag. Personen vil således som hidtil blive hørt, inden afgørelse træffes. Dermed bliver hensynet til personens retssikkerhed opretholdt.

Forslaget om brug af agterskrivelser vil ikke ændre ved, at det fortsat vil bero på en fortolkning af forvaltningslovens § 19, stk. 1, om der i en given sag opstår pligt til at høre parten.

Forslaget om kommunernes mulighed for at sende agterskrivelser (partshøring og afgørelse i samme brev) til uddannelsesparate og jobparate modtagere af hjælp vil alene omfatte afgørelser efter §§ 36-40 i lov om aktiv socialpolitik, dvs. sanktioner på tre sanktionssatser og periodesanktioner. Kommunerne vil med forslaget ikke kunne anvende agterskrivelse i form af partshøring og afgørelse i samme brev i forbindelse med afgørelser om den skærpede rådighedsanktion efter § 40 a.

Når kommunen over for en uddannelsesparat eller jobparat modtager af hjælp vælger at benytte sig af en agterskrivelse, vil det af retssikkerhedsmæssige hensyn være en betingelse, at det klart og tydeligt fremgår af agterskrivelsen, at der er tale om en partshøring, hvornår der er frist for at afgive bemærkninger, hvordan kommunen vil afgøre sagen, såfremt personen ikke inden den angivne frist fremkommer med bemærkninger, og at agterskrivelsen får virkning som kommunens endelige afgørelse, som vil blive effektueret uden yderligere meddelelser fra kommunen, hvis ikke personen inden høringsfristens udløb kommer med bemærkninger.

Det skal således klart og tydeligt fremgå af agterskrivelsen,

- 1) at der er tale om en partshøring,
- 2) hvornår der er frist for bemærkninger,
- 3) hvilken afgørelse kommunen agter at træffe, hvis ikke personen inden for en angiven frist kommer med yderligere oplysninger til sagen,
- 4) at agterskrivelsen skal anses som den endelige afgørelse, og at afgørelsen vil blive effektueret uden yderligere meddelelser til personen, hvis den pågældende ikke fremkommer med bemærkninger inden for fristen.

Hvis personen kommer med bemærkninger – eller indsigelser – til partshøringen, skal kommunen træffe en ny afgørelse, så bemærkningerne kan indgå i kommunens behandling af sagen.

En agterskrivelse vil kun kunne få retsvirkning som afgørelse efter høringsfristens udløb, hvis,

- det tydeligt fremgår, hvilken retsvirkning afgørelsen vil have for personen,
- agterskrivelsen indeholder en begrundelse, der lever op til forvaltningslovens krav om begrundelse af afgørelser,
- det er tydeligt, fra hvilket tidspunkt agterskrivelsen får retsvirkning som afgørelse, og
- det er tydeligt, at personen ikke vil få en separat afgørelse efter høringsfristens udløb, hvis ikke personen har bemærkninger inden for fristen.

Hvis kravene ikke er opfyldt, vil agterskrivelsen være ugyldig som afgørelse. Der henvises til Ankestyrelsens principafgørelse 50-18.

Agterskrivelsen skal således være formuleret på en sådan måde, at den ikke giver anledning til tvivl om det retlige indhold, herunder om hvordan kommunen vil afgøre sagen, høringsfrist, virkningstidspunkt og fra hvilket tidspunkt, klagefristen vil løbe.

Det vil endvidere være en betingelse, at kommunen i agterskrivelsen gengiver de relevante faktuelle oplysninger, som kommunen er i besiddelse af og vil lægge til grund for afgørelsen f.eks. oplysninger om, at personen ved brev af 15. februar 2019 er indkaldt til en jobsamtale i jobcenteret den 4. marts 2019 kl. 15:30 m.v., men at personen ikke mødte op og derfor anses som udeblevet i henhold til § 37 i lov om aktiv socialpolitik.

Kommunen vil skulle fastsætte en frist for at give bemærkninger med en længde, der respekterer formålet med partshøringspligten, dvs. at fristen for indsigelser skal være så lang, at personen rent faktisk har mulighed for at kommentere, korrigere og supplere sagens faktuelle grundlag, før agterskrivelsen får retsvirkning som en afgørelse. Det forudsættes derfor, at kommunen normalt skal give modtageren af hjælp minimum 14 dages (10 hverdages) frist til at fremkomme med bemærkninger. Fristen regnes fra det tidspunkt, hvor agterskrivelsen er meddelt parten.

Kommunen vil efter en konkret og individuel vurdering dog kunne fastsætte en kortere høringsfrist end minimumsfristen på 14 dage (10 hverdage), såfremt den kortere frist lever op til kravene til fastsættelse af frister i forbindelse med partshøring i form af agterskrivelser, herunder at den pågældende part gives rimelig tid til at sætte sig ind i oplysningerne og overveje udtalelsens form og indhold.

I forhold til personer, der er fritaget fra digital post, vil kommunen efter en konkret og individuel vurdering kunne fastsætte en længere frist. Kommunen vil ligeledes efter en konkret og individuel vurdering kunne fastsætte en længere frist, hvis der i øvrigt er et særligt behov for en længere frist.

Partshøring skal foretages, inden kommunen reelt kan træffe afgørelse om sanktion. Det indebærer, at kommunens interne beslutningsproces ikke må være afsluttet, før partshøringen er gennemført, og personens eventuelle svar er blevet modtaget og vurderet. Kommunen vil derfor ikke kunne effektuere sanktionen, før partshøringen er afsluttet.

Kravet om, at partshøringen skal gennemføres, inden kommunen vil kunne træffe afgørelse, indebærer også, at det tydeligt skal fremgå af agterskrivelsen, at kommunen ikke har dannet sig den endelige mening om sagens udfald, således at personen ikke kan få indtryk af, at sagen allerede er afgjort. Agterskrivelsen skal desuden være formuleret, så der ikke vil kunne opstå tvivl om, at afgørelsen kun vil blive endelig, hvis personen ikke inden den angivne frist fremkommer med bemærkninger. Endvidere skal det tydeligt fremgå, at nye oplysninger kan føre til et andet udfald.

Hvis personen kommer med bemærkninger til partshøringen, vil kommunen skulle træffe en ny afgørelse, hvori bemærkningerne vil kunne indgå som et led i kommunens behandling af sagen.

Når kommunen vælger at benytte agterskrivelse til at foretage partshøring og afgørelse i samme brev, vil kommunen skulle være særligt opmærksom på at overholde de forvaltningsretlige krav bl.a. til begrundelse og klagevejledning.

Det bemærkes i den forbindelse, at kommunen ved anvendelsen af agterskrivelser skal være særligt opmærksom på, at klagefristen bliver beskrevet på en sådan måde, at der ikke kan opstå tvivl om, fra hvilket tidspunkt klagefristen løber. Klagefristen på fire uger skal regnes fra det tidspunkt, hvor agterskrivelsen efter sit indhold vil få retsvirkning som afgørelse, og det skal derfor være tydeligt for personen, hvornår fristen regnes fra, og hvor lang klagefristen er.

Det foreslås, at § 35, *stk. 7*, affattes således, at kommunen forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 a til en aktivitetsparat modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp vil skulle have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v. Har kommunen vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, vil kravet om personlig kontakt også kunne opfyldes ved, at kommunen etablerer kontakt via f.eks. en mentor eller et tilbudssted, som personen allerede er i forbindelse med for på den måde at komme i kontakt med personen, således at kommunen vil kunne tilvejebringe oplysninger om fraværet m.v., der kan danne grundlag for vurderingen af, om personen skal have en sanktion i det konkrete tilfælde. Kontakt vil ligeledes kunne etableres via et familiemedlem, en partsrepræsentant, en værgе eller anden kontaktperson forudsat, at personen og familiemedlemmet m.v. på forhånd har givet samtykke til at kontakten etableres via et familiemedlem m.v.

Forslaget til § 35, *stk. 7, 1. pkt.*, er en uændret videreførelse af den gældende regel i § 35, *stk. 5*, om udvidet partshøring af aktivitetsparate, der som konsekvens af indsættelse af to nye stykker i § 35 (*stk. 2* og *stk. 6*) er blevet *stk. 7*. Kommunen vil forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen til en aktivitetsparat modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp således skulle have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

Kommunen vil derfor – ligesom det gælder i dag - først kunne træffe afgørelse om at give en aktivitetsparat modtager af hjælp en sanktion, når kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt (dialog) med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

Kommunen vil således aktivt skulle forsøge at indhente personens forklaring, hvis personen f.eks. ikke har reageret på en partshøring. Hvis personen ikke selv, f.eks. i forbindelse med en skriftlig partshøring, har oplyst noget om grunden til udeblivelsen, vil kommunen skulle forsøge at få personlig kontakt med personen for at afklare årsagen til udeblivelsen. Det samme vil gælde, hvis oplysningerne om grunden til udeblivelsen ikke er sikre nok til, at kommunen vil kunne vurdere, om personen havde en rimelig grund til udeblivelsen.

Hvis kommunen ikke har opfyldt pligten til personlig kontakt, vil kommunen ikke kunne give personen en sanktion.

Baggrunden for bestemmelsen er, at aktivitetsparate modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp kan være meget udsatte og skrøbelige personer, der vil

kunne have svært ved at overskue de betingelser, som kommunen stiller for at kunne modtage ydelsen, og som ikke vil kunne reagere på en økonomisk sanktion i form af fradrag i eller ophør af deres forsørgelsesgrundlag. Det vil f.eks. kunne være på grund af svær psykisk sygdom, misbrugsproblemer, hjemløshed eller lignende. Nogle vil også på grund af psykiske problemer, manglende bolig eller andre faste rammer omkring deres tilværelse have svært ved at forholde sig til skriftlige henvendelser fra kommunen, f.eks. indkaldelser til samtaler eller partshøringer i forbindelse med evt. sanktioner for manglende fremmøde m.v.

Den personlige kontakt vil f.eks. kunne være telefonisk eller personlig kontakt på bopæl eller opholdssteder, herunder tilbuds- eller behandlingssteder.

Hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå kontakt med personen, og vedkommende har en mentor m.v., vil kontakten eventuelt kunne etableres via mentoren m.v. F.eks. vil kommunen kunne kontakte mentoren med henblik på, at mentoren hjælper personen med at komme i kontakt med kommunen, så kommunen fra personen vil kunne få oplysninger til belysning af baggrunden for fraværet eller lignende, der kan danne grundlag for vurderingen af, hvorvidt der skal pålægges en sanktion i det konkrete tilfælde.

Det vil bero på en konkret vurdering af oplysningerne i den enkelte borgers sag, hvilke og hvor mange forsøg på personlig kontakt kommunen vil skulle gøre, før kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for personlig kontakt med personen. Kommunen vil skulle dokumentere forsøgene på personlig kontakt på personens sag, herunder notere, hvordan, hvornår og hvor mange gange kommunen har forsøgt at komme i personlig kontakt med personen inden afgørelsen om sanktion.

Med forslaget til § 35, stk. 7, indsættes et *nyt 2. pkt.*, hvori det præciseres, at hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med en aktivitetsparat person, vil kravet om personlig kontakt også kunne opfyldes ved, at kommunen etablerer kontakt via f.eks. en mentor eller et tilbudssted, som personen allerede er i forbindelse med, for på den måde at komme i kontakt med personen, således at kommunen kan tilvejebringe oplysninger om fraværet m.v., der kan danne grundlag for vurderingen af, om personen skal have en sanktion i det konkrete tilfælde. Kontakt vil ligeledes kunne etableres via et familiemedlem, en partsrepræsentant, en værge eller anden kontaktperson forudsat, at personen på forhånd har givet samtykke til kontakten. Et familiemedlem m.v. kan dog ikke forpligtes til at skabe kontakt til personen.

Med forslaget vil det således komme til at fremgå af regelsættet, hvad der vil være en tilstrækkelig indsats fra kommunens side for at komme i personlig kontakt med personer, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp som aktivitetsparate.

Hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå kontakt med personen, og vedkommende har en mentor m.v., vil kontakten derfor kunne etableres via mentoren m.v. eller et tilbudssted med henblik på, at mentoren eller tilbudsstedet hjælper personen med at komme i kontakt med kommunen.

Det fremgår af § 11 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, at kommunen kan anmode personer, der søger om eller får hjælp, om 1) at medvirke til at få de oplysninger frem, som er nødvendige for at afgøre, hvilken hjælp de er berettiget til og 2) at lade sig undersøge hos en læge eller blive indlagt til observation og behandling som led i sagsbehandlingen. Personer, der får hjælp, har pligt til at oplyse om ændringer, der kan have betydning for hjælpen.

Med forslaget til ny § 35, stk. 7, 2. pkt., bliver det nu præciseret udtrykkeligt i lov om aktiv socialpolitik, at hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, vil kommunen kunne forsøge at skabe kontakt til personen via en mentor, et tilbudssted, et familiemedlem, en kontaktperson m.v., således at kommunen vil opnå at få etableret en personlig kontakt med personen, og derved vil få mulighed for at afdække, hvorfor personen f.eks. ikke er mødt i et tilbud, er udeblevet fra en samtale m.v.

Kommunen vil i den forbindelse skulle være opmærksom på, om personen modtager støtteforanstaltninger efter servicelovens bestemmelser. I de tilfælde vil kommunen også kunne forsøge at skabe kontakt til personen gennem personens støtteperson.

I nogle tilfælde vil det kunne indebære en uforholdsmæssig stor indsats og en vis risiko for kommunens medarbejdere at finde frem til aktivitetsparate personer, f.eks. hvis disse er flyttet ud i en skov som følge af svær psykisk sygdom. I de tilfælde, hvor personen har tilknyttet en værge, en mentor eller en støtteperson, vil kommunens kontakt således kunne etableres via denne.

Kommunen vil derfor også kunne kontakte f.eks. et tilbuds-, opholds- eller behandlingssted m.v. med henblik på, at disse hjælper personen med at komme i kontakt med kommunen, så kommunen kan indhente de nødvendige oplysninger, der kan danne grundlag for vurderingen af, hvorvidt der skal pålægges en sanktion i det konkrete tilfælde.

Forslaget indebærer, at kommunerne vil få lettere ved at komme i kontakt med personen, således at kommunen fra personen vil kunne få oplysninger til belysning af fravær m.v., der vil kunne danne baggrund for vurderingen af, om der i det konkrete tilfælde skal sanktioneres, og hvornår kommunen vil have opfyldt betingelsen om personlig kontakt med personen forud for sanktionering. Kontakten med værgen, mentoren, støttepersonen eller tilbuds-, opholds- eller behandlingsstedet m.v. vil således medvirke til at sikre, at kommunen kan skabe klarhed over, om der er omstændigheder, som gør, at personen skal eller ikke skal sanktioneres.

Det centrale vil således være, at der vil være en reel personlig kontakt med personen, således at kommunen vil kunne få oplysninger om, hvad der er årsagen til, at personen ikke har overholdt sine pligter, og om der er omstændigheder, der gør, at personen ikke skal have en sanktion.

Hvis kommunen ikke kan komme i personlig kontakt med personen eventuelt via f.eks. en mentor eller et tilbudssted m.v., vil kommunen i særlige tilfælde kunne forsøge at opnå kontakt med personen via f.eks. familiemedlemmer. Kommunen vil således – hvis ikke det gennem en mentor, et tilbudssted m.v. er lykkedes kommunen at komme i kontakt med personen – i stedet kunne forsøge at skabe kontakt til personen via f.eks. familiemedlemmer.

Samtykke til at kommunen kan skabe kontakt til personen via et familiemedlem m.v., skal indhentes forud for, at kommunen forsøger at skabe kontakt til personen via f.eks. familiemedlemmer. Samtykket skal være tilstrækkeligt præcist til, at personen ved hvilket familiemedlem m.v., som kommunen vil forsøge at skabe kontakt til personen igennem og hvilken sag oplysningerne skal bruges til at behandle. Kommunen vil ikke kunne nøjes med at indhente et generelt samtykke, hvor personen skriver under på, at kommunen må kontakte et bestemt familiemedlem for at skabe kontakt til personen.

Kommunens indhentning af samtykke fra personen til, at kontakten til personen f.eks. sker via en værge, en mentor, en støtteperson eller et tilbuds-, opholds- eller behandlingssted m.v., vil endvidere skulle overholde betingelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 7, som bl.a. betyder, at kommunen skal kunne påvise, at personen har givet samtykke til behandling af sine personoplysninger, og at personen til enhver tid har ret til at trække sit samtykke tilbage. Samtykke vil endvidere skulle indhentes fra familiemedlemmet, kontaktpersonen m.v., hvis denne er en anden end mentor, støttepersonen efter serviceloven eller tilbudssted.

For at kunne dokumentere på sagen, at samtykke er indhentet forud for, at kommunen kontakter et familiemedlem m.v., bør kommunen indhente skriftligt samtykke fra den aktivitetsparate person og den person, som kontakten til personen skal skabes via. Der vil ikke være krav om, at samtykket skal være skriftligt. Kommunen vil i overensstemmelse med § 13 om notatpligt i lov om offentlighed i forvaltningen skulle gøre notat om indholdet af det givne samtykke, hvis personen ikke har givet skriftligt samtykke.

Kommunen vil kun kunne indhente de oplysninger, der er nødvendige for at behandle personens sag. Kommunen vil i hver sag skulle foretage en konkret vurdering af, hvilke oplysninger den har brug for.

Der vil således skulle være en saglig grund til, at kommunen indhenter konkrete oplysninger om personen. Kommunen må ligeledes kun anmode om at få oplysninger om personen om forhold, som direkte vil have betydning for den foreliggende sanktionssag f.eks. oplysning om, hvorvidt personen er mødt op i den aktivitet, som kommunen har henvist personen til. Kommunen må således ikke forlange at få oplysninger om f.eks. en persons for længst overståede misbrug, hvis det ikke har direkte betydning for personens sanktionssag.

Kommunen vil ved enhver indhentning af oplysninger skulle iagttage nødvendigheds- og proportionalitetsprincippet i databeskyttelsesforordningen. De oplysninger, der indhentes, vil således skulle være relevante og tilstrækkelige og må ikke omfatte mere, end der kræves for at kunne behandle den konkrete sag om sanktioner eller foretage den fornødne kontrol med kommunens udbetaling af hjælp til personen.

Der henvises i øvrigt til de grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningens artikel 5, herunder særligt artikel 5, stk. 1, litra c, hvorefter personoplysninger skal være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil oplysningerne behandles (dataminimering). Endvidere henvises til artikel 5, stk. 1, litra d, hvorefter personoplysninger skal være korrekte og om nødvendigt ajourført; der skal tages ethvert rimeligt skridt for at sikre, at personoplysninger, der er urigtige i forhold til de formål, hvortil de behandles, straks slettes eller berigtiges (rigtighed). Der henvises til afs. 2.20.2. om databeskyttelsesforordningen.

Det foreslås, at § 35, *stk. 8*, affattes således, at den enkelte kommune vil skulle tilrettelægge opgavefordelingen mellem den del af kommunen, der udbetaler ydelsen, og jobcenteret i sager efter §§ 35-40 a, 42 og 43.

Bestemmelsen er en uændret videreførelse af den gældende regel i § 35, stk. 6, der som konsekvens af indsættelse af to nye stykker i § 35 (stk. 2 og 6) er blevet stk. 8.

Det vil således fortsat være den enkelte kommune selv, der tilrettelægger opgavefordelingen mellem den del af kommunen, der udbetaler ydelsen, og jobcenteret i sager efter §§ 35-40 a, 42 og 43 i lov om aktiv socialpolitik. Det betyder, at kommunen vil kunne tilrettelægge sin opgavefordeling således, at jobcenteret også vil kunne træffe afgørelse om, at en modtager af hjælp skal have en sanktion.

Videre foreslås det, at § 35, *stk. 9*, affattes således, at det vil fremgå, at beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af beløbene efter *stk. 4* og *5*.

Bestemmelserne er en næsten uændret videreførelse af den gældende regel i § 35, *stk. 7*, der som konsekvens af indsættelse af to nye stykker i § 35 (*stk. 2* og *6*) er blevet *stk. 9*.

Med forslaget til ny § 35, *stk. 4*, bliver den gennemsnitlige dagssats erstattet med en sanktionssats på enten 200 kr., 400 kr., 600 kr. eller 700 kr. pr. dag afhængig af den pågældendes indplacering på fire ydelsesintervaller. Som konsekvens heraf foreslås det med nyaffattelsen af § 35, *stk. 9*, at "fradraget" ændres til "beløbene", idet både de nye sanktionssatser og ydelsesintervallerne vil blive offentliggjort.

Beskæftigelsesministeren vil offentliggøre størrelsen af beløbene efter gældende § 35, *stk. 3* og *4*, der med forslaget bliver *stk. 4* og *5*. Sanktionssatserne og ydelsesintervallerne for fradrag i uddannelses- eller kontanthjælp vil blive offentliggjort i "Vejledninger om satser" fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering. Satserne og intervallerne for fradrag i selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse vil blive offentliggjort i "Vejledning om regulering af satser efter integrationsloven, repatrieringsloven, danskuddannelsesloven, lov om integrationsgrunduddannelse (igu) og af satser for selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter lov om aktiv socialpolitik" fra Udlændinge- og Integrationsministeriet. Begge vejledninger offentliggøres på www.retsinformation.dk.

Til nr. 16

I lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, blev der ved § 6, nr. 22, bl.a. ændret i § 37, *stk. 3* som følge af at integrationsydelsen skifter betegnelse til selvforsørgelsesydelse- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

§ 6, nr. 22, vedrørende ændringen af forslaget til § 37, *stk. 3*, foreslås ændret ved dette lovforslag, idet en selvforsørgelses- og hjemrejseydelsesmodtager ikke kan visiteres som åbenlyst uddannelsesparat, hvilket fremgår af den tidligere foreslåede ændring.

Det foreslås derfor, at § 6, nr. 22, i lov nr. 174 af 27. februar 2007 ophæves, jf. dette lovforslags § 17.

Det foreslås, at i § 37, *stk. 3*, 1. pkt., ændres åbenlyst uddannelsesparat integrationsydelses- eller uddannelseshjælpsmodtager til åbenlyst uddannelsesparat modtager af overgangsydelse, som ikke er omfattet af integrationsloven eller uddannelseshjælp, og jobparat integrationsydelses- eller kontanthjælpsmodtager ændres til jobparat modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller kontanthjælp.

Ændringen har ikke indholdsmæssige konsekvenser for ydelsesmodtagerne og svarer til gældende ret.

Til nr. 17 (§ 39, nr. 1)

Det fremgår af den gældende regel i § 39, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person uden rimelig grund ophører med sit arbejde.

Der er ikke i lovgivningen taget stilling til, om en person, der uden rimelig grund ophører med ansættelse med løntilskud efter kapitel 12 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, kan sanktioneres efter § 39, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik, og der foreligger ikke offentliggjort praksis fra Ankestyrelsen herom.

Det foreslås derfor, at det i § 39, *nr. 1*, i loven, indsættes, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person uden rimelig grund ophører med ansættelse med løntilskud efter kapitel 12 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Forslaget medfører, at ophør uden rimelig grund i ansættelse med løntilskud på samme måde som ophør af arbejde vil blive sanktioneret efter § 40 i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter hjælpen nedsættes med tre gange sanktionssatsen.

Forslaget tager afsæt i lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats i forhold til henvisningen til kapitel 12.

Til nr. 18 (§ 39, nyt nr. 3)

Det fremgår af den gældende regel i § 39 i lov om aktiv socialpolitik, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person

- 1) uden rimelig grund ophører med sit arbejde,
- 2) uden rimelig grund afviser tilbud om arbejde,
- 3) undlader at give meddelelse om sygdom til jobcenteret eller arbejdsgiveren, jf. § 13, stk. 2, nr. 4, eller stk. 3, nr. 4,
- 4) uden rimelig grund undlader efter krav fra jobcenteret at søge konkrete job, jf. § 13 a, stk. 1, 2. pkt.,
- 5) uden rimelig grund undlader at give meddelelse om sygdom til kommunen i tilfælde, hvor den ledige er indkaldt til en jobsamtale som led i sygeopfølgning eller foranstaltninger som led i sygeopfølgning, jf. § 13, stk. 2, nr. 5, eller stk. 3, nr. 5,
- 6) uden rimelig grund ophører med en uddannelse, der er påbegyndt på baggrund af et uddannelsespålæg, jf. § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationslovens § 16 a,
- 7) uden rimelig grund har undladt at overholde aftaler om jobsøgning, jf. § 13 a, stk. 3, 2. pkt., eller
- 8) uden rimelig grund har undladt at registrere sine jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet inden for den frist, som kommunen har fastsat, jf. § 13 a, stk. 3, 3. pkt., eller uden rimelig grund har undladt at dokumentere sine jobsøgningsaktiviteter som aftalt med jobcenteret, jf. integrationslovens § 26, stk. 3.

Det fremgår af den gældende regel i § 41, stk. 1, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at hjælpen ophører, hvis en person eller dennes ægtefælle uden rimelig grund afviser tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning.

Det foreslås, at der i § 39 efter nr. 2, indsættes et nyt *nr. 3* om, at hjælpen nedsættes, hvis en personen uden rimelig grund afviser tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning, eller har gentagne udeblivelser herfra, og udeblivelserne har et så betydeligt omfang, at det kan sidestilles med en

afvisning af tilbuddet, en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet m.v.

Med forslaget til § 39, nr. 3, vil forseelser, der hidtil har været omfattet af den gældende ophørssanktion i § 41, stk. 1, fremover blive sanktioneret med tre sanktionssatser efter § 40 i lov om aktiv socialpolitik. Samtidig foreslås det, at sanktionen ikke længere skal være ægtefælleafhængig. Sanktionen vil således alene skulle gives til den person, der uden rimelig grund afviser eller har gentagne udeblivelser fra tilbud m.v. Med forslaget bliver det derfor muligt at ophæve den gældende § 41 i loven, jf. forslaget til § 1, nr. 24.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 23, om nyaffattelse af § 40 a, hvorefter kommunen vil kunne træffe afgørelse om en skærpet rådighedssanktion, hvis en person har fået en afgørelse om sanktion efter §§ 35-40, og personen på ny tilsidesætter pligten til at stå til rådighed, og kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v., samt at personen og dennes evt. ægtefælle i forbindelse med den forudgående sanktion (førstegangssanktionen) skriftligt er blevet vejledt om konsekvensen for hjælpen ved en sådan adfærd.

Vurderingen af, om en person uden rimelig grund har afvist et åbent tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, vil - som i dag - skulle foretages efter en konkret stillingtagen til sagens omstændigheder, herunder personens adfærd. Det vil ikke være en betingelse for at standse hjælpen, at personen positivt har afslået det konkrete tilbud.

Tilsvarende vil gælde, hvis personen i forbindelse med afgivelsen af tilbuddet har så mange forbehold eller krav til tilbuddet, at det reelt skal sidestilles med en afvisning af dette.

Det vil bero på en konkret vurdering, hvornår en persons udeblivelser fra et tilbud eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning vil have et sådant omfang, at der reelt må siges at være tale om en afvisning af tilbuddet eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning. Et sporadisk ustabil fremmøde vil normalt ikke kunne begrunde, at hjælpen ophører. Beskæftigelsesfremmende foranstaltninger vil f.eks. kunne bestå af misbrugsbehandling, motionskurser, kostvejledning, alkoholbehandling, psykologbehandling m.v. Beskæftigelsesfremmende foranstaltninger vil også kunne være samtaler med jobkonsulenter om tilbud eller henvisning til virksomhedspraktik, løntilskud m.v. Beskæftigelsesfremmende foranstaltninger vil således kunne omfatte alle aktiviteter ud over tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v. eller integrationsloven, der vil kunne bringe personen tættere på job eller uddannelse.

Når det skal vurderes, om gentagne udeblivelser vil skulle sidestilles med afvisning, bør flere forhold indgå i vurderingen. Udeblivelsernes omfang vil skulle indgå som en vigtig del af denne vurdering. Men herudover vil kunne indgå, om personen møder i tilbuddet, men ikke vil deltage i aktiviteterne eller opfører sig på en måde, som virker forstyrrende på andre kursister, hvilket vil kunne sidestilles med en udeblivelse. Det samme vil gøre sig gældende, hvis personen møder påvirket op i tilbuddet. Der vil således skulle foretages en konkret vurdering af, dels udeblivelsernes omfang, dels af om personen vurderes at deltage i tilbuddet. Det vil også skulle vurderes, om der er en rimelig grund til udeblivelserne. Dette svarer til de gældende regler.

Det vil være muligt at sanktionere efter både § 36 og § 39, nr. 3, hvis en person f.eks. er udeblevet 14 dage fra et tilbud, og kommunen vurderer, at der dermed er tale om gentagne udeblivelser. Det vil afhænge af en

konkret vurdering af, hvornår en persons udeblivelser vil have et sådant betydeligt omfang, at der reelt må siges at være tale om en afvisning af tilbuddet m.v. I vurderingen heraf vil bl.a. kunne indgå antallet af udeblivelser set i forhold til tilbuddets længde m.v.

En person under 30 år, der har fået et uddannelsespålæg efter § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, eller en person under 25 år, der har fået et uddannelsespålæg efter § 16 a i integrationsloven, og som afviser uddannelsespålægget, vil være omfattet af forslaget til § 39, nr. 3.

Hvis den unge ikke samarbejder om at vælge, søge ind på eller påbegynder en uddannelse efter § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og § 16 a i integrationsloven, og der ikke er en rimelig grund hertil, vil der skulle ske en nedsættelse af hjælpen efter § 40 med tre sanktionssatser. Personer, som ikke overholder fristerne i uddannelsespålæggets trin 1 og 2, vil være omfattet af forslaget til § 39, nr. 3. Der er således ikke tilsigtet ændringer i gældende retstilstand, hvorefter en person vil kunne sanktioneres, hvis den pågældende ikke samarbejder om at søge ind på eller påbegynder en uddannelse, der er givet som led i et uddannelsespålæg.

Hvis den unge opgiver eller ophører i uddannelsen uden rimelig grund, eller uddannelsesstedet træffer beslutning om, at den unge f.eks. på grund af stort fravær er ophørt med uddannelsen, og der ikke længere er mulighed for at genoptage uddannelsen, vil kommunen i forbindelse med den unges henvendelse til kommunen om anmodning om hjælp skulle nedsætte hjælpen efter forslaget til § 39, stk. 1, nr. 7, i lov om aktiv socialpolitik.

Er muligheden for at søge ind på en given uddannelse forpasset, eller er den unge ophørt i en uddannelse, vil der som udgangspunkt ingen begrænsning være på, hvor ofte jobcenteret vil kunne give den unge et uddannelsespålæg.

Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 21, til § 40, at hjælpen efter §§ 22-25 til personer, der er omfattet af § 39, skal nedsættes med tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 5. Hjælpen vil således alt efter personens ydelse blive nedsat med 2.100 kr., 1.800 kr., 1.200 kr. eller 600 kr. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15 og 21 til § 35, stk. 4 og 5, og § 40.

Forslaget er udformet med afsæt i lov nr. 548 af 7 maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats i forhold til henvisningen til § 30 om uddannelsespålæg.

Forslaget er udformet med afsæt i lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love, hvor der i § 2, nr. 1, indsættes efter en aktiv beskæftigelsesindsats ” tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., ” og hvor § 13 a, stk. 3, ophæves og § 13 a, stk. 4, bliver til § 13 a, stk. 3.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.5.2.2.

Til nr. 19 (§ 39, nr. 6-8, som bliver nr. 7-9, nyaffattes)

Det fremgår af den gældende regel i § 39, nr. 6, i lov om aktiv socialpolitik, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person uden rimelig grund ophører med en uddannelse, der er påbegyndt på baggrund af et uddannelsespålæg, jf. § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationslovens § 16 a.

Det fremgår af den gældende regel i § 39, nr. 7, i lov om aktiv socialpolitik, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person uden rimelig grund har undladt at overholde aftaler om jobsøgning, som er indgået med kommunen, jf. § 13 a, stk. 3, 2. pkt.

Det fremgår af den gældende regel i § 39, nr. 8, i lov om aktiv socialpolitik, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person uden rimelig grund har undladt at registrere sine jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet inden for den frist, som kommunen har fastsat, jf. § 13 a, stk. 3, 3. pkt., eller uden rimelig grund har undladt at dokumentere sine jobsøgningsaktiviteter som aftalt med jobcenteret, jf. integrationslovens § 26, stk. 3.

Det foreslås, at § 39, *nr. 6*, som bliver nr. 7, i loven nyaffattes således, at det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at hjælpen nedsættes efter forslaget til § 40, hvis en person uden rimelig grund ophører med en uddannelse, der er påbegyndt på baggrund af et uddannelsespålæg, jf. § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationslovens § 16 a, eller uddannelse, der er påbegyndt som led i et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationslovens § 16 a.

Efter gældende regler er der ikke hjemmel til at sanktionere personer, der ophører i dele af et uddannelsesforløb, der er påbegyndt på baggrund af et uddannelsespålæg med en punktsanktion efter § 40, stk. 1. De sanktioneres i stedet med en ophørssanktion efter den gældende § 41, som nu foreslås ophævet. Baggrunden herfor er, at bestemmelsen i § 39, nr. 7, i loven henviser til uddannelsespålæg efter § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, som omfatter studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelser (trin 3 af uddannelsespålægget), jf. § 30, stk. 3, 1. pkt. i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Med den foreslåede ændring i § 39, nr. 7, i loven, vil der blive tilvejebragt hjemmel til at sanktionere en person, der uden rimelig grund ophører fra dele af en uddannelse, således at bestemmelsen ud over studie- og erhvervskompetencegivende uddannelser også vil komme til at omfatte aktiviteter, tilbud m.v., der er led i et uddannelsespålæg, jf. § 30, stk. 3, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 39, *nr. 7*, som bliver nr. 8, affattes således, at det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at hvis en person uden rimelig grund har undladt at overholde aftaler om jobsøgningsaktiviteter, som er indgået med kommunen, jf. § 13 a, stk. 3, 4. pkt., eller uden rimelig grund har undladt at registrere sine jobsøgningsaktiviteter i en joblog inden for den af kommunen fastsatte frist, jf. § 13 a, stk. 3, 5. pkt., nedsættes hjælpen efter § 40.

Af Ankestyrelsens praksisundersøgelse om anvendelsen af sanktioner over for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere fra maj 2016 fremgår det, at der efter Ankestyrelsens opfattelse er en nær sammenhæng mellem de faktiske forhold, som § 39, nr. 7 og nr. 8, i lov om aktiv socialpolitik regulerer.

På baggrund af, at Ankestyrelsens praksisundersøgelse viser, at kommunerne har svært ved at skelne mellem sanktionsbestemmelserne i den gældende § 39, nr. 7 og 8, i loven og derved med at anvende den korrekte sanktionsbestemmelse, foreslås det, at bestemmelserne i § 39, nr. 7, og 8, i loven slås sammen i et nyaffattet nr. 8.

Med forslaget til § 39, *nr. 8*, i loven, vil åbenlyst uddannelsesparate eller jobparate modtagere af hjælp, fremover med forslaget blive sanktioneret efter § 40, hvis de uden rimelig grund har undladt at registrere

jobsøgningsaktiviteter inden for den frist, som kommunen har fastsat, jf. § 13 a, stk. 3, 2. pkt., eller uden rimelig grund har undladt at overholde aftaler om jobsøgningsaktiviteter, jf. § 13 a, stk. 3, 3. pkt.

Forslaget er udformet med afsæt i lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats i forhold til henvisningen til gældende ret i § 30 i samme lov.

Forslaget er endvidere udformet med afsæt i lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love, hvor der foretages ændringer i § 13 a, således at stk. 3 ophæves og stk. 4, der bliver stk. 3, er omformuleret.

Til nr. 20 (§ 39, nr. 8, ophæves)

Det fremgår af den gældende regel i § 39, nr. 7, i lov om aktiv socialpolitik, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person uden rimelig grund har undladt at overholde aftaler om jobsøgning, jf. § 13 a, stk. 3, 2. pkt.

Det fremgår af den gældende regel i § 39, nr. 8, i lov om aktiv socialpolitik, at hjælpen nedsættes efter § 40, hvis en person uden rimelig grund har undladt at registrere sine jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet inden for den frist, som kommunen har fastsat, jf. § 13 a, stk. 3, 3. pkt., i loven eller uden rimelig grund har undladt at dokumentere sine jobsøgningsaktiviteter som aftalt med jobcenteret, jf. integrationslovens § 26, stk. 3.

Som følge af forslaget om at slå bestemmelserne i § 39, nr. 7 og 8, i loven sammen til et nyt nr. 8 i § 39, foreslås det, at § 39, nr. 8, ophæves. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 19.

Forslaget er udformet med afsæt i lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love, hvor der foretages ændringer i § 13 a, således at stk. 3 ophæves og stk. 4, der bliver stk. 3, er omformuleret, jf. forslaget til § 13.

Til nr. 21 (§ 40 nyaffattes)

Efter den gældende regel i § 40 nedsættes hjælpen efter §§ 22-25 til personer, der er omfattet af § 39, med tre gange dagssatsen efter § 35, stk. 4. Dagssatsen beregnes på baggrund af den samlede hjælp efter §§ 22-25, som personen på hændelsestidspunktet var eller ville være berettiget til, jf. § 35, stk. 3, i loven. Der kan i en kalendermåned kun ske en enkelt nedsættelse, og hvis den månedlige hjælp er nedsat, nedsættes dagssatsen med samme andel.

Med forslaget til nyaffattelse af § 40 vil hjælpen efter §§ 22-25 til personer, der er omfattet af § 39, blive nedsat med tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 4, jf. § 35, stk. 5. Nedsættelsen af hjælpen vil ikke som hidtil afhænge af, om den månedlige hjælp er nedsat, men der vil fortsat kun kunne ske en enkelt nedsættelse af hjælpen i en kalendermåned.

Forslaget er en følge af lovforslagets § 1, nr. 15, hvorefter de gældende dagssatser erstattes af fire sanktionssatser på henholdsvis 200 kr., 400 kr., 600 kr. og 700 kr.

Hvis personen f.eks. afviser et rimeligt arbejde, som jobcenteret har henvist til, vil kommunen skulle træffe afgørelse om, at personen skal have en sanktion på tre sanktionssatser, med mindre personen har haft en rimelig grund til at afvise tilbuddet om arbejde. Det foreslås – i lighed med gældende ret – at der alene vil kunne gives en sanktion på tre sanktionssatser om måneden. Personen vil således også i denne situation være sikret et rimeligt forsørgelsesniveau.

Samtidig vil det med forslaget blive enklere for en person at gennemskue konsekvenserne ved at udeblive fra tilbud m.v., da fradraget eller nedsættelse i hjælpen altid vil skulle ske med en fast sanktionssats.

Niveauet for de foreslåede sanktionssatser er fastsat således, at alle ydelsesmodtagere vil kunne sikre sig tilstrækkelige midler til at forsørge sig selv. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15, vedrørende ændring af § 35, stk. 4.

Til nr. 22 (overskrift til § 40 a)

Reglerne om den skærpede rådighedssanktion foreslås ændret, både i forhold til indhold og målgruppe. Med forslaget bliver også aktivitetsparate omfattet af den skærpede rådighedssanktion.

Af hensyn til overblik og systematik i loven foreslås det, at det - som konsekvens af forslaget til den ændrede § 40 a - efter § 40 men før § 40 a, indsættes en ny *overskrift*: »Skærpet rådighedssanktion«.

Der er ikke tale om en indholdsmæssig ændring.

Til nr. 23 (§ 40 a nyaffattes)

Det fremgår af den gældende regel i § 40 a, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at en person, der er uddannelsesparat eller jobparat, mister retten til hjælp efter §§ 22, 23 eller 25, dvs. integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, i en periode på op til 3 måneder, hvis personen gentagne gange uden rimelig grund har undladt at opfylde sin pligt til at stå til rådighed efter reglerne i §§ 13 og 13 a, og kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.

Kommunen skal samtidig med afgørelsen efter stk. 1 om, at personen mister retten til hjælp i en periode på op til 3 måneder, give personen et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., tilbud i medfør af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, daglige samtaler eller pligt til at møde dagligt i jobcenteret, der skal kunne påbegyndes samme dag, som afgørelsen har virkning fra, jf. § 40 a, stk. 2. Personen modtager hjælp for de dage, hvor den pågældende deltager i tilbud, møder til samtaler eller møder i jobcenteret.

Kommunen skal ved afgivelsen af tilbud, indkaldelse til samtale eller pligt til at møde dagligt i jobcenteret sikre sig, at personen ikke i forhold til den eller de konkrete aktiviteter er omfattet af en rimelig grund i § 13, stk. 7.

Hvis personen er syg eller har børnepasningsproblemer og derfor ikke kan møde op i den aktivitet (tilbud, samtale eller fremmøde på jobcenteret), som jobcenteret har anvist, skal personen meddele dette på den måde, som jobcenteret har angivet, jf. § 40 a, stk. 3. Meddelelsen skal gives forud for det tidspunkt, hvor den pågældende skal møde i tilbuddet, møde til samtalen eller møde på jobcenteret. Hvis personen ikke har meldt

sygdom eller barn syg, kan personen ikke modtage hjælp for de dage pågældende ikke møder i tilbud m.v. Da det forud for afgivelsen af tilbuddet, indkaldelserne til daglige samtaler mv., allerede er afklaret, at den pågældende ikke har en rimelig grund til ikke at deltage i aktiviteterne, vil det alene være de nævnte to situationer, der kan medføre, at der kan udbetales hjælp på trods af manglende fremmøde.

Hvis personen udebliver fra et tilbud m.v., kan kommunen efter § 40 a, stk. 4, i helt særlige situationer udbetale hjælp for de dage, hvor den pågældende er udeblevet. Dette gælder også, hvis personen ikke har givet meddelelse om fraværet forud for mødetidspunktet. Personen skal, så snart det er muligt, tage kontakt til jobcenteret og oplyse om årsagen til udeblivelsen. En helt særlig situation kan f.eks. være, hvis personen har været ude for en ulykke, der bevirker, at den pågældende ikke har haft mulighed for at kommunikere med omverdenen. Personen skal dog så hurtigt som muligt give meddelelse om årsagen til fraværet til jobcenteret.

Et andet eksempel kunne være, hvis en persons barn var blevet alvorligt syg og indlagt på hospitalet. I denne situation kan den pågældende få udbetalt hjælp på trods af det manglende fremmøde.

Kommunen kan i sådanne situationer efterbetale hjælp for den periode, hvor den pågældende ikke har været i stand til at stå til rådighed fx på grund af sit helbred.

Det følger af den gældende regel i § 40 a, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik, at opgørelsen af de dage, der kan udbetales hjælp for, sker som en samlet opgørelse for en måned. Hjælpen beregnes som en forholdsmæssig andel af månedens hjælp svarende til antallet af kalenderdage, hvor personen har opfyldt betingelserne for at modtage hjælp, sat i forhold til månedens kalenderdage.

Hjælpen udbetales som et månedligt beløb. Udbetalingen sker bagud for 1 måned.

Hvis en person er mødt i tilbud mv., jf. 40 a, stk. 2, på 5 arbejdsdage i en uge og herefter ikke møder i tilbud i resten af måneden, beregnes hjælpen som 7 kalenderdage (mandag til søndag), sat i forhold til det samlede antal kalenderdage i den konkrete måned.

Hvis en person er mødt fra og med mandag til og med torsdag i en uge, og derefter udebliver fra tilbuddet fredag til og med torsdag i den næste uge og herefter møder resten af måneden i tilbud m.v. skal den pågældende have udbetalt hjælp for antallet af kalenderdage i måneden fratrukket 7 kalenderdage i forhold til den samlede måneds hjælp. Hvis en person deltager i et tilbud, som foregår lørdag eller søndag, tæller disse dage med i opgørelsen af dage, hvor en person er fremmødt.

Det har således betydning for beregningen af kalenderdage, om en person ikke møder frem i tilbud mv. over en weekend fx fra fredag til og med mandag. I et sådan tilfælde vil den pågældende få hjælp for månedens kalenderdage fratrukket 4 kalenderdage sat i forhold til månedens samlede hjælp. Hvis en person ikke møder i tilbud på 2 arbejdsdage i en uge, fx tirsdag og torsdag, får den pågældende udbetalt hjælp for månedens kalenderdage fratrukket 2 kalenderdage sat i forhold til månedens samlede hjælp.

Personen kan, hvis den pågældende ikke er enig i opgørelsen af dage, som der udbetales hjælp for, klage over afgørelse om opgørelsen af hjælpen efter de almindelige klageregler i § 98.

Den gældende regel i § 40 a i lov om aktiv socialpolitik om skærpet rådighedssanktion omfatter alene uddannelsesparate og jobparate ansøgere eller modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, mens aktivitetsparate borgere ikke kan pålægges en sanktion efter bestemmelserne.

Det foreslås, at § 40 a i lov om aktiv socialpolitik, nyaffattes.

Det foreslås således i § 40 a, *stk. 1*, at kommunen vil kunne træffe afgørelse om, at en person mister retten til hjælp efter §§ 22-25 i en periode på op til 3 måneder, hvis personen har fået en afgørelse om sanktion efter §§ 35-40, og personen på ny uden rimelig grund tilsidesætter pligten til at stå til rådighed efter reglerne i §§ 13 og 13 a. Det er en betingelse, at kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.

Med forslaget vil kommunen kunne træffe afgørelse om, at en person mister retten til hjælp efter §§ 22-25 i en periode på op til 3 måneder, hvis personen har fået en afgørelse om sanktion efter §§ 35-40, og personen derefter på ny uden rimelig grund tilsidesætter pligten til at stå til rådighed efter §§ 13 og 13 a, og kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v., som medfører en afgørelse efter §§ 35-40.

Sanktionen vil være betinget af, at kommunen har vejledt personen og dennes ægtefælle efter forslaget til § 35, *stk. 2*.

Den skærpede rådighedssanktion vil med forslaget komme til at omfatte både uddannelsesparate, herunder åbenlyst uddannelsesparate, samt jobparate og aktivitetsparate ydelsesmodtagere. Den skærpede rådighedssanktion bliver dermed udvidet til også at omfatte aktivitetsparate modtagere af hjælp efter §§ 22-25.

Med forslaget vil den skærpede rådighedssanktion uændret bestå i, at personen, ligesom efter de gældende regler, i op til tre måneder alene vil kunne få udbetalt hjælp for de dage, hvor den pågældende opfylder sin rådighedsforpligtelse ved at deltage i tilbud, møde til samtale eller alternativt møder op i jobcenteret, på rådhuset eller en anden kommunal adresse, således som jobcenteret har anvist, jf. den foreslåede § 40 a, *stk. 2*.

Ved vurderingen af, om en person skal have en skærpet sanktion på en, to eller tre måneder, vil kunne indgå flere forskellige momenter, herunder hvor lang en periode forseelserne strækker sig over, f.eks. om personen har begået flere forseelser over en kortere periode på to måneder eller over en længere periode på fire eller seks måneder. Kommunen vil endvidere kunne lægge vægt på, om det er første gang, kommunen påtænker at træffe afgørelse om skærpet sanktion, eller om personen flere gange tidligere har været omfattet af en skærpet sanktion.

Der vil i det nedenstående alene være tale om vejledende eksempler på, hvornår der vil kunne gives en skærpet sanktion på en, to eller tre måneder. Kommunen vil altid skulle foretage en konkret vurdering af, om en person skal have en, to eller tre måneders skærpet rådighedssanktion, og kommunen vil altid skulle vurdere, om sanktionen står i et rimeligt forhold til forseelserne, dvs. om der er proportionalitet mellem sanktion og forseelse.

Således vil en person, der f.eks. er udeblevet to gange til en jobsamtale inden for 6 måneder, hvor kommunen har truffet afgørelser om, at der skulle ske fradrag i hjælpen for en eller to dage ved hver udeblivelse, ikke kunne blive omfattet af den skærpede rådighedssanktion, idet der ikke i dette eksempel vil kunne anses at være proportionalitet mellem forseelsen og den skærpede sanktion.

Eksempel: Hvis en person afviser et rimeligt tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, skal kommunen træffe afgørelse om, at personen skal have en sanktion på tre sanktionssatser. Kommunen skal vejlede personen om, at kommunen vil træffe afgørelse om skærpet sanktion, hvis pågældende igen undlader at opfylde sin rådighedsforpligtelse. Personen får 14 dage efter et nyt tilbud, hvor personen udebliver uden rimelig grund i 15 dage ud af 18 mulige dage. I denne situation vil kommunen kunne træffe afgørelse om en skærpet rådighedssanktion om, at hjælpen vil ophøre i en måned. Kommunen vil samtidig skulle give personen et tilbud eller en aktivitet, som pågældende kan møde frem i på alle hverdage. Personen vil alene få hjælp for de dage, hvor personen møder frem. Samtidig vil kommunen skulle træffe afgørelse om, at personen ikke har ret til hjælp for de dage (15 dage), hvor personen uden rimelig grund er udeblevet fra det tilbud, som udløser den skærpede rådighedssanktion.

Eksempel: En person skal deltage i et tilbud om virksomhedspraktik. Personen udebliver helt eller delvist 15 dage ud af de 20 dage, som tilbuddet varer. Det er første gang, at personen har fået en sanktion. Personen tilkendegiver videre, at personen ikke ønsker at stå til rådighed og deltage i aktivering. Kommunen vurderer derfor i forbindelse med afgørelsen om sanktionen for udeblivelse fra tilbud, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed. I forbindelse med afgørelsen vejleder kommunen personen om konsekvenserne, hvis personen igen ikke opfylder sin rådighedsforpligtelse, jf. forslaget til § 35, stk. 2. Personen får igen et tilbud og bliver væk i 3 ud af 5 dage i de uger, som tilbuddet skulle løbe. Kommunen træffer afgørelse om, at personen skal have foretaget fradrag i hjælpen for de dage, som personen er udeblevet fra tilbud, jf. § 36 samt træffer afgørelse om en skærpet rådighedssanktion på en måned, da det er første gang, at personen sanktioneres med en skærpet rådighedssanktion. Hvis personen efterfølgende udebliver fra tilbud, afviser job m.v., vil kommunen kunne vælge at træffe afgørelse om en skærpet rådighedssanktion på to eller tre måneder.

Når kommunen træffer afgørelse om en sanktion efter § 40 a, stk. 1, skal det fremgå udtrykkeligt og meget klart af afgørelsen, at den pågældende ikke vil have ret til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp i 1, 2 eller 3 måneder. Kommunen skal samtidigt angive i afgørelsen, fra hvilket tidspunkt personen har mistet retten til hjælp efter § 40 a, stk. 1. Kommunen skal samtidigt med afgørelse om skærpet sanktion også træffe afgørelse om sanktion i forhold til den hændelse, som udløser afgørelsen om den skærpede sanktion. Kommunen vil således f.eks. skulle træffe afgørelse om fradrag i hjælpen for de dage, hvor en person uden rimelig grund er udeblevet fra et tilbud.

I forhold til aktivitetsparate modtagere af hjælp vil kommunen skulle være opmærksom på de særlige regler, der gælder i forhold til sanktionering af aktivitetsparate. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 6 og 15 og nedenfor om § 40 a, stk. 3.

Kommunen vil desuden skulle foretage partshøring forud for afgørelsen om den skærpede rådighedssanktion, jf. § 19 i forvaltningsloven samt ledsage afgørelsen med en begrundelse og klagevejledning, jf. §§ 22-25 i forvaltningsloven.

Den skærpede rådighedssanktion efter § 40 a vil være betinget af, at kommunen skriftligt har vejledt personen og dennes ægtefælle om den skærpede rådighedssanktion i forbindelse med afgørelsen om den forudgående sanktion, herunder om konsekvensen for hjælpen, hvis personen to eller flere gange uden rimelig grund afslår et arbejde, afviser eller udebliver fra tilbud, ikke møder til samtale m.v., og at personen kun vil kunne få udbetalt hjælp for de dage, hvor personen opfylder sin rådighedsforpligtelse ved at deltage i tilbud, møde til samtale eller møde frem i jobcenteret m.v., som anvist af jobcenteret, jf. § 40 a, stk. 2.

Den udvidede vejledningspligt i forbindelse med den skærpede rådighedssanktion fremgår af forslaget til § 35, stk. 2. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 15.

Det foreslås som § 40 a, *stk. 2*, at kommunen samtidig med afgørelsen efter stk. 1 skal give personen et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., tilbud i medfør af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, daglige samtaler eller pligt til at møde dagligt i jobcenteret m.v. Aktiviteter efter 1. pkt. skal kunne påbegyndes samme dag, som afgørelsen efter stk. 1 har virkning fra. Personen vil kunne modtage hjælp efter §§ 22-25 for de dage, hvor den pågældende deltager i tilbud, møder til samtaler eller møder i jobcenteret.

Forslaget til § 40 a, stk. 2, er en uændret videreførelse af den gældende regel i § 40 a, stk. 2. Som en konsekvens af, at den foreslåede skærpede rådighedssanktion i § 40 a, stk. 1, vil blive udvidet til at omfatte aktivitetsparate, vil aktivitetsparate ligeledes skulle gives tilbud efter den foreslåede § 40 a, stk. 2.

Personen, vil kunne modtage hjælp efter §§ 22-25, for de dage, hvor den pågældende deltager i tilbud, møder til samtaler eller møder i jobcenteret. Personen vil således kunne få udbetalt selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp for de dage, hvor personen opfylder sin rådighedsforpligtelse ved at møde op i den aktivitet (tilbud, samtale eller fremmøde på jobcentret), som jobcenteret har anvist.

Hvis personen ikke møder i tilbuddet, ikke kommer til en samtale eller ikke overholder pligten til at møde på jobcenteret dagligt, vil den pågældende således ikke kunne få selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp for de dage, hvor den pågældende ikke har opfyldt kravet om fremmøde.

Det vil bero på en konkret og individuel vurdering, om personen skal have et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., tilbud i medfør af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, daglige samtaler eller pligt til at møde dagligt i jobcenteret m.v.

Kommunen skal i forbindelse med afgivelse af tilbud, beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, daglige samtaler eller pligt til at møde dagligt i jobcenteret m.v. være opmærksom på, at det vil være en betingelse for at pålægge en aktivitetsparat person en sanktion efter § 40 a, stk. 1, at kommunen har vurderet, at sanktionen vil fremme personens rådighed, jf. forslaget til § 40 a, stk. 3.

Når kommunen skal give personen et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og integrationsloven, skal tilbuddet gives i overensstemmelse med reglerne heri. I forhold til tilbud efter lov om

en aktiv beskæftigelsesindsats vil dette betyde, at tilbuddet så vidt muligt skal være rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft, og gives ud fra den enkeltes ønsker og forudsætninger, med henblik på at personen hurtigst muligt opnår varig beskæftigelse og hel eller delvis selvforsørgelse, med mindre tilbuddet fastsættes under hensyn til konkrete behov på arbejdsmarkedet.

Som følge af forslagets § 1, nr. 5, om, at den udtømmende liste med 10 rimelige grunde til, at personen ikke skal stå til rådighed ved tilbud m.v. bliver afskaffet, vil kommunerne ved afgivelsen af tilbuddet m.v. efter § 40 a, stk. 2, skulle tage højde for, om personen vil have en rimelig grund til ikke at tage imod tilbuddet.

Kommunen skal således ved afgivelse af tilbud, indkaldelse til samtaler eller daglig pligt til at møde frem i jobcenteret m.v. sikre, at personen vil kunne møde i aktiviteten, og at personen ikke i forhold til den eller de konkrete aktiviteter vil have en rimelig grund til ikke at deltage, jf. § 13, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik. Det vil f. eks. kunne være, at personen ikke kan deltage i tilbuddet på grund af egen sygdom, har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption, har børnepasningsproblemer eller at afstanden mellem bopæl og tilbud medfører en urimelig belastning på grund af transporttid eller transportvanskeligheder.

Kommunen skal desuden være opmærksom på, at det ifølge § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik i forhold til aktivitetsparate vil være et krav, at kommunen altid skal foretage en konkret vurdering af, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold, der vil kunne begrunde, at en person, der ansøger om eller modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp som aktivitetsparat, ikke vil have pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder.

Der skal således være mulighed for, at personen, der er omfattet af sanktionen i § 40 a, stk. 1, vil kunne møde frem i tilbud, til samtaler eller møde op på jobcenteret dagligt. Kommunen vil kunne give den pågældende tilbud om en eller flere forskellige aktiviteter, så længe aktiviteterne omfatter alle månedens arbejdsdage.

Hvis kommunen ikke giver personen et tilbud, indkalder personen til daglige samtaler eller giver personen en pligt til at møde dagligt på jobcenteret, vil hjælpen ikke kunne ophøre. Hjælpen vil tidligst kunne ophøre fra det tidspunkt, hvor kommunen har stillet et tilbud til rådighed, har indkaldt personen til en samtale eller har givet personen en pligt til dagligt fremmøde på jobcenteret, som den pågældende kan møde frem i.

Det foreslås, at § 40 a, *stk.* 3, nyaffattes således, at det vil være en betingelse for at pålægge en aktivitetsparat person en sanktion efter stk. 1, at kommunen vurderer, at sanktionen vil fremme personens rådighed.

Med forslaget til § 40 a, stk. 3, vil det blive en betingelse for at pålægge en aktivitetsparat person en sanktion efter stk. 1, at kommunen vurderer, at sanktionen vil fremme personens rådighed. Alvorlige psykiske lidelser vil f.eks. i det konkrete tilfælde kunne betyde, at der ikke skal gives en skærpet rådighedssanktion for ikke at stå til rådighed. Der, hvor en skærpet rådighedssanktion ikke fremmer rådigheden hos en aktivitetsparat modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, skal der ikke gives en sanktion.

Kommunen skal inddrage de oplysninger, som kommunen har om den aktivitetsparate persons forhold. Det skal ske i den konkrete vurdering af, om der er grunde, der vil kunne føre til, at borgeren ikke skal have en

sanktion. Kommunen vil også skulle inddrage de oplysninger, som borgeren selv har givet om grunden til udeblivelsen.

Bestemmelsen i § 40 a, stk. 3, svarer til de gældende regler for aktivitetsparate, jf. § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter det er et krav, at kommunen altid skal foretage en konkret vurdering af, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold end dem, der er nævnt i § 13, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik, der vil kunne begrunde, at en person, der ansøger om eller modtager hjælp som aktivitetsparat, ikke vil have pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder, herunder foretage en konkret vurdering af, om sanktionen vil fremme personens rådighed.

Pligten for kommunen til forud for sanktionering af aktivitetsparate modtagere af hjælp at vurdere, hvorvidt sanktionen vil fremme rådigheden hos den aktivitetsparate, vil fortsat skulle gælde, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, til § 13, stk. 8.

Det bemærkes, at det ligeledes vil være en betingelse for at kunne give en aktivitetsparat person en sanktion, at kommunen har været i personlig kontakt (dialog) med personen forud for sanktionen. Kommunen vil således ifølge forslaget til § 1, nr. 15, til nyaffattelse af § 35, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik, forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 a til en aktivitetsparat modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp skulle have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v.

Kommunen vil således aktivt skulle forsøge at indhente personens forklaring, hvis personen f.eks. ikke har reageret på en partshøring, eller hvis oplysningerne om grunden til f.eks. en udeblivelse ikke er sikre nok til, at kommunen vil kunne vurdere, om der forelå forhold, der kunne begrunde, at personen ikke havde pligt til at møde op i tilbuddet, aktiviteten m.v. Hvis personen ikke selv f.eks. i forbindelse med en skriftlig partshøring, har oplyst noget om grunden til udeblivelsen, vil kommunen skulle forsøge at få personlig kontakt med personen om grunden til udeblivelsen. Det samme vil skulle gælde, hvis oplysningerne om grunden til udeblivelsen ikke er sikre nok til, at kommunen vil kunne vurdere, om der forelå forhold, der vil kunne begrunde, at den pågældende ikke havde pligt til at møde op i tilbuddet, aktiviteten m.v.

Hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, vil kravet om personlig kontakt ifølge forslaget i § 1, nr. 15, til nyaffattelse af § 35, stk. 7, kunne opfyldes ved, at kommunen etablerer kontakt via f.eks. en mentor, tilbudsstedet m.v. til personen. Kontakt til personen vil ligeledes kunne etableres via et familiemedlem, en partsrepræsentant, en værge eller anden kontaktperson forudsat, at personen og familiemedlemmet m.v. på forhånd har givet samtykke til kontakten.

Det foreslås endvidere, at § 40 a, stk. 4, nyaffattes således, at kommunen, inden den træffer afgørelse om, at en aktivitetsparat person ikke kan modtage hjælp for en eller flere dage, hvor personen ikke er mødt frem i den aktivitet, som kommunen har tilbudt, jf. stk. 1 og 2, vil skulle foretage partshøring af personen med henblik på en vurdering af årsagen til udeblivelsen fra tilbud m.v., herunder om personen har en rimelig grund til ikke at deltage, eller der er andre forhold, der kan begrunde, at personen ikke vil skulle pålægges en sanktion, jf. forslagene til § 13, stk. 7 eller 8, eller regler fastsat i medfør af § 13, stk. 15.

Med forslaget til § 40 a, *stk. 4*, vil kommunen, inden den vil kunne træffe afgørelse om, at en aktivitetsparat person ikke vil kunne modtage hjælp for en eller flere dage, hvor personen ikke er mødt frem i

den aktivitet, som kommunen har tilbudt, jf. stk. 1 og 2, skulle foretage partshøring af personen med henblik på en vurdering af årsagen til udeblivelsen fra tilbud m.v., herunder om personen har en rimelig grund til ikke at deltage, eller om der er andre forhold, der vil kunne begrunde, at personen ikke vil skulle pålægges en sanktion for udeblivelse m.v. fra tilbuddet m.v., jf. forslagene til § 13, stk. 7 eller 8, samt forslaget om, at beskæftigelsesministeren skal kunne fastsætte regler i medfør af § 13, stk. 15,

For en aktivitetsparat person, som har pligt til at deltage i tilbud m.v. efter § 40 a, stk. 2, men som enten er fraværende fra eller ophører i tilbuddet m.v., vil kommunen således, i forbindelse med at personen udebliver fra eller ophører i tilbuddet m.v., skulle partshøre personen om, hvorvidt den pågældende havde en rimelig grund til at udeblive fra eller ophøre i tilbuddet m.v. Kommunen vil i den forbindelse skulle tage stilling til, om den manglende overholdelse af pligten skyldes, at personen har en rimelig grund til ikke at deltage, f.eks. fordi personen ikke kan deltage i tilbuddet på grund af egen sygdom eller børnepasningsproblemer m.v., jf. forslag til § 13, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik eller regler fastsat i medfør af forslaget til § 13, stk. 15. Herudover vil kommunen i den enkelte sag også konkret skulle vurdere, om der kan være andre forhold, f.eks. alvorlig psykisk sygdom, der vil kunne begrunde, at personen ikke skal pålægges en sanktion for udeblivelse eller ophør i tilbuddet m.v., jf. forslaget til § 13, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik.

Kommunen skal dokumentere på personens sag, at skriftlig partshøring har fundet sted, herunder hvordan partshøringen er foretaget, hvornår den er foretaget, og hvilken ordlyd partshøringen har.

Det foreslås, at § 40 a, stk. 5, affattes således, at hvis en person er syg eller har børnepasningsproblemer, skal personen meddele dette på den måde, som jobcenteret har angivet forud for det tidspunkt, som den pågældende skal møde i tilbuddet, møde til samtalen eller møde på jobcenteret, jf. stk. 2.

Hvis personen er forhindret i at deltage i tilbuddet, møde til samtalen eller møde frem i jobcenteret, fordi den pågældende er syg eller har børnepasningsproblemer, skal personen således meddele dette på den måde, som jobcenteret har angivet. Personen skal give meddelelsen herom forud for det tidspunkt, som den pågældende skal møde i tilbuddet, møde til samtalen eller møde på jobcenteret, jf. § 40 a, stk. 3, (forslag til ny § 40 a, stk. 5) i lov om aktiv socialpolitik. Hvis personen f.eks. skal møde på jobcenteret kl. 10, og jobcenteret har angivet, at personen skal ringe til et bestemt telefonnummer, vil det være en forudsætning for at modtage hjælp på denne dag, at personen inden kl. 10 har ringet til det angivne telefonnummer og oplyst om sygdom eller børnepasningsproblemer. Hvis personen ringer efter kl. 10 eller ringer til et andet nummer inden kl. 10, vil personen ikke kunne modtage hjælp for denne dag.

Reglen om, at kommunen skal sikre sig, at personen kan møde i aktiviteten eller på den anviste adresse, videreføres således uændret, jf. forslaget til § 40 a, stk. 2. Det betyder, at kommunen ved afgivelsen af tilbud, en aktivitet eller et møde på en bestemt adresse skal sikre sig, at personen ikke har en rimelig grund i form af sygdom eller børnepasningsproblemer til ikke at møde frem i tilbuddet m.v. Bestemmelsen vil efter forslaget skulle gælde både i forhold til uddannelsesparate, jobparate og aktivitetsparate. Personen vil alene have en rimelig grund til at udeblive fra en aktivitet eller på den anviste adresse under den skærpede sanktion, hvis personen forud for mødetidspunktet har meldt sygdom eller børnepasningsproblemer på den måde, som er angivet af jobcenteret.

Efter forslaget til § 40 a, *stk. 6*, om, at hvis en person udebliver fra et tilbud m.v., jf. stk. 2, vil kommunen i helt særlige situationer kunne udbetale hjælp for de dage, hvor den pågældende er udeblevet. Dette gælder

også, hvis personen ikke har givet meddelelse om fraværet forud for mødetidspunktet, jf. stk. 5. Personen skal, så snart det er muligt, tage kontakt til jobcenteret og oplyse om årsagen til udeblivelsen.

Hvis en person udebliver fra et tilbud, en samtale, et møde i jobcenteret m.v., som er anvist af jobcenteret, vil kommunen i helt særlige situationer fortsat kunne udbetale hjælp for de dage, hvor den pågældende er udeblevet, jf. forslaget til § 40 a, stk. 6, i lov om aktiv socialpolitik. Dette vil også gælde, hvis personen ikke har givet meddelelse om fraværet forud for mødetidspunktet, f.eks. hvis personen har været indlagt på hospitalet eller lignende og derfor ikke har haft mulighed for at kontakte kommunen. Det kan også være i en situation, hvor personen har været ude for en ulykke, der bevirker, at den pågældende ikke har haft mulighed for at kommunikere med omverdenen, og det derfor har været umuligt for den pågældende at give besked om fraværet til kommunen. Kommunen vil i sådanne situationer kunne efterbetale hjælp for den periode, hvor den pågældende ikke har været i stand til at stå til rådighed f.eks. på grund af sit helbred. Personen skal, så snart det er muligt, tage kontakt til jobcenteret og oplyse om årsagen til udeblivelsen.

Efter forslaget til § 40 a, *stk.* 7, sker opgørelsen af de dage, der kan udbetales hjælp for, jf. stk. 2, 5 og 6, som en samlet opgørelse for en måned. Hjælpen beregnes som en forholdsmæssig andel af månedens hjælp svarende til antallet af kalenderdage, hvor personen har opfyldt betingelserne for at modtage hjælp, sat i forhold til månedens kalenderdage. Hjælpen vil blive udbetalt efter § 89, stk. 1.

Opgørelsen af de dage, der vil kunne udbetales hjælp for, vil fortsat skulle ske som en samlet opgørelse for en måned, jf. forslaget til § 40 a, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik. Hjælpen vil skulle beregnes som en forholdsmæssig andel af månedens hjælp svarende til antallet af kalenderdage, hvor personen har opfyldt betingelserne for at modtage hjælp, dvs. den pågældende er mødt i tilbud m.v., som er givet i henhold til § 40 a, stk. 2, sat i forhold til månedens kalenderdage. Hjælpen vil blive udbetalt efter § 89, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, dvs. at hjælpen vil blive udbetalt som et månedligt beløb, og at udbetalingen vil ske bagud for 1 måned.

Hvis en person er mødt i tilbud m.v., jf. § 40 a, stk. 2, på 5 arbejdsdage i en uge og herefter ikke møder i tilbud i resten af måneden, vil hjælpen skulle beregnes som 7 kalenderdage (mandag til søndag), sat i forhold til det samlede antal kalenderdage i den konkrete måned.

Hvis en person er mødt fra og med mandag til og med torsdag i en uge, og derefter udebliver fra tilbuddet fredag til og med torsdag i den næste uge og herefter møder resten af måneden i tilbud m.v., jf. § 40 a, stk. 2, skal den pågældende have udbetalt hjælp for antallet af kalenderdage i måneden fratrukket 7 kalenderdage i forhold til den samlede måneds hjælp.

Hvis en person deltager i et tilbud, som foregår lørdag eller søndag, vil disse dage skulle tælle med i opgørelsen af dage, hvor en person er fremmødt. Hvis en person er mødt i tilbud mandag til og med tirsdag og holder fri onsdag og torsdag og derefter arbejder fredag, lørdag og søndag, vil den pågældende skulle have udbetalt hjælp for 7 kalenderdage.

Det vil således have betydning for beregningen af kalenderdage, om en person ikke møder frem i tilbud m.v., jf. § 40 a, stk. 2, over en weekend f.eks. fra fredag til og med mandag. I et sådan tilfælde vil den pågældende få hjælp for månedens kalenderdage fratrukket 4 kalenderdage sat i forhold til månedens samlede hjælp. Hvis en person ikke møder i tilbud på 2 arbejdsdage i en uge, f.eks. tirsdag og torsdag, vil

den pågældende få udbetalt hjælp for månedens kalenderdage fratrukket 2 kalenderdage sat i forhold til månedens samlede hjælp.

Personen vil, hvis den pågældende ikke er enig i opgørelsen af dage, som der udbetales hjælp for, kunne klage over afgørelse om opgørelsen af hjælpen efter de almindelige klageregler i § 98.

Det foreslås, at § 40 a, stk. 8, nyaffattes således, at det fastsættes, at såfremt personen i en hel kalendermåned ikke møder op til pålagte tilbud, aktiviteter, samtaler, møder m.v. efter stk. 2, vil kommunen kunne lukke personens sag, hvorefter hjælpen til personen vil ophøre. Hvis personen er gift, vil kommunen samtidig med afgørelsen efter 1. pkt. skulle træffe afgørelse om, at hjælpen til ægtefællen ligeledes vil skulle ophøre. Personen og dennes ægtefælle vil kunne ansøge om og modtage hjælp på ny, såfremt de opfylder betingelserne for hjælpen.

Der er i dag ikke regler om, at en persons ret til hjælp automatisk stopper, hvis personen ikke har været i kontakt med kommunen i en hel kalendermåned samtidig med, at kommunen har stillet en aktivitet til rådighed på alle hverdage.

Kommunen vil samtidig med afgørelsen om den skærpede rådighedssanktion efter § 40 a, stk. 1, skulle træffe afgørelse om lukning af sagen, hvis personen i en hel kalendermåned ikke møder op i den anviste aktivitet, tilbud m.v. pålagt efter stk. 2. Når kommunen træffer afgørelse om, at personen skal have en skærpet rådighedssanktion, hvor hjælpen vil skulle ophøre i op til tre måneder, og hvor der alene kan udbetales hjælp for de dage, hvor personen møder op i den aktivitet, som kommunen har anvist – hvilket svarer til de gældende regler – vil der således samtidig som noget nyt skulle træffes afgørelse om, at hvis personen i en hel kalendermåned ikke møder frem i den aktivitet, som kommunen har anvist, vil udbetalingen af hjælp til personen blive standset.

Samtidig med denne afgørelse vil kommunen skulle træffe afgørelse over for personens ægtefælle. Kommunen vil således samtidig med afgørelsen om den skærpede rådighedssanktion endvidere skulle træffe afgørelse om lukning af ægtefællens sag, hvis den sanktionerede person i en hel kalendermåned ikke møder op i den anviste aktivitet, tilbud m.v. pålagt efter stk. 2.

Hjælpen vil kunne genoptages, hvis personen ansøger om hjælp på ny, og den pågældende opfylder betingelserne for at modtage selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, herunder opfylder forpligtelsen til at stå til rådighed. Hvis den sanktionerede person er gift, og begge ægtefæller opfylder betingelserne for at modtage hjælp, vil udbetalingen af hjælpen kunne genoptages.

Den sanktioneredes ægtefælle vil endvidere kunne få hjælp igen, hvis den sanktionerede person er kommet i arbejde eller er påbegyndt en uddannelse og dermed udnytter sine arbejds- eller uddannelsesmuligheder aktivt.

Til nr. 24 (§ 41)

Efter den gældende regel i § 41 i lov om aktiv socialpolitik om ophør af integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp ophører hjælpen, hvis en person eller dennes ægtefælle

1) uden rimelig grund afviser tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., en eller flere dele af selvforsørgelses- og

hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning, eller

2) uden rimelig grund har gentagne udeblivelser fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder foranstaltninger som led i sygeopfølgning, og udeblivelserne har et så betydeligt omfang, at det kan sidestilles med en afvisning af tilbuddet eller selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet.

Hjælpen til personen ophører, så længe personen afviser tilbud m.v. som beskrevet i stk. 1. Hjælpen ophører tilsvarende hos ægtefællen.

Det er en betingelse for, at hjælpen kan ophøre, at kommunen samtidig sikrer, at der er et åbent tilbud, som personen kan tage imod og dermed opfylde sin pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder.

Forslaget til den skærpede rådighedssanktion gør det muligt at ophæve sanktionen efter § 41, hvorved kommunerne ikke længere vil skulle stille et åbent tilbud til rådighed. Der henvises til bemærkningerne til afsnit 2.5.

Det foreslås derfor at ophæve § 41.

Som konsekvens heraf foreslås det endvidere, at *overskriften* før § 41 ophæves.

Til nr. 25 (§ 42, stk. 1)

Efter den gældende regel i § 42, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik skal en person, som modtager hjælp i form af integrationsydelse, integrationsydelse og danskbonus, uddannelseshjælp, uddannelseshjælp og aktivitetstillæg, uddannelseshjælp og barselstillæg, kontanthjælp, kontanthjælp og aktivitetstillæg eller kontanthjælp og barselstillæg på mindst 10.500 kr. (2013-niveau) pr. måned efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik, have hjælpen nedsat med 1/3 i 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven eller

2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

Efter den gældende regel i § 42, stk. 2, skal en person, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller som uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet, have hjælpen nedsat med 1/3 i 20 uger.

En person, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller som uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet, skal efter den gældende regel i § 42, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, have hjælpen nedsat med 1/3 i 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat, eller den pågældende har været i udlandet, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte hjælp.

Det er en betingelse for nedsættelse og tilbagebetaling af hjælpen efter § 42, stk. 1-3, at personen mod bedre vidende har tilsidesat oplysningspligten eller mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelsen. Det skal således kunne tilregnes modtageren, at ydelsen er modtaget på urigtigt grundlag. Kravet om ”mod bedre vidende” er det samme som ond tro. Det vil sige, at personen vidste eller burde vide, at pågældende f.eks. skulle have givet oplysninger til kommunen.

Efter § 42, stk. 4, sker nedsættelsen af hjælpen efter § 42, stk. 1-3, tilsvarende i hjælpen til ægtefællen, og den nedsatte hjælp til ægtefællen er ligeledes tilbagebetalingspligtig. Det indebærer, at hvis en ægtefælle eksempelvis er omfattet af § 42, stk. 1, og får sin hjælp nedsat med 1/3 i tre uger, skal hjælpen til den anden ægtefælle ligeledes nedsættes med 1/3 i de samme tre uger. Hvis begge ægtefæller har tilsidesat oplysningspligten, afvikles sanktionen først for begge ægtefæller som følge af den ene ægtefælles forhold. Herefter afvikles sanktionen for begge ægtefæller som følge af den anden ægtefælles forhold. For begge sanktioners vedkommende vil der være tale om førstegangssanktioner, såfremt det for begge ægtefæller er første gang, kommunen træffer afgørelse om nedsættelse af hjælpen på grund af, at en ægtefælle mod bedre vidende og uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet. Det forhold, at den ene ægtefælle mod bedre vidende og uberettiget har modtaget hjælp, har således ikke gentagelsesvirkning i forhold til den anden ægtefælle.

Det foreslås i § 42, stk. 1, at en person, som modtager hjælp efter §§ 22-25, dog undtaget § 23, stk. 3, og § 25, stk. 4, på mindst 11.423 kr. (2019-niveau) pr. måned, skal have hjælpen nedsat med 1/3 i 20 uger, og herudover skal tilbagebetale den nedsatte hjælp, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven eller

2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

Med forslaget til § 42, stk. 1, vil der blive indført en skærpet sanktion ved uberettiget modtagelse af hjælp under udlandsophold og uoplyst arbejde, hvorefter hjælpen vil skulle nedsættes med 1/3 i 20 uger, og den nedsatte hjælp vil skulle gøres tilbagebetalingspligtig. Den foreslåede skærpede sanktion vil svare til den gældende sanktion efter § 42, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, som udløses ved tre eller flere gentagelser inden for de seneste 5 år.

Den skærpede sanktion ved uberettiget modtagelse af hjælp under udlandsophold eller uoplyst arbejde vil skulle gælde uanset, om personen en, to, tre eller flere gange inden for 5 år mod bedre vidende har tilsidesat pligten til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp under ophold i udlandet.

Det vil fortsat være et krav, at ydelsen er modtaget mod bedre vidende. Det er således være forudsat, at det skal kunne tilregnes modtageren, at ydelsen er modtaget på urigtigt grundlag. Kravet om mod bedre vidende er det samme som ond tro. Det vil sige, at personen vidste eller burde vide, at pågældende f.eks. skulle have givet oplysninger til kommunen.

Med forslaget til § 42, stk. 1, foreslås det, at de gældende sanktioner efter § 42, stk. 1, 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik for henholdsvis første, anden og tredje sanktion inden for 5 år, bliver ophævet.

Det foreslås endvidere, at den gældende regel i § 42, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter hjælpen til den ene ægtefælle nedsættes og gøres tilbagebetalingspligtig, hvis den anden ægtefælle sanktioneres efter gældende § 42, stk. 1-3, bliver ophævet. Ophævelsen af den gældende regel i § 42, stk. 4, i loven vil betyde, at den skærpede sanktion i den foreslåede § 42, stk. 1, ikke vil blive ægtefælleafhængig. Med forslaget vil begge ægtefæller fortsat blive sanktioneret, hvis de begge mod bedre vidende har tilsidesat pligten til at oplyse om arbejde eller uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet. Hvis kun den ene ægtefælle mod bedre vidende har tilsidesat pligten til at oplyse om arbejde eller uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet, vil det derimod kun være denne ægtefælle, der vil blive sanktioneret.

Personkredsen for den foreslåede skærpede sanktion i § 42, stk. 1, vil være uændret i forhold til den gældende regel i § 42, stk. 1-3, men det er med forslaget præciseret i bestemmelsen, at tillæg efter § 23, stk. 3, og § 25, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik, til personer, der har en dokumenteret bidragspligt over for et barn eller flere børn, ikke vil skulle medregnes i opgørelsen af, om personen modtager hjælp på mindst 10.500 kr. i 2013-niveau svarende til 11.423 kr. i 2019-niveau.

Personkredsen, som bliver omfattet af den foreslåede skærpede sanktion i § 42, stk. 1, ved uberettiget modtagelse af hjælp under udlandsophold og uoplyst arbejde vil modtage ydelser på mellem 11.423 kr. og 15.181 kr. pr. måned i 2019 niveau. Det vil dreje sig om modtagere af følgende ydelser:

- selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter § 22, stk. 4, nr. 1
- selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse og danskbonus efter § 22, stk. 3, nr. 1, og stk. 7,
- uddannelseshjælp efter § 23, stk. 2, nr. 1, 3, 4 eller 5, eller § 23, stk. 3,
- uddannelseshjælp og barselstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 1, 2, 6 eller 7, og § 24, stk. 2,
- uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 1, 2, 6 eller 7, og § 24, stk. 3, nr. 1, 2, 3 eller 4,
- kontanthjælp efter § 25, stk. 2, nr. 1 eller 2, eller stk. 3, nr. 1, 3, 4 eller 5,
- kontanthjælp og barselstillæg efter § 25, stk. 3, nr. 1, 2, 6 eller 7, og stk. 8, eller
- kontanthjælp og aktivitetstillæg efter § 25, stk. 3, nr. 1, 2, 6 eller 7, og stk. 9, nr. 1, 2, 3 eller 4.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under punkt. 2.1.2. og til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 57 og 58.

Til nr. 26 (§ 42, stk. 2)

Det fremgår af den gældende regel i § 42, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik, at nedsættelsen sker i hjælpen fra første hele kalendermåned efter afgørelsen. Tilbagebetalingskravet beregnes på grundlag af hjælpen for første hele kalendermåned efter afgørelsen og de efterfølgende måneder, og hjælpen afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Hvis en person eller dennes ægtefælle tillige er omfattet af en sanktion efter §§ 36-41, i lov om aktiv socialpolitik eller i øvrigt ikke er berettiget til hjælp, udskydes sanktionen om nedsættelse eller tilbagebetaling af hjælpen som følge af uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet eller bortfaldet, eller der på ny ydes hjælp. Hvis sanktionen for uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet, eller der på ny ydes hjælp. Hvis sanktionen efter stk. 1-4 allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet, eller der på ny ydes hjælp.

Det foreslås i § 42, stk. 5, der bliver stk. 2, at ”eller dennes ægtefælle” udgår. Forslaget er en følge af, at ægtefælleafhængigheden i den gældende regel i § 42, stk. 4, med lovforslagets § 1, nr. 25, foreslås ophævet.

Det foreslås endvidere, at henvisningen i § 42, stk. 5, der bliver stk. 2, ændres fra stk. 1-4, til stk. 1.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 25, hvorefter § 42, stk. 1-4, bliver ophævet og erstattet af en ny skærpet sanktion i den foreslåede § 42, stk. 1. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 42, stk. 5, der bliver stk. 2.

Herudover foreslås det, at der tre steder i § 42, stk. 5, der bliver stk. 2, ændres henvisningen til §§ 36-41 til §§ 36-40 a.

Denne foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 24, hvorefter § 41 foreslås ophævet. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 42, stk. 5, der bliver stk. 2.

Til nr. 27 (§ 42, stk. 3)

Det fremgår af den gældende regel i § 42, stk. 6, i lov om aktiv socialpolitik, at nedsættelsen af hjælpen efter stk. 1-3 bortfalder, hvis den ikke er afviklet inden for 5 år fra det tidspunkt, hvor kommunen har konstateret forseelsen.

Det foreslås, at henvisningen til stk. 1-3 i § 42, stk. 6, der bliver stk. 3, ændres til stk. 1.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 25, hvorefter § 42, stk. 1-4, ophæves og erstattes af en ny skærpet sanktion i den foreslåede § 42, stk. 1. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 42, stk. 6, der bliver stk. 3.

Til nr. 28 (§ 42, stk. 4)

Det fremgår af den gældende regel i § 42, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen træffer afgørelse om nedsættelse eller tilbagebetaling af hjælpen efter stk. 1-5.

Efter de gældende regler i § 42, stk. 1 og 2, i lov om aktiv socialpolitik skal der træffes afgørelse om nedsættelse af hjælpen med 1/3 i henholdsvis 3 uger og 20 uger, mens der efter den gældende regel i § 42, stk. 3, skal træffes afgørelse om nedsættelse af hjælpen med 1/3 i 20 uger og om, at den nedsatte hjælp skal tilbagebetales. Med den foreslåede § 42, stk. 1, vil sanktionen altid indeholde både en afgørelse om nedsættelse af hjælpen med 1/3 i 20 uger og en afgørelse om, at den nedsatte hjælp skal tilbagebetales.

Det foreslås derfor præciseret i § 42, stk. 7, der bliver stk. 4, at kommunen træffer afgørelse om nedsættelse og tilbagebetaling af hjælpen.

Det foreslås samtidig, at henvisningen i § 42, stk. 7, der bliver stk. 4, til stk. 1-5, ændres til stk. 1 og 2.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 25, hvorefter § 42, stk. 1-4 ophæves og erstattes af en ny skærpet sanktion i den foreslåede § 42, stk. 1. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 42, stk. 7, der bliver stk. 4.

Til nr. 29 (§ 42, stk. 5)

Det fremgår af den gældende regel i § 42, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik, at tilbagebetaling af hjælpen efter stk. 3 og 4 sker efter § 95, hvorefter kommunen opkræver tilbagebetalingskravet efter de regler, som er fastsat af beskæftigelsesministeren i samråd med skatteministeren. Reglerne fremgår af bekendtgørelse nr. 1644 af 18. december 2018 om kommunernes opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik, lov om kontantydelse, § 70 f, stk. 10, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om en midlertidig jobpræmie til langtidsledige m.v. Der gælder en treårig forældelse for dette krav regnet fra hjælpens ophør uden, at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet.

Det foreslås, at henvisningen til stk. 3 og 4 i § 42, *stk. 8*, der bliver *stk. 5*, ændres til stk. 1.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 25, hvorefter § 42, stk. 1-4, ophæves og erstattes af en ny skærpet sanktion i den foreslåede § 42, stk. 1. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 42, stk. 8, der bliver stk. 5.

Til nr. 30 (§ 43, stk. 1)

Efter den gældende regel i § 43, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik skal en person, som modtager integrationsydelse efter § 22, stk. 2, nr. 2, 3 eller 4, integrationsydelse og danskbonus efter § 22, stk. 2, nr. 2, 3 eller 4, samt stk. 4, uddannelseshjælp efter § 23, stk. 2, nr. 2, 6, 7, 8 eller 9, uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 8, og § 24, stk. 3, nr. 5, eller § 23, stk. 2, nr. 9, og § 24, stk. 3, nr. 6, eller kontanthjælp efter § 25, stk. 3, nr. 2, 6, 7, 8 eller 9, eller § 25 a, tilbagebetale 1/3 af hjælpen for 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller

2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

Efter den gældende regel i § 43, stk. 2, skal en person, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet, tilbagebetale 1/3 af hjælpen for 20 uger. En person, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin oplysningspligt eller uberettiget har modtaget integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp under ophold i udlandet, skal tilbagebetale hele hjælpen for 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat eller den pågældende har været i udlandet.

Det er en betingelse for tilbagebetaling af hjælpen efter § 43, stk. 1 og 2, at personen mod bedre vidende har tilsidesat oplysningspligten eller mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelsen. Det skal således kunne tilregnes personen, at ydelsen er modtaget på urigtigt grundlag. Kravet om ”mod bedre vidende” er det samme som ond tro. Det vil sige, at personen vidste eller burde vide, at pågældende f.eks. skulle have givet oplysninger til kommunen.

Efter den gældende regel i § 43, stk. 3, sker tilbagebetaling af hjælpen efter § 43, stk. 1 og 2, tilsvarende for så vidt angår hjælpen til ægtefællen. Det indebærer, at hvis en ægtefælle eksempelvis er omfattet af § 43, stk. 1, og skal tilbagebetale 1/3 af hjælpen i 3 uger, skal 1/3 af hjælpen i 3 uger til den anden ægtefælle ligeledes tilbagebetales. Hvis begge ægtefæller har tilsidesat oplysningspligten, afvikles sanktionen først for begge ægtefæller som følge af den ene ægtefælles forhold. Herefter afvikles sanktionen for begge ægtefæller som følge af den anden ægtefælles forhold. For begge sanktioners vedkommende vil der være tale om

førstegangssanktioner, såfremt det for begge ægtefæller er første gang, kommunen træffer afgørelse om nedsættelse af hjælpen på grund af, at en ægtefælle mod bedre vidende og uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet. Det forhold, at den ene ægtefælle mod bedre vidende og uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet, har således ikke gentagelsesvirkning i forhold til den anden ægtefælle.

Det foreslås i § 43, stk. 1, at en person, som modtager hjælp efter §§ 22-25 a, dog undtaget § 23, stk. 3, og § 25, stk. 5, på mindre end 11.423 kr. pr. måned (2019-niveau), vil skulle have hjælpen nedsat med 3 sanktionssatser efter § 35, stk. 4, pr. måned i 3 måneder, og herudover vil skulle tilbagebetale den nedsatte hjælp i 20 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven eller

2) uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

Den skærpede sanktion ved uberettiget modtagelse af hjælp under udlandsophold eller uoplyst arbejde vil skulle gælde, uanset om personen en, to, tre eller flere gange inden for 5 år mod bedre vidende har tilsidesat pligten til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller efter § 49, stk. 2, i integrationsloven, eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp under ophold i udlandet.

Det vil fortsat være et krav, at ydelsen er modtaget mod bedre vidende. Det forudsættes således, at det skal kunne tilregnes modtageren, at ydelsen er modtaget på urigtigt grundlag. Kravet om ”mod bedre vidende” er det samme som ond tro. Det vil sige, at personen vidste eller burde vide, at pågældende f.eks. skulle have givet oplysninger til kommunen.

Med forslaget til § 43, stk. 1, foreslås de gældende sanktioner efter § 43, stk. 1 og 2, i lov om aktiv socialpolitik, for henholdsvis første og anden sanktion inden for 5 år, ophævet.

Det foreslås endvidere at ophæve den gældende regel i § 43, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter hjælpen til den ene ægtefælle gøres tilbagebetalingspligtig, hvis den anden ægtefælle sanktioneres efter gældende § 43, stk. 1 eller 2. Ophævelsen af den gældende regel i § 43, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik betyder, at den skærpede sanktion i den foreslåede § 43, stk. 1, ikke bliver ægtefælleafhængig. Med forslaget vil begge ægtefæller fortsat blive sanktioneret, hvis de begge mod bedre vidende har tilsidesat pligten til at oplyse om arbejde eller uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet. Hvis kun den ene ægtefælle mod bedre vidende har tilsidesat pligten til at oplyse om arbejde eller uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet, vil det derimod kun være denne ægtefælle, der vil blive sanktioneret.

Uddannelseshjælp og aktivitetstillæg blev indført den 1. januar 2014 ved lov nr. 895 af 4. juli 2013 (kontanthjælpsreformen), og frem til indførelsen af barselstillæg den 1. juli 2014 ved lov nr. 721 af 25. juni 2014 blev unge uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere på barsel visiteret aktivitetsparate og modtog dermed aktivitetstillæg under barslen. Med lov nr. 721 af 25. juni 2014 fik unge uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere på barsel ret til et barselstillæg efter § 24, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, svarende til aktivitetstillægget i lovens § 24, stk. 3, men der blev ikke samtidig foretaget konsekvensrettelser i lovens § 43, stk. 1.

Idet størrelsen af barselstillæg og aktivitetstillæg er ens, og idet § 43, stk. 1, ikke blev konsekvensrettet ved indførelsen af barselstillæg, foreslås det nu at udvide personkredsen for den foreslåede skærpede sanktion i § 43, stk. 1, med unge uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere på barsel. Med forslaget vil unge under 25 år, der modtager 7.362 kr. (2019 niveau) pr. måned i uddannelseshjælp efter § 23, stk. 2, nr. 8, og barselstillæg efter § 24, stk. 2, samt unge under 25 år, der modtager 3.552 kr. (2019 niveau) pr. måned i uddannelseshjælp efter § 23, stk. 2, nr. 9, og barselstillæg efter § 24, stk. 2, blive omfattet af den foreslåede skærpede sanktion i § 43, stk. 1.

Personkredsen for den foreslåede skærpede sanktion i § 43, stk. 1, vil herudover være uændret, men bestemmelsen foreslås omformuleret således, at afgrænsningen af personkredsen vil afhænge af, om personen modtager mindre end 11.423 kr. pr. måned (2019-niveau). Bestemmelsen vil hermed modsvare den foreslåede § 42, stk. 1, der vil omfatte personer, der modtager ydelser på mindst 11.423 kr. pr. måned (2019-niveau).

Personkredsen, der vil være omfattet af den foreslåede skærpede sanktion i § 43, stk. 1, vil være modtagere af følgende ydelser:

- selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter § 22, stk. 3, nr. 2, 3 eller 4, og stk. 4, nr. 2,
- selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse og danskbonus efter § 22, stk. 2, nr. 2, 3 eller 4, eller stk. 4, nr. 2, og stk. 7,
- uddannelseshjælp og barselstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 8 eller 9, og § 24, stk. 2,
- uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter § 23, stk. 2, nr. 8 eller 9, og § 24, stk. 3, nr. 5 eller 6, eller
- kontanthjælp efter § 25, stk. 3, nr. 2, 6, 7, 8 eller 9, eller § 25 a.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under punkt. 2.1.2. og til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 57 og 58.

Til nr. 31 (§ 43, stk. 2)

Det fremgår af den gældende regel i § 43, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik, at beregningen af tilbagebetalingskravet sker på grundlag af hjælpen for første hele kalendermåned efter afgørelsen og de efterfølgende måneder. Hjælpen afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Hvis en person eller dennes ægtefælle tillige er omfattet af en sanktion efter §§ 36-41 eller i øvrigt ikke er berettiget til hjælp, udskydes sanktionen om tilbagebetaling af hjælpen efter stk. 1-3, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet eller bortfaldet, eller der på ny ydes hjælp. Hvis sanktionen efter stk. 1-3 allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 36-41 er afviklet, eller der på ny ydes hjælp.

Det foreslås, i § 43, stk. 4, der bliver stk. 2, at ”eller dennes ægtefælle” udgår. Forslaget er en følge af, at ægtefælleafhængigheden i den gældende regel i § 43, stk. 3, med lovforslaget § 1, nr. 30, foreslås ophævet.

Det foreslås endvidere, at de to henvisninger til stk. 1-3 i § 43, stk. 4, der bliver stk. 2, ændres til stk. 1.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 30, hvorefter § 43, stk. 1-3, bliver ophævet og erstattet af en ny skærpet sanktion ved uberettiget modtagelse af hjælp under udlandsophold eller uoplyst arbejde i den foreslåede § 43, stk. 1. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 43, stk. 4, der bliver stk. 2.

Herudover foreslås det, at tre steder i § 43, stk. 4, der bliver stk. 2, ændres henvisningen til §§ 36-41 til §§ 36-40 a.

Denne foreslåede ændring er en konsekvens af forslaget til § 1, nr. 24, hvorefter § 41 foreslås ophævet. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 43, stk. 4, der bliver stk. 2.

Til nr. 32 (§ 43, stk. 3)

Det fremgår af den gældende regel i § 43, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen træffer afgørelse om tilbagebetaling af hjælpen efter stk. 1-4.

Det foreslås, at henvisningen i § 43, stk. 5, der bliver stk. 3, til stk. 1-4, ændres til stk. 1 og 2.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 30, hvorefter § 43, stk. 1-3, bliver ophævet og erstattet af en ny skærpet sanktion ved uberettiget modtagelse af hjælp under udlandsophold eller uoplyst arbejde i den foreslåede § 43, stk. 1. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 43, stk. 5, der bliver stk. 3.

Til nr. 33 (§ 43, stk. 4)

Det fremgår af den gældende regel i § 43, stk. 6, i lov om aktiv socialpolitik, at tilbagebetaling af hjælpen efter stk. 1-3 sker efter § 95, hvorefter kommunen opkræver tilbagebetalingskravet efter de regler, som er fastsat af beskæftigelsesministeren i samråd med skatteministeren. Reglerne fremgår af bekendtgørelse nr. 1644 af 18. december 2018 om kommunernes opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik, lov om kontantydelse, § 70 f, stk. 10, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om en midlertidig jobpræmie til langtidsledige m.v. Der gælder en treårig forældelse for dette krav regnet fra hjælpens ophør uden, at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet.

Det foreslås, at henvisningen til stk. 1-3 i § 43, stk. 6, der bliver stk. 4, ændres til stk. 1.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets § 1, nr. 30, hvorefter § 43, stk. 1-3, bliver ophævet og erstattet af en ny skærpet sanktion i den foreslåede § 43, stk. 1. Der vil med forslaget ikke ske materielle ændringer i § 43, stk. 6, der bliver stk. 4.

Til nr. 34 (konsekvensændring i § 69, stk. 4, § 69 k, stk. 4, 75, stk. 3, § 76, stk. 1, § 77, stk. 1, 3 og 4, § 77 a, stk. 1-4)

Efter den gældende regel i § 69, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik fremgår det, at § 13, stk. 7 og 8, finder tilsvarende anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb.

Efter den gældende regel i § 69 k, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik fremgår det, at § 13, stk. 7 og 8, finder anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse i jobafklaringsforløb.

Efter den gældende regel i § 75, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik om ledighedsydelse fremgår det, at stk. 1, nr. 1, 3 og 4, dog ikke gælder, hvis den pågældende har en rimelig grund til ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder, jf. § 13, stk. 7 og 8.

Efter den gældende regel i § 76, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik fremgår det, at hvis en person, der modtager ledighedsydelse, ikke er aktivt jobsøgende, jf. § 75, stk. 1, nr. 1, og stk. 5, skal kommunen give den pågældende en frist på op til 3 måneder til at dokumentere sin aktive jobsøgning. Kommunen skal sammen med den pågældende lægge en plan for personens jobsøgning i fristperioden. Hvis personen ikke har overholdt planen ved fristperiodens udløb, skal kommunen vurdere, om den pågældende har været aktivt jobsøgende. Hvis kommunen vurderer, at personen ikke har været aktivt jobsøgende, skal kommunen træffe afgørelse om, at den pågældende mister retten til ledighedsydelse, medmindre der er en rimelig grund, jf. § 13, stk. 7 og 8, til, at den pågældende ikke har været aktivt jobsøgende.

Det fremgår af de gældende regler i § 77 a, stk. 1-4, i lov om aktiv socialpolitik, at en person, som uden rimelig grund, jf. § 13, stk. 7 og 8, afviser at tage imod et tilbud om fleksjob efter § 75, stk. 1, nr. 3, eller ophører i et fleksjob, ikke kan få ledighedsydelse i 3 uger. Hvis en modtager af ledighedsydelse uden rimelig grund, jf. § 13, stk. 7 og 8, udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v. eller andre tilbud, som kan forbedre mulighederne for at få arbejde, skal kommunen foretage fradrag i ledighedsydelsen for det antal dage, hvor personen er udeblevet helt eller delvis. En person, som uden rimelig grund, jf. § 13, stk. 7 og 8, afviser eller ophører i et tilbud efter § 75, stk. 1, nr. 4, kan ikke få ledighedsydelse i 3 uger. Hvis en person uden rimelig grund, jf. § 13, stk. 7 og 8, inden for en periode på 12 måneder igen afviser at tage imod et rimeligt tilbud om fleksjob efter § 75, stk. 1, nr. 3, afviser et rimeligt tilbud efter § 75, stk. 1, nr. 4, ophører i et fleksjob eller ophører i et tilbud efter § 75, stk. 1, nr. 4, mister personen retten til ledighedsydelse.

Det fremgår af den gældende regel i § 13, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik, at ønsker ansøgeren eller dennes ægtefælle at modtage eller modtager ansøgeren eller dennes ægtefælle hjælp som uddannelses- eller jobparat, har de dog ikke pligt til at udnytte deres uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved at tage imod et tilbud om uddannelse eller arbejde efter stk. 1 eller tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger efter stk. 5, hvis

- 1) tilbuddet ikke kan anses for et rimeligt tilbud på grund af forhold, der vedrører tilbuddets indhold,
- 2) den pågældende ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde på grund af sygdom eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller det hidtidige arbejde fortsættes,
- 3) afstanden mellem bopæl og uddannelses- eller arbejdssted medfører en urimelig belastning af den pågældende på grund af transportvanskeligheder eller den tid, der går til transport,
- 4) den pågældende har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption,
- 5) den pågældende er nødt til at passe sine børn og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed,
- 6) den pågældende modtager støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn, handicappet voksen eller døende nærtstående eller efter barselsloven til pasning af alvorligt sygt barn,
- 7) den pågældende har ret til ferie,
- 8) den pågældende aftjener værnepligt,
- 9) arbejdet er omfattet af en overenskomstmæssig konflikt eller
- 10) arbejdet omfatter udvikling og fremstilling af krigsmateriel.

Det fremgår af den gældende regel i § 13, stk. 8, i loven, at ønsker ansøgeren at modtage eller modtager ansøgeren hjælp som aktivitetsparat, skal kommunen vurdere, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold end de i stk. 7 nævnte, der kan begrunde, at den pågældende ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for ansøgerens eller modtagerens ægtefælle.

Det fremgår af den gældende regel i § 13, stk. 15, i lov om aktiv socialpolitik, at beskæftigelsesministeren efter forhandling med Beskæftigelsesrådet fastsætter nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1-7, herunder regler om, hvornår kommunen skal kræve frigørelsesattest, hvis ansøgeren eller ægtefællen har deltidsarbejde.

Det foreslås, at der i § 69, stk. 4, § 69 k, stk. 4, § 75, stk. 3, § 76, stk. 1, og § 77 a, stk. 1-4, i lov om aktiv socialpolitik, efter "§ 13, stk. 7 og 8" indsættes "samt regler fastsat i medfør af § 13, stk. 15".

"Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger" vedrører modtagere af integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp, men det indgår ikke i aftalen, at der skal ske tilsvarende ændringer i rådigheds- og sanktionsreglerne for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb samt for modtagere af ledighedsydelse.

Det foreslås at afskaffe den udtømmende liste med rimelige grunde, i § 13, stk. 7, i loven, så kommunerne allerede ved afgivelsen af tilbud skal tage højde for - og angive - hvilke rimelige grunde personen har til ikke at tage imod tilbud. Dermed vil personen fra start få en indsats, som pågældende har forudsætninger for og pligt til at deltage i. Det foreslås som konsekvens heraf, at opstillingen af de 10 rimelige grunde i § 13, stk. 7, i loven, udgår. Det vil blive nærmere præciseret i bekendtgørelsesform, at kommunen skal tage udgangspunkt i den enkelte persons situation, og at listen på de 10 hidtil gældende rimelige grunde vil kunne indgå i kommunens vurdering. Kommunen vil dog også skulle vurdere, om der kan være andre rimelige grunde til, at en person ikke skal stå til rådighed f.eks. at personen skal til begravelse af nærtstående eller til jobsamtale.

Det foreslås, at henvisningen i § 69, stk. 4, § 69 k, stk. 4, 75, stk. 3, § 76, stk. 1, og § 77 a, stk. 1-4, i loven, til § 13, stk. 7, og 8, bliver bibeholdt og udvides til også at omfatte en henvisning til § 13, stk. 15. Ud over de gældende 10 rimelige grunde til, at en person ikke vil have pligt til at opfylde sin rådighedsforpligtelse, vil kommunen dermed også skulle vurdere, om der vil være andre grunde til, at personer, der modtager ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb samt personer, der modtager ledighedsydelse, ikke skal stå til rådighed. Derved vil personerne blive stillet bedre, end de ville være, hvis de nuværende regler om rimelige grunde blev opretholdt for disse persongrupper.

Bemyndigelsen i § 13, stk. 15, i loven, vil efter lovforslagets § 1, nr. 7, blive anvendt til i bekendtgørelses- og vejledningsform at fastsætte nærmere regler om de rimelige grunde til, at en modtager af hjælp uden sanktionsmæssige konsekvenser vil kunne ophøre med at deltage i et aktivt tilbud m.v. Bemyndigelsen vil blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om, dels at der ved afgivelsen af tilbud og beskæftigelsesfremmende foranstaltninger og ved henvisning af arbejde m.v. skal tages højde for, om der er en rimelig grund til, at tilbuddet ikke skal afgives, f.eks. at personen ikke kan deltage i tilbuddet m.v. på grund af sygdom, børnepasningsproblemer eller transportvanskeligheder, dels at personer, der har en rimelig grund til ikke at deltage i et tilbud, beskæftigelsesfremmende foranstaltninger m.v., henvist arbejde m.v., vil kunne ophøre i tilbuddet m.v. uden sanktionsmæssige konsekvenser. For personer, der er omfattet af et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram efter integrationsloven, foreslås det, at bemyndigelsen vil blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om rimelige grunde til ikke at deltage i tilbud m.v. efter forhandling mellem integrationsministeren og beskæftigelsesministeren.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 7 og de almindelige bemærkninger afsnit 2.15.

Til nr. 35 (til ny § 69 a, stk. 1)

Det fremgår af den gældende regel i § 69 a, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at fradrag i eller nedsættelse eller ophør af ressourceforløbsydelsen efter §§ 69 b-e for personer i ressourceforløb er betinget af, at kommunen samtidig med henvisningen til arbejde, afgivelsen af tilbud m.v. eller indkaldelsen til samtale m.v. skriftligt har informeret personen om konsekvensen for ydelsen, hvis personen uden rimelig grund afslår arbejdet, afviser eller udebliver fra tilbuddet eller ikke møder til samtalen m.v. Kommunen skal endvidere samtidig skriftligt informere om, hvilke skridt en person, der afslår m.v. efter 1. pkt., skal tage for igen at blive berettiget til ydelsen.

Bestemmelsen svarer til gældende regel i § 35 i loven om vejledningspligt for personer, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter kapitel 4 i lov om aktiv socialpolitik.

Med forslaget til ny § 35, stk. 1 (forslagets § 1, nr. 15) foreslås det at forenkle vejledningspligten i forhold rådighed og sanktioner for modtagere af hjælp, således at kommunen fremover senest ved første jobsamtale efter ansøgningen om hjælp vil skulle vejlede personen om alle rettigheder og pligter forbundet med hjælpen. Kommunen vil skulle drøfte og gennemgå vejledningen med personen, så personen forstår sine rettigheder og pligter. Kommunen vil desuden skulle sikre, at vejledningen udleveres skriftligt og umiddelbart herefter sendes til personen, samt at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år. Hvis kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det, eller hvis personen anmoder kommunen om vejledning, vil vejledningen skulle gennemgås hyppigere.

Det foreslås, at personer, der modtager ressourceforløbsydelse i ressourceforløb, bliver omfattet af samme regler om forenklet vejledning i forhold til rådighed og sanktioner, som foreslås i forhold til modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp.

Det foreslås, at § 69 a, stk. 1, nyaffattes således, at fradrag i eller nedsættelse eller ophør af ressourceforløbsydelse efter §§ 69 b-69 e i lov om aktiv socialpolitik fremover vil være betinget af, at kommunen senest ved første jobsamtale, efter at personen er blevet berettiget til ressourceforløbsydelse, vejleder modtageren af ydelsen om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med ydelsen. Kommunen vil desuden senest ved første jobsamtale skulle drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så personen forstår sine rettigheder og pligter. Kommunen skal senest ved første jobsamtale desuden sikre, at vejledningen udleveres skriftligt til personen, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen. Kommunen skal derudover sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år, samt sikre, at vejledningen gennemgås hyppigere, hvis kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det, eller personen anmoder kommunen om vejledning.

Med forslaget vil kommunernes tilrettelæggelse af vejledningsindsatsen blive forenklet både i forhold til indhold og omfang.

Vejledningen vil skulle gives senest ved første jobsamtale, og kommunen vil dermed ikke længere have pligt til at give en modtager af ressourceforløbsydelse skriftlig vejledning, hver gang personen får et tilbud, henvises til arbejde, indkaldes til samtale m.v.

Kommunen vil skulle vejlede i forhold til alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner. Vejledningen vil derfor ikke længere kun skulle rette sig specifikt mod den konkrete aktivitet, som

kommunen tilbyder eller indkalder personen til, dvs. at kommunen ikke længere vil skulle målrette vejledningen i forhold til, om personen indkaldes til en samtale, et tilbud m.v., hvor vejledningen efter gældende regler har forskelligt indhold, men skal vejlede om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med ydelsen.

Forslaget betyder, at kommunen senest ved første jobsamtale, efter personen er blevet berettiget til ressourceforløbsydelse, vil skulle drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så det sikres, at personen har forstået sine rettigheder og pligter.

Af vejledningen skal følgende klart fremgå:

- Hvilke rådighedspligter personen er omfattet af.
- Hvilken konsekvens det har for ydelsen, hvis personen udebliver fra samtaler eller tilbud m.v. f.eks. fradrag i eller nedsættelse af ydelsen.
- Hvilke skridt personen skal foretage for igen at blive berettiget til ydelsen.
- Kommunen skal senest ved første jobsamtale sikre sig, at personen forstår sine rettigheder og pligter.

Det fremgår af den gældende regel i § 69 c i lov om aktiv socialpolitik, at hvis en person uden rimelig grund udebliver fra en jobsamtale som led i ressourceforløbet, jf. kapitel 7 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, eller en rådighedsvurdering i kommunen, jf. § 69, stk. 2, foretager kommunen fradrag i ressourceforløbsydelsen for de dage, der går, fra personen skulle være mødt til samtalen eller rådighedsvurderingen, og indtil kontakten til jobcenteret er genoprettet. Der foretages fradrag i ydelsen for den dag, hvor samtalen eller rådighedsvurderingen skulle have fundet sted, uanset om personen kontakter jobcenteret samme dag.

I forbindelse med indkaldelsen til den første jobsamtale som led i ressourceforløbet, jf. kapitel 7 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, vil det af indkaldelsen skulle fremgå, at hvis personen uden rimelig grund udebliver fra jobsamtalen, vil kommunen skulle træffe afgørelse om fradrag i ressourceforløbsydelsen for de dage, der går, fra personen skulle være mødt til samtalen, og indtil kontakten til jobcenteret er genoprettet. Kommunen vil således ved første jobsamtale kunne træffe afgørelse om sanktionering uanset, at vejledningen ikke er gennemgået med personen.

Vejledningen vil skulle være enkel og overskuelig, så der sikres en hensigtsmæssig balance mellem oplysninger om, hvad personen skal, og hvad der sker, hvis personen ikke overholder sine forpligtelser, samt hensynet til, at personen skal opleve, at personen selv har mulighed for at påvirke sin egen situation.

Kommunen vil samtidig skulle sikre, at den skriftlige vejledning udleveres til personen senest ved første jobsamtale efter, at personen er blevet berettiget til ressourceforløbsydelse, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen.

Kommunen vil skulle sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år. Kommunen vil endvidere skulle sikre, at vejledningen gennemgås hyppigere, hvis kommunen konkret vurderer, at personen har behov for hyppigere vejledning, eller personen selv anmoder kommunen om vejledning. For disse personer vil det kunne være nødvendigt at drøfte vejledningen hver gang, kommunen indkalder personen til samtale, afgiver tilbud m.v.

Kommunen vil skulle dokumentere på sagen, hvilken vejledning kommunen har givet til personen, og at vejledningen er udleveret til og gjort tilgængelig for personen, herunder hvornår den er givet, og hvilken ordlyd den givne vejledning har.

Vejledningen vil desuden skulle gøres tilgængelig for personen f.eks. på kommunens hjemmeside, således at den kan tilgås fra pc, telefon m.v. således, at det er muligt for personen selv at finde oplysningerne.

Den gældende regel i § 69 a, stk. 2, i loven om, at kommunen forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af ressourceforløbsydelsen efter §§ 69 b-e skal have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund for udeblivelsen m.v., vil forsat være gældende.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 15 vedrørende ændringen af § 35, stk. 1 og de almindelige bemærkninger til afsnit 2.9.2.

Den forenkede vejledningspligt foreslås udvidet til også at gælde i forhold til modtagere af ressourceforløbsydelse i jobafklaringsforløb og modtagere af ledighedsydelse. Der henvises til bemærkningerne til forslagene til § 1, nr. 39 og nr. 46.

Til nr. 36 (§ 69 a, stk. 3, ophæves og nye stk. indsættes)

Det fremgår af den gældende regel i § 69, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, at for modtagere af ressourceforløbsydelse under ressourceforløb finder reglerne i § 35, stk. 2, 3 og 7, i loven tilsvarende anvendelse for personens undladelse af at opfylde sine pligter efter § 69.

Det fremgår af den gældende regel i § 35, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, at fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen sker med virkning fra den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af hjælp uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 8 a, 13 eller 13 a, jf. dog § 40 a, stk. 1 og 2. Fradrag og nedsættelser i hjælpen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 36 kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Det fremgår af den gældende regel i § 35, stk. 3, i loven, at fradrag efter § 36, stk. 2, og §§ 37, 37 a og 38 sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Hvis den månedlige hjælp til en person er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige hjælp efter §§ 22-25 og fastsættes pr. dag beregnet på grundlag af en 5-dages-uge.

Det fremgår af den gældende regel i § 35, stk. 7, i loven, at beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter stk. 3 og 4.

Det foreslås, at § 69 a, stk. 3, ophæves, og at der i stedet indsættes et nyt stk. 3, hvorefter fradrag i eller nedsættelse eller ophør af ressourceforløbsydelse sker med virkning fra den dag, hvor modtageren af ressourceforløbsydelse uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter § 69, Fradrag og nedsættelser i ressourceforløbsydelsen vil skulle ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 69 b vil kunne ske som en

samlet opgørelse for en måned. Partshøring vil blive foretaget i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Det foreslås videre i *stk. 4*, at fradrag efter §§ 69 b- 69 e vil skulle ske med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Hvis den månedlige ressourceforløbsydelse til en person er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel. Gennemsnitssatsen vil blive fastsat på grundlag af den årlige ressourceforløbsydelse efter § 68 og vil blive fastsat pr. dag beregnet på grundlag af en 5-dages-uge.

Det foreslås herudover i *stk. 5*, at beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter *stk. 3*.

Det betyder, at de gældende regler i § 35 *stk. 2, 3 og 7*, i loven fortsat vil finde anvendelse for personer, der modtager ressourceforløbsydelse i ressourceforløb.

Forslaget er en konsekvens af, at det af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger” ikke indgår, at der for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb skal ske tilsvarende ændringer i sanktionsreglerne, som er aftalt vedrørende modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp. Personer, der modtager ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb skal derfor fortsat være omfattet af de gældende regler i § 35, *stk. 2, 3 og 7*, i loven, hvorfor bestemmelserne bliver nyaffattede i § 69 a, *stk. 3-5*, i loven, da der ikke længere blot vil kunne henvises til bestemmelserne. Forslaget vil ikke indebære ikke indholdsmæssige ændringer, og den gældende retsstilling for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb vil blive bibeholdt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.15.

Til nr. 37 (§ 69 b, *stk. 2*, og § 69 m, *stk. 2* - nyaffattet *stk. 2 og 3*)

Det fremgår af den gældende regel i § 69 b, *stk. 2*, i lov om aktiv socialpolitik, at reglerne i § 36, *stk. 2 og 3*, finder tilsvarende anvendelse.

Det fremgår af den gældende regel i § 36, *stk. 2*, i loven, at fradraget i hjælpen efter *stk. 1* foretages for det antal dage, hvor den pågældende er udeblevet helt eller delvis.

Det fremgår af den gældende regel i § 36, *stk. 3*, i loven, at kommunen kan foretage et forholdsmæssigt fradrag i godtgørelsen efter § 176 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller hjælp efter integrationslovens § 23 f, når deltageren uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller fra en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven.

Det foreslås, at § 69 b, *stk. 2*, og § 69 m, *stk. 2*, ophæves, og der i *stk. 2*, indføres en regel om, at fradraget i ressourceforløbsydelse efter *stk. 1* foretages for det antal dage, hvor den pågældende er udeblevet helt eller delvis.

Forslaget indebærer, at den hidtidige regel om, at fradraget i ressourceforløbsydelse sker for det antal dage, hvor den pågældende er udeblevet helt eller delvis, fortsat finder anvendelse, og der er dermed ikke tale om en ændring af retstilstanden.

Det foreslås videre, at det i § 69 b, *stk. 3*, og § 69 m, *stk. 3*, fastsættes, at kommunen kan foretage et forholdsmæssigt fradrag i godtgørelsen efter § 176 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, når deltageren uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden lovgivning, f.eks. tilbud efter serviceloven eller sundhedsloven.

Forslaget indebærer, at den hidtidige regel om, at kommunen kan fortage et forholdsmæssigt fradrag i godtgørelsen efter § 176 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, når deltageren uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden lovgivning, f.eks. tilbud efter serviceloven eller sundhedsloven, fortsat finder anvendelse, og der er dermed ikke tale om en ændring af retstilstanden.

Forslaget er en konsekvens af, at det af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger” ikke indgår, at der for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb skal ske tilsvarende ændringer i rådigheds- og sanktionsreglerne, som er aftalt vedrørende modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp.

Personer, der modtager ressourceforløbsydelse i ressourceforløb eller jobafklaringsforløb, vil derfor fortsat være omfattet af de gældende regler i § 36, *stk. 2*, og *3*, hvorfor bestemmelserne er indsat som nyaffattede *stk. 2* og *3*, i § 69 b, i loven, da der ikke længere blot vil kunne henvises til bestemmelserne i § 36, *stk. 2* og *3*, i loven. Forslaget vil ikke indebære indholdsmæssige ændringer, og den gældende retstilstand for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb bliver bibeholdt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.15.

Til nr. 38 (§ 69 f nyaffattes)

Det fremgår af den gældende regel i § 69 f, *stk. 1*, i lov om aktiv socialpolitik, at reglerne i § 42, *stk. 1-3* og *5-8*, finder tilsvarende anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse efter § 68, *stk. 2*, nr. *1* og *2*, og *stk. 4* og *5*. Det fremgår af den gældende regel i § 69 f, *stk. 2*, i loven, at reglerne i § 43, *stk. 1* og *2* og *4-6*, finder tilsvarende anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse efter § 68, *stk. 2*, nr. *3* og *4*. Det fremgår af den gældende regel i § 69 f, *stk. 3*, i loven, at hvis Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtager oplysninger om, at en person kan være omfattet af § 42, *stk. 1-3* og *5-8*, eller § 43, kan styrelsen indhente en redegørelse fra kommunen om, hvorvidt kommunen har taget stilling til muligheden for en sanktion efter disse bestemmelser.

Som led i bekæmpelsen af misbrug af sociale ydelser m.v. er der i gældende lovs § 69 f en pligt for kommunerne til at sanktionere modtagere af ressourceforløbsydelse i de tilfælde, hvor ydelsesmodtageren mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde eller uberettiget har modtaget ydelse under ophold i udlandet.

Efter den gældende regel i § 5 i lov om aktiv socialpolitik kan kommunen som udgangspunkt ikke udbetale ydelser til personer, der opholder sig i udlandet, fordi ydelsen er bestemt til at opfylde behov her i landet.

Kommunen kan dog i særlige tilfælde tillade, at ydelsen bevares under kortvarige ophold i udlandet. Det gælder, hvis

- 1) modtageren deltager i aktiviteter, der er led i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller revalidering efter denne lov,
- 2) modtageren udøver aftalt eller fastsat samvær, som ikke kan foregå her i landet, med egne børn under 18 år,
- 3) modtageren har brug for nødvendig lægebehandling, som den pågældende ikke kan få her i landet, eller
- 4) der i øvrigt foreligger ganske særlige forhold, f.eks. besøg hos en nær pårørende, der er alvorligt syg.

Det er en betingelse for at bevare retten til ydelsen under ophold i udlandet, at personen opfylder betingelserne for at modtage ydelse på udreisetidspunktet, og at de almindelige betingelser for at modtage ydelsen ikke tilsidesættes.

En person kan endvidere bevare retten til ydelsen under ophold i udlandet, hvis pågældende har ret til ferie, jf. § 5.

Efter den gældende regel i § 69 f får en person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 68, stk. 2, nr. 1 og 2, samt stk. 4 og 5, og som mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser samtidig med, at personen har opholdt sig i udlandet, eller har tilsidesat deres pligt til at oplyse om arbejde samtidig med uberettiget modtagelse af ressourceforløbsydelse, en sanktion.

At en ydelse er modtaget mod bedre vidende forudsætter, at det kan tilregnes modtageren, at ydelsen er modtaget på urigtigt grundlag. Kravet om mod bedre vidende er det samme som ond tro. Det vil sige, at personen vidste eller burde vide, at pågældende f.eks. skulle have givet oplysninger til kommunen.

Kommunen skal, når oplysningspligten efter § 11, stk. 2, i retssikkerhedsloven er tilsidesat, eller personen mod bedre vidende og uberettiget har modtaget ydelse under ophold i udlandet, i øvrigt sikre sig, at betingelserne for at give hjælp fortsat er opfyldt.

Sanktionerne er udformet således:

1. gang: nedsættelse af ressourceforløbsydelse med 1/3 i tre uger.
2. gang: nedsættelse af ressourceforløbsydelsen med 1/3 i 20 uger.
3. og flere gang(e): nedsættelse af ressourceforløbsydelsen med 1/3 i 20 uger og tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen for de 20 uger med nedsættelse.

Ressourceforløbsydelsen anses for modtaget mod bedre vidende og uberettiget på det tidspunkt, hvor kommunen har truffet afgørelse herom. Ydelsen anses tilsvarende for modtaget uberettiget og mod bedre vidende to eller flere gange, når kommunen har truffet afgørelse herom to eller flere gange. Dette gælder uanset det tidsmæssige omfang af forseelsen, f.eks. uanset om ressourceforløbsydelsesmodtageren har opholdt sig i udlandet 1 eller 3 uger uden at have fået kommunens tilladelse til dette.

Kommunen skal altid foretage en selvstændig, konkret og individuel prøvelse af, om betingelserne for at træffe afgørelse om en sanktion er opfyldt. Det afgørende er, om det på baggrund af de samlede oplysninger kan anses for tilstrækkeligt godtgjort, at der foreligger en situation, hvor personen mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser under ophold i udlandet, eller når en person har arbejdet uden at oplyse dette til kommunen samtidig med modtagelse af ydelser.

Det er i den forbindelse væsentligt, at den information, som kommunen skal give modtageren af ressourceforløbsydelse, skal være tilstrækkelig til, at personen kan eller bør kunne indse, at ophold i udlandet eller undladelse af at oplyse om arbejde kan føre til, at pågældende ikke længere har ret til ydelsen.

For at kommunen kan træffe afgørelse om nedsættelse eller tilbagebetaling i gentagelsestilfælde, skal modtageren af ressourceforløbsydelse have undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller have opholdt sig i udlandet, efter at kommunen har truffet afgørelse om en sanktion for at have undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller have opholdt sig i udlandet uden tilladelse. Det er således en forudsætning for anvendelse af gentagelsesvirkning, at kommunen har nået at træffe en førstegangsafgørelse om nedsættelse af hjælpen, før modtageren af hjælp på ny har undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller har opholdt sig i udlandet uden tilladelse.

Det vil sige, at hvis kommunen ikke har truffet afgørelse om en sanktion for en førstegangsforsøelse inden endnu en tilsidesættelse af oplysningspligten, kan den anden forsøelse alene udløse en afgørelse om en førstegangssanktion. Det er uden betydning for gentagelsesvirkningen, om der er tale om samme type forsøelse. Således kan en sanktion for ophold i udlandet uden tilladelse blive en andengangssanktion, hvis personen allerede har fået en førstegangssanktion for uberettiget modtagelse af ressourceforløbsydelse samtidig med uoplyst arbejde.

Nedsættelserne bortfalder, hvis de ikke er afviklet inden 5 år efter, at kommunen har konstateret, at personen har opholdt sig i udlandet uden kommunens tilladelse eller har undladt at oplyse om arbejde og samtidigt har modtaget ydelser mod bedre vidende og uberettiget.

Et tilbagebetalingskrav kan fastsættes, uanset at pågældende efterfølgende har fået et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

For personer, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 68, stk. 2, nr. 3 og 4, og som uden kommunens tilladelse har opholdt sig i udlandet samtidig med, at de mod bedre vidende og uberettiget har modtaget ydelsen, eller der har tilsidesat deres pligt til at oplyse om arbejde samtidig med uberettiget modtagelse af ydelsen, skal have en sanktion.

At en ydelse er modtaget mod bedre vidende forudsætter, at det kan tilregnes modtageren, at ydelsen er modtaget på urigtigt grundlag. Kravet om mod bedre vidende er det samme som ond tro. Det vil sige, at personen vidste eller burde vide, at pågældende f.eks. skulle have givet oplysninger til kommunen.

Ydelsen gøres første gang tilbagebetalingspligtig med 1/3 i 3 uger og anden gang inden for de seneste 5 år med 1/3 i 20 uger. Hvis personen tre eller flere gange inden for de seneste 5 år har undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller har opholdt sig i udlandet og samtidig mod bedre vidende og uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse, skal hele ydelsen tilbagebetales i 20 uger for hver gang dette sker.

Sanktionerne er udformet således:

1. gang: tilbagebetaling af 1/3 af ressourceforløbsydelsen i tre uger.
2. gang: tilbagebetaling af 1/3 af ressourceforløbsydelsen i 20 uger.
3. og flere gang(e): tilbagebetaling af den fulde ressourceforløbsydelse i 20 uger.

Kommunen træffer afgørelse om tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen.

Kommunen skal altid foretage en selvstændig, konkret og individuel prøvelse af, om betingelserne for at træffe afgørelse om en sanktion er opfyldt. Det afgørende er, om det på baggrund af de samlede oplysninger kan anses for tilstrækkeligt godtgjort, at der foreligger en situation, hvor personen mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser under ophold i udlandet eller når en person har arbejdet uden at oplyse dette til kommunen samtidig med modtagelse af ydelser.

Det er i den forbindelse væsentligt, at den information, som kommunen skal give modtageren af ressourceforløbsydelse, skal være tilstrækkelig til, at personen kan eller bør kunne indse, at ophold i udlandet eller indladelse af at oplyse om arbejde kan føre til, at pågældende ikke længere har ret til ydelsen.

Ressourceforløbsydelsen anses for modtaget mod bedre vidende og uberettiget på det tidspunkt, hvor kommunen har truffet afgørelse herom. Ydelsen anses tilsvarende for modtaget uberettiget og mod bedre vidende to eller flere gange, når kommunen har truffet afgørelse herom to eller flere gange. Dette gælder uanset det tidsmæssige omfang af forseelsen, f.eks. uanset om ressourceforløbsydelsesmodtageren har opholdt sig i udlandet 1 eller 3 uger uden at have fået kommunens tilladelse til dette.

For at kommunen kan træffe afgørelse om nedsættelse eller tilbagebetaling i gentagelsestilfælde, skal modtageren af ressourceforløbsydelse have undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller have opholdt sig i udlandet, efter at kommunen har truffet afgørelse om en sanktion for at have undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller have opholdt sig i udlandet uden tilladelse. Det er således en forudsætning for anvendelse af gentagelsesvirkning, at kommunen har nået at træffe en førstegangsafgørelse om nedsættelse af hjælpen, før modtageren af hjælp på ny har undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller har opholdt sig i udlandet uden tilladelse.

Det vil sige, at hvis kommunen ikke har truffet afgørelse om en sanktion for en førstegangsforsøelse inden endnu en tilsidesættelse af oplysningspligten, kan den anden forsøelse alene udløse en afgørelse om en førstegangssanktion. Det er uden betydning for gentagelsesvirkningen, om der er tale om samme type forsøelse. Således kan en sanktion for ophold i udlandet uden tilladelse blive en andengangssanktion, hvis personen allerede har fået en førstegangssanktion for uberettiget modtagelse af ressourceforløbsydelse samtidig med uoplyst arbejde.

Det afgørende for, hvilken sanktion en person er omfattet af ved gentagelsestilfælde, er, hvilken personkreds den pågældende tilhører på forseelsestidspunktet.

Nedsættelserne bortfalder, hvis de ikke er afviklet inden 5 år efter, at kommunen har konstateret, at personen har opholdt sig i udlandet uden kommunens tilladelse eller har undladt at oplyse om arbejde og samtidigt har modtaget ydelser mod bedre vidende og uberettiget.

Et tilbagebetalingskrav kan fastsættes, uanset at pågældende efterfølgende har fået et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Efter de gældende regler kan Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering indhente en redegørelse fra kommunen ved formodning om uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet. Styrelsen kan ikke ændre i kommunens vurderinger og afgørelser i de enkelte sager.

Muligheden for at bede kommunen om en redegørelse i sager med formodning om uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med ophold i udlandet sker i de tilfælde, hvor styrelsen i forbindelse med kontrolaktioner i lufthavne og andre offentlige steder, får oplysninger om, at modtagere af ressourceforløbsydelse kan være omfattet af sanktionsreglerne i § 69 f.

Det foreslås, at § 69 f nyaffattes således, at det kommer til at fremgå af bestemmelsens stk. 1, at en person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 68, stk. 2, nr. 1 og 2, og stk. 4 og 5, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

- 1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller
- 2) uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet.

Det foreslås fastsat i bestemmelsens *stk. 2*, at en person omfattet af stk. 1, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, vil skulle have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 20 uger.

I *stk. 3*, i bestemmelsen foreslås det fastsat, at en person omfattet af stk. 1, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, vil skulle have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat eller den pågældende har været i udlandet, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte ressourceforløbsydelse.

I *stk. 4*, i bestemmelsen foreslås det fastsat, at nedsættelsen af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 bortfalder, hvis den ikke er afviklet inden for 5 år fra det tidspunkt, hvor kommunen har konstateret forseelsen.

I *stk. 5*, i bestemmelsen foreslås det fastsat, at en person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 68, stk. 2, nr. 3 og 4, skal tilbagebetale 1/3 af ressourceforløbsydelsen for 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

- 1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller
- 2) uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet.

I *stk. 6*, i bestemmelsen foreslås det fastsat, at en person omfattet af stk. 5, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal tilbagebetale 1/3 af ressourceforløbsydelsen for 20 uger.

I *stk. 7*, i bestemmelsen foreslås det fastsat, at en person omfattet af stk. 5, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin oplysningspligt eller uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal tilbagebetale hele ressourceforløbsydelsen for 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat eller den pågældende har været i udlandet.

I *stk. 8*, i bestemmelsen foreslås det fastsat, at tilbagebetalingskravet beregnes på grundlag af ressourceforløbsydelsen for første hele kalendermåned efter afgørelsen og de efterfølgende måneder. Ressourceforløbsydelsen afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Hvis en person tillige er omfattet af en sanktion efter §§ 69 a-69 e eller i øvrigt ikke er berettiget til ressourceforløbsydelse, udskydes sanktionen om nedsættelse eller tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3, og 5-7, indtil sanktionen efter §§ 69 a-69 e er afviklet eller bortfaldet, eller der på ny ydes ressourceforløbsydelse. Hvis sanktionen efter stk. 1-3, og 5-7 allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 69 a-69 e er afviklet, eller der på ny ydes ressourceforløbsydelse. Nedsættelsen efter stk. 1-3, sker i ressourceforløbsydelse fra første hele kalendermåned efter afgørelsen.

I *stk. 9*, i bestemmelsen foreslås det fastsat, at kommunen træffer afgørelse om nedsættelse af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 eller tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 3 og 5-7,

I *stk. 10*, i bestemmelsen foreslås det fastsat, at tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 3 og 5-9 sker efter § 95.

I *stk. 11*, i bestemmelsen foreslås det fastsat, at hvis Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtager oplysninger om, at en person kan være omfattet af stk. 1-3, og 5-7, kan styrelsen indhente en redegørelse fra kommunen om, hvorvidt kommunen har taget stilling til muligheden for en sanktion efter disse bestemmelser.”

Forslaget til § 69 f er en konsekvens af, at det af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger” ikke indgår, at der for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb skal ske tilsvarende ændringer i rådigheds- og sanktionsreglerne, som er aftalt vedrørende modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp.

Personer, der modtager ressourceforløbsydelse i ressourceforløb, vil derfor fortsat være omfattet af de tilsvarende sanktionsregler, som de gældende §§ 42 og 43 i loven. Bestemmelserne er derfor indsat som nyaffattede i § 69 f i loven, da der ikke længere blot vil kunne henvises til bestemmelserne i forslagene til §§ 42 og 43. Forslaget vil ikke indebære indholdsmæssige ændringer i forhold til gældende ret, og den gældende retsstilling for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb vil derfor blive bibeholdt. Der henvises til gennemgangen af gældende ret ovenfor.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.15.

Til nr. 39 (til ny § 69 l, stk. 1)

Det fremgår af den gældende regel i § 69 l, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at fradrag i eller nedsættelse eller ophør af ressourceforløbsydelse efter §§ 69 m-69 p for personer i jobafklaringsforløb er betinget af, at kommunen samtidig med henvisningen til arbejde, afgivelsen af tilbud m.v. eller indkaldelsen til samtale m.v. skriftligt har informeret personen om konsekvensen for ydelsen, hvis personen uden rimelig grund afslår arbejdet, afviser eller udebliver fra tilbuddet eller ikke møder til samtalen m.v. Kommunen skal endvidere samtidig skriftligt informere om, hvilke skridt en person, der afslår m.v. efter 1. pkt., skal tage for igen at blive berettiget til ydelsen.

Bestemmelsen svarer til den gældende regel om vejledningspligt for modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter kapitel 4 i lov om aktiv socialpolitik.

Med forslaget til ny § 35, stk. 1 (forslagets § 1, nr. 15) foreslås det at forenkle vejledningspligten i forhold til rådighed og sanktioner for modtagere af kontanthjælp m.v., således at kommunen fremover senest ved første jobsamtale efter, at personen har henvendt sig om hjælp, vil skulle vejlede personen om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med ydelsen. Kommunen vil skulle drøfte og gennemgå vejledningen med personen, så personen forstår sine rettigheder og pligter. Kommunen vil desuden skulle sikre, at vejledningen udleveres skriftligt og umiddelbart herefter sendes til personen, samt at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år. Hvis kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det, eller hvis personen anmoder kommunen om vejledning, vil vejledningen skulle gennemgås hyppigere.

Med forslaget til ændring af § 69 a, stk. 1 (forslagets § 1, nr. 35) foreslås det desuden at forenkle vejledningspligten i forhold til rådighed og sanktioner for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb, så disse omfattes af samme regler om forenklet vejledning, som foreslås for modtagere af kontanthjælp m.v. efter kapitel 4 i loven.

Det foreslås, at § 69 l, stk. 1, nyaffattes således, at fradrag i eller nedsættelse eller ophør af ressourceforløbsydelse efter §§ 69 m-69 p for modtagere af ressourceforløbsydelse i jobafklaringsforløb fremover vil være betinget af, at kommunen senest ved første jobsamtale, efter at personen er blevet berettiget til ressourceforløbsydelse, vejleder modtageren af ydelsen om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med ydelsen. Kommunen vil senest ved første jobsamtale skulle drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så personen forstår sine rettigheder og pligter. Kommunen vil senest ved første jobsamtale desuden skulle sikre, at vejledningen udleveres skriftligt til personen, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen. Kommunen vil derudover skulle sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år, samt sikre, at vejledningen gennemgås hyppigere, hvis kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det, eller personen anmoder kommunen om vejledning.

Der henvises til bemærkningerne til det enslydende forslag til forenklet vejledning om rådighed og sanktioner for personer, der modtager ressourceforløbsydelse i ressourceforløb (forslag til § 1, nr. 35 vedr. ændring af § 69 a, stk. 1). Desuden henvises endvidere til bemærkningerne til § 1, nr. 15 (ændring af § 35, stk. 1), og de almindelige bemærkninger i afsnit 2.9.2.

Til nr. 40 (§ 69 l, stk. 3, ophæves, og der indsættes nye stk.)

Det fremgår af den gældende regel i § 69 l, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, at for modtagere af ressourceforløbsydelse i jobafklaringsforløb finder § 35, stk. 2, 3 og 7, anvendelse for personens undladelse af at opfylde sine pligter efter § 69 k.

Det fremgår af den gældende regel i § 35, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, at fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen sker med virkning fra den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af hjælp uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 8 a, 13 eller 13 a, jf. dog § 40 a, stk. 1 og 2. Fradrag og nedsættelser i hjælpen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af

omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 36 kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Det fremgår af den gældende regel i § 35, stk. 3, i loven, at fradrag efter § 36, stk. 2, og §§ 37, 37 a og 38 sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Hvis den månedlige hjælp til en person er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige hjælp efter §§ 22-25 og fastsættes pr. dag beregnet på grundlag af en 5-dages-uge.

Det fremgår af den gældende regel i § 35, stk. 7, i loven, at beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter stk. 3 og 4.

Det foreslås, at § 69 l, stk. 3, ophæves, og at der i stedet indsættes et nyt *stk. 3*, hvorefter fradrag i eller nedsættelse eller ophør af ressourceforløbsydelsen sker med virkning fra den dag, hvor modtageren af ressourceforløbsydelse uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 69 m-p, Fradrag og nedsættelser i ressourceforløbsydelsen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 69 k kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse.

Som nyt *stk. 4*, i bestemmelsen foreslås det fastsat, at fradrag efter §§ 69 m- 69 p sker med en gennemsnitssats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Hvis den månedlige ressourceforløbsydelse til en person er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag med samme andel. Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige ressourceforløbsydelse efter § 69 j og fastsættes pr. dag beregnet på grundlag af en 5-dages-uge. Der er tale om en videreførsel af gældende ret.

Som nyt *stk. 5*, i bestemmelsen foreslås det indsat, at beskæftigelsesministeren offentliggør størrelsen af fradraget efter stk. 4, i lighed med gældende ret.

Forslaget er en konsekvens af, at det af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger” ikke indgår, at der for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb skal ske tilsvarende ændringer i rådigheds- og sanktionsreglerne, som er aftalt vedrørende modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp.

Personer, der modtager ressourceforløbsydelse i jobafklaringsforløb, vil derfor fortsat skulle være omfattet af de gældende regler i § 35, stk. 2, 3 og 7, i loven, hvorfor bestemmelserne er indsat som nyaffattede § 69 l, stk. 3-5, i loven, da der ikke længere blot vil kunne henvises til bestemmelserne. Forslaget vil ikke indebære indholdsmæssige ændringer, og den gældende retsstilling for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb vil blive bibeholdt.

Som konsekvens af indsættelsen af nye stykker i § 69 l, i loven, bliver stk. 4 herefter til stk. 6. Der er ikke tale om indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 41 (§ 69 q, stk. 1-3)

Det fremgår af den gældende regel i § 69 q, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at § 42, stk. 1-3 og 5-8, finder anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse fastsat efter § 69 j, stk. 2, nr. 1 og 2. Det fremgår af den gældende regel i § 69 q, stk. 2, i loven, at § 43, stk. 1, 2 og 4-6, finder anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse fastsat efter § 69 j, stk. 2, nr. 3 og 4. Det fremgår af den gældende regel i § 69 q, stk.

3, i loven, at hvis Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtager oplysninger om, at en person kan være omfattet af § 42, stk. 1-3 og 5-8, eller § 43, kan styrelsen indhente en redegørelse fra kommunen om, hvorvidt kommunen har taget stilling til muligheden for en sanktion efter disse bestemmelser.

Som led i bekæmpelsen af misbrug af sociale ydelser m.v. er der i gældende lovs § 69 f en pligt for kommunerne til at sanktionere modtagere af ressourceforløbsydelse i de tilfælde, hvor ydelsesmodtageren mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde eller uberettiget har modtaget ydelse under ophold i udlandet.

Efter den gældende regel i § 5 i lov om aktiv socialpolitik kan kommunen som udgangspunkt ikke udbetale ydelser til personer, der opholder sig i udlandet, fordi ydelsen er bestemt til at opfylde behov her i landet.

Kommunen kan dog i særlige tilfælde tillade, at ydelsen bevares under kortvarige ophold i udlandet. Det gælder, hvis

- 1) modtageren deltager i aktiviteter, der er led i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller revalidering efter denne lov,
- 2) modtageren udøver aftalt eller fastsat samvær, som ikke kan foregå her i landet, med egne børn under 18 år,
- 3) modtageren har brug for nødvendig lægebehandling, som den pågældende ikke kan få her i landet, eller
- 4) der i øvrigt foreligger ganske særlige forhold, f.eks. besøg hos en nær pårørende, der er alvorligt syg.

Det er en betingelse for at bevare retten til ydelsen under ophold i udlandet, at personen opfylder betingelserne for at modtage ydelsen på udreisetidspunktet, og at de almindelige betingelser for at modtage ydelsen ikke tilsidesættes.

En person kan endvidere bevare retten til ydelsen under ophold i udlandet, hvis pågældende har ret til ferie, jf. § 5 i lov om aktiv socialpolitik.

Efter den gældende regel i § 69 q får personer, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 69 j, stk. 2, nr. 1 og 2, og som mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser samtidig med, at personen har opholdt sig i udlandet, eller der har tilsidesat deres pligt til at oplyse om arbejde samtidig med uberettiget modtagelse af ressourceforløbsydelse, en sanktion.

At en ydelse er modtaget mod bedre vidende forudsætter, at det kan tilregnes modtageren, at ydelsen er modtaget på urigtigt grundlag. Kravet om ”mod bedre vidende” er det samme som ond tro. Det vil sige, at personen vidste eller burde vide, at pågældende f.eks. skulle have givet oplysninger til kommunen.

Kommunen skal, når oplysningspligten efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område er tilsidesat, eller personen mod bedre vidende og uberettiget har modtaget ydelse under ophold i udlandet, i øvrigt sikre sig, at betingelserne for at give hjælp fortsat er opfyldt.

Sanktionerne er udformet således:

1. gang: nedsættelse af ressourceforløbsydelse med 1/3 i tre uger.
2. gang: nedsættelse af ressourceforløbsydelsen med 1/3 i 20 uger.
3. og flere gang(e): nedsættelse af ressourceforløbsydelsen med 1/3 i 20 uger og tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen for de 20 uger med nedsættelse.

Ressourceforløbsydelsen anses for modtaget mod bedre vidende og uberettiget på det tidspunkt, hvor kommunen har truffet afgørelse herom. Ydelsen anses tilsvarende for modtaget uberettiget og mod bedre vidende to eller flere gange, når kommunen har truffet afgørelse herom to eller flere gange. Dette gælder uanset det tidsmæssige omfang af forseelsen, f.eks. uanset om ressourceforløbsydelsesmodtageren har opholdt sig i udlandet 1 eller 3 uger uden at have fået kommunens tilladelse til dette.

For at kommunen kan træffe afgørelse om nedsættelse eller tilbagebetaling i gentagelsestilfælde, skal modtageren af ressourceforløbsydelse have undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller have opholdt sig i udlandet, efter at kommunen har truffet afgørelse om en sanktion for at have undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller have opholdt sig i udlandet uden tilladelse. Det er således en forudsætning for anvendelse af gentagelsesvirkningen, at kommunen har nået at træffe en førstegangsafgørelse om nedsættelse af hjælpen, før modtageren af hjælp på ny har undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller har opholdt sig i udlandet uden tilladelse.

Det vil sige, at hvis kommunen ikke har truffet afgørelse om en sanktion for en førstegangsforsøelse inden endnu en tilsidesættelse af oplysningspligten, kan den anden forsøelse alene udløse en afgørelse om en førstegangssanktion. Det er uden betydning for gentagelsesvirkningen, om der er tale om samme type forsøelse. Således kan en sanktion for ophold i udlandet uden tilladelse blive en andengangssanktion, hvis personen allerede har fået en førstegangssanktion for uberettiget modtagelse af ressourceforløbsydelse samtidig med uoplyst arbejde.

For personer, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 69 j, stk. 2, nr. 2 og 4, og som uden kommunens tilladelse har opholdt sig i udlandet samtidig med, at de mod bedre vidende og uberettiget har modtaget ydelsen, eller der har tilsidesat deres pligt til at oplyse om arbejde samtidig med uberettiget modtagelse af ydelsen, skal have en sanktion.

Ydelsen gøres første gang tilbagebetalingspligtig med 1/3 i 3 uger og anden gang inden for de seneste 5 år med 1/3 i 20 uger. Hvis personen tre eller flere gange inden for de seneste 5 år har undladt at oplyse om arbejde til kommunen eller har opholdt sig i udlandet og samtidig mod bedre vidende og uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse, skal hele ydelsen tilbagebetales i 20 uger for hver gang, dette sker.

Sanktionerne er udformet således:

1. gang: tilbagebetaling af 1/3 af ressourceforløbsydelsen i tre uger.
2. gang: tilbagebetaling af 1/3 af ressourceforløbsydelsen i 20 uger.
3. og flere gang(e): tilbagebetaling af den fulde ressourceforløbsydelse i 20 uger.

Kommunen træffer afgørelse om nedsættelse og tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen.

Kommunen skal altid foretage en selvstændig, konkret og individuel prøvelse af, om betingelserne for at træffe afgørelse om en sanktion er opfyldt. Det afgørende er, om det på baggrund af de samlede oplysninger kan anses for tilstrækkeligt godtgjort, at der foreligger en situation, hvor personen mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser under ophold i udlandet, eller når en person har arbejdet uden at oplyse dette til kommunen samtidig med modtagelse af ydelser.

Det er i den forbindelse væsentligt, at den information, som kommunen skal give modtageren af ressourceforløbsydelse, skal være tilstrækkelig til, at personen kan eller bør kunne indse, at ophold i udlandet eller indladelse af at oplyse om arbejde kan føre til, at pågældende ikke længere har ret til ydelsen.

Det afgørende for, hvilken sanktion en person er omfattet af ved gentagelsestilfælde, er, hvilken personkreds den pågældende tilhører på forseelsestidspunktet.

Nedsættelserne bortfalder, hvis de ikke er afviklet inden 5 år efter, at kommunen har konstateret, at personen har opholdt sig i udlandet uden kommunens tilladelse eller har undladt at oplyse om arbejde og samtidigt har modtaget ydelser mod bedre vidende og uberettiget.

Et tilbagebetalingskrav kan fastsættes, uanset at pågældende efterfølgende har fået et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Efter de gældende regler kan Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering indhente en redegørelse fra kommunen ved formodning om uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med arbejde eller ophold i udlandet. Styrelsen kan ikke ændre i kommunens vurderinger og afgørelser i de enkelte sager.

Muligheden for at bede kommunen om en redegørelse i sager med formodning om uberettiget modtagelse af hjælp samtidig med ophold i udlandet sker i de tilfælde, hvor styrelsen i forbindelse med kontrolaktioner i lufthavne og andre offentlige steder får oplysninger om, at modtagere af ressourceforløbsydelse kan være omfattet af sanktionsreglerne i § 69 q.

Det foreslås, at § 69 q, stk. 1-3, i loven ophæves og at § 69 q nyaffattes således, at det fastsættes i bestemmelsens stk. 1, at en person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 69 j, stk. 2, nr. 1 og 2, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 3 uger, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller

2) uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet.

I bestemmelsens stk. 2, foreslås det fastsat, at en person omfattet af stk. 1, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 20 uger.

I bestemmelsens stk. 3, foreslås det fastsat, at en person omfattet af stk. 1, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal have ressourceforløbsydelsen nedsat med 1/3 i 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat, eller den pågældende har været i udlandet, og skal herudover tilbagebetale den nedsatte ressourceforløbsydelse.

I bestemmelsens stk. 4, foreslås det fastsat, at nedsættelsen af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 bortfalder, hvis den ikke er afviklet inden for 5 år fra det tidspunkt, hvor kommunen har konstateret forseelsen.

I bestemmelsens *stk. 5*, foreslås det fastsat, at en person, der modtager ressourceforløbsydelse efter § 69 j, stk. 2, nr. 3 og 4, skal tilbagebetale 1/3 af ressourceforløbsydelsen, hvis den pågældende mod bedre vidende

1) har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller

2) uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet.

I bestemmelsens *stk. 6*, foreslås det fastsat, at en person omfattet af stk. 5, som to gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde efter § 11, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område eller uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal tilbagebetale 1/3 af ressourceforløbsydelsen for 20 uger.

I bestemmelsens *stk. 7*, foreslås det fastsat, at en person omfattet af stk. 5, som tre eller flere gange inden for de seneste 5 år mod bedre vidende har tilsidesat sin oplysningspligt eller uberettiget har modtaget ressourceforløbsydelse under ophold i udlandet, skal tilbagebetale hele ressourceforløbsydelsen for 20 uger, for hver gang oplysningspligten er tilsidesat, eller den pågældende har været i udlandet.

I bestemmelsens *stk. 8*, foreslås det fastsat, at tilbagebetalingskravet beregnes på grundlag af ressourceforløbsydelsen for første hele kalendermåned efter afgørelsen og de efterfølgende måneder. Ressourceforløbsydelsen afrundes til nærmeste hele kronebeløb. Hvis en person tillige er omfattet af en sanktion efter §§ 69 l - 69 p eller i øvrigt ikke er berettiget til ressourceforløbsydelse, udskydes sanktionen om nedsættelse eller tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 og 5-7, indtil sanktionen efter §§ 69 l - 69 p er afviklet eller bortfaldet, eller der på ny ydes ressourceforløbsydelse. Hvis sanktionen efter stk. 1-3, og 5-7 allerede er påbegyndt, udskydes den resterende del af sanktionen, indtil sanktionen efter §§ 69 l - 69 p er afviklet, eller der på ny ydes ressourceforløbsydelse. Nedsættelsen efter stk. 1-3, sker i ressourceforløbsydelse fra første hele kalendermåned efter afgørelsen

I bestemmelsens *stk. 9*, foreslås det fastsat, at kommunen træffer afgørelse om nedsættelse af ressourceforløbsydelsen efter stk. 1-3 eller tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 3 og 5-7.

I bestemmelsens *stk. 10*, foreslås det fastsat, at tilbagebetaling af ressourceforløbsydelsen efter stk. 3 og 5-9 sker efter § 95 i lov om aktiv socialpolitik.

I bestemmelsens *stk. 11*, foreslås det fastsat, at hvis Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering modtager oplysninger om, at en person kan være omfattet af stk. 1-3 og 5-7, kan styrelsen indhente en redegørelse fra kommunen om, hvorvidt kommunen har taget stilling til muligheden for en sanktion efter disse bestemmelser.

Forslaget til § 69 q er en konsekvens af, at det af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger” ikke indgår, at der for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb skal ske tilsvarende ændringer i rådigheds- og sanktionsreglerne, som er aftalt vedrørende modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp.

Personer, der modtager ressourceforløbsydelse i jobafklaringsforløb, vil derfor fortsat være omfattet af de tilsvarende sanktionsregler, som de gældende §§ 42 og 43 i loven. Bestemmelserne er derfor indsat som nyaffattede i § 69 q i loven, da der ikke længere blot vil kunne henvises til bestemmelserne i forslagene til §§

42 og 43. Forslaget indebærer ikke indholdsmæssige ændringer, og den gældende retsstilling for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb vil blive bibeholdt. Der henvises til gennemgangen af gældende ret ovenfor.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.15.

Til nr. 42 (§ 74 a, stk. 5)

Det fremgår af den gældende regel i § 74 a, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik, at personer, der modtager støtte i form af tilskud til at bevare selvstændig virksomhed efter § 70 g i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, alene har ret til ledighedsydelse ved ophør af den selvstændige virksomhed, hvis den pågældende er visiteret til fleksjob for lønmodtagere efter § 70 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det foreslås at ændre henvisningen fra § 70 a til § 118 i § 74 a, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik.

Forslaget er en konsekvens af vedtagelsen af lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats. Med den foreslåede ændring bringes henvisningen i § 70 a, stk. 5, i loven i overensstemmelse med lov nr. 548 af 7. maj 2019. Den foreslåede ændring medfører ikke indholdsmæssige ændringer.

Som følge af den foreslåede ændring er der behov for at ophæve § 2, nr. 80, i lov nr. 551 af 7. maj 2019.

Der henvises til bemærkningerne til § 18.

Til nr. 43 (§ 74 a, stk. 8)

Det fremgår af den gældende regel i § 74 a, stk. 8, i lov om aktiv socialpolitik, at personer, der modtager ledighedsydelse, jf. stk. 1 og 3, bevarer retten til ydelsen ved flytning til en anden kommune.

Det foreslås at ændre henvisningen i § 74 a, stk. 8, i loven fra stk. 1 og 3 til stk. 1-3. Der er tale om en præcisering hvorved det tydeliggøres, at stk. 2, om ledighedsydelsens størrelse, ligeledes finder anvendelse ved flytning til anden kommune. Der er med den foreslåede ændring ikke tilsigtet indholdsmæssige ændringer i den gældende retstilstand.

Til nr. 44 (§ 74 g, stk. 2)

Det fremgår af den gældende regel i § 74 g, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, at en person, der modtager ledighedsydelse, ikke har pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder, hvis der foreligger et af de forhold, der er nævnt i § 13, stk. 7.

Det foreslås, at det i § 74 g, stk. 2, i loven kommer til at fremgå, at en modtager af ledighedsydelse ikke har pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder, hvis der foreligger et forhold, som er omfattet af § 13, stk. 7, eller regler udstedt i medfør af § 13, stk. 15.

Bemyndigelsen til at fastsætte regler efter § 13, stk. 15, i loven vil efter lovforslagets § 1, nr. 7, blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om de rimelige grunde til, at en modtager af hjælp uden sanktionsmæssige konsekvenser vil kunne ophøre med at deltage i et aktivt tilbud, m.v. Bemyndigelsen vil endvidere blive anvendt at fastsætte nærmere regler om, dels at der ved afgivelsen af tilbud og beskæftigelsesfremmende foranstaltninger og ved henvisning af arbejde m.v. skal tages højde for, om der er en rimelig grund til, at tilbuddet ikke skal afgives, f.eks. at personen ikke kan deltage i tilbuddet

m.v. på grund af sygdom, børnepasningsproblemer eller transportvanskeligheder, dels at personer, der har en rimelig grund til ikke at deltage i et tilbud, beskæftigelsesfremmende foranstaltninger m.v., henvist arbejde m.v., vil kunne ophøre i tilbud m.v. uden sanktionsmæssige konsekvenser.

Forslaget er en konsekvens af, at det af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger” ikke indgår, at der for modtagere af ledighedsydelse skal ske tilsvarende ændringer i rådigheds- og sanktionsreglerne, som er aftalt vedrørende modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 7.

Til nr. 45 (til § 75, stk. 4)

Det fremgår af den gældende regel i § 75, stk. 1, nr. 6, i lov om aktiv socialpolitik, at en person, der modtager ledighedsydelse, aktivt skal udnytte sine arbejdsmuligheder for at opnå fleksjob. Personen skal registrere cv-oplysninger på Jobnet efter kapitel 6 lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, senest 3 uger efter personen har opnået ret til ledighedsydelse.

Det fremgår af den gældende regel i § 75, stk. 4, i loven, at stk. 1, nr. 6, dog ikke gælder, hvis personen ikke står til rådighed for et fleksjob i en periode, som jobcenteret vurderer, vil vare mere end 1 måned, fordi personen er omfattet af § 13, stk. 7, nr. 2 eller 4-6. Når personen igen står til rådighed for et fleksjob, skal den pågældende snarest muligt, dog senest efter 3 uger, registrere cv-oplysninger på Jobnet.

Det fremgår af gældende regler i § 13, stk. 7, nr. 2, og 4-6, i loven, at ønsker ansøgeren eller dennes ægtefælle at modtage eller modtager ansøgeren eller dennes ægtefælle hjælp som uddannelses- eller jobparat, har de dog ikke pligt til at udnytte deres uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved at tage imod et tilbud om uddannelse eller arbejde efter stk. 1 eller tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger efter stk. 5, hvis 2) den pågældende ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde på grund af sygdom eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller det hidtidige arbejde fortsættes, 4) den pågældende har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption, i det omfang der under fravær efter bestemmelserne i barselslovens § 6, stk. 1 og 2, § 7, § 8, stk. 1-6, § 9, § 13 og § 14, stk. 1 og 2, er ret til dagpenge ved graviditet, barsel og adoption, 5) den pågældende er nødt til at passe sine børn og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed, og 6) den pågældende modtager støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn, handicappet voksen eller døende nærtstående eller efter barselsloven til pasning af alvorligt sygt barn,

Personer, der er visiteret til fleksjob, og som ikke står til rådighed for et fleksjob i en periode, som jobcenteret vurderer, vil strække sig over en måned, fordi de enten er syge eller har børnepasningsproblemer, er på barsel eller modtager støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn eller døende nærtstående m.v., jf. § 13, stk. 7, nr. 2 og 4-6, i lov om aktiv socialpolitik, fritages således fra pligten til at registrere cv-oplysninger på Jobnet.

Når den ledige fleksjobvisiterede igen står til rådighed for arbejdsmarkedet, skal den pågældende hurtigst muligt lægge sit cv på Jobnet, dog senest 3 uger efter, at fritagelsen for rådighed for et fleksjob er ophørt.

I det omfang en modtager af ledighedsydelse har behov for det, skal kommunen bistå den pågældende med at registrere cv-oplysninger på Jobnet.

Det foreslås, at § 75, stk. 4, 1. pkt., i loven ændres således, at det fastsættes, at en person, der modtager ledighedsydelse, ikke skal registrere sine cv-oplysninger på Jobnet, jf. stk. 1, nr. 6, hvis personen ikke står til rådighed for et fleksjob i en periode, som jobcenteret vurderer vil vare mere end en måned, fordi personen ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde på grund af sygdom, eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller det hidtidige arbejde fortsættes, den pågældende har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption, i det omfang der under fravær efter bestemmelserne i barselslovens § 6, stk. 1 og 2, § 7, § 8, stk. 1-6, § 9, § 13 og § 14, stk. 1 og 2, er ret til dagpenge ved graviditet, barsel og adoption, den pågældende er nødt til at passe sine børn, og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed, eller den pågældende modtager støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn, handicappet voksen eller døende nærtstående eller efter barselsloven til pasning af alvorligt sygt barn.

Forslaget er en konsekvens af, at det af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger” ikke fremgår, at der for modtagere af ledighedsydelse skal ske tilsvarende ændringer i rådighedsreglerne, som er aftalt vedrørende integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp. Personerne vil derfor fortsat skulle være omfattet af gældende regler i § 13, stk. 7, nr. 2, og 4-6, i loven, hvorfor bestemmelsen er nyaffattet i § 74, stk. 4, i loven, da der ikke længere blot vil kunne henvises til § 13, stk. 7, nr. 2, og 4-6, idet oplysningsreglerne af rimelige grunde med lovforslagets § 1, nr. 5 (§ 13, stk. 7) vil blive ophævet. Forslaget vil ikke indebære indholdsmæssige ændringer, og den gældende retsstilling for modtagere af ledighedsydelse vil blive bibeholdt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.16.

Til nr. 46 (ny § 75 a)

Der er ikke i lov om aktiv socialpolitik fastsat særlige regler om vejledningspligt i forhold til rådighed og sanktioner for personer, der modtager ledighedsydelse efter kapitel 7 i loven. Modtagere af ledighedsydelse er dog omfattet af forvaltningslovens regler i kapitel 3 om vejledning samt reglerne i § 12 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område om myndighedens oplysningspligt/vejledningspligt.

Med forslag til ændring af § 35, stk. 1 (forslagets § 1, nr. 15) foreslås det at forenkle vejledningspligten i forhold til modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp, således at kommunen fremover senest ved første jobsamtale efter ansøgningen om hjælp skal vejlede personen om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med hjælpen. Kommunen vil skulle drøfte og gennemgå vejledningen med personen, så personen forstår sine rettigheder og pligter. Kommunen vil desuden skulle sikre, at vejledningen udleveres skriftligt og umiddelbart herefter sendes til personen, samt at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år. Hvis kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det, eller hvis personen anmoder kommunen om vejledning, vil vejledningen skulle gennemgås hyppigere.

Med forslaget til ændring af § 69 a, stk. 1 (forslagets § 1, nr. 35) og forslag til ændring af § 69 l, stk. 1 (forslag til § 1, nr. 39) foreslås det at forenkle vejledningspligten for modtagere af ressourceforløbsydelse i henholdsvis ressourceforløb og jobafklaringsforløb, så disse omfattes af samme regler om forenklet vejledning i forhold til rådighed og sanktioner, som foreslås indført i forhold til modtagere af kontanthjælp m.v.

Det foreslås, at personer, der modtager ledighedsydelse, ligeledes bliver omfattet af samme regler om forenklet vejledning i forhold til rådighed og sanktioner, som foreslås i forhold til de øvrige målgrupper.

Det foreslås som konsekvens heraf, at der indsættes en ny § 75 a, hvorefter fradrag i eller nedsættelse eller ophør af ledighedsydelse efter §§ 75-77 c i lov om aktiv socialpolitik vil være betinget af, at kommunen senest ved første jobsamtale, efter personen er blevet berettiget til ledighedsydelse, vejleder modtageren af ydelsen om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med ydelsen. Kommunen vil desuden senest ved første jobsamtale skulle drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, så personen forstår sine rettigheder og pligter. Kommunen vil senest ved første jobsamtale skulle sikre, at vejledningen udleveres skriftligt til personen, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen. Kommunen vil derudover skulle sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år, samt sikre, at vejledningen gennemgås hyppigere, hvis kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det, eller personen anmoder kommunen om vejledning.

Med forslaget bliver stk. 3-5 herefter stk. 4-6.

Der henvises til bemærkningerne til de enslydende forslag til forenklet vejledning om rådighed og sanktioner i forhold til personer, der modtager ressourceforløbsydelse i ressourceforløb (forslaget til § 1, nr. 35 vedrørende ændring af § 69 a, stk. 1) og personer, der modtager ressourceforløbsydelse i jobafklaringsforløb (forslaget til § 1, nr. 39 vedrørende ændring af § 69 l, stk. 1). Desuden henvises til bemærkningerne til forslaget til § 1, nr. 15 (ændring af § 35, stk. 1) og de almindelige bemærkninger i afsnit 2.9.2.

Til nr. 47 (§ 77, stk. 1, 3 og 4)

Det fremgår af den gældende regel i § 77, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at hvis en person, der modtager ledighedsydelse, uden rimelig grund, jf. § 13, stk. 7 eller 8, udebliver fra en jobsamtale, et møde i rehabiliteringsteamet, en samtale om rådighedsvurdering eller en opfølgningssamtale, jf. § 75, stk. 1, nr. 2, foretager kommunen fradrag i ledighedsydelsen for de dage, der går, fra personen skulle være mødt til samtalen, og indtil kontakten til kommunen er genoprettet. Der foretages fradrag i ledighedsydelsen for den dag, hvor samtalen skulle have fundet sted, uanset om personen kontakter kommunen samme dag.

Det fremgår af § 77, stk. 3, at hvis en person uden rimelig grund, jf. § 13, stk. 7 eller 8, udebliver fra en samtale som nævnt i stk. 1, som personen selv har booket digitalt, skal kommunen foretage fradrag i ledighedsydelsen for de dage, der går, fra personen skulle være mødt til samtalen, og indtil kontakten til kommunen er genoprettet. Der foretages fradrag i ledighedsydelsen for den dag, hvor samtalen skulle have fundet sted, uanset om personen kontakter kommunen samme dag.

Det fremgår videre af § 77, stk. 4, at hvis en person, der er omfattet af § 75, stk. 1, nr. 3, uden rimelig grund, jf. § 13, stk. 7 eller 8, har undladt selv at booke en jobsamtale digitalt inden for den frist, som jobcenteret har fastsat, jf. kapitel 7 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, foretager kommunen fradrag i ledighedsydelsen for de dage, der går, fra personen skulle have booket jobsamtalen digitalt, og indtil personen har booket en jobsamtale digitalt, eller til personen har genoprettet kontakten med jobcenteret. Der foretages fradrag i ledighedsydelsen for den dag, hvor jobsamtalen skulle have været booket, uanset om personen booker jobsamtalen dagen efter fristens udløb.

Det foreslås, at der i § 77, stk. 1, 3 og 4, i loven efter »§ 13 stk. 7 eller 8«: indsættes », samt regler fastsat i medfør af § 13, stk. 15«.

Bemyndigelsen til at fastsætte regler efter § 13, stk. 15, i loven, vil efter lovforslagets § 1, nr. 7, blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om de rimelige grunde til, at en modtager af hjælp uden sanktionsmæssige konsekvenser vil kunne ophøre med at deltage i et aktivt tilbud, m.v. Bemyndigelsen vil endvidere blive anvendt til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om, dels at der ved afgivelsen af tilbud og beskæftigelsesfremmende foranstaltninger og ved henvisning af arbejde m.v. skal tages højde for, om der er en rimelig grund til, at tilbuddet ikke skal afgives, f.eks. at personen ikke kan deltage i tilbuddet m.v. på grund af sygdom, børnepasningsproblemer eller transportvanskeligheder, dels at personer, der har en rimelig grund til ikke at deltage i et tilbud, beskæftigelsesfremmende foranstaltninger m.v., henvist arbejde m.v., vil kunne udeblive fra f.eks. en jobsamtale uden sanktionsmæssige konsekvenser.

Reglerne i § 77, stk. 3 og 4, blev indsat ved § 2, nr. 90 i lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love og ændringen af bestemmelserne tager udgangspunkt i denne ændring.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 7.

Til nr. 48 (§ 77, stk. 5)

Det fremgår af den gældende regel i § 77, stk. 5, at nedsættelsen af hjælpen efter stk. 1-3 fastsættes på baggrund af den årlige ledighedsydelse og fastsættes pr. dag beregnet på baggrund af en 5-dages-uge. Hvis den månedlige hjælp til en person er nedsat, nedsættes fradraget pr. dag tilsvarende.

Det foreslås at ændre henvisningen i § 77, stk. 5, i loven fra stk. 1-3 til stk. 1-4. Forslaget er en konsekvens af, at § 77, stk. 3, med § 2, nr. 90 i lov nr. 551 af 7. maj 2019 er blevet ophævet og erstattet af et nyt stk. 3 og 4.

Ændringen har ikke indholdsmæssige konsekvenser for ydelsesmodtagerne og svarer til gældende ret, og der er alene tale om en lovteknisk ændring.

Til nr. 49 (§ 80, stk. 1)

Det fremgår af den gældende regel i § 80, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at den ydelse, der ligger til grund for beregning af ATP-bidrag, er den ydelse, der er beregnet, efter at der er foretaget fradrag efter reglerne i §§ 30-33, 36-43, 58, 59 og 68 a, § 69 j, stk. 5 og 9, og § 74 d, stk. 2 og 3.

Det foreslås i § 80, stk. 1, i loven, at henvisningen til reglerne i »§§ 30-33, 36-43,« ændres til: »§§ 30-33, 36-40 a, 42, 43,«.

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af lovforslagets § 1, nr. 24, hvorefter § 41 ophæves.

Til nr. 50

Efter den gældende regel i § 81 i lov om aktiv socialpolitik, kan kommunen yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter til en person, som har været ude for ændringer i sine forhold, hvis den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens

muligheder for at klare sig selv i fremtiden. Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses.

Kommunen kan undtagelsesvis og ud fra en konkret vurdering yde hjælp til en udgift, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften er af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse. Hvad der forstås ved rimeligt begrundede enkeltudgifter vil afhænge af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Udgifter, der opstår som følge af brand, oversvømmelser, tyveri m.v., og som ikke dækkes på anden måde, vil ud fra en konkret vurdering i det enkelte tilfælde kunne anses for rimeligt begrundede enkeltudgifter, hvis der er tale om nødvendige udgifter.

Efter praksis kan udgifter til en nærtståendes begravelse være rimeligt begrundede enkeltudgifter.

En udgift til nyanskaffelser er ikke nødvendigvis rimeligt begrundet, idet det afgørende må være anvendeligheden af effekterne. Brugte effekter anskaffet i et genbrugscenter kan have en anvendelighed, der dækker ansøgerens behov.

Der kan som udgangspunkt ikke ydes hjælp til udgifter, hvis behovet for hjælp er opstået som følge af en pålagt sanktion. I helt særlige situationer kan der dog ydes hjælp, selvom ansøgeren er pålagt en sanktion.

Der kan i nogle tilfælde ydes hjælp efter § 81 til gebyrer og egenbetaling fastsat i anden lovgivning.

Hvis specialbestemmelser i anden lovgivning udtømmende regulerer mulighederne for at få hjælp, udelukker dette normalt, at § 81 kan bringes i anvendelse. Hvis specialbestemmelsen ikke gør udtømmende op med mulighederne for at få hjælp, kan § 81 normalt bringes i anvendelse i det omfang, der ikke er ydet støtte efter specialbestemmelsen, og ansøgeren opfylder de øvrige betingelser i § 81.

Hvis kommunen yder hjælp efter § 81 til betaling af boligindskud, eller hvad der kan sidestilles hermed, skal modtageren tilbagebetale hjælpen efter lovens § 92, stk. 1, 2. pkt. Personen har efter § 92, stk. 4, pligt til at oplyse kommunen om udbetaling af boligindskud, eller hvad der kan ligestilles hermed, i forbindelse med opsigelse af lejemålet, fraflytning eller lignende.

Det foreslås som § 81, 4. pkt., at hjælp til enkeltudgifter i forbindelse med flytning ikke længere skal ydes efter § 81. Hjælp til enkeltudgifter i forbindelse med flytning vil i stedet fremover skulle ydes efter § 85, jf. den foreslåede ændring i lovforslaget § 1, nr. 52 og 53. Der er med flytningen af muligheden for at yde hjælp til enkeltudgifter til flytning fra § 81 til § 85, jf. forslaget til § 1, nr. 52 og 53, ikke tilsigtet en ændring af den gældende praksis for vurderingen af, hvornår der kan ydes enkeltudgifter til flytning.

Til nr. 51

I lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvor integrationsydelsen ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse blev der ved § 6, nr. 22, ændret i § 37, stk. 3, § 82 a, stk. 1 og § 110, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, som følge af at integrationsydelsen skifter betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Da § 6, nr. 22, i lov nr. 174 af 27. februar 2019, vedrørende ændringen af forslaget til § 37, stk. 3, foreslås ændret ved dette lovforslag, idet en selvforsørgelses- og hjemrejseydelsesmodtager ikke kan visiteres som

åbenlyst uddannelsesparat, hvilket fremgår af den tidligere foreslåede ændring, skal ændringerne i § 6, nr. 22, vedrørende §§ 82 a og 110 nyaffattes.

Det foreslås derfor, at § 6, nr. 22, i lov nr. 174 af 27. februar 2007 ophæves, jf. dette lovforslags § 17.

Det foreslås, at bestemmelsen affattes således, at i § 82 a, stk. 1, 1. og 2. pkt. og i § 110, stk. 2, 1. pkt., ændres integrationsydelse- til selvforsørgelses- og hjemrejseydelses-, overgangsydelses-

Ændringen har ikke indholdsmæssige konsekvenser for ydelsesmodtagerne og svarer til gældende ret, og der er alene tale om en lovteknisk ændring.

Til nr. 52

Efter den gældende regel i § 85, i lov om aktiv socialpolitik, kan kommunen yde hjælp til en flytning, som forbedrer ansøgerens eller familiens bolig- eller erhvervsforhold. Det gælder også en flytning, hvor der flyttes fra en bolig med en boligudgift, der ikke svarer til ansøgerens eller familiens økonomiske formåen, til en bolig med lavere boligudgift. Det er en betingelse for hjælpen, at hverken ansøgeren eller ægtefællen har økonomisk mulighed for at betale udgifterne, herunder at hverken ansøgeren eller ægtefællen har indtægter eller formue, som kan dække behovet. Det er derimod ikke en betingelse, at ansøgeren har været ude for en social begivenhed, og ansøger skal således ikke opfylde betingelserne for ret til kontanthjælp i lovens § 11 for at være berettiget til hjælp efter § 85, stk. 1.

Bestemmelsen forudsætter, at der er tale om en bolig- eller erhvervsmæssig forbedring. I de tilfælde, hvor flytningen skyldes andre forhold end bolig- og erhvervsmæssige forhold, kan der ydes hjælp efter § 81.

Kommunen kan f.eks. yde hjælp til udgifter til depositum/indskud, transport af indbo og rejseudgifter for ansøgeren og familien.

Hvis kommunen yder hjælp efter § 85 til betaling af boligindskud, eller hvad der kan sidestilles hermed, skal modtageren tilbagebetale hjælpen efter lovens § 92, stk. 1, 2. pkt. Personen har efter § 92, stk. 4, pligt til at oplyse kommunen om udbetaling af boligindskud, eller hvad der kan ligestilles hermed, i forbindelse med opsigelse af lejemålet, fraflytning eller lignende.

Det er ikke enhver forbedring af boligforholdene, som er en boligmæssig forbedring i lovens forstand. Det kræves også, at dispositionen er rimelig set i forhold til ansøgerens samlede situation, herunder den pågældendes mulighed for selv at afholde den fremtidige husleje. For at dispositionen er rimelig, kræves det, at den ansøgte bolig er passende i forhold til ansøgers behov. Det er en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, om der er tale om en passende bolig.

Efter praksis kan der ikke gives afslag på hjælp til flytning alene med den begrundelse, at ansøgeren har haft mulighed for at spare op til udgiften. Der kan heller ikke gives afslag alene med den begrundelse, at ansøger selv er skyld i at være uden bolig. Ansøgerens forhold forud for ansøgningen kan dog få betydning for hvilken bolig, der må anses for passende.

En person har ikke nødvendigvis ret til hjælp til indflytning i den ansøgte bolig, hvis ansøgers boligproblem kan løses på andre måder. Der kan være tale om en bolig med lavere indflytningsomkostninger

eller en bolig med mulighed for beboerindskudslån. Ansøger kan eventuelt henvises til en midlertidig løsning af sit boligproblem.

Ved vurderingen af en ansøgers mulighed for at afholde boligudgiften i den nye bolig skal kommunen tage udgangspunkt i nettoboligudgiften efter beregning af boligsikring efter lov om individuel boligstøtte.

Flytning til en billigere bolig kan ikke i sig selv betegnes som en boligmæssig forbedring, medmindre der flyttes fra en forholdsvis dyr bolig til en bolig med en husleje, der passer bedre til lejerens eller familiens økonomi, og risikoen for udsættelse dermed reduceres.

En forbedring af erhvervsforholdene forudsætter, at ansøgeren er sikret arbejde, og at arbejdet er mere end blot midlertidigt.

Flytning som led i start på en uddannelse vil normalt ikke være en sådan forbedring af de erhvervmæssige forhold, at betingelserne for at yde hjælp til flytning er opfyldt. For at betingelsen om erhvervmæssig forbedring er opfyldt, skal der være udsigt til en umiddelbar eller snarlig beskæftigelse, der i hvert fald for en periode kan sætte ansøgeren i stand til at forsørge sig selv.

Det foreslås som ny § 85, stk. 2, at kommunen fremadrettet også skal kunne tildele hjælp i forbindelse med flytning til personer, der har været ude for en social begivenhed.

Der er tale om en videreførelse af de gældende regler for hjælp til enkeltudgifter i forbindelse med flytning, hvor der ikke er tale om forbedring af ansøgerens eller familiens bolig- og erhvervs muligheder, som indtil nu har ligget inden for anvendelsesområdet af § 81.

Det betyder, at i de tilfælde, hvor der ikke kan ydes hjælp til flytning efter lovens § 85, stk. 1, fordi betingelsen om, at flytningen skal forbedre ansøgerens eller familiens bolig- eller erhvervsforhold, ikke kan anses for opfyldt, vil kommunen skulle vurdere, hvorvidt ansøgeren har været ude for ændringer i sine forhold (social begivenhed), ansøgerens egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden (forebyggende sigte), og hvorvidt udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses (uforudsigelighed).

Kommunen vil skulle foretage en konkret vurdering af, om der i det enkelte tilfælde er tale om en rimeligt begrundet enkeltudgift.

Kravet om en social begivenhed svarer til kravet for at modtage kontanthjælp m.v. efter lovens § 11. Da hjælpen skal have et forebyggende sigte, er det en forudsætning, at ansøgeren ikke vil have brug for hjælp måned efter måned. Det bemærkes i den forbindelse, at der undtagelsesvis kan ydes hjælp til løbende udgifter, hvis der kun er behov for hjælpen i en kort afgrænset periode.

Kravet om uforudsigelighed betyder, at ansøgeren ikke har kunnet tage hensyn til den opståede udgift i sine løbende dispositioner. Udgifter, som man får som følge af fx skilsmisse, betragtes i almindelighed som uforudsigelige udgifter.

Udgifter til f.eks. boligindskud må derimod normalt anses for at være udgifter, som det må forventes, at man sparer op til.

Der skal foretages en konkret og individuel vurdering af, om den ansøgte enkeltudgift er forudsigelig. Vurderingen af, om enkeltudgiften er forudsigelig, skal ske på baggrund af det konkrete informationsniveau, ansøgeren havde adgang til samt ansøgerens konkrete forudsætninger for at forudse udgiften.

Det behøver ikke nødvendigvis være udgiftsbehovet, som ikke har kunnet forudses. Der kan også være tale om likviditetsmæssige problemer, som bevirker, at der er behov for hjælp til enkeltudgifter, som under normale forhold kan afholdes inden for den løbende indtægt.

Kommunen kan efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen er af helt afgørende betydning for ansøgerens eller familiens livsførelse.

Til nr. 53

Efter gældende regler i lov om aktiv socialpolitik ydes hjælp til udgifter i forbindelse med flytning efter såvel § 81 som § 85 af ansøgerens opholdskommune, jf. § 9, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Retssikkerhedsloven). Opholdskommunen er den kommune, hvor personen har sin bopæl eller sædvanligvis opholder sig, jf. den gældende regel i retssikkerhedslovens § 9, stk. 2.

Det foreslås som § 85, stk. 4, 1. pkt., i lov om aktiv socialpolitik, at hjælp til udgifter i forbindelse med flytning fremadrettet vil skulle ydes af den kommune, hvori boligen ligger.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at hjælp i forbindelse med flytningen, uanset om der søges på baggrund af en bolig- eller erhvervmæssig forbedring eller en anden årsag, vil skulle tildeles af den kommune, hvor boligen ligger. Dette skal sikre, at det er tilflytningskommunen, der vil skulle vurdere, hvorvidt ansøgeren opfylder betingelserne i loven, jf. § 85, stk. 1 eller forslaget til § 85, stk. 2, for at få hjælp til udgifter i forbindelse med flytning, enten fordi flytningen vil forbedre ansøgerens eller familiens bolig- eller erhvervsforhold eller flytningen sker af en anden årsag.

Til nr. 54 (§ 91, stk. 5)

Det fremgår af den gældende regel i § 91, stk. 1, nr. 2, i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen skal træffe afgørelse om tilbagebetaling, når en person mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser efter loven.

At kommunen skal træffe afgørelse om tilbagebetaling i ovennævnte tilfælde betyder, at kommunen ikke kan vælge at undlade at stille krav om tilbagebetaling. Det er med andre ord obligatorisk for kommunen at træffe afgørelse om tilbagebetaling, hvis personen uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ydelser, jf. § 91, stk. 1, nr. 2.

Det foreslås i § 91, stk. 5, at kommunen skal indgive politianmeldelse, hvis kommunen træffer afgørelse om tilbagebetaling efter den gældende regel i § 91, stk. 1, nr. 1 og 2, fordi personen mod bedre vidende uberettiget har modtaget

1) ydelser efter denne lovs kapitel 4, 6 a og 6 b, og tilbagebetalingskravet er begrundet i et udlandsophold på mere end 14 sammenhængende kalenderdage, eller

2) ydelser efter denne lovs kapitel 4, 6 a-6 c eller 7, og tilbagebetalingskravet udgør mere end 30.000 kr. for afgørelser truffet inden den 1. januar 2023, og mere end 21.500 kr. for afgørelser truffet fra den 1. januar 2023.

Med forslaget til § 91, stk. 5, nr. 1, bliver kommunerne forpligtet til at indgive politianmeldelse, hvis tilbagebetalingskravet vedrører ydelser efter denne lovs kapitel 4, 6 a og 6 b, dvs. integrationsydelse, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp eller ressourceforløbsydelse, og ydelserne er modtaget uberettiget og mod bedre vidende under udlandsophold i mere en 14 sammenhængende kalenderdage.

Hvis en kontanthjælpsmodtager eksempelvis har indgået aftale med jobcenteret om at afholde 8 dages ferie i udlandet, og vedkommende vælger at forlænge ferieopholdet i udlandet med yderligere 7 dage uden aftale med jobcenteret herom, vil der opstå et tilbagebetalingskrav efter § 91, stk. 1, nr. 2, for de sidste 7 dage, hvis øvrige betingelser herfor i øvrigt er opfyldt, herunder at ydelsen er modtaget mod bedre vidende. I denne situation vil udlandsopholdet have haft en varighed på mere en 14 dage, men da tilbagebetalingskravet alene vedrører de sidste 7 dage, vil kommunen ikke have pligt til at indgive politianmeldelse efter den foreslåede § 91, stk. 5. Omvendt vil der være pligt til politianmeldelse, hvis personen ikke havde indgået aftale med kommunen om afholdelse af ferie i de første 8 dage, idet tilbagebetalingskravet i denne situation vil vedrøre 15 dages udlandsophold og dermed mere end 14 dage.

Kommunen vil uanset længden af udlandsopholdet skulle træffe afgørelse om sanktion efter de foreslåede bestemmelser i §§ 42, 43, 69 f eller 69 q i lov om aktiv socialpolitik, hvis ydelsen under udlandsopholdet er modtaget uberettiget og mod bedre vidende.

Med forslaget til § 91, stk. 5, nr. 2, bliver kommunerne forpligtet til at indgive politianmeldelse, hvis tilbagebetalingskravet udgør mere end 30.000 kr. for afgørelser truffet før den 1. januar 2023 og mere end 21.500 kr. for afgørelser truffet fra den 1. januar 2023, og tilbagebetalingskravet vedrører ydelser efter denne lovs kapitel 4, 6 a-6 c eller 7, dvs. integrationsydelse, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp, revalideringsydelse, ressourceforløbsydelse eller ledighedsydelse, der er modtaget uberettiget og mod bedre vidende. Tilbagebetalingskravet vil kunne vedrøre flere perioder og vil kunne vedrøre både uoplyst arbejde og ophold i udlandet. Det afgørende for, om kommunen vil blive forpligtet til at indgive politianmeldelse, vil være, om den konkrete afgørelse om tilbagebetaling indeholder et samlet tilbagebetalingskrav efter § 91, stk. 1, nr. 2, vedrørende ydelser efter lovens kapitel 4, 6 a-6 c eller 7, på mere end 30.000 kr. for afgørelser truffet før den 1. januar 2023 og mere end 21.500 kr. for afgørelser truffet fra den 1. januar 2023. I andre tilfælde vil kommunen efter gældende regler kunne indgive politianmelde, men kommunen er ikke på samme måde forpligtet hertil.

Hvis en kontanthjælpsmodtager eksempelvis i en periode på 3 måneder har haft arbejdsindtægter uden at oplyse kommunen herom, og dette i øvrigt er sket mod bedre vidende, skal kommunen efter § 91, stk. 1, nr. 2, træffe afgørelse om tilbagebetaling af et beløb svarende til den nedsættelse af kontanthjælpen i perioden, som den uoplyste indtægt ville have medført efter §§ 30 og 31, i lov om aktiv socialpolitik. Hvis dette tilbagebetalingskrav udgør mere end 30.000 kr. for afgørelser truffet før den 1. januar 2023 og mere end 21.500 kr. for afgørelser truffet fra den 1. januar 2023, skal kommune med forslaget til § 91, stk. 5, indgive politianmeldelse.

Kommunen vil uanset størrelsen af tilbagebetalingskravet skulle træffe afgørelse om sanktion efter de foreslåede bestemmelser i §§ 42, 43, 69 f eller 69 q i lov om aktiv socialpolitik, hvis kommunen vurderer, at den pågældende mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde.

Kommunerne bør fortsat indgive politianmeldelse i andre situationer, hvis der er mistanke om socialt bedrageri. Hvis en kontanthjælpsmodtager eksempelvis gennem 4 måneder har undladt at oplyse om lønnet deltidsarbejde, og kommunen efterfølgende træffer afgørelse om tilbagebetaling af 20.000 kr., vil der efter en konkret vurdering, henset til den lange periode hvor kontanthjælpsmodtageren har undladt at oplyse om arbejde, kunne være grundlag for en politianmeldelse.

Beskrivelsen af ældende ret tager udgangspunkt i lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love, hvor revalideringsydelsen flyttes fra kapitel 6 til kapitel 6 c.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under punkt. 2.1.2. og 2.12.2. samt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 24-27.

Til nr. 55 (§ 106)

Efter gældende regler i § 106, 2. pkt. i lov om aktiv social politik afholder staten og kommunen hver 50 pct. af udgifterne til efterlevelseshjælp efter kapitel 10 a.

Med henblik på at forenkle administrationen af medfinansieringen, foreslås det at den kommunale medfinansiering afskaffes. Det foreslås således, at det kommer til at fremgå af § 106, 2. pkt., at staten afholder udgifterne til efterlevelseshjælp efter kapitel 10 a.

Med forslaget vil efterlevelseshjælp fremover alene bliver finansieret af staten. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.21.2.

Efter den gældende regel i § 106, 3. pkt., i lov om aktiv socialpolitik refunderer staten 50 pct. af en kommunes udgifter til særlig støtte til enlige forsørgeres studiestart efter § 34 a. Efter lovens § 106, 4. pkt., refunderer staten 50 pct. af en kommunes udgifter til særlig støtte til deltagerbetaling efter § 34 b. § 34 a og § 34 b blev ophævet 1. januar 2017 ved § 10 i lov nr. 894 af 4. juli 2013 (reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, aktivitetstillæg, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner mv.).

Det foreslås, at § 106, 3. og 4. pkt., i lov om aktiv socialpolitik om refusion af udgifter til § 34 a og § 34 b ophæves, da § 34 a og § 34 b er ophævet. Der er tale om en teknisk ændring, som ikke medfører materielle ændringer i retstilstanden.

Til nr. 56, 57 og 58 (§ 109, stk. 1, nr. 9 og 12, og § 109, stk. 3)

Efter de gældende bestemmelser i § 109, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik reguleres en række nærmere angivne beløb i lov om aktiv socialpolitik en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten efter lov om en satsreguleringsprocent. I nogle af beløbene sker der efter § 109, stk. 3 og 4 fradrag med en procentsats, der i årene 2018-2023 udgør 0,75 pct.

De gældende dagssatser i § 35, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik reguleres efter § 109, stk. 1, nr. 1, og stk. 3-4, idet de beregnes som en gennemsnitssats pr. dag på baggrund af den månedlige ydelse efter § 22-25. Med lovforslagets § 1, nr. 15, foreslås fire nye sanktionssatser i stedet for de gældende dagssatser. De fire sanktionssatser udgør i 2019-niveau:

- 1) 200 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mindre end 5.500 kr. pr. måned.
- 2) 400 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mindst 5.500 kr. og højst 9.700 kr. pr. måned.
- 3) 600 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mere end 9.700 kr. og højst 13.200 kr. pr. måned.
- 4) 700 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mere end 13.200 kr. pr. måned.

En person, der modtager hjælp efter § 68 og 69 j i lov om aktiv socialpolitik, hvor kommunen har truffet afgørelse om en sanktion efter § 69, stk. 1 og 3 og § 69 o, stk. 1 og 3, i samme lov skal have nedsat sin hjælp med et fastsat beløb. De gældende satser er følgende:

Ydelsen efter § 69j, stk. 3 og 69 o, stk. nedsættes med følgende beløb pr. hændelse, hvis personen er omfattet af §§ 10 f eller 10 h:

- 1) 1.735 kr. (2018-niveau) for personer, der modtager ressourceforløbsydelse på niveau med ydelsen i § 22, stk. 2, nr. 1.
- 2) 868 kr. (2018-niveau) for personer, der modtager ressourceforløbsydelse på niveau med ydelsen i § 22, stk. 2, nr. 2 og 3.
- 3) 269 kr. (2018-niveau) for personer, der modtager ressourceforløbsydelse på niveau med ydelsen i § 22, stk. 2, nr. 4.

Ved en fejl bliver disse beløb ikke satsreguleret, jf. § 109, stk. 1, nr. 12.

Med forslagene til § 109, stk. 1, nr. 9, og § 109, stk. 3, 1. pkt., vil de fire nye sanktionssatser og sanktionsintervallerne i den foreslåede § 35, stk. 4, blive reguleret en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten med fradrag af en procentsats, der i årene 2018-2023 udgør 0,75 pct.

Med forslagene til § 109, stk. 1, nr. 9, og § 109, stk. 3, 1. pkt., bliver beløb nævnt i de foreslåede §§ 42 og 43, reguleret på tilsvarende vis.

Med forslaget til § 109, stk. 3, 2. pkt., bliver de fire nye sanktionssatser omfattet af den foreslåede § 109, stk. 1, nr. 9, afrundet til nærmeste hele beløb deleligt med 50.

Med forslaget til ændring af § 109, stk. 1, nr. 12 om også at henvise til § 69 j, stk. 3 og § 69 o, stk. 3, vil disse beløb blive reguleret på samme vis, som de øvrige sanktionsbeløb i § 69 j, stk. 2 og § 69 o, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under punkt. 2.1.2., punkt 2.4.2 og til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15, 21 og 26.

Til § 2

Til nr. 1

Den gældende regel i § 8 i lov om individuel boligstøtte fastsætter, at Udbetaling Danmark ved opgørelse af husstandsindkomsten til brug for beregning af boligstøtte skal opgøre summen af ansøgerens og

husstandsmedlemmernes skattepligtige indkomst med en række særlige fradrag for supplerende pensionsydelse efter lov om social pension, bestemte typer af erstatning m.v.

Efter boligstøttelovens § 8, stk. 5, skal hjælp efter lov om aktiv socialpolitik indgå med det beløb, som ville være blevet udbetalt, hvis et husstandsmedlem ikke havde været omfattet af §§ 13 g eller 42 i lov om aktiv socialpolitik.

Nedsættelse af hjælpen efter § 13 g efter lov om aktivsocialpolitik foretages til ugifte personer som følge af 225-timersreglen.

Nedsættelse af hjælpen efter § 42 i lov om aktiv socialpolitik foretages, når en person, der modtager hjælp i form af integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp inklusiv tillæg på mindst 11.675 kr. pr. måned (2019-niveau), har arbejde, som personen har undladt at oplyse kommunen om, eller uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet.

Reglen i boligstøttelovens § 8, stk. 5, medfører, at den beregnede boligstøtte holdes uændret således, at boligstøtten ikke stiger som følge af de pågældende nedsættelser af hjælp efter lov om aktiv social politik.

Det foreslås, at i beregningen af husstandsindkomsten efter stk. 1-4 indgår hjælp efter lov om aktiv socialpolitik med det beløb, der ville være udbetalt, hvis et husstandsmedlem ikke havde været omfattet af § 13 g, §§ 36-40 a, og §§ 42 og 43 i lov om aktiv socialpolitik.

Forslaget vil indebære en udvidelse af de bestemmelser, hvorefter den beregnede boligstøtte holdes uændret således, at boligstøtten ikke stiger som følge af de pågældende nedsættelser af hjælp efter lov om aktiv social politik. Forslaget vil således fortsat omfattet nedsættelse af hjælpen efter § 13 g i lov om aktivsocialpolitik, som foretages til ugifte personer som følge af 225-timersreglen, og nedsættelse af hjælpen efter § 42 i lov om aktiv socialpolitik med de ændringer, der følger af dette lovforslag.

Med udvidelsen vil også fradrag og nedsættelse af hjælp efter §§ 36-40 a og § 43 i lov om aktiv socialpolitik til personer, der modtager hjælp i form af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, blive omfattet.

Til § 3

Til nr. 1

Det fremgår af ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger”, at aftalepartierne er enige om at etablere en model til benchmarking og monitorering af kommunernes brug af dataenhedens leverancer og kontrolresultater, der løbende vil blive udstillet for kommunerne.

Initiativet skal optimere kommunernes kontrolindsats med sociale ydelser ved at understøtte øget kommunal videndeling, læring og ledelsesfokus på baggrund af Udbetaling Danmarks registerbaserede udsøgning af risikosager, hvor der er en formodning om snyd med overførselsindkomster. Initiativet bygger videre på økonomiaftalen for 2019 mellem regeringen og KL.

Det foreslås derfor i § 12 a, *stk. 5, 2. pkt.*, i lov om Udbetaling Danmark, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, at brugen af dataenhedens leverancer og resultaterne af kommunernes og Udbetaling Danmarks kontrolindsats, jf. stk. 1-4, løbende offentliggøres af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering på en offentlig tilgængelig hjemmeside på en sådan måde, at resultaterne skal kunne sammenlignes på tværs af kommunerne og Udbetaling Danmark og vise udviklingen over tid.

Bestemmelsen vil give mulighed for, at der vil kunne fastsættes nærmere regler om, at resultaterne af både kommunernes og Udbetaling Danmarks kontrolindsats, der har baggrund i brug af registersamkøring i Den Fælles Dataenhed, skal udstilles og gøres offentligt tilgængelige. Der vil alene med forslaget kunne fastsættes regler om resultaterne på et aggregeret niveau– dvs. uden personhenførbare oplysninger om borgerne.

Det foreslås i § 12 a, *stk. 5, 3. pkt.*, i lov om Udbetaling Danmark, at offentliggørelsen foretages af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, der kan fastsætte regler om, at kommunerne og Udbetaling Danmark løbende har pligt til at indsende resultaterne af kontrolindsatsen til styrelsen til brug for offentliggørelsen, *jf. 2. pkt.*

Bestemmelsen vil give mulighed for at forpligte kommunerne og Udbetaling Danmark til at videresende kontrolresultaterne til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til brug for monitoreringen og benchmarkingen, og der vil kunne fastsættes regler om kadence for indsendelse af oplysninger m.v. Videregivelsen af oplysningerne må ikke være personhenførbare.

Til nr. 2

Efter den gældende regel i § 12 i, *stk. 3*, i lov om Udbetaling Danmark, skal Udbetaling Danmark i en 13-årig periode samkøre eller sammenstille oplysninger om personer, der modtager integrationsydelse efter § 22, *stk. 2 og 3*, i lov om aktiv socialpolitik, og som har modtaget en afgørelse om tilbagebetaling efter § 91, *stk. 1, nr. 5*, i lov om aktiv socialpolitik eller ved endelig dom er idømt ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en overtrædelse, der er omfattet af straffelovens § 81 a, med oplysninger fra indkomstregisteret og med nødvendige indtægtsoplysninger fra andre registre, herunder fra andre myndigheder, med henblik på kontrol af, at personerne ikke modtager hjælp i form af uddannelseshjælp eller kontanthjælp uden at opfylde opholdskravet, *jf. § 11, stk. 3-5*, i lov om aktiv socialpolitik.

Det foreslås at ændre personkredsen fra modtagere af integrationsydelse til modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Forslaget er en konsekvens af lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvorefter integrationsydelse fra 1. januar 2020 ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Der er med ændringen ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden. Der henvises til punkt 2.21 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

I den gældende regel i § 12 j, *stk. 2*, i lov om Udbetaling Danmark er der opregnet en række indkomstafhængige ydelser. Efter bestemmelsen anvender Udbetaling Danmark cpr-numre til gennem registersamkøring at udsøge kunder, der selv modtager, eller hvis ægtefælle, samlever eller husstandsmedlem modtager en eller flere af de opregnede indkomstafhængige ydelser, hvor kundens indbetaling til aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum indgår i den personlige indkomst. Integrationsydelse efter lov om aktiv socialpolitik er, *jf. § 12 j, stk. 2, nr. 3*, nævnt som en af de indkomstafhængige ydelser, der indgår i registersamkøringen.

Det foreslås, at Udbetaling Danmark ud over modtagere af integrationsydelse efter lov om aktiv social politik, *jf. § 12 j, stk. 2, nr. 3*, også vil skulle udsøge kunder, der selv modtager, eller hvis ægtefælle, samlever eller husstandsmedlem modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Forslaget er en konsekvens af lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvorefter integrationsydelse fra 1. januar 2020 ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Forslaget betyder, at Udbetaling Danmarks udsøgning for perioder til og med den 31. december 2019 omfatter integrationsydelse, og for perioder fra den 1. januar 2020 omfatter selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Der er med ændringen ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden. Der henvises til punkt 2.21. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Med henblik på, at det også skal være muligt at følge Udbetaling Danmarks praksis generelt, dvs. også i de sager, der ikke indbringes for Ankestyrelsen, foreslås indsat en ny bestemmelse, hvorefter der kan foretages generelle undersøgelser af praksis i Udbetaling Danmark.

Det foreslås med § 19, stk. 5, 1. pkt., i Udbetaling Danmark, at beskæftigelsesministeren kan anmode Ankestyrelsen om at foretage generelle undersøgelser af praksis på de sagsområder, som Udbetaling Danmark varetager, og hvor der efter lovgivningen er klageadgang til Ankestyrelsen.

Det fremgår af de enkelte ydelseslove, hvilke afgørelser inden for Udbetaling Danmarks sagsområder, der vil kunne påklages til Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen vil selv kunne foreslå metoden til at foretage undersøgelserne. Det betyder, at Ankestyrelsen både vil kunne foretage praksisundersøgelser, hvor der gennemgås klagesager fra Udbetaling Danmark, men også vil have mulighed for at foretage generelle undersøgelser ved at se på andet materiale, f.eks. Udbetaling Danmarks instrukser for sagsbehandlingen.

Det foreslås i § 19, stk. 5, 2. pkt., at de faglige og ressourcemæssige rammer for den enkelte undersøgelse fastlægges ved aftale mellem Beskæftigelsesministeriet og Ankestyrelsen.

Det foreslås med § 19, stk. 6, at Ankestyrelsen samtidigt med fremsendelse af den årlige redegørelse, jf. stk. 4, skal indsende 1-3 forslag til områder, der kan foretages en undersøgelse af, jf. stk. 5.

Redegørelsen vil skulle følge kalenderåret og vil skulle indsendes senest 6 måneder efter årets afslutning.

Ankestyrelsen vil efter forslaget alene skulle fremsende forslag til undersøgelser. Forslagene vil herefter blive drøftet mellem Ankestyrelsen, Udbetaling Danmark og Beskæftigelsesministeriet. Beskæftigelsesministeren vil endeligt skulle beslutte, hvilke undersøgelser der eventuelt skal gennemføres efter forslaget til stk. 5.

Det foreslås med § 19, stk. 7, 1. pkt., at Ankestyrelsen fra Udbetaling Danmark kan indhente sager og øvrige oplysninger, der er nødvendige for at Ankestyrelsen kan foretage undersøgelser, som beskæftigelsesministeren rekvirerer i medfør af § 19, stk. 5.

Det foreslås med § 19, stk. 7, 2. pkt., at oplysninger om afgørelser kan indhentes i både skriftlig og elektronisk form.

Ankestyrelsen vil således få hjemmel til at indhente sager og andre oplysninger fra Udbetaling Danmark, som vil være nødvendige for, at Ankestyrelsen vil kunne foretage undersøgelserne.

Det betyder, at der f.eks. vil kunne indhentes oplysninger om konkrete sager eller Udbetaling Danmarks instrukser for sagsbehandlingen. Undersøgelserne vil alene indeholde oplysninger i anonymiseret eller aggregeret form.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.15.

Til § 4

Til nr. 1

Det foreslås at indsætte en henvisning til § 9, stk. 12, i § 9, *stk. 1*, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 4, nr. 2, hvorefter det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 12 i lovens § 9, som efter forslaget indhold vil være en undtagelse til hovedreglen i lovens § 9, stk. 1. Således vil det være den nye kommune, hvori boligen er beliggende, der vil få pligt til at yde hjælp til dækning af flytteudgifter efter § 85, stk. 1 og 2, i lov om aktiv socialpolitik.

Til nr. 2

Det er i dag opholdskommunen, der har pligt til at yde hjælp til dækning af udgifter ved flytning, hvis flytningen sker til en bolig beliggende i en anden kommune. Dette følger af § 9, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, hvorefter det er opholdskommunen, som er handlekommune. Opholdskommunen er den kommune, hvor personen har sin bopæl eller sædvanligvis opholder sig, jf. lovens § 9, stk. 2.

Efter § 85, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik kan kommunen yde hjælp til en flytning, som forbedrer ansøgerens eller familiens bolig- eller erhvervsforhold, herunder en flytning, hvor der flyttes fra en bolig med en boligudgift, der ikke svarer til ansøgerens eller familiens økonomiske formåen, til en bolig med lavere boligudgift. Det er en betingelse for hjælpen, at hverken ansøgeren eller ægtefællen har økonomisk mulighed for at betale udgifterne. Det er efter retssikkerhedslovens § 9, stk. 1, ansøgerens opholdskommune, der træffer afgørelse om hjælp til dækning af udgifter ved flytning.

Med lovforslaget foreslås det at indføre en ny bestemmelse i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, hvorefter det vil blive den nye kommune, hvori boligen ligger, der vil få pligt til at træffe afgørelse om hjælp til flytning, hvis en person søger om hjælp til flytning til en anden kommune efter § 85, stk. 1 og 2, i lov om aktiv socialpolitik. Da der er tale om, at ansøgeren endnu ikke er tilflyttet ny kommune, vil der ikke være tale om en ny egentlig opholdskommune. Således vil det efter forslaget indhold være den kommune, hvori boligen ligger, der vil få pligt til at yde hjælp til dækning af flytteudgifter efter § 85 i lov om aktiv socialpolitik.

Det foreslås således at indsætte et nyt *stk. 12*, i retssikkerhedslovens § 9, som efter forslaget indhold vil være en undtagelse til hovedreglen i retssikkerhedslovens § 9, stk. 1, om, at det er opholdskommunen, der har pligt til at yde hjælp, hvilket i denne sammenhæng skal forstås som værende fraflytningskommunen. Med forslaget vil det således være den kommune, som ansøgeren ønsker at flytte til, der bliver den kommune, der skal træffe afgørelse om hjælp til dækning af udgifter ved flytning efter § 85, stk. 1 og 2, i lov om aktiv socialpolitik. Den kommune, hvori boligen ligger, skal lægge vægt på samme forhold som efter de gældende regler, idet forslaget ikke vil ændre på de krav, der stilles i den gældende lovgivning, når en ansøger søger om hjælp til flyttehjælp.

Til nr. 3

Den gældende regel i § 9, stk. 12, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område regulerer, hvilken kommune, der som opholdskommune skal handle i forhold til en borger, hvis to kommuner er uenige om, hvilken kommune, der har pligt til at yde hjælp. Det er således fastsat, at det i tilfælde af uenighed er den kommune, som personen har eller senest har haft folkeregisteradresse i, der fungerer som opholdskommune, indtil det er afklaret, hvilken kommune der er rette opholdskommune.

Efter den gældende regel i retssikkerhedsloven § 9, stk. 13, finder stk. 12 tilsvarende anvendelse ved uenighed om, hvilken kommune der har pligt til at yde hjælp efter undtagelsesbestemmelserne i § 9, stk. 7 og

9, og § 9 a, stk. 7, om, at en tidligere opholdskommune fortsat er handlekommune for så vist angår hjælp efter serviceloven.

Ved lovforslagets § 4, nr. 2, foreslås indsat et nyt *stk. 12* i § 9, hvorefter de gældende stk. 12 og 13 bliver til stk. 13 og 14. Som en konsekvens heraf foreslås ved lovforslagets § 4, nr. 3, at henvisningen til stk. 12 i den gældende regel i stk. 13, der bliver stk. 14, ændres til en henvisning til stk. 13, således at bestemmelsen uændret vil komme til at henvise til reglen om uenighed mellem kommuner vedrørende spørgsmålet om, hvilken kommune der er opholdskommune.

Til nr. 4

Det følger af den gældende regel i § 9 a, stk. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område at den oprindelige opholdskommune forbliver handlekommune efter serviceloven i de tilfælde, hvor en ung, der fylder 18 år, i umiddelbar forlængelse af en anbringelse uden for hjemmet i et anbringelsessted for børn og unge får ophold i et af de nævnte botilbud for voksne, som nævnt i retssikkerhedslovens § 9, stk. 7.

Bestemmelsen gælder, uanset om boformen for voksne ligger i den kommune, hvor den unge hidtil har været anbragt eller i en anden kommune.

Samme regel gælder, hvis den unge i umiddelbar forlængelse af en anbringelse ved det fyldte 18. år får opretholdt sin anbringelse i plejefamilie efter servicelovens § 76 a, og hvis den unge i umiddelbar forlængelse af en sådan opretholdt anbringelse får ophold i en boform for voksne efter § 9, stk. 7. Det sidste fremgår af § 9 a, stk. 8.

Det følger af både retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 7 og 8, at retssikkerhedslovens § 9, stk. 13, der bliver stk. 14, finder tilsvarende anvendelse ved uenighed om, hvilken kommune der har pligt til at yde hjælp efter undtagelsesbestemmelserne i § 9, stk. 7 og 9, og § 9 a, stk. 7, om, at en tidligere opholdskommune fortsat er handlekommune for så vist angår hjælp efter serviceloven.

Ved lovforslagets § 4, nr. 2, foreslås indsat et nyt *stk. 12* i § 9, hvorefter de gældende stk. 12 og 13 bliver til stk. 13 og 14. Som en konsekvens heraf foreslås ved lovforslagets § 4, nr. 4, at henvisningerne til stk. 13 i retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 7 og 8, ændres til en henvisning til stk. 14 således, at bestemmelserne uændret vil komme til at henvise til reglen om uenighed mellem kommuner vedrørende spørgsmålet om, hvilken kommune der er opholdskommune.

Til § 5

Til nr. 1.

Efter den gældende regel i § 35 i integrationsloven, kan kommunalbestyrelsen yde udlændinge hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, såfremt den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden. Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses. Kommunalbestyrelsen kan dog efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til en udgift, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften er af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse.

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til § 81 i lov om aktiv socialpolitik, idet det dog ikke er en betingelse for at få hjælp efter integrationsloven, at udlændingen har været ude for ændringer i sine forhold (en social begivenhed). Med denne begrænsning har praksis efter § 81 i lov om aktiv socialpolitik dermed betydning

for bestemmelsens rækkevidde. Der henvises til bemærkningerne til den foreslåede ændring af § 81 i lov om aktiv socialpolitik i lovforslagets § 1, [nr. 50]

Det foreslås i § 35, tilføjet som 4. pkt., at hjælp til enkeltudgifter i forbindelse med flytning ikke længere kan ydes efter § 35. Hjælp til enkeltudgifter i forbindelse med flytning vil i stedet fremover skulle ydes efter § 39, jf. den foreslåede ændring i lovforslagets § 5, nr. 2.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under punkt. 2.17.1.2.

Til nr. 2

Det fremgår af den gældende regel i § 39, stk. 1, i integrationsloven, at kommunalbestyrelsen kan yde hjælp til flytning, som forbedrer bolig- eller erhvervsforhold, herunder en flytning, hvor der flyttes fra en bolig med en boligudgift, der ikke svarer til udlændingens eller denne families økonomiske formåen, til en bolig med en lavere boligudgift for en udlænding eller dennes familie. Det er en betingelse for hjælpen, at hverken den pågældende eller dennes ægtefælle har økonomiske muligheder for at betale udgifterne.

Bestemmelsen svarer til § 85, stk. 1 i lov om aktiv socialpolitik. Praksis efter § 85, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik har derfor også betydning for bestemmelsens rækkevidde. Der henvises til bemærkningerne til den foreslåede ændring af § 85 i lov om aktiv socialpolitik i lovforslagets § 1, [nr. 52]

Det foreslås som ny § 39, stk. 2, at kommunalbestyrelsen fremover også skal kunne udbetale hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter i forbindelse med flytning til udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, og hvis egen afholdelse af udgifterne i forbindelse med en flytning i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og dennes families muligheder for at klare sig selv i fremtiden.

Der er tale om en videreførelse af de gældende regler for hjælp til enkeltudgifter i forbindelse med flytning, som indtil nu har ligget inden for anvendelsesområdet af § 35 i integrationsloven, men med den ændring, at disse udgifter alene kan afholdes af den kommune, udlændingen flytter til.

Det indebærer, at i de tilfælde, hvor der ikke kan ydes hjælp til flytning efter lovens § 39, stk. 1, fordi betingelsen om, at flytningen skal forbedre ansøgerens eller familiens bolig- eller erhvervsforhold, ikke kan anses for opfyldt, vil kommunalbestyrelsen i tilflytningskommunen skulle vurdere, hvorvidt udlændingens egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden, og hvorvidt udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses.

Kommunalbestyrelsen i tilflytningskommunen vil skulle foretage en konkret vurdering af, om der i det enkelte tilfælde er tale om en rimeligt begrundet enkeltudgift.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under punkt. 2.17.1.2.

Til nr. 3 og 4

Det fremgår af den gældende regel i § 39, stk. 2, i integrationsloven, at hjælpen efter stk. 1 ydes af kommunalbestyrelsen i den kommune, som udlændingen fraflytter.

Med forslaget om mulighed for at yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter i forbindelse med flytning i det nye stk. 2, foreslås det i § 39, stk. 2, som bliver stk. 3, at indsætte en henvisning til den nye 39,

stk. 2, idet også de flytterrelaterede udgifter efter denne bestemmelse skal dækkes af kommunalbestyrelsen i den kommune, udlændingen flytter til.

Det foreslås, at § 39, stk. 2, som bliver stk. 3, ændres, så hjælpen ydes af kommunalbestyrelsen i den kommune, som udlændingen flytter til. Dermed skal det fremover være modtagerkommunen, der administrerer reglerne om og afholder udgifterne til flyttehjælp.

Tilflytningskommunen vil fortsat skulle godkende at overtage ansvaret for selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet i medfør af integrationslovens § 39, stk. 3, som bliver til stk. 4, og vil efter forslaget yderligere skulle afholde udgifterne til flytningen.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under punkt. 2.17.1.2. og til bemærkningerne til lovforslagets § 5, nr. 1 og 2.

Til nr. 5 og 6

Det fremgår af den gældende regel i integrationslovens § 39, stk. 4, at hvis flytningen sker til udlandet, kan flyttehjælpen kun ydes, såfremt den pågældende udlænding er statsborger i eller har særlig tilknytning til vedkommende land eller er sikret varige arbejdsmuligheder i landet.

Med forslaget om mulighed for at yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter i forbindelse med flytning i det nye § 39, stk. 2, foreslås det i § 39, stk. 4, som bliver stk. 5, at indsætte en henvisning til den nye § 39, stk. 2, idet også de flytterelaterede rimeligt begrundede enkeltudgifter efter denne bestemmelse efter forslaget skal dækkes af den samme kommunalbestyrelse, der skal dække flytteudgifterne efter § 39, stk. 1 i integrationsloven.

For så vidt angår flytning til udlandet foreslås det, at adgangen for fraflytterkommunen til at yde hjælp til flytning bibeholdes, jf. den foreslåede § 39, stk. 4, 2. pkt. Det vil fortsat være en betingelse, at den pågældende udlænding er statsborger i eller har særlig tilknytning til vedkommende land eller er sikret varige arbejdsmuligheder i landet.

Til nr. 7

Det følger af integrationsloven 19, stk. 1, 3. pkt. at en udlænding samtidig med underskrivelse af kontrakten (om integrationsindsatsen) skal underskrive en opholds- og selvforsørgelseserklæring. Erklæringen har blandt andet til formål at sikre, at udlændinge bakker op om det danske samfunds værdier og udviser vilje til at yde til fællesskabet, og skal som altovervejende udgangspunkt underskrives inden for en måned efter at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for udlændingen.

Udlændingen har pligt til at underskrive opholds- og selvforsørgelseserklæringen, men det er efter gældende ret ikke muligt at pålægge nogle sanktioner, såfremt en udlænding nægter at underskrive erklæringen.

Der foreslås på den baggrund før kapitel 11 at indsætte et nyt *kapitel 10 a* i integrationsloven med overskriften ”Sanktioner m.v.”.

Det foreslås endvidere i § 52, stk. 1, at fastsætte regler for, at kommunen vil kunne foretage fradrag i selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelsen for modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, der ikke opfylder deres pligt til at underskrive opholds- og selvforsørgelseserklæringen. Det foreslås desuden, at kommunen alene vil kunne foretage fradrag én gang.

Den foreslåede bestemmelse i § 52, stk. 1, betyder, at sanktionen alene kan gives til nyankomne udlændinge, som er omfattet af reglerne i integrationslovens § 19, stk. 1, om pligt til at underskrive opholds- og selvforsørgelseserklæringen, og som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse. Nyankomne udlændinge, som ikke modtager ydelser efter lov om aktiv socialpolitik er således ikke omfattet, og kommunen har ikke således mulighed for efterfølgende at sanktionere en manglende underskrivelse af erklæringen, uanset om udlændingen også på et senere tidspunkt på ny måtte afvise en opfordring til at opfylde sin pligt til at underskrive opholds- og selvforsørgelseserklæringen.

Der vil kun kunne foretages fradrag i selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse i det omfang, modtageren af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse i medfør af jf. § 19, stk. 1, 3. pkt., i integrationsloven har pligt til at underskrive en opholds- og selvforsørgelseserklæring. Bestemmelsen om, at udlændingen skal underskrive en opholds- og selvforsørgelseserklæring, finder ikke anvendelse, hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder, jf. § 19, stk. 1, 5. pkt. Dette indebærer, at hvis udlændingen af fysiske grunde ikke er i stand til at underskrive erklæringen, men forstår indholdet heraf, må udlændingens accept på anden vis markeres. Hvis udlændingen er handicappet på en sådan måde eller lider af en psykisk sygdom, der bevirker, at den pågældende ikke forstår betydningen af erklæringen, skal kommunalbestyrelsen anføre dette i erklæringen som begrundelse for den manglende underskrift. I disse undtagelsestilfælde vil den manglende underskrift på en opholds- og selvforsørgelseserklæring ikke medføre, at der foretages fradrag i hjælpen.

Det foreslås endvidere, at der i integrationslovens § 52, stk. 2, indsættes en ny bestemmelse, hvorefter kommunen – forud for underskrivelsen af opholds- og selvforsørgelseserklæringen – i fornødent omfang skal vejlede udlændingen dels om pligten til at underskrive erklæringen, dels om konsekvensen for manglende underskrivelse. Det gælder alene for de udlændinge, der er omfattet af integrationslovens § 19 og modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Det betyder, at en kommune skal sikre sig, at den pågældende udlænding er vejledt både om pligten til at underskrive opholds- og selvforsørgelseserklæringen, og at der foretages fradrag i den pågældendes ydelser ved manglende underskrivelse af erklæringen.

Kommunens vejledningspligt efter integrationslovens § 52, stk. 2, bør tilrettelægges under hensyn til, at kommunalbestyrelsen som udgangspunkt kun vil have haft ansvaret for den pågældende udlænding i højst en måned, og at vejledning alene vil gælde i forhold til pligten til at skrive under på en opholds- og selvforsørgelseserklæring og den sanktion, der er forbundet med at nægte at underskrive. Vejledningspligten adskiller sig således i forhold til kommunernes vejledningsforpligtelse i forhold til personer, der modtager en løbende ydelse og skal deltage i aktive tilbud, søge arbejde osv., jf. lovforslagets § 1, nr. 15.

Det foreslås i den nye § 52, stk. 3, at engangssanktionen for ikke at overholde pligten til at underskrive opholds- og selvforsørgelseserklæringen fastsættes som et fradrag, der udgør:

- 1) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 4, nr. 1, i lov om aktiv socialpolitik for personer under 30 år, der bor hos en eller begge forældre (600 kr. i 2019 niveau).
- 2) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 4, nr. 2, i lov om aktiv socialpolitik for personer, der er fyldt 30 år, og personer under 30 år, der ikke bor hos en eller begge forældre (1.200 kr. i 2019 niveau).
- 3) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 4, nr. 3, i lov om aktiv socialpolitik for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og ikke har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag (1.800 kr. i 2019 niveau).
- 4) Tre gange sanktionssatsen efter § 35, stk. 4, nr. 4, i lov om aktiv socialpolitik for personer, der forsørger eget barn i hjemmet og har erhvervet ret til ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag (2.100 kr. i 2019-niveau).

Kommunens afgørelse efter den foreslåede § 52 vil kunne indbringes for Ankestyrelsen, jf. § 53, stk. 2, i integrationsloven.

Til § 6

Til nr. 1.

Efter § 78 i bekendtgørelse om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Børne- og Socialministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets og Transport-, Bygnings- og Boligministeriets ressortområder (regnskabsbekendtgørelsen) kan Beskæftigelsesministeriet iværksætte særlige fokusrevisioner af sagsområder på ministeriets områder og fastsætte retningslinjer herfor. Retningslinjerne kan angive følgende:

- 1) Typer af sager, der skal revideres.
- 2) Revisionsmetoden, som skal anvendes, for eksempel systemrevision, substansrevision, forvaltningsrevision, m.v.
- 3) Kriterierne for udvælgelsen af de relevante stikprøver på områderne samt stikprøvernes størrelse.
- 4) Rapporteringsgrundlaget for fokusrevision, herunder afrapporteringens indhold, afrapporteringens form, detaljeringsniveau og skematik.

Bekendtgørelsens § 78 er udstedt i medfør af § 85 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, som alene indeholder hjemmel til at fastsætte nærmere regler vedrørende områder med statsrefusion eller –tilskud til kommunerne.

Det foreslås som ny § 22 g, stk. 1, i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen, at Beskæftigelsesministeriet kan iværksætte særlige fokusrevisioner af kommunernes regnskaber for ordninger på ministeriets områder og fastsætte retningslinjer herfor. Retningslinjerne kan angive følgende:

- 1) Typer af sager, der skal revideres.
- 2) Revisionsmetoden, som skal anvendes, for eksempel systemrevision, substansrevision, forvaltningsrevision, m.v.
- 3) Kriterierne for udvælgelsen af de relevante stikprøver på områderne samt stikprøvernes størrelse.
- 4) Rapporteringsgrundlaget for fokusrevision, herunder afrapporteringens indhold, afrapporteringens form, detaljeringsniveau og skematik.

Den foreslåede § 22 g, stk. 1, er identisk med regnskabsbekendtgørelsens § 78 og dermed en videreførelse af de eksisterende regler, hvorefter Beskæftigelsesministeriet ved iværksættelsen af en fokusrevision fastsætter retningslinjerne for, hvilke sager der skal revideres, revisionsmetoden der skal anvendes, udvælgelseskriterierne for stikprøver og stikprøvernes størrelse, samt hvorledes resultaterne af fokusrevisionen skal afrapporteres til ministeriet. Beskæftigelsesministeriet vil således have de samme muligheder som hidtil for at målrette revisionen og fastlægge revisionsopgaven ud fra, hvad der i det enkelte tilfælde vurderes mest hensigtsmæssigt for at opnå den ønskede afklaring og få belyst de relevante problemstillinger på det pågældende sagsområde, herunder hvilke kommuner fokusrevisionen skal omfatte.

Da reglerne om fokusrevision fremover vil fremgå direkte af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen, er der ikke grundlag for at opretholde en bestemmelse herom i regnskabsbekendtgørelsen. Bekendtgørelsens § 78 vil derfor blive ophævet samtidig med lovens ikrafttræden.

§ 22 g indebærer, at der fremover vil være mulighed for at iværksætte fokusrevisioner på alle Beskæftigelsesministeriets områder, der administreres af kommunerne, uanset om ordningerne er omfattet af refusion eller tilskud fra staten, eller om kommunernes udgifter kompenseres ved regulering af kommunernes bloktilskud efter reglerne om budgetgaranti m.v. i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

Det foreslås fastsat i § 22 g, stk. 2, at fokusrevision efter stk. 1 udføres efter Beskæftigelsesministeriets bestemmelse af en statsautoriseret eller registreret revisor, som skal være sagkyndig og uafhængig. Bestemmelsen indebærer, at revisionen, som udfører fokusrevision for ministeriet, skal leve op til de samme krav til sagkundskab og uafhængighed, der gælder efter § 42, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse for revision af kommunernes regnskaber.

Der henvises til punkt 2.18 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7

Til nr. 1

Efter den gældende § 29, stk. 5, i lov om social pension nedsættes ægtefællens eller samleverens samlede indtægter, der indgår i indtægtsgrundlaget, med et fradragsbeløb, når der beregnes pensionstillæg for en pensionist, der er gift eller samlevende med en person, som ikke modtager social pension. Fradraget skal dog som minimum svare til ægtefællens eller samleverens indtægter, der hidrører fra personligt arbejde, delpension, kontanthjælp, ressourceforløbsydelse, uddannelseshjælp, sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge, midlertidig arbejdsmarkedsydelse, kontantydelse, integrationsydelse eller efterløn, på op til 10.000 kr.

Det foreslås, at indtægter fra selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse – ligesom integrationsydelse efter de gældende regler – vil skulle indgå i opgørelsen af mindstefradraget på op til 10.000 kr.

Efter den gældende § 32 a, stk. 3, nr. 4, i lov om social pension foretages der fradrag i indtægtsgrundlaget for en række ydelser, herunder integrationsydelse, der er udbetalt for samme periode, hvori der foretages efterbetaling af pension.

Det foreslås, at indtægter fra selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse, der er udbetalt for samme periode, hvori der foretages efterbetaling af pension vil skulle fradrages i indtægtsgrundlaget, ligesom integrationsydelse efter de gældende regler gør.

Efter gældende § 32 d, stk. 1, i lov om social pension fratrækkes en række ydelser, herunder integrationsydelse, i førtidspension, som efterbetales for en periode, der ligger forud for tilkendelsen, når ydelserne er udbetalt for samme periode.

Det foreslås, at indtægter fra selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse, der er udbetalt for samme periode, som førtidspension efterbetales for vil skulle fratrækkes i førtidspensionen, ligesom integrationsydelse efter gældende regler gør.

Efter den gældende § 46 d, stk. 1, nr. 7, i lov om social pension kan det beregnede grundbeløb og pensionstillæg i en periode på 3 år højst udgøre et beløb, der svarer til integrationsydelsen efter § 22, stk. 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik, hvis personen ved endelig dom findes at have overtrådt straffelovens § 101 a, stk. 1, § 114 c, stk. 3, §§ 114 d, 114 e eller 114 g for forhold begået i udlandet, straffelovens § 114 j, stk. 1, eller et udrejseforbud fastsat i medfør af § 2 b, stk. 1, i lov om pas til danske statsborgere m.v., og personen for den periode, som dommen omfatter, har modtaget en eller flere af en række udtømmende nævnte ydelser, herunder integrationsydelse og andre ydelser efter lov om en aktiv socialpolitik, jf. den gældende § 46 d, stk. 1, nr. 7, i lov om social pension.

Det foreslås, at modtagelse af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse – ligesom modtagelse af integrationsydelse efter de gældende regler – i en periode, hvor en person ved endelig dom findes at have overtrådt straffelovens § 101 a, stk. 1, § 114 c, stk. 3, §§ 114 d, 114 e eller 114 g for forhold begået i udlandet, straffelovens § 114 j, stk. 1, eller et udrejseforbud fastsat i medfør af § 2 b, stk. 1, i lov om pas til danske statsborgere m.v., vil skulle medføre, at det beregnede grundbeløb i en periode på 3 år højst kan udgøre et beløb, der svarer til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse.

Forslagene er en konsekvens af lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvorefter integrationsydelse fra 1. januar 2020 ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Der er med ændringerne ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden.

Til nr. 2

I gældende § 31, stk. 4, § 32 c, stk. 2, § 46 d, stk. 1 og 3, og § 46 f, stk. 1 og 3, i lov om social pension er fastsat, at det beregnede grundbeløb og pensionstillæg i visse situationer højst kan udgøre et beløb, der svarer til integrationsydelsen efter § 22, stk. 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik.

Det foreslås, at integrationsydelse konsekvensændres til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Forslaget er en konsekvens af lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvorefter integrationsydelse fra 1. januar 2020 ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Der er med ændringen ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden. Der henvises til punkt 2.21. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8

Til nr. 1

Efter gældende § 26, stk. 3, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. nedsættes ægtefællens eller samleverens samtlige indtægter, der indgår i indtægtsgrundlaget, med et fradragsbeløb, når der beregnes pensionstillæg for en pensionist, der er gift eller samlevende med en person, som ikke modtager social pension. Fradraget skal dog som minimum svare til ægtefællens eller samleverens indtægter, der hidrører fra personligt arbejde, delpension, kontanthjælp, ressourceforløbsydelse,

uddannelseshjælp, sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge, midlertidig arbejdsmarkedsydelse, kontantydelse, integrationsydelse eller efterløn, på op til 10.000 kr.

Det foreslås, at indtægter fra selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse, ligesom integrationsydelse efter de gældende regler, vil skulle indgå i opgørelsen af mindstefradraget på op til 10.000 kr.

Forslaget er en konsekvens af lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvorefter integrationsydelse fra 1. januar 2020 ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Der er med ændringen ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden. Der henvises til punkt 2.21. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

I gældende § 29, stk. 5, § 45 d, stk. 1 og 3, og § 45 f, stk. 1 og 3, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. er fastsat, at det beregnede grundbeløb og pensionstillæg i visse situationer højst kan udgøre et beløb, der svarer til integrationsydelsen efter § 22, stk. 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik.

Det foreslås, at integrationsydelse konsekvensændres til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Forslaget er en konsekvens af lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvorefter integrationsydelse fra 1. januar 2020 ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Der er med ændringen ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden. Der henvises til punkt 2.21. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Efter den gældende 45 d, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. kan det beregnede grundbeløb og pensionstillæg i en periode på 3 år højst udgøre et beløb, der svarer til integrationsydelsen efter § 22, stk. 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik, hvis personen ved endelig dom findes at have overtrådt straffelovens § 101 a, stk. 1, § 114 c, stk. 3, §§ 114 d, 114 e eller 114 g for forhold begået i udlandet, straffelovens § 114 j, stk. 1, eller et udrejseforbud fastsat i medfør af § 2 b, stk. 1, i lov om pas til danske statsborgere m.v. og personen for den periode, som dommen omfatter, har modtaget en eller flere af en række udtømmende nævnte ydelser, herunder integrationsydelse og andre ydelser efter lov om en aktiv socialpolitik, jf. den gældende § 45 d, stk. 1, nr. 7, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Det foreslås, at modtagelse af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse – ligesom modtagelse af integrationsydelse efter de gældende regler – i en periode, hvor en person ved endelig dom findes at have overtrådt straffelovens § 101 a, stk. 1, § 114 c, stk. 3, §§ 114 d, 114 e eller 114 g for forhold begået i udlandet, straffelovens § 114 j, stk. 1, eller et udrejseforbud fastsat i medfør af § 2 b, stk. 1, i lov om

pas til danske statsborgere m.v., vil skulle medføre, at det beregnede grundbeløb i en periode på 3 år højst kan udgøre et beløb, der svarer til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse.

Forslaget er en konsekvens af lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvorefter integrationsydelse fra 1. januar 2020 ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Der er med ændringen ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden. Der henvises til punkt 2.21. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9

Til nr. 1

Efter den gældende § 87 a i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. er et medlem af en arbejdsløshedskasse udelukket fra at få udbetalt dagpenge, feriedagpenge og efterløn i en periode på 3 år, hvis medlemmet ved endelig dom findes at have overtrådt straffelovens § 101 a, stk. 1, § 114 c, stk. 3, §§ 114 d, 114 e eller 114 g for forhold begået i udlandet, straffelovens § 114 j, stk. 1, eller et udrejseforbud fastsat i medfør af § 2 b, stk. 1, i lov om pas til danske statsborgere m.v. og medlemmet for den periode, som dommen omfatter, har modtaget en eller flere af en række udtømmende nævnte ydelser, herunder integrationsydelse og andre ydelser efter lov om en aktiv socialpolitik, jf. den gældende § 87 a, stk. 1, nr. 7, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Det foreslås, at modtagelse af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse – ligesom modtagelse af integrationsydelse efter de gældende regler – i en periode, hvor et medlem af en arbejdsløshedskasse ved endelig dom findes at have overtrådt straffelovens § 101 a, stk. 1, § 114 c, stk. 3, §§ 114 d, 114 e eller 114 g for forhold begået i udlandet, straffelovens § 114 j, stk. 1, eller et udrejseforbud fastsat i medfør af § 2 b, stk. 1, i lov om pas til danske statsborgere m.v., vil skulle medføre, at medlemmet udelukkes fra at få udbetalt dagpenge, feriedagpenge og efterløn i en periode på 3 år.

Forslaget er en konsekvens af lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvorefter integrationsydelse fra 1. januar 2020 ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Der er med ændringen ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden. Der henvises til punkt 2.21. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 10

Til nr. 1

Efter den gældende § 49 b i barselsloven har en person ikke ret til dagpenge efter loven i en periode på 3 år, hvis personen ved endelig dom findes at have overtrådt straffelovens § 101 a, stk. 1, § 114 c, stk. 3, §§ 114 d, 114 e eller 114 g for forhold begået i udlandet, straffelovens § 114 j, stk. 1, eller et udrejseforbud fastsat i medfør af § 2 b, stk. 1, i lov om pas til danske statsborgere m.v. og medlemmet for den periode, som dommen omfatter, har modtaget en eller flere af en række udtømmende nævnte ydelser, herunder integrationsydelse og andre ydelser efter lov om en aktiv socialpolitik, jf. den gældende § 49 b, stk. 1, nr. 7, i barselsloven.

Det foreslås, at modtagelse af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse – ligesom modtagelse af integrationsydelse efter de gældende regler – i en periode, hvor personen ved endelig dom findes at have overtrådt straffelovens § 101 a, stk. 1, § 114 c, stk. 3, §§ 114 d, 114 e eller 114 g for forhold begået i udlandet, straffelovens § 114 j, stk. 1, eller et udrejseforbud fastsat i medfør af § 2 b, stk. 1, i lov om pas til danske statsborgere m.v., vil skulle medføre, at personen ikke har ret til dagpenge efter barselsloven i en periode på 3 år.

Forslaget er en konsekvens af lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvorefter integrationsydelse fra 1. januar 2020 ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Der er med ændringen ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden. Der henvises til punkt 2.21. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 11

Til nr. 1

Efter den gældende § 71 b i lov om sygedagpenge har en person ikke ret til sygedagpenge fra kommunen i en periode på 3 år, hvis personen ved endelig dom findes at have overtrådt straffelovens § 101 a, stk. 1, § 114 c, stk. 3, §§ 114 d, 114 e eller 114 g for forhold begået i udlandet, straffelovens § 114 j, stk. 1, eller et udrejseforbud fastsat i medfør af § 2 b, stk. 1, i lov om pas til danske statsborgere m.v. og medlemmet for den periode, som dommen omfatter, har modtaget en eller flere af en række udtømmende nævnte ydelser, herunder integrationsydelse og andre ydelser efter lov om en aktiv socialpolitik, jf. den gældende § 71 b, stk. 1, nr. 7, i lov om sygedagpenge.

Det foreslås, at modtagelse af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse – ligesom modtagelse af integrationsydelse efter de gældende regler – i en periode, hvor personen ved endelig dom findes at have overtrådt straffelovens § 101 a, stk. 1, § 114 c, stk. 3, §§ 114 d, 114 e eller 114 g for forhold begået i udlandet, straffelovens § 114 j, stk. 1, eller et udrejseforbud fastsat i medfør af § 2 b, stk. 1, i lov om pas til danske statsborgere m.v., vil skulle medføre, at personen ikke har ret til sygedagpenge fra kommunen i en periode på 3 år.

Forslaget er en konsekvens af lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvorefter integrationsydelse fra 1. januar 2020 ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Der er med ændringen ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden. Der henvises til punkt 2.21. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12

Til nr. 1

Efter den gældende § 22 a i lov om fleksydelse er en person udelukket fra at få udbetalt fleksydelse i en periode på 3 år, hvis personen ved endelig dom findes at have overtrådt straffelovens § 101 a, stk. 1, § 114 c, stk. 3, §§ 114 d, 114 e eller 114 g for forhold begået i udlandet, straffelovens § 114 j, stk. 1, eller et

udrejseforbud fastsat i medfør af § 2 b, stk. 1, i lov om pas til danske statsborgere m.v. og medlemmet for den periode, som dommen omfatter, har modtaget en eller flere af en række udtømmende nævnte ydelser, herunder integrationsydelse og andre ydelser efter lov om en aktiv socialpolitik, jf. den gældende § 22 a, stk. 1, nr. 7, i lov om fleksydelse.

Det foreslås, at modtagelse af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse – ligesom modtagelse af integrationsydelse efter de gældende regler – i en periode, hvor personen ved endelig dom findes at have overtrådt straffelovens § 101 a, stk. 1, § 114 c, stk. 3, §§ 114 d, 114 e eller 114 g for forhold begået i udlandet, straffelovens § 114 j, stk. 1, eller et udrejseforbud fastsat i medfør af § 2 b, stk. 1, i lov om pas til danske statsborgere m.v., vil skulle medføre, at personen udelukkes fra at få udbetalt fleksydelse i en periode på 3 år.

Forslaget er en konsekvens af lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvorefter integrationsydelse fra 1. januar 2020 ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Der er med ændringen ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden. Der henvises til punkt 2.21. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 13

Til nr. 1

Lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne indeholder regler om fordelingen af finansieringsansvaret mellem kommuner og staten for udgifter til visse offentlige ydelser, herunder bl.a. integrationsydelse, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 14.

Det foreslås at indsætte selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse i lovens § 3, stk. 1, nr. 14.

Forslaget er en konsekvens af lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvorefter integrationsydelse fra 1. januar 2020 ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Der er med ændringen ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden. Der henvises til punkt 2.21. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 14

Til nr. 1

Det følger af § 15 c, stk. 3, i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., som indsat ved § 6, nr. 9, i lov nr. 551 af 7. maj 2019, at tilbud efter § 15 om ansættelse med løntilskud "kan gøre det ud for et ret og pligt-tilbud efter kapitel 15 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats om ret og pligt til tilbud for personer, der modtager dagpenge, kontanthjælp eller integrationsydelse i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats."

Det foreslås at ændre "integrationsydelse i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats" i § 15 c, stk. 3, i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., til "overgangsydelse".

Af lovtekniske årsager – henset til at lov nr. 551 af 7. maj 2019 først træder i kraft den 1. januar 2020 – er det nødvendigt at ophæve de med § 6, nr. 9, i lov nr. 551 af 7. maj 2019, vedtagne kapitler 5, 5 a og 6, i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., og foreslå kapitlerne indsat på ny, med den foreslåede ændring i § 15 c, stk. 3, indsat.

Forslaget er en konsekvens af lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love, hvorefter integrationsydelse fra 1. januar 2020 ændrer betegnelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Den foreslåede ændring i kapitel 5, 5 a og 6, i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., svarer indholdsmæssigt - både i relation til lovtekst og bemærkninger - til de ændringer af bestemmelsen, som blev indført ved § 6, nr. 9, i lov nr. 551 af 7. maj 2019, dog således, at "integrationsydelse i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats" ændres til "overgangsydelse".

Der er med ændringen ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden. Der henvises til punkt 2.21. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15

Til nr. 1

Efter den gældende § 9, i lov om frikommunenetværk, kan beskæftigelsesministeren godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune i netværket om en mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats, herunder nytænkning af integrationsområdet, kan give støtte i form af tilskud eller rentefrit lån til at etablere selvstændig virksomhed og tilskud til forsørgelse, ved at reglerne i §§ 65-67 i lov om aktiv socialpolitik finder tilsvarende anvendelse for personer, der er omfattet af målgrupperne i § 2, nr. 2, bortset fra integrationsydelsesmodtagere, § 2, nr. 10, og § 2, nr. 12, bortset fra integrationsydelsesmodtagere i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det foreslås, at tilrette henvisningerne til § 2, nr. 2, bortset fra integrationsmodtagere, § 2, nr. 10, og § 2, nr. 12, bortset fra integrationsydelsesmodtagere i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, i § 9, så der henvises til henholdsvis § 6, nr. 2, bortset fra overgangsydelsesmodtagere, § 6, nr. 4, bortset fra overgangsydelsesmodtagere og § 6, nr. 12, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Med den foreslåede ændring bringes henvisningerne i § 9 i lov om frikommunenetværk i overensstemmelse med reglerne i lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats, som træder i kraft den 1. januar 2020.

Den foreslåede ændring medfører ikke indholdsmæssige ændringer i forsøget, og frikommuner i frikommunenetværket vil fortsat kunne udføre forsøget.

Til § 16

Til nr. 1

Efter den gældende § 14, stk. 2, nr. 5, litra a, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, omfatter den kommunale budgetgaranti kommunernes mer- eller mindreudgifter som følge af udviklingen i kommunernes reale udgifter til forsørgelsesudgifter som kontanthjælp, uddannelseshjælp, aktivitetstillæg, integrationsydelse, ledighedsydelse, ressourceforløbsydelse som led i et ressourceforløb eller jobafklaringsforløb, revalidering og førtidspension.

Det foreslås at ordet "integrationsydelse" ændres til ordene "selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse".

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love (Videre adgang til inddragelse af opholdstilladelser for flygtninge, loft over antallet af familiesammenføringer, skærpet straf for overtrædelse af indrejseforbud og overtrædelse af opholds-, underretnings- og meldepligt, ydelsesnedsættelse for forsørgere m.v.), hvor integrationsydelsen fra 1. januar 2020 ændres til henholdsvis en selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Der er med ændringen ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden.

Til nr. 2

Efter den gældende § 14, stk. 2, nr. 5, litra b, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, omfatter den kommunale budgetgaranti kommunernes mer- eller mindreudgifter som følge af udviklingen i kommunernes reale udgifter til aktivering af kontanthjælps-, uddannelseshjælps-, integrationsydelses- og ledighedsydelsesmodtagere, personer i ressourceforløb og jobafklaringsforløb, revalidender og sygedagpengemodtagere, bortset fra driftsudgifter til aktivering af sygedagpengemodtagere, som er visiteret til kategori 1, jf. § 12, stk. 1, nr. 1, i lov om sygedagpenge. Derudover har udgifter til aktivering af ledige selvforsørgende været indfortolket under budgetgarantien.

Ved udgifter til aktivering forstås fx driftsudgifter ved aktivering i tilbud om vejledning og opkvalificering efter kapitel 14 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, undervisningsmaterialer efter lovens § 172, partnerskabsaftaler efter lovens § 15 og opkvalificering ved ansættelse efter lovens § 161 samt udgifter til tilbud om ansættelse med løntilskud efter lovens kapitel 12 samt udgifter til befordring og hjælpemidler, jf. lovens kapitel 27. Der henvises her og efterfølgende til reglerne i lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats, som træder i kraft 1. januar 2020.

Det foreslås, at ordet "integrationsydelses" ændres til "overgangsydelses".

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af lov nr. 174 af 27. februar 2019 om ændring af ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love (Videre adgang til inddragelse af opholdstilladelser for flygtninge, loft over antallet af familiesammenføringer, skærpet straf for overtrædelse af indrejseforbud og overtrædelse af opholds-, underretnings- og meldepligt, ydelsesnedsættelse for forsørgere m.v.), hvor integrationsydelsen fra 1. januar 2020 ændres til henholdsvis en selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Der er med ændringen ikke tilsigtet en ændring af retstilstanden.

Til § 17

Til nr. 1

Af lovtekniske årsager foreslås det at ophæve § 6, nr. 2 og 22, i lov nr. 174 af 27. februar 2019.

Ved § 6, nr. 2, i lov nr. 174 af 27. februar 2019, blev "Integrationsydelse" i § 10 f, stk. 1, nr. 7, i lov om aktiv socialpolitik, ændret til "Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse".

Ved § 6, nr. 22, i lov nr. 174 af 27. februar 2019, blev integrationsydelse ændret til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse i § 37, stk. 3, § 82 a, stk. 1, og § 110 stk. 2.

Det følger af § 14, stk. 5, i lov nr. 174 af 27. februar 2019, at lovens § 6, nr. 2 og 22, træder i kraft den 1. januar 2020.

Forslaget om at ophæve § 6, nr. 2 og 22, i lov nr. 174 af 27. februar 2019 er en konsekvens af dette lovforslags § 1, nr. 4, 16 og 51, hvorefter der foreslås yderligere ændringer i § 10 f, stk. 1, nr. 7, § 37, stk. 3, § 82 a, stk. 1, og § 110 stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 4, 16 og 51, med tilhørende bemærkninger.

Til § 18

Til nr. 1

Af lovtekniske årsager foreslås det at ophæve § 2, nr. 8, 15 og 80, § 6, nr. 9, og § 16, nr. 1, i lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen, m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre lov

Ved § 2, nr. 8 og 15, i lov nr. 551 af 7. maj 2019, blev integrationsydelse ændret til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse og overgangsydelse i en række bestemmelser i lov om aktiv socialpolitik.

Ved § 2, nr. 80, i lov nr. 551 af 7. maj 2019, blev en henvisning i § 74 a, stk. 5, ændret fra § 70 a til § 117.

Ved § 6, nr. 9, i lov nr. 551 af 7. maj 2019, blev der bl.a. indsat et nyt kapitel 5, 5a og 6, i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v. Kapitlerne omhandler ansættelse med løntilskud.

Ved § 16, nr. 1, i lov nr. 551 af 7. maj 2019, blev henvisningerne til "§ 2, nr. 2, bortset fra integrationsydelsesmodtagere, § 2, nr. 10, og § 2, nr. 12, bortset fra integrationsydelsesmodtagere", i § 9 i lov om frikommunenetværk, jf. lovbekendtgørelse nr. 831 af 25. juni 2018, ændret til "§ 6, nr. 2, bortset fra integrationsydelsesmodtagere, § 6, nr. 12, og § 6, nr. 4, bortset fra integrationsydelsesmodtagere".

Forslagene i § 2, nr. 8 og 15, i lov nr. 551 af 7. maj 2019, var konsekvensrettelser som følge af lov nr. 174 af 27. februar 2019, hvorved integrationsydelse skifter navn til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse den 1. januar 2020.

Forslagene i § 2, nr. 80, § 6, nr. 9, og § 16, nr. 1, i lov nr. 551 af 7. maj 2019, var konsekvensrettelser som følge af det samtidigt fremsatte forslag til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (L 209, fremsat den 27.

marts 2019: Forslag til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats), som blev vedtaget den 30. april 2019 som lov nr. 548 af 7. maj 2019.

Det følger af § 30, stk. 4 og 5, i lov nr. 551 af 7. maj 2019, at lovens § 2, nr. 8, 15 og 80, § 6, nr. 9, og § 16, nr. 1, træder i kraft den 1. januar 2020.

Forslaget om at ophæve § 2, nr. 8, 15 og 80, § 6, nr. 9, og § 16, nr. 1, i lov nr. 551 af 7. maj 2019 er en konsekvens af dette lovforslags § 1, nr. 1, 3 og 35 a, § 14 og § 15, hvorefter der foreslås ændringer i en række bestemmelser i lov om aktiv socialpolitik, i § 15 c, stk. 3, i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v. og i § 9, i lov om frikommunenetværk.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1, 3 og 35 a, § 14 og § 15 med tilhørende bemærkninger.

Til § 19

Til stk. 1

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2020, jf. dog stk. 2 og 3.

§ 1, nr. 5-34 og nr. 44-58, vil alene finde anvendelse for hændelser efter lovens ikrafttræden.

Det betyder, at det således alene vil være personer, der ikke overholder deres rådighedsforpligtelse efter lovens ikrafttræden, f.eks. en person, der afviser et tilbud den 12. januar 2020, som vil blive omfattet af de skærpede sanktioner. Dette gælder også i forhold til den skærpede rådighedssanktion i forslaget til § 40 a, således at det alene er sanktioner, som kommunen har truffet vedrørende hændelser, som er sket efter den 1. januar 2020, som kan blive omfattet af den skærpede rådighedssanktion anden gang, en person ikke opfylder sin rådighedsforpligtelse efter 1. januar 2020.

Til stk. 2.

Det foreslås, at de hidtil gældende regler i lov om aktiv socialpolitik i §§ 13-13d, 35-43, 80, stk. 1, § 91 og § 109 finder anvendelse for hændelser, som er sket senest den 31. december 2019. Hvis personen har afvist et tilbud den 20. december 2019, vil personen således blive sanktioneret efter de nugældende regler.

Til stk. 3.

Det foreslås, at for personer, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden den 1. januar 2020 modtager hjælp efter §§ 22-25, 68, 69 j og 74 a, i lov om aktiv socialpolitik, finder lovens § 1, nr. 15-23, 35-37, 39, 40 og 46, først anvendelse, når kommunen har givet vejledning i overensstemmelse med §§ 35, stk. 1, § 69 a, stk. 1, § 69 l, stk. 1 eller § 75 a, i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovens § 1, nr. 15, 35, 39 og 46. Kommunens vejledning efter lovens § 1, nr. 15-23, 35-37, 39, 40 og 46, er således en betingelse for, at kommunen vil kunne foretage fradrag i, nedsætte eller bringe hjælpen til ophør, uanset om personen modtager hjælp ved lovens ikrafttræden eller først ansøger om hjælp efter lovens ikrafttræden. Hvis personen er i tilbud i december 2019 og januar 2020, og kommunen forud for tilbuddet har vejledt om ret og pligt efter de hidtil gældende regler, vil hændelser, f.eks. udeblivelse fra tilbud i december 2019 kunne blive sanktioneret efter de hidtil gældende regler. Hændelser i januar 2020 vil derimod kun kunne blive sanktioneret, hvis kommunen efter lovens ikrafttræden og inden hændelsen indtrådte har vejledt borgeren efter de nye vejledningsregler.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, idet de love der ændres, ikke gælder for Færøerne og Grønland.